imburgs agblad

Belhamel

aterdag 20 november 1993 — 75e jaargang nr. 274.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

●Eddy Merckx

Ondernemers: 'Eén miljard nodig voor investeringen in vliegveld'

Plan privatisering 'Beek'

DOOR PETER BRUIJNS

BEEK - Een groep vooraanstaande ondernemers wil haast maken met de verzelfstandiging van de Luchthaven Maastricht. Ze zouden in samenwerking met de Kamer van Koophandel, de provincie en de Industriebank Liof de luchthaven willen opstuwen in de vaart der vliegvelden. Voor alle investeringsplannen is - volgens een ruwe schatting van hun woordvoerder - circa één miljard gulden nodig. Zo willen de ondernemers de voorsprong handhaven ten opzichte van concurrent Bierset.

De initiatiefnemers zijn Beekse ondernemers, zoals directeur Bill Kuiper van Air Service Limburg, Bob van Balen van het vluchtnaboot-singbedrijf FSC en reisorganisator Schoenmaeckers. Het voortouw wordt echter genomen door Roberto Stinga, directeur van luchtvaartmaatschappij Air Exel Commuter. Secretaris Peter Haane van de Kamer van Koophandel noemt de ideeën van de ondernemers 'wild', maar goed genoeg om over verder te praten. Directeur Frans Koelman van Liof en directeur Wim Jense van Maastricht Airport distantieerden zich gisteren van de ideeën.

Sneller

Als er niet snel wat gebeurt, zal het de luchthaven niet lukken om tegen de eeuwwisseling op eigen benen te staan, vrezen de initiatiefnemers. Ook al wees een enquête onlangs juist heel anders uit, toch kampt volgens Roberto Stinga Maastricht Airport met onbekendheid en met een negatief imago. Daar komt bij dat de Oost-westbaan pas na 2000 zijn vruchten zal afwerpen. En aan de horizon doemt de serieuze bedreiging op van de luchthaven van Luik, Bierset.

Motor

Om die ontwikkelingen het hoofd te bieden is het volgens Stinga noodzakelijk de luchthaven sneller tot ontwikkeling te laten komen. Dat kan volgens hem alleen door Maastricht Airport nu te privatiseren. Om vervolgens van de luchthaven in korte tijd een motor van de economie te maken, is zeer veel geld nodig. Stinga zegt het zonder blikken of blozen. In de Verenigde Staten en Groot-Brittannië heeft hij gezien hoe de markt voor een luchthaven gekocht kan worden. Gewoon door enorm veel geld te pompen in de activiteiten op en rond de luchthaven.

De overheid moet wat dat betreft niet zuinig zijn, vindt hij. Stinga denkt aan een flinke afkoopsom van de overheid om sneller van Maastricht Airport af te zijn. Voorts zou de regering het gereserveerde geld voor de Oost-westbaan en het isolatieprogramma nu al beschikbaar moeten stellen.

Zie verder pagina 14

● **Schiphol weigert management Beek**

Kooijmans ontmoet De Klerk

● *Minister van Buitenlandse Zaken Kooijmans (rechts) staat samen met de Zuidafrikaanse president De Klerk de pers te woord, nadat zij gisteren in Pretoria kort met elkaar hebben gesproken.* Foto: EPA

Lubbers spoedig naar Zuid-Afrika

PRETORIA - Minister-president Lubbers zal op korte termijn een bezoek brengen aan Zuid-Afrika. Dat heeft minister Kooijmans van Buitenlandse Zaken gisteren gezegd na afloop van zijn ontmoetingen met ANC-leider Nelson Mandela en staatspresident De Klerk. „Alle belemmeringen voor het bezoek van premier Lubbers zijn weggenomen," aldus minister Kooijmans. De bewindsman brengt een driedaags werkbezoek aan Zuid-Afrika.

Tot nu toe wilde ANC-leider Nelson Mandela premier Lubbers pas ontvangen na de verkiezingen van 27 april volgend jaar. Maar Kooijmans vertelde desgevraagd dat Mandela van gedachten is veranderd. „Kennelijk is Mandela vol vertrouwen over de afloop van het vernieuwingsproces," aldus een tevreden minister Kooijmans. Staatspresident De Klerk benadrukte dat hij het enorm op prijs zal stellen als premier Lubbers afkomt naar Zuid-Afrika komt. De uitnodiging van De Klerk aan Lubbers dateert van 1992, 'een langlopende uitnodiging', grapte De Klerk.

Minister-president Lubbers had graag als eerste regeringsleider een bezoek gebracht aan het nieuwe Zuid-Afrika, maar de Roemeense president Ion Iliescu is hem inmiddels voorgeweest.

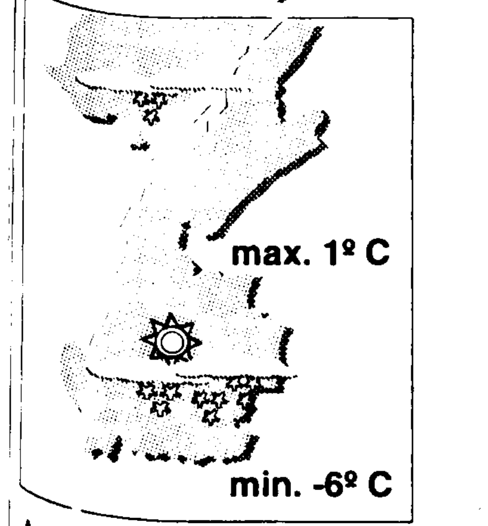
Anonieme beller jaagt mensen stuipen op lijf

Van onze verslaggever

KERKRADE - De politie in Kerkrade maakt jacht op een telefoonmaniak. Een onbekende man heeft de laatste weken tot acht keer toe mensen in Kerkrade en omgeving gebeld met de mededeling dat een familielid bij een ongeval betrokken is geraakt en dat ze worden verzocht snel naar het ziekenhuis te komen. Aan die oproep werd steevast gehoor gegeven. In het ziekenhuis bleek van een ongeluk niets bekend.

Donderdagavond sloeg de anonieme beller voor de achtste keer toe. Een vrouw in Cadier en Keer kreeg een telefoontje dat haar zoon het slachtoffer was geworden van een aanrijding en dat hij in het ziekenhuis was opgenomen. De man verbrak verbolgens de verbinding. De vrouw belde in paniek een aantal ziekenhuizen en politiebureaus in de omgeving. Opnieuw bleek het loos alarm.

De politie spreekt van een 'misselijkmakende grap' en adviseert mensen die een dergelijk telefoontje ontvangen te proberen om meer informatie los te krijgen. „Als het om een serieuze melding gaat, zal de beller aan dat verzoek zeker gehoor geven," aldus een woordvoerder van de politie.

AANHOUDEND VORST

Met een oostnoordoostelijke stroming is de afgelopen nacht bewolking binnengedreven. Uit deze bewolking kan af en toe lichte sneeuw vallen. Later op de dag neemt de bewolking iets af. Ook zondag zijn er wolkenvelden met af en toe een vlokje sneeuw. De temperatuur komt in Limburg de komende dagen niet meer boven nul. De middagtemperatuur ligt 1 tot 2 graden onder het vriespunt, maar 's nachts daalt de temperatuur tot 5 à 6 graden onder nul. Aan de grond nog enkele graden lager. De windrichting blijft in de oosthoek en is overdag matig.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

Ziekenhuizen Limburg in financiële nood

Verontreinigde schoolmelk wordt teruggehaald

ZALTBOMMEL - Zo'n 68.000 pakjes schoolchocolademelk worden komende week door producent Campina/Melkunie teruggehaald nadat bleek dat er in zo'n 200 pakjes een kleine hoeveelheid reinigingsvloeistof was terecht gekomen. Hoewel de inspectie gezondheidsbescherming van het ministerie van WVC meldde dat er 'absoluut geen gevaar' is voor de volksgezondheid, neemt Campina/Melkunie uit voorzorg de complete produktie van afgelopen maandag terug.

Bij de produktie van schoolchocolademelk in de fabriek van Campina/Melkunie in Hilversum is afgelopen maandag een 'technische storing' oorzaak geweest dat een kleine hoeveelheid reinigingsvloeistof terecht kwam in de schoolchocolademelk. De fabriek liet gisteren al direct weten dat consumptie echter geen gevaar oplevert. De concentraties van de chemische stoffen perazijnzuur en waterstofperoxide die door de Keuringsdienst in de verontreinigde melk werden gemeten, zijn daarvoor te laag.

De verontreiniging kwam donderdag aan het licht. Voor zover bekend meldden vijf scholen in Eindhoven, Veldhoven en Vught dat er iets mis was met de chocolademelk. De verontreiniging had in een klein aantal gevallen geleid tot maagkrampen bij de leerlingen.

Expositie Jan van Diemen 'kleurt' Galerie Fah

Sport in beweging

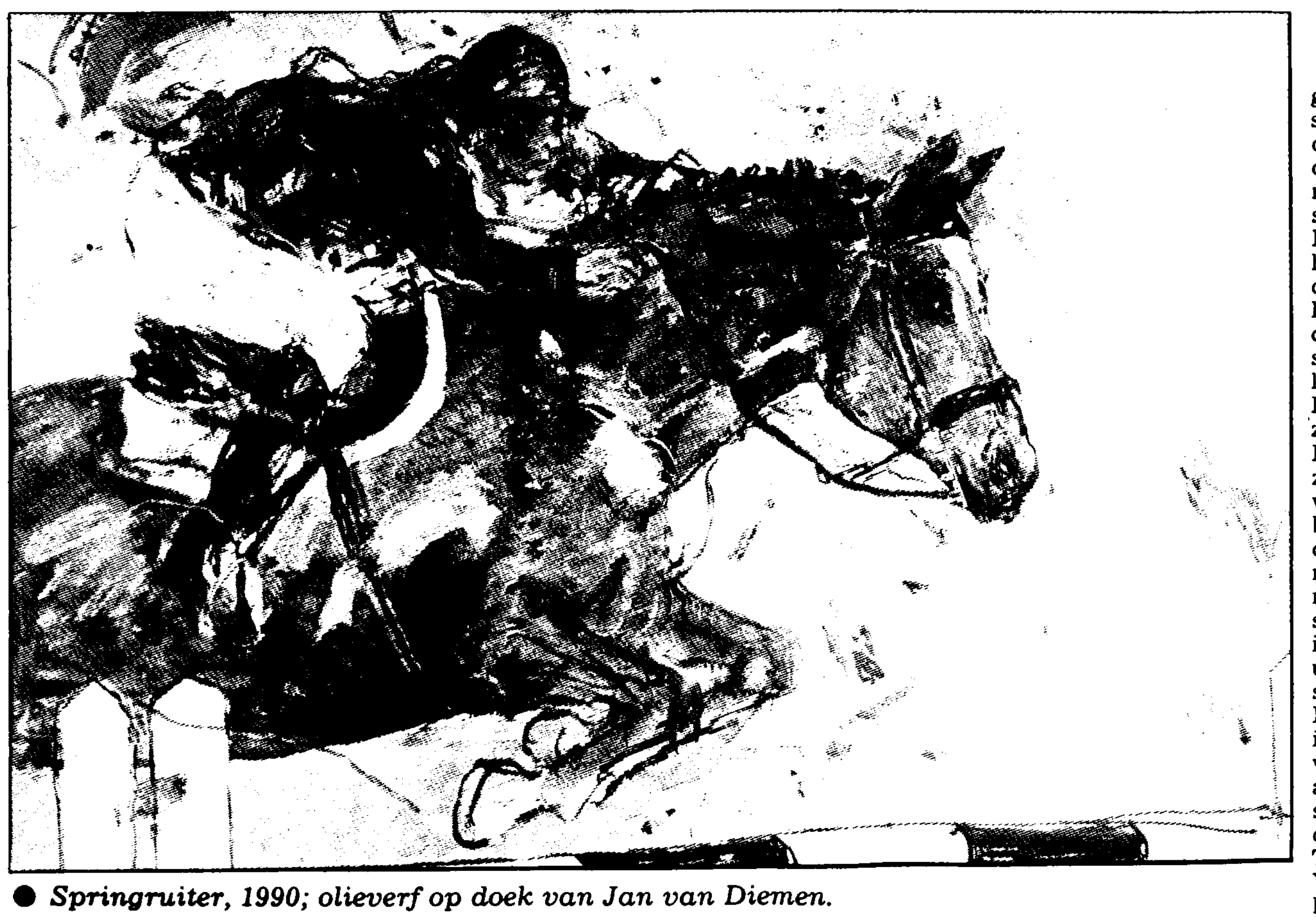
DOOR PIETER DEFESCHE

MAASTRICHT – Wie aandacht heeft voor het drukwerk van kunstinstellingen en galerieën, dat – bescheiden of duur en kleurig – met regelmaat in de bus valt, laat zich vaak verrassen door de namen van de exposerende kunstenaars. Om zich vervolgens de vraag te stellen: 'Waarom?' Vaak kan men het antwoord zelf bedenken: 1) De galeriehouder en de kunstenaar ontmoetten elkaar aan de bar. 2) De kunstenaar is beroemd en brengt de galerie eer. 3) De kunstenaar is aankomend en de keus past in het idealistische beleid. 4) De kunstenaar belooft enig commercieel succes. 5) etc. Soms kan men waarachtig geen goede reden vinden.

In het geval van Galerie Fah, die een kleurendrukwerk stuurt ter aankondiging van een tentoonstelling van Jan van Diemen, Amsterdam, is meer dan één reden te bedenken, maar één moet er zeker worden gezocht in de affiniteit, zowel van de galeriehouder als van de kunstenaar, met het lyrisch expressionisme van Pieter Defesche, Limburgse Amsterdammer, bekend van veel tentoonstellingen in de randstad, onder meer in Nouvelles Images.

Niet dat een blik door het raam, of op het kleurendrukwerk, alleen aan dat grote voorbeeld doet denken. Het oeuvre van Van Diemen heeft evenveel van dat van Kees van Bohemen. Hij ging graag in Den Haag bij hem op bezoek, naar zijn zeggen: 'Ik had het gevoel dat ik door de confrontatie met de doeken van deze pure schilder een paar jaar had ingehaald'. En als men het specifieke handschrift van beide illustere voorbeelden al niet onmiddellijk herkent, dan is er altijd nog duidelijk het coloriet en het vitalisme van Cobra. Een breder zicht op de recente kunstgeschiedenis levert dan nog een eervolle associatie op met de Amerikaanse schilderkunst van Willem de Kooning.

In één opzicht is het oeuvre van Jan van Diemen niet met dat van Pieter Defesche, noch met dat van enig ander colorist te vergelijken: het is niet musisch, het is niet verhalend, het is niet bevlogen. Het is – in elk geval wat zijn thematiek betreft – alledaags. Het gaat overal over sport, meestal chique sport; de uitnodigingskaart geeft het al aan: zij toont ons een golfspeler. De collectie toont ons tennissers, rugbyspelers en zowaar een zweefvliegtuig. Een boek dat kort geleden bij Van Spijk aan het inmiddels befaamde oeuvre van Jan van Diemen is gewijd, een meestal later in de carrière vallend eerbetoon, toont het hele gamma, de populaire wielrenners, voetballers en schaatsenrijders niet uitgezonderd. Gemeenschappelijke belangstelling voor de sport bij de galeriehouder en de kunstenaar is niet in het geding. Het was een vrije opdracht die Van Diemen voorgoed op zijn thema bracht. Een Hollandse schaatsenrijder steekt er niet in hem, hoezeer zijn uitstraling en gestalte zo'n verwachting ook wekken. Hij heeft een rieten stoel bij de hand in zijn atelier, maar een zittend leven leidt hij ook niet: 'Na het schilderen ga ik soms hardlopend haar huis of als het regent ga ik zwemmen. Dat zijn dan mijn favoriete sporten'.

● *Springruiter, 1990; olieverf op doek van Jan van Diemen.*

Wat hem in zijn thema boeit kan men zich, gezien zijn voorkeur voor een hevig coloriet en een losse peinture, tenslotte wel voorstellen: het is de dynamiek van de voorstelling, de beweging van mens en paard, de betekenis voor vorm en compositie van elementen als golfsticks, wielen, slaghouten en vliegtuigvleugels. Als de iconografie van het hedendaagse leven in de schilderkunst nog maar beperkt is doorgedrongen, dan is dat eigenlijk meer verwonderlijk dan wat anders; hebben wij onze verdeling van schilderachtige en niet-schilderachtige materie niet op al te traditionele gronden gemaakt? Waren de Amsterdamse meiden voor Breitner schilderachtig? Of schilderde hij een actueel straatbeeld zoals nu een uitgaande school dat kan opleveren – op dezelfde manier als het ons nu kan invallen om een voetbalveld te schilderen. Misschien zou het te overwegen zijn een eigentijdse schilderkunst te creëren door een eigentijdse iconografie in te voeren in plaats van de bestaande te vervangen door conceptualisme. Spijkerbroeken voor waaiende rokken, bierblikjes voor bloemstukken.

Het idee is tenslotte niet nieuw: de Amsterdamse Limburger Jan Stekelenburg ging er prat op als eerste de auto als object van schilderkunstige verbeelding te hebben opgevoerd en Kees van Bohemen, hier al eerder genoemd, heeft in de jaren zestig faam verworven met reeksen schilderijen van genummerde race-wagens. Als Van Diemen zijn iconografie gekozen heeft uit het leefklimaat van een zo grote groep hedendaagse mensen als de stadia bevolkt, sport bedrijft of tijdens internationale toernooien aan de beeldbuis zit, om zodoende een markt voor zijn schilderijen te ontsluiten, dan komt hij bedrogen uit. En galerie Fah ook. Het zijn de liefhebbers van verf en schilderkunst die zijn werk opnemen in hun collecties. Overigens wil ik wel zeggen dat ik mijn werk maar zelden aan sporters of sport-instellingen verkoop, lezen wij. De rode punten bij Fah voor 'verkocht' wijzen in dezelfde richting.

Maar wie het verwerft om meer dan zijn documentaire waarde – wie weet trouwens hoe vertederend het beeld van de sport anno 1993 gevonden zal worden door een latere generatie – die miskoopt zich niet. Ze mag dan niet zo musisch zijn, de schilderkunst van Van Diemen – ze is prachtig van coloriet en ze is uiterst vaardig. En wat het musische betreft: de affiniteit met Defesche komt evengoed tot uiting in de schilderijen waarin de aard van de sport een grote plaats geeft aan het landschap. Er zijn uiterst sfeervolle beelden van de Elfstedentocht en van de Alpen in de Tour de France. De opleiding van Van Diemen richtte zich op de tekenkunst. Bij alle liefde voor olieverf en pure kleur verloochent zij zich niet. Zelfs met dozen vol fotomateriaal bij de hand realiseer je de weergave van een paarden-polowedstrijd niet zonder een tekentalent als dat van Van Diemen.

Op de vraag of zijn dynamische en veelkleurige werk – er ontbreekt geen enkele kleur aan zijn palet – past in de Hollandse traditie, zegt deze Amsterdammer spontaan: ja. **De aandacht voor Pieter Defesche, van wiens werk de kunstenaar een collectie heeft, schijnt daarmee zeer wel verenigbaar. En – verbazender – evenzeer een relatie met Charles Eijck, die hem leerde, zoals hij zegt, 'vanuit de kleur zichzelf te ontdekken'.**

Een feestelijke tentoonstelling bij Fah, Brusselsestraat in Maastricht. Jan van Diemen, schilderijen, tot sinterklaasavond.

verder...

... is er in galerie A Gen Dijck, Eperweg 3 in Mechelen, tot en met 27 november werk te zien van Harjo Coumans en Leo Tillmanns. Open vrijdag t/m zondag 14-18 uur.

... loopt in het Gemeentemuseum, Plats 1 in Echt, tot en met 30 januari de tentoonstelling 'Vleugels hebben ze bijna allemaal'. Open dinsdag t/m vrijdag 10-17 uur, zondag 14-17 uur.

... houdt Potterie 'De Thùn', Thun 91 in Welten, vandaag en morgen tussen 10 en 17 uur Open Huis.

... exposeert Lisette Wansink morgen eigen werk in haar atelier, Grachtstraat 1 in Eys.

... is een selectie objecten, schilderijen en sieraden van Ben Bonke morgenmiddag tussen 14 en 18 te bekijken in zijn atelier, Eyserheide 35 A in Eys.

... toont museum Van Bommel-Van Dam, Deken van Oppensingel 6 in Venlo, tot en met 9 januari de tentoonstelling 'Vormgeving uit Venlo en omgeving'. Open dinsdag t/m vrijdag 10-16.30 uur, zaterdag en zondag 14-17 uur.

... begint in galerie Zabawa, Agricolastraat 152 in Sittard, morgenmiddag om 14 uur een expositie schilderijen van Jacques Die[...] Tot en met 20 december, woensdag t/m vrijdag 16-18 zondag 14-17 uur.

● *Object van de 'engelen'-tentoonstelling in Echt.*

expositties

Lucebert bij Wansink

ROERMOND – Recente schilderijen en werken op papier van Lucebert zijn tot en met 24 december te zien in galerie Wansink, Neerstraat 76 in Roermond. De tentoonstelling wordt morgenmiddag om 14 uur geopend en is te bezichtigen van woensdag tot en met zaterdag van 11 tot 17 uur, zondag van 14 tot 17 uur.

In het beeldend oeuvre van tekenaar, schilder, graficus en schrijver Lucebert (kunstenaarsnaam van Lubertus Swaanswijk) nemen tekeningen een belangrijke plaats in. Schilderijen is hij pas in de tweede helft van de jaren vijftig gaan maken.

Voor Lucebert is tekenen en schilderen dagelijks werk. Hij werkt vanuit een georganiseerde spontaniteit met speelsheid en eindeloze variatie tot gevolg. Tijdens de hoogtijdagen van Cobra ('48-'51) was Lucebert welliswaar van de partij, maar in de eerste plaats alleen als dichter. Pas jaren later trad hij duidelijk naar voren als beeldend kunstenaar. Uit zijn hele oeuvre spreekt voor alles een geobsedeerd zijn door de mens en de menselijke situatie. Angst, agressie en onzekerheid komen we erin tegen, maar ook tederheid, plezier en humor.

● *Lutero, olieverf op linnen, 1992, van Lucebert.*

Kunst voor kinderen

MAASTRICHT – In galerie Sio2, Rechtstraat 71, begint morgenmiddag om 14 uur de expositie 'Kunst voor kinderen'. Renée Eggers, Maggi Giles, Jörg von Manz, Lot Moorrees, Gert de Mulder en Christianne Roovers tonen keramische dieren, bloemen en kabouters, terwijl Fine Prast kamerschermen en zeefdrukken laat zien. Tot en met 23 december, open woensdag tot en met zaterdag 13 tot 17 uur.

Volgens de inrichters van deze expositie is kunst voor kinderen kunst waar kinderen met plezier naar zullen kijken, die hun fantasie prikkelt. En wat voor kinderen geldt, geldt meestal ook voor volwassenen.

De titel van de tentoonstelling had dan ook kunnen luiden: de fantasie aan de macht.

Duo-expositie in galerie Tsant

NUTH-VAESRADE – Schilderijen van Jos Beurskens en beelden van Ivon Drummen zijn tot en met 3 januari te zien in galerie Tsant, Rozenstraat 49 in Vaesrade. De galerie is open op donderdag en zondag van 14 tot 17 uur.

Het werk van Jos Beurskens ontstaat vooral intuïtief. Hij laat zich in zijn abstracte doeken vooral leiden door de kleur, waarmee hij spanning tracht op te roepen.

Ivon Drummen probeert via het uitbeelden van zelfverzekerde, krachtige en corpulente vrouwenfiguren het beeld van de oermoeder op te roepen. Doordat zij deze 'grote moeder' ook combineert met kandelaars en kaarsvuur, ontstaat bij de toeschouwer de associatie met Mariaverering.

My home is your home

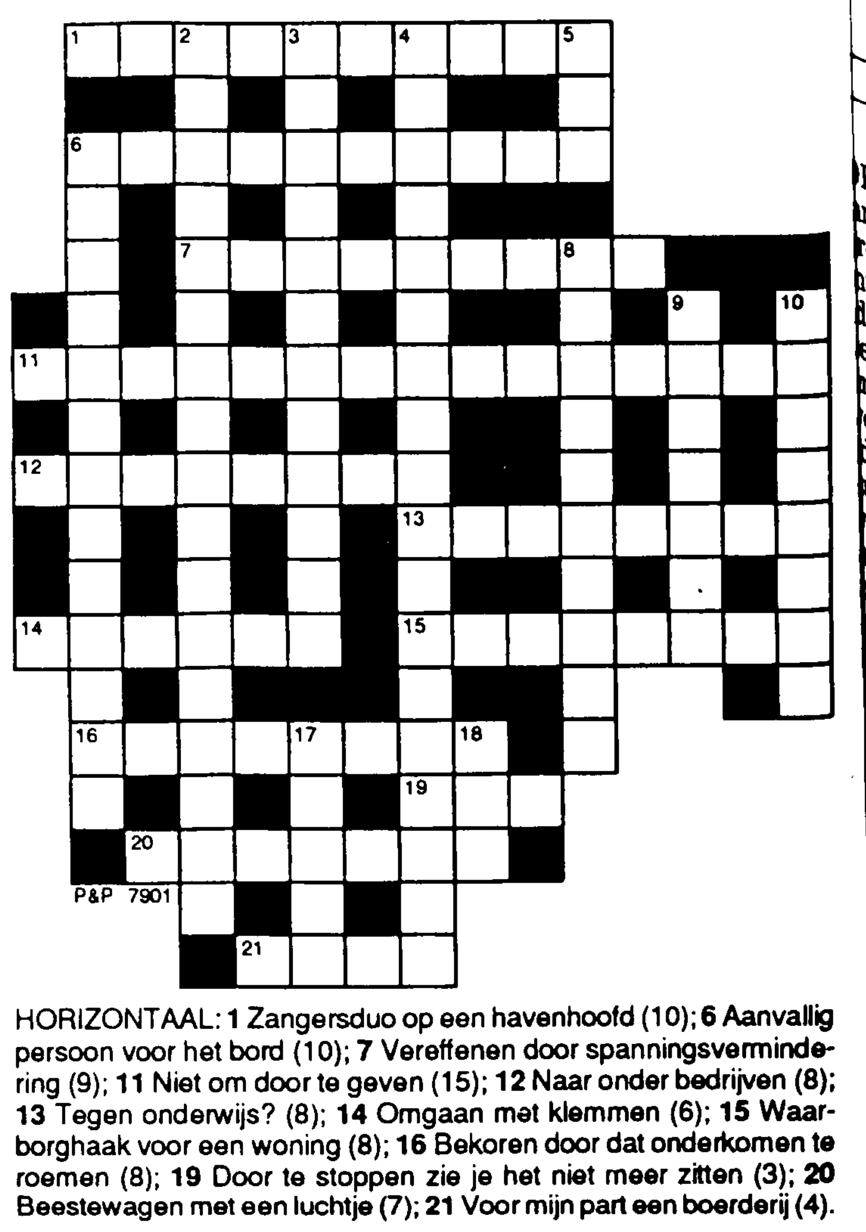
HEERLEN – In de Stadsgalerij Heerlen begint vanmiddag om 15 uur de tentoonstelling My home is your home. Tien beeldende kunstenaars tonen installaties, typografisch werk, video's, wandobjecten, wandschilderingen, objecten, beelden en tekeningen. De expositie loopt tot en met 23 januari en is te bezichtigen van dinsdag tot en met vrijdag van 11 tot 17 uur, zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur.

De tentoonstelling My home is your home is samengesteld door gastconservator Paul Panhuysen van het Apollohuis Eindhoven. Naast de kwaliteit van het werk zijn een onafhankelijke mediakeuze en de uitdrukking van een persoonlijk standpunt bepalend geweest bij de selectie van de kunstenaars. Panhuysen beschouwt kunst 'primair als een manier waarop de kunstenaar omgaat met de wereld waarin hij leeft'.

De deelnemende kunsteaars zijn: Daniël Dutrieux, Ton Homburg & Peter Schoutsen, Harald Kubiczak, Richard Lerman, Christian Marclay, Paul Panhuysen, Hendri van der Putten, Peter Vermeulen, Henk Visch en Kees Wevers.

puzzel

cryptogram

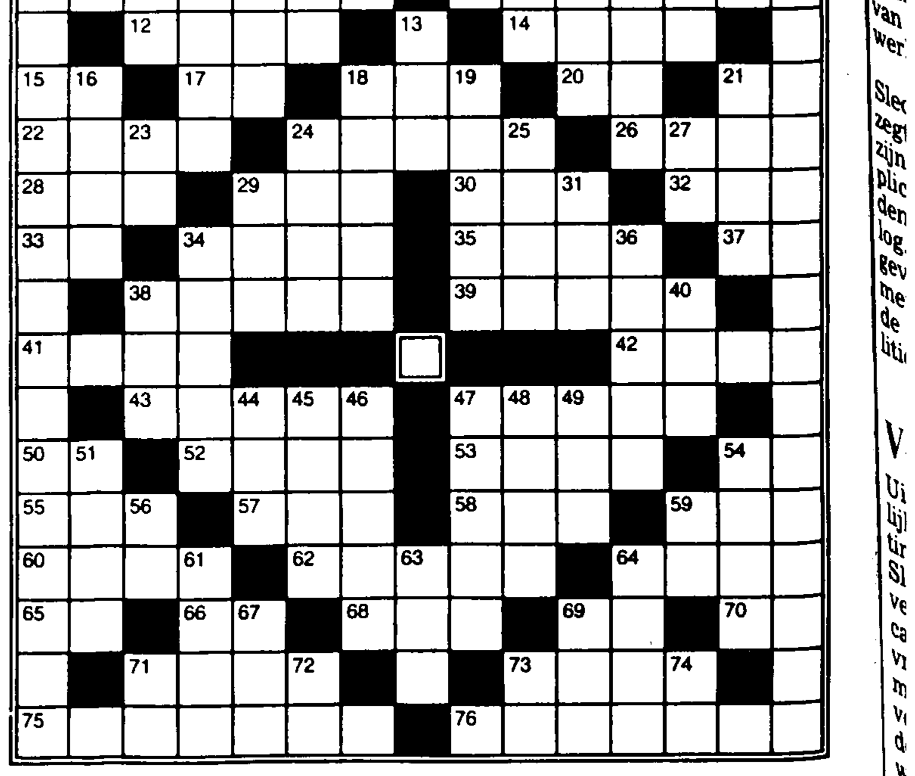

P&P 7901

HORIZONTAAL: **1** Zangersduo op een havenhoofd (10); **6** Aanvallig persoon voor het bord (10); **7** Vereffenen door spanningsvermindering (9); **11** Niet om door te geven (15); **12** Naar onder bedrijven (8); **13** Tegen onderwijs? (8); **14** Omgaan met klemmen (6); **15** Waarborghaak voor een woning (8); **16** Bekoren door dat onderkomen te roemen (8); **19** Door te stoppen zie je het niet meer zitten (3); **20** Beestewagen met een luchtje (7); **21** Voor mijn part een boerderij (4).

VERTIKAAL: **2** Volgens schema serviesgoed scheiden (17); **3** Verdiensten van een transporteur (12); **4** Vreemde vogel (18); **5** Keukenfazant (3); **6** Een hoop spaanders in de kamer (13); **8** Die schijnen nog irritanter te zijn (10); **9** Ik krijg verhoging van dat rare zangstuk (7); **10** Voor de vorm een snijwerktuig (8); **17** Vroeger een beroemde plaats (5); **18** De leukste thuis? (3).

kruiswoordraadsel

P&P E1062

71	4	8	9	28	26	67	50	25	7	12	53	63	33	45

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** trouweloosheid; **6** kind; **12** springstok; **14** plezier; **15** schaakterm; **17** eerstkomende; **18** schaakterm; **20** klein kind; **21** was getekend; **22** niet mis; **24** gissen; **26** voertuig; **28** stof; **29** bewonderaar; **30** metaal; **32** grondsoort; **33** titel; **34** overwinning; **35** sprookjesfiguur; **37** zangnoot; **38** roofdiertje; **39** kaartenboek; **41** vrucht; **42** deel van een schip; **43** klier; **47** kleine kerk; **50** voorz.; **52** schouwburgrang; **53** stad in Rusland; **54** bakboord; **55** muurholte; **57** scheepsvloer; **58** glansloos; **59** vrl. dier; **60** dorsvloer; **62** niet fraai; **64** matig koud; **65** bijwoord; **66** eminentie; **68** verbinding; **69** zangnoot; **70** zangnoot; **71** vogel; **73** vistuig; **75** beroep; **76** hofmeester.

VERTIKAAL: **1** telw.; **3** antwoord betaald; **3** vogel; **5** zwemvogel; **5** overblijfsel; **7** voorz.; **8** rauw; **9** toverkol; **10** sportevenement; **11** beginselen van een regering; **13** kikvorsachtig dier; **16** tweetal; **18** forum; **19** ontvlekkingsmiddel; **21** ouderloze; **23** klaar; **24** bevlieging; **25** klinknageltje; **27** soort onderwijs; **29** hoofddeksel; **31** telw.; **34** stoel; **36** gereedschap; **38** breibenodigdheid; **40** zangnoot; **44** oude lap; **45** zoogdier; **46** deugniet; **47** kruiderij; **48** rijstbrandewijn; **49** hoofddeksel; **51** wandelhoofd; **54** landbouwer; **56** selenium; **59** boksterm; **61** zonder inhoud; **63** lichaam; **64** kraai; **67** bloeimaand; **69** tovergodin; **71** soort onderwijs; **72** stoomschip; **73** platina; **74** radium.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1462

HORIZONTAAL: **1** aardappel; **8** claim; **12** katern; **13** roes; **14** re; **16** gore; **17** semi; **18** G.G.; **19** dek; **21** o.k.; **22** blut; **23** sen; **24** enorm; **26** ore; **27** einde; **29** dra; **30** stoel; **32** nors; **34** faam; **36** e.d.; **38** RAI; **39** a.k.; **41** krab; **42** ever; **44** GU; **45** lam; **47** ma; **49** elim; **51** emir; **53** kreen; **56** een; **58** reeds; **60** uur; **61** steen; **63** Ier; **64** uwer; **66** E.K.; **67** ree; **68** al; **69** fiat; **70** reuk; **72** ne; **73** rats; **74** linnen; **76** Nanne; **77** roodkapje.

VERTIKAAL: **1** aarde; **2** R.K.; **3** dag; **4** atoom; **5** perk; **6** pre; **7** en; **8** comte; **9** lei; **10** as; **11** magnesium; **13** reu; **15** eend; **17** slee; **18** gedrag; **20** korf; **22** brok; **23** snor; **25** raak; **26** O.T.; **28** in; **30** smaak; **31** leven; **33** valeriaan; **35** arm; **37** del; **40** kameel; **43** riet; **46** mier; **48** meer; **50** meer; **52** R.D.; **54** reet; **55** Ir; **57** neen; **59** suite; **61** skunk; **62** Neede; **65** was; **66** eend; **69** fan; **70** Rio; **71** kea; **73** R.N.; **74** L.O.; **75** N.P.

Winwoord: DIERGENEESKUNDE

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Heerlen-Centrum	045-717719
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

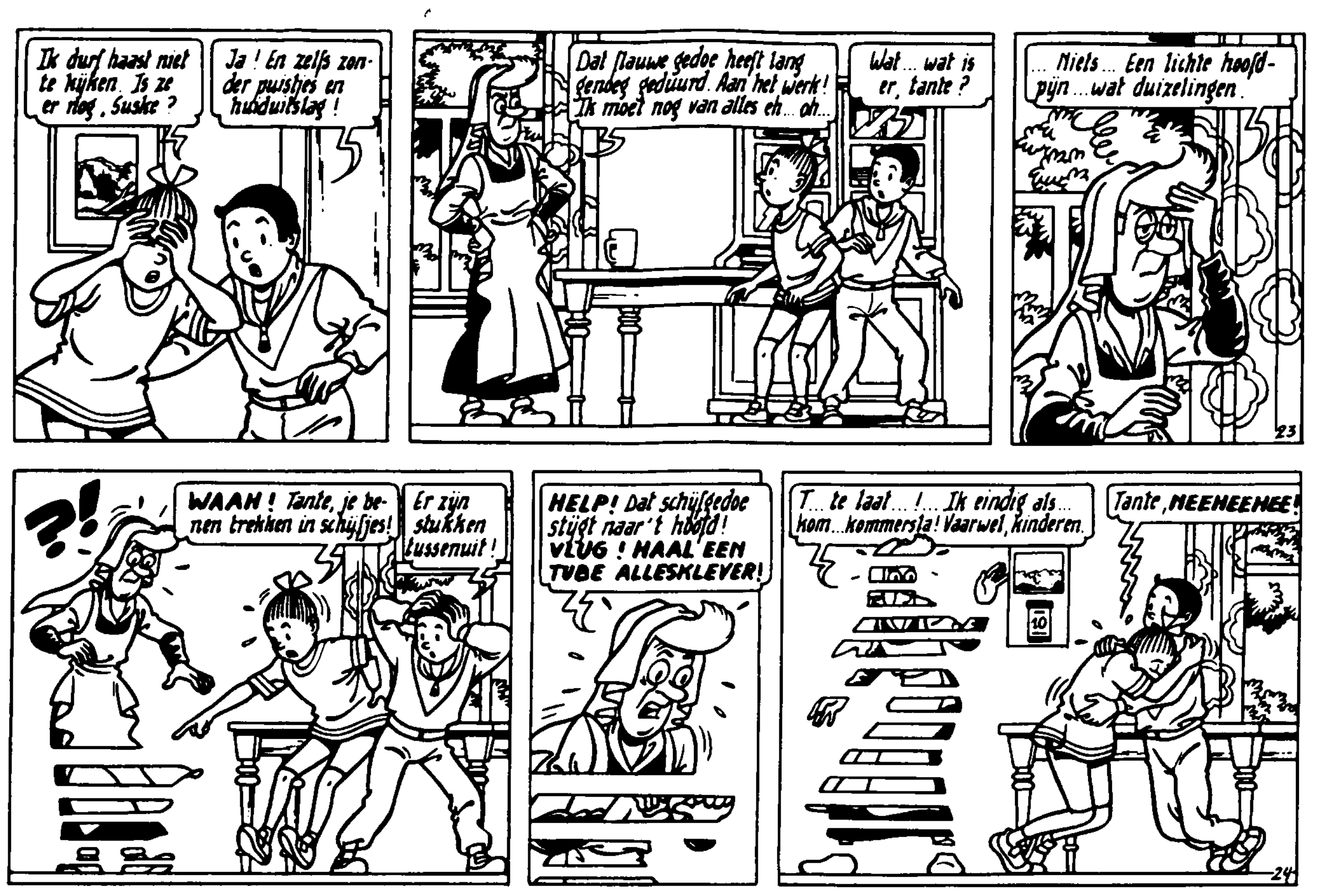
per maand	ƒ 28,40
per kwartaal	ƒ 85,20

Per acceptgiro:

per maand	ƒ 29,65
per kwartaal	ƒ 86,45
losse nummers	ƒ 1,65
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de pottenproever

recept

Gemarineerde paardelappen

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 500 g paardelappen, enkele worteltjes, 1 gesneden ui, 2 dl Beaujolais primeur, 12 peperkorrels, takjes peterselie, teentje knoflook, laurierblad, kruidnagel, takje tijm, 4 in reepjes gesneden plakjes bacon, bloem, boter, 1 el tomatenpuree, peper en 1 el bieslook.

Maak marinade door 2 dl water aan de kook te brengen met Beaujolais primeur, wortel, ui, peperkorrels, peterselie, knoflook, laurierblad, kruidnagel, tijm en bacon. Laat afkoelen, leg vlees in marinade, dek af en laat 24 uur in koelkast marineren. Keer vlees af en toe. Haal vlees uit marinade, laat uitlekken en dep droog met keukenpapier. Haal door bloem en schud overtollige bloem af. Zeef marinade.

Verhit boter tot schuim weg is en bak vlees rondom bruin. Leg even op voorverwarmd bord en houd warm. Schenk gezeefde marinade bij braadvocht en kook al roerend tot helft in. Roer tomatenpuree en peper door jus en leg vlees terug in pan. Stoof lapjes in ca 1 uur gaar. Roer jus goed door en schenk gedeelte over vlees op voorverwarmde borden. Bestrooi vlees met fijngesneden bieslook. Serveer rest jus er apart bij.

Rijden met trein in spits fors duurder

[UT]RECHT – Rijden met de trein in [de] spits wordt de komende jaren [aan]zienlijk duurder. De Nederland[se] Spoorwegen gaan uit van een [pri]jsstijging in de spits van bijna [ne]g procent in de komende drie [jaar]. De gemiddelde prijsstijging [van] het kaartje komt in 1997 uit op [.. p]rocent.

[Dit] bleek gisteren bij de presentatie [van] het verzelfstandige reizigersbe[drij]f van de NS. Hoofddirecteur [Ha]mmer zei te willen voorkomen [dat] de Spoorwegen zich uit de [mar]kt zouden prijzen. Daarom zal het gemiddelde treinkaartje in 1995 en 1996 vier procent duurder worden. Twee procent minder dan de zes procent voor het komend jaar. Door een 'vergissing' meldde de NS gisteren nog dat ook komend jaar de prijzen niet meer dan vier procent stijgen. De toeslag voor de spits bedraagt de komende jaren circa vijf procent.

De prijsstijgingen zijn net als de fikse sanering van het aantal werknemers bij het reizigersbedrijf (2.300 mensen minder tot 1997) nodig om NS te maken tot een zelfstandige en rendabele onderneming.

Om dat te bereiken zal NS volgens Hammer het resultaat in 1998 met ten minste 755 miljoen moeten verbeteren. Ten eerste om investeringen in treinen ter waarde van ongeveer 200 miljoen terug te verdienen. Ten tweede om een rendement van tien procent te halen, zijnde een voorwaarde om geld te kunnen lenen bij een bank. Dat percentage schommelt bij NS nu tussen de drie en vijf procent.

Opvattingen kabinet botsen met CDA

Lubbers voorziet geen noodzaak ingreep wao

DEN HAAG – Premier Lubbers verwacht niet dat een nieuwe ingreep in de wao noodzakelijk is. De premier denkt dat de onlangs aangescherpte wet het aantal arbeidsongeschikten in voldoende mate zal terugdringen. Dat staat haaks op de opvattingen van CDA-fractievoorzitter Brinkman die deze week liet weten verdere bezuinigingen op de wao onvermijdelijk te achten.

Lubbers wees er gisteravond na afloop van het kabinetsberaad op dat het boetesysteem voor werkgevers waarvan een werknemer in de wao belandt, effectief is. „Dat zou ook voor de rest van de nieuwe wao kunnen gelden. Het zou wel eens een heel goed systeem kunnen zijn," aldus Lubbers. „Ik sluit niet uit dat volgende zomer tijdens de kabinetsformatie wordt gezegd: hé, het stelsel werkt." Een nieuwe ingreep kan dan achterwege blijven.

De CDA-fractie in de Tweede Kamer dringt daar wel op aan. Het CDA wil de hoogte en de duur van de uitkering afhankelijk maken van het arbeidsverleden. Daarover zou de Sociaal Economische Raad advies moeten uitbrengen. Ook Lubbers stelde dit in eerste instantie in het kabinet voor. Onder druk van de PvdA-bewindslieden Kok en Wallage, ziet het kabinet hiervan af.

Volgende week debatteren Kamer en kabinet over het enquêterapport van de commissie Buurmeijer. Lubbers zei dat het kabinet dan geen initiatief zal nemen de wao te wijzigen. Ook de PvdA is mordicus tegen nieuwe wijzigingen. De enquêtecommissie stelt wel een drastische herziening voor van de wao, maar dit voorstel kan niet rekenen op een kamermeerderheid.

punt uit

● Autodiefstal
Duitsland wil dat de EU in 1994 bij wet verplicht stelt dat nieuwe auto's zijn uitgerust met elektronische voorzieningen tegen diefstal. Zo wil Bonn de golf van autodiefstallen te lijf die over Europa spoelt sinds de grenzen met Oost-Europa opengingen in 1989. Volgens de Duitse minister van Verkeer Matthias Wissmann zijn van de 130.000 auto's die vorige jaar in Duitsland werden gestolen 60.000 niet teruggevonden.

● Handleiding
Onder het motto 'elk geval is er één te veel' heeft de gemeente Utrecht voor haar ambtenaren en bestuurders een handleiding opgesteld, over hoe ze moeten omgaan met fraude en corruptie. Ambtenaren wordt in de handleiding geadviseerd geen geschenken aan te nemen zonder dit met hun collega's te overleggen.

● Staking
De vakbonden in België hebben voor maandag een staking afgekondigd in Belgisch Limburg, Luik en Antwerpen. Bedrijven, openbare diensten, onderwijs, stads- en streekvervoer worden door de staking getroffen.

● GroenLinks
Bij de eerste vijf op de kandidatenlijst van GroenLinks voor de Tweede Kamerverkiezingen staan twee migranten. Behalve Mohammed Rabbae, die samen met Ina Brouwer als lijsttrekker fungeert en op de tweede plaats staat, is ook het Amsterdamse gemeenteraadslid Tara Oedayraj Singh Varma door een kandidatencommissie op een hoge plaats terechtgekomen. Zij staat op plaats 5.

● Landmacht
Bij de Koninklijke Landmacht worden drie muziekkorpsen opgeheven. De landmacht houdt twee kapellen en twee korpsen over, die geheel uit beroepspersoneel zullen bestaan. Dat is de uitkomst van de studie reorganisatie militaire muziek. De reorganisatie is het gevolg van de afschaffing van de opkomstplicht voor dienstplichtigen in 1998.

● Betuwelijn
Als de Betuwelijn aangelegd wordt, krijgen minstens drieduizend inwoners van Tiel te maken met geluidsoverlast. Dat stellen B en W van Tiel in een brief. Zij dienen daarmee minister Maij van Verkeer en Waterstaat van repliek die eerder deze week zei dat 'hooguit drieduizend' mensen langs de hele spoorlijn te maken zullen krijgen met geluidshinder.

● Koerden
Koerdische verzetsstrijders hebben twee toeristen, een Amerikaan en een Nieuwzeelander, die vorige maand in het oosten van Turkije waren ontvoerd, vrijgelaten.

● Duf
Brabantse scholieren geven de Katholieke Universiteit Brabant (KUB) in Tilburg het laagste 'rapportcijfer' van alle universiteiten. De KUB heeft een onderzoek gedaan onder enkele honderden leerlingen van zes middelbare scholen. Dat viel slecht uit. Het gemiddelde rapportcijfer bleef steken op 5,3 en de Brabantse universiteit werd verder door de scholieren afgedaan als een 'duffe boel'.

Minister Hirsch Ballin blij met uitkomst enquête

Meeste Nederlanders voor identificatieplicht

Van onze redactie binnenland

[D]EN HAAG – De Neder[la]ndse bevolking is in over[g]rote meerderheid voor de [in]voering van de beperkte [id]entificatieplicht; 85 pro[ce]nt vindt het een goed plan [e]n 63 procent zegt na de in[v]oering van de wet altijd een [id]entiteitsbewijs bij zich te [z]ullen dragen. Drie kwart [v]an de ondervraagden is van [m]ening dat het een goede [z]aak zou zijn als de politie [i]edereen altijd naar zijn iden[ti]teit kan vragen.

[D]at blijkt een een representatieve [st]eekproef die werd uitgevoerd in [o]pdracht van het ministerie van [J]ustitie. Minister Hirsch Ballin [v]indt de uitkomst een goede basis [om] verder te werken aan de invoe[ri]ng.

[U]it het onderzoek blijkt dat de [id]entificatieplicht wordt gezien als [ee]n wapen in de strijd bij het terug[d]ringen van de criminaliteit. Een [g]rote meerderheid van de onder[v]raagden (92 procent) vindt het een [g]oede zaak dat elke zwartrijder in [h]et openbaar vervoer een identi[te]itsbewijs moet kunnen tonen.

Zwart werken

Een kleinere meerderheid (66 procent) meent dat de id-plicht een goed middel is bij het terugdringen van werk door illegalen. In dezelfde orde van grootte liggen de positieve opvattingen over het gebruik van identificatieplicht bij terugdringen van fraude, criminaliteit en zwart werken.

Slechts 23 procent van de bevolking zegt het 'eens' of een 'beetje eens' te zijn met de stelling dat een verplicht identiteitsbewijs te veel doet denken aan de Tweede Wereldoorlog. Dit is vooral bij ouderen het geval. Nog minder (17 procent) mensen menen dat Nederland door de identificatieplicht te veel een politiestaat wordt.

Voorlichting

Uit het onderzoek komt wel duidelijk naar voren dat een voorlichtingscampagne geen luxe is. Slechts 1 procent durfde te beweren veel van de inhoud van de identificatieplicht af te weten. De ondervraagden vinden het dan ook in meerderheid een goede zaak dat er voorafgaand aan de invoering van de wet een voorlichtingscampagne wordt gehouden.

Binnenkort beslist de Eerste Kamer over de identificatieplicht. Hirsch Ballin hoopt de wet uiterlijk op 1 juni 1994 in te voeren.

Over een nacht ijs

● *De eerste schaatsers waren er dit jaar vroeg bij. Nadat het kwik deze week s'nachts beneden nul zakte, veranderden ondergelopen stukken land zoals in de Rijperkerk bij Leeuwarden in kleine ijspistes.*

Foto: ANP

Spanning loopt op in Noord-Irak

ISTANBOEL – Opnieuw dreigt een broederoorlog tussen de Noordiraakse en de Turkse Koerden. Strijders van de twee partijen die in Noord-Irak het bewind voeren, de Koerdische Democratische Partij (KDP) en de Pattriotische Unie van Koerdistan (PUK), hebben de jacht geopend op leden van de Turkse Koerdische Arbeiderspartij PKK. Vorig jaar oktober werd een soortgelijke operatie ondersteund door Turkse troepen. Dit jaar lijkt Turkije zich er vooralsnog niet in te mengen.

Het is volgens de woordvoerder van de KDP in Ankara, Safeen Dizayee, nog niet tot een gewapend treffen gekomen. Dat komt omdat de PKK zich niet in vaste kampen gevestigd heeft, maar zich van basis tot basis beweegt. Bovendien verwittigen de peshmerges, zoals de Noordiraakse gewapende partijleden genoemd worden, de PKK-milities van tevoren, zodat die kunnen vluchten. „Maar als ze zich niet terugtrekken of overgeven, dan zal er bloed vergoten worden," aldus de zegsman.

Rau kandidaat verkiezingen Duitse president

WIESBADEN – De Duitse sociaaldemocratische partij (SPD) heeft gisteren besloten premier Johannes Rau (62) van Nordrhein-Westfalen kandidaat te stellen voor de presidentsverkiezingen volgend jaar mei.
Dan loopt het ambtstermijn af van de huidige christendemocratische president Richard von Weizsäcker.
De regeringscoalitie CDU/CSU van bondskansier Helmut Kohl heeft de omstreden minister van justitie uit de Oostduitse deelstaat Sachsen, Steffen Heitmann, genomineerd.
Rau riep in zijn rede de SPD op de groeiende verantwoordelijkheid van het verenigde Duitsland te erkennen. Hij zei dat Duitsland zich geheel moet verbinden met de Europese Unie en zich niet afzijdig mag houden.

Duits babyvoedsel in plaats van Olvarit

ZOETERMEER – De Duitse fabrikant van babyvoedsel Hipp is bereid Nutricia een voorraad potjes eten met varkens- en rundvlees te leveren. De komende dagen valt hierover een besluit, meldde directeur T. van Hedel van Nutricia vrijdagmiddag. Indien alle warencontroles goed uitvallen zal per sticker op de Duitse potjes worden gemeld, dat deze een tijdelijke vervanging zijn voor de uit de handel genomen smaken Olvarit.

Inmiddels bevindt zich vrijwel geen enkel potje meer in de handel van de 26 soorten Olvarit-voedsel die met het ontsmettingsmiddel Halamid zijn verontreinigd. De teruggenomen voorraden worden vernietigd. De overige van de zestig soorten Olvarit zijn wel goed eetbaar, verzekerde Van Hedel gisteren.
Nutricia zal voor de aanmaak van nieuwe, eigen voorraden eerst een andere vleesleverancier moeten vinden, omdat alle banden met de Gorkumse slachterij UVS en het Rotterdamse HVV (beide eigendom van J.W. Uylenbroek) met onmiddellijke ingang zijn verbroken.

Uylenbroek lijkt zich af te zonderen van de buitenwereld. Nutricia heeft hem voor het laatst dinsdag gesproken. Volgens Van Hedel was hij toen helemaal van de kaart en kon hij niets anders uitbrengen dan: „Ik snap niet hoe het kan." Medewerkers van UVS hebben Uylenbroek al enige tijd niet meer gesproken; het openbaar ministerie wilde niet zeggen of Uylenbroek inmiddels al gehoord is.

Onderzoek

De Haagse persofficier mr. Zandbergen van het openbaar ministerie meldde gistermiddag, dat het justitieel onderzoek naar de oorzaak van de ongerechtigheden in het voedsel voor zuigelingen zich niet beperkt tot de bedrijven van Uylenbroek en het Gorkumsch Coöperatief Openbaar Slachthuis. Ook de gang van zaken bij Nutricia wordt nagelopen. Van Hedel was daar gisteren nog niet van op de hoogte.

Afgelopen weekeinde werden in de Nutricia-magazijnen veel potjes bemonsterd op het schoonmaakmiddel. De uitkomst was dinsdag aanleiding alle voorraden terug te halen uit de winkels. Op dat moment stond voor Nutricia al vast dat de bron bij het slachthuis gezocht moet worden. Van Hedel: „Wij hebben daar grote hoeveelheden diepgevroren vlees bemonsterd. In een aantal gevallen werd Halamid aangetroffen." Het betreft vleesvoorraden die door de Rijksdienst voor de Keuring van Vee en Vlees (RVV) waren goedgekeurd.

VluchtelingenWerk uit kritiek op plan Kosto

UTRECHT – VluchtelingenWerk vindt de voorstellen die staatssecretaris Kosto (Justitie) donderdag in Athene heeft gedaan om asielzoekers terug te sturen naar hun regio van herkomst 'ondoordacht'. „Het mag niet zo zijn dat Europa op deze manier de problematiek doorschuift naar andere landen," aldus een verklaring gisteren.
Kosto wil beheersing van de migratiestromen door asielzoekers terug te sturen naar beschermde opvangcentra in de regio van herkomst.
VluchtelingenWerk vreest dat dit neerkomt op een 'nutteloos en mensonwaardig heen en weer geschuif' met mensen. De Nederlandse staat mag zijn problemen rond opvang van vluchtelingen niet afwentelen op die regio's die tóch al zwaar zijn belast, vindt de vereniging.

Rechtse partijen in Zuid-Afrika eisen verkiezingen voor blanken

JOHANNESBURG – De extreemrechtse organisaties in Zuid-Afrika hebben gisteren exclusieve verkiezingen voor blanken geëist. De leider van de Konservatieve Partij (KP), Hartzenberg, zei op een persconferentie in Pretoria, dat de regering van president De Klerk dit 'moreel verplicht' is. „Zo niet dan zijn de consequenties voor hen," aldus Hartzenberg, doelend op gewapend verzet door zijn aanhangers.

De rechtse partijen, verenigd in het Afrikaner Volksfront (AVF), blanke vakbonden en culturele organisaties, reageerden gisteren afwijzend op het historisch akkoord tussen de regering, het ANC en 19 andere partijen van woensdagnacht, dat een einde maakte aan de apartheid. ANC-leider Nelson Mandela en De Klerk ondertekenden toen de Voorlopige Grondwet, die van Zuid-Afrika een federale staat maakt. Ook zullen de zwarte kiezers op 27 april volgend jaar voor het eerst naar de stembus gaan om samen met de blanken een overgangsparlement en een regering van nationale eenheid te kiezen.

Een bezoek aan Sijben Wooncenter is een unieke ervaring die iedereen een keer moet hebben meegemaakt!

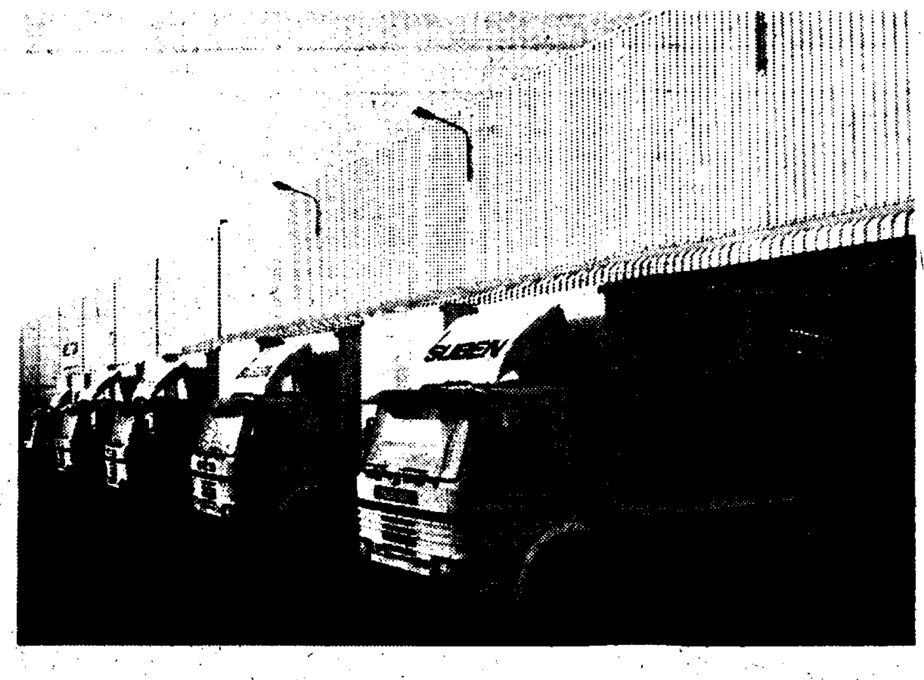

'Ik had nooit gedacht zoveel woonideeën in één keer te kunnen opdoen tot ik bij Sijben was geweest.....'

Bij Sijben Wooncenter in Roermond wacht je een unieke ervaring! Loop er maar eens binnen. Tien tegen één dat je al stilstaat bij de architektuur van het gebouw. En eenmaal binnen waan je je in een andere wereld. Je komt ogen tekort. Want in de acht speciaalzaken ontdek je wonen op z'n mooist. Tijdens één bezoek doe je een veelvoud aan ideeën op. Voor de laatste trends hoef je dus niet meer stad en land af te reizen. Bij Sijben vind je alles onder één dak.

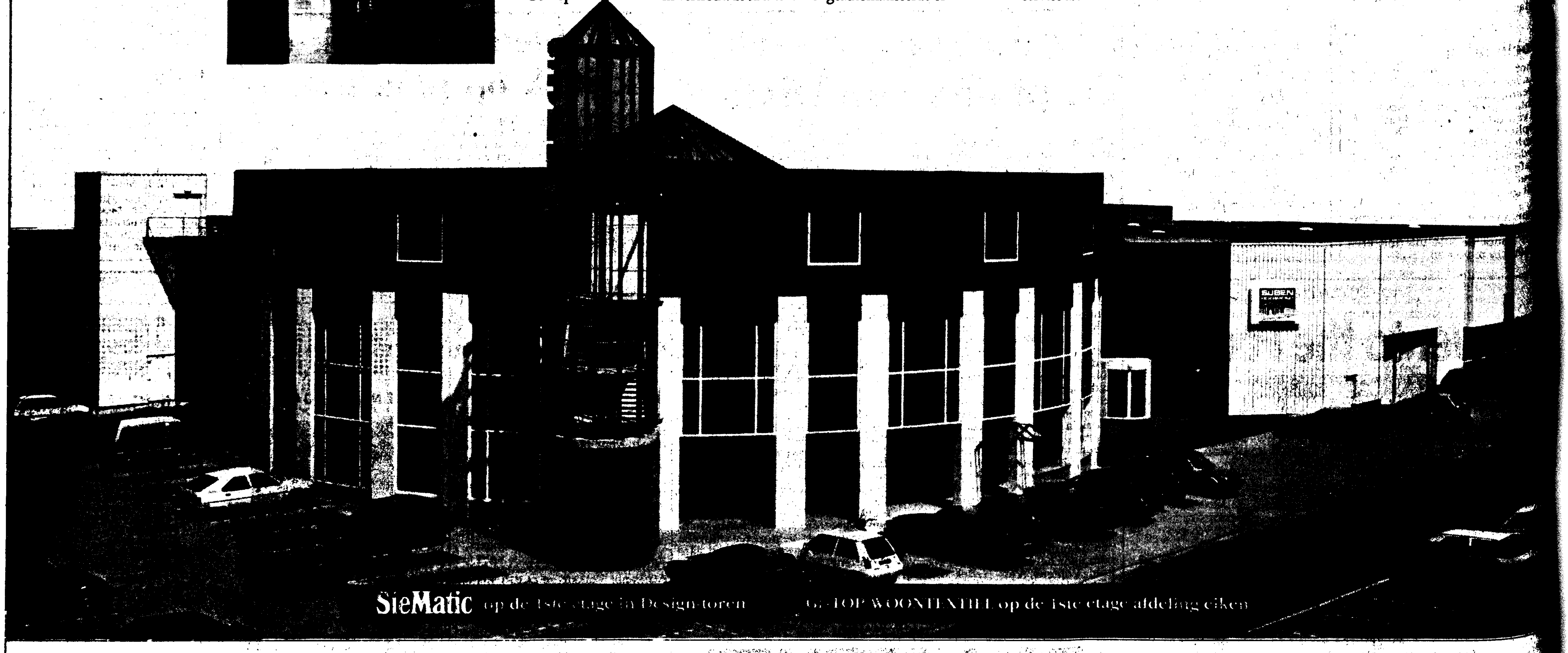
Voor iedere smaak vind je schitterende meubelen. Kompleet met accessoires en verlichting. In de shop van Gé-Top Woontextiel vind je een royale keuze in bijpassende vloerbedekking en gordijnen. En als je alvast een kijkje in je nieuwe keuken wilt nemen, verrast Sijben je met de exclusieve keukens in de Siematic studio.

Sijben Wooncenter is dan wel gigantisch groot, maar het is eigenlijk een verzameling speciaalzaken. [illegible] en met gespecialiseerde vakmensen. Het grote voordeel van zoveel verschillende stijlen onder één dak is dat je zelf kunt ervaren dat die stijlen vaak heel goed met elkaar te kombineren zijn. Sijben kombineert het vakmanschap van de speciaalzaak met de voordelen van een groot wooncenter, zoals ruime keuze en de nieuwste trends. En dat is nou het unieke!

Maar ook de aflevering is bij Sijben Wooncenter in vertrouwde handen. Het geautomatiseerde orderverwerkingssysteem zorgt ervoor dat je geen dag langer dan nodig hoeft te wachten op je bestelde meubelen. En ook in het magazijn van Sijben zorgen de nieuwste systemen ervoor dat niets mis kan gaan. En waar je ook woont, je meubelen worden snel en vakkundig thuisbezorgd en gemonteerd. In Nederland, maar ook in het buitenland. Want grenzen bestaan voor Sijben Wooncenter allang niet meer. Ook niet als het op service aankomt!

SIJBEN ROERMOND wooncenter

Maasnielderweg 33, Roermond. Telefoon: 04750 - 16141. Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Interlübke - B&B Italia - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Bebr - Molteni - Rolf Benz - Arflex - Artifort - Gelderland - Cappellini - Pastoe - Castelijn - Arco - Metaform - Pursitans - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durlet - Banz Bord - Ligne Roset - Grange - Bielefelder - JAB - Heldense - Sabco Hesslein - Swissflex - Alessi - Koekoek - Obyczy - Gasparucci - Ploeg - SieMatic - van Besouw - Flos - Artemide - Exclusiv - Svedex - Saporiti - Haruink - Lattoflex - Musterring - Young - Minotti - Bench - Möller Design - Jori - Gallina - Frigbetto - Dauskind - Tecta - Vitra - Label - Team by Wellis - Jaguar - Treca de Paris - H.F. Style - Bellato - Brühl & Sippold.

[V]ereld herdenkt vleesgeworden en vermoorde American Dream

Mythische status JFK nog zonder betonrot

DOOR RENÉ VLEMS

[HEER]LEN – George [Bush] mag dan weliswaar [...]urk Saddam Hoes[sein] [...]en lesje hebben ge[...]en de architect zijn [...]de nieuwe wereldor[de, J]ohn Fitzgerald Ken[nedy b]lijft voor de Ame[rikane]n de populairste [preside]nt aller tijden. [...]g, 22 november, [is het d]ertig jaar geleden [dat Ke]nnedy, 46 jaar oud, [tijdens] een bezoek aan [Dallas] werd vermoord. [De a]anslag die de we[reld] deed sidderen en [...] Amerikanen opza[delde] met 'eeuwige [...]. Nog nooit is er [over] een moord zoveel [gespeculeer]d of geschreven. En [n]ooit heeft een we[reldlei]der met zo weinig [verdie]nsten als Kennedy [een] onaantastbare my[thisch]e status verwor[ven].

[...] Kennedy was al tijdens [zijn leve]n een legende, het sym[bool va]n de hoop op vrede en [vooruitga]ng, ook buiten de Ver[enigde] Staten. Die overdreven [...] heeft Kennedy hoofdza[kelijk t]e danken aan zijn onge[kende c]harisma, want zijn poli[tieke] wapenfeiten spreken [nauwe]lijks tot de verbeelding. [Sterker] nog, tijdens zijn driejari[ge ambt]stermijn heeft Kennedy [me]n eens geblunderd. Door [...]dende inschattingsfou[ten tijd]ens de Cuba-crisis (bij[voorbee]ld de volledig mislukte [Ameriko]anse invasie in de Var[kensba]ai) stortte hij de wereld [bijna in] een nucleaire oorlog, en [raakte] hij zich in Vietnam. Uit [m]ateriaal van de CIA dat [deze w]eek werd vrijgegeven, [blijkt da]t Kennedy de CIA heeft [opgedragen] een speciale eenheid te [vormen] die de Cubaanse leider [Fidel C]astro en andere lastige [buitenl]andse staatshoofden [moest] vermoorden. Zo stond [de] Congolese leider Patrice [Lumum]ba met stip genoteerd op [de Ame]rikaanse dodenlijst. Het [c]ommando werd opge[heven n]a enkele mislukte aansla[gen op] Castro.

[O]ok op het gebied van de [binnenl]andse politiek moest [hij een reeks] van tegenslagen incasse[ren...] werden zijn pogingen om [...] hervormingen door [...]en – de zogeheten poli[tiek va]n de New Frontier (onder [meer] een verplichte ziektever[zekeri]ng, subsidiëring van bij[zonder] onderwijs en de aanpak [van] stedelijke problemen) – [door h]et Congres keer op keer [getorpede]erd / [...]sboomd.

[Elke] andere staatsman met [zo'n] beschamende palmares zou [door z]ijn onderzaten genadeloos [aan het] kruis zijn genageld. Ken[nedy] bleef evenwel fier over[eind. D]ankzij zijn opportunisme, [...] en leidinggevende kwaliteiten. Hoewel Kennedy in de drie jaar dat hij de post van de machtigste man ter wereld bekleedde zich niet echt heeft kunnen waarmaken, is duidelijk dat hij alles in zich had om een groot staatsman te worden. Kennedy is een legende geworden niet zozeer door wat hij heeft bereikt, maar door wat hij is begonnen.

De Democraat was onmiskenbaar begaan met het lot van de zwakken in de Amerikaanse samenleving. Van belang is vooral zijn wetsvoorstel voor betere burgerrechten, waarbij de positie van de zwarten er aanzienlijk op vooruit zou gaan. Bij velen kon hij daarom niet meer stuk.

Kennedy was de vleesgeworden American Dream, hoewel boze tongen beweren dat de jongste en rijkste president in de geschiedenis van de VS meer bekommerd was om zijn seksleven dan om de binnenlandse veiligheid.

Natuurlijk hebben ook de nog altijd mistige achtergronden van zijn dood bijgedragen tot de persoonsverheerlijking van de man die in november 1960 met een neuslengte de race om het presidentschap wist te winnen van Richard Nixon.

Dertig jaar na dato woedt de discussie over de vraag wie nu eigenlijk JFK heeft vermoord nog volop. Dat de 46-jarige communist Lee Harvey Oswald heeft geschoten, staat vast. Een voormalige Newyorkse politiemedewerker verklaarde deze week ten overvloede dat op het geweer waarmee Kennedy is doodgeschoten, de vingerafdrukken staan van Oswald. Hij zou opgedoken foto's van het moordwapen hebben dat volgens hem aangetoond. De hamvraag blijft echter of de aanslag het werk was van één enkele zonderling of dat er sprake was van een duister complot.

De officiële lezing – gebaseerd op de conclusies van de commissie, onder leiding van opperrechter Warren, die de moordzaak onderzocht en meer dan vijfhonderd getuigen hoorde – is klip en klaar: Lee Harvey Oswald heeft Kennedy op z'n eigen houtje vermoord. De oud-marinier Oswald, aldus het lijvige eindrapport van de commissie-Warren, vuurde vanuit een gebouw waarin schoolboeken lagen opgeslagen drie keer op de open limousine waarin Kennedy met zijn gevolg een toer door Dallas maakte.

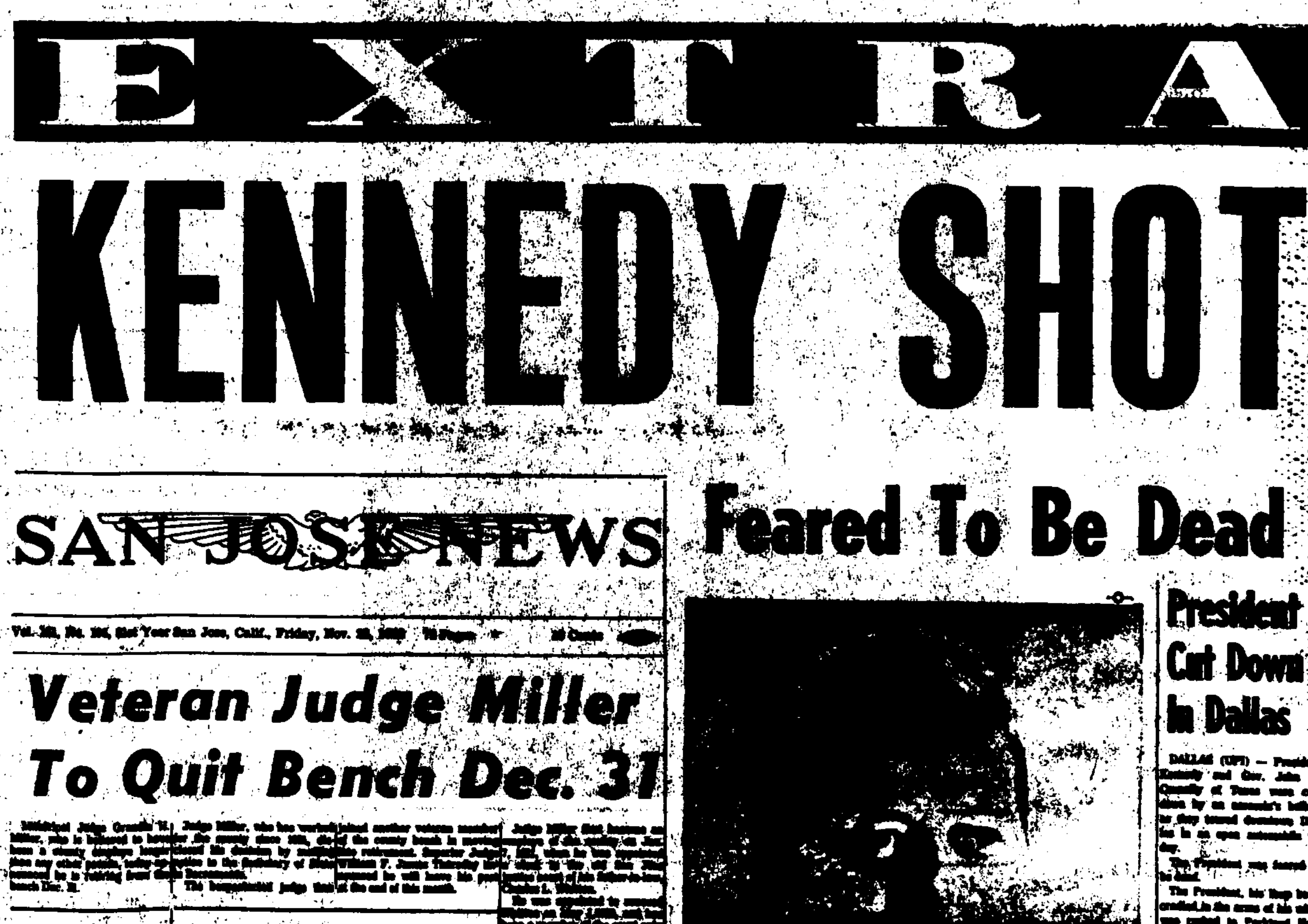
De slotsom van de commissie-Warren is van meet af aan door velen in twijfel getrokken. De meest wilde complot-theorieën werden gelanceerd. De moord zou het resultaat zijn van een monsterverbond van Kennedy's vijanden, zoals zijn vice-president Lyndon B. Johnson, de rechts-extremistische Ku Klux Klan, de CIA en hele legers omgekochte politieagenten.

De afgelopen dertig jaar is een hele bibliotheek volgeschreven over het leven van JFK en over de raadsels rond zijn dood. Iedere publikatie leverde meer vragen dan antwoorden op. Hoe zit het met de getuigen die beweerden dat zij schoten hadden gehoord van een andere kant dan het gebouw waarin Oswald zich ophield? Is het niet vreemd dat de labiele Oswald bijna drie jaar in de Sovjetunie woonde? Is het toeval dat zowel hijzelf als zijn moordenaar – de nachtclubeigenaar Jack Ruby – contacten onderhield met de maffia? Was Oswald een overloper of een spion van de CIA? En wat te denken van het feit dat enkele potentiële getuigen in de eerste dagen na de moord bij nooit opgehelderde verkeersongelukken om het leven zijn gekomen?

JFK-fanaten, historici en aanverwanten keken halverwege dit jaar reikhalzend uit naar de openbaarmaking van de Kennedy-dossiers van de Amerikaanse inlichtingendienst CIA. De archivalia zouden een geheel nieuw licht werpen op de 'moord van de eeuw', zo was de algemene verwachting. Maar niets was minder waar. De documenten bleken "verwarrend en soms tegenstrijdig". Geen bewijzen dat de georganiseerde misdaad bij de moord was betrokken, niets zwart op wit dat de officiële onderzoekers destijds – zoals óók wordt vermoed – hebben vastgesteld wie Kennedy in werkelijkheid heeft vermoord maar dat hebben verzwegen omdat het spoor naar het Witte Huis zou leiden.

Vorig jaar bleek uit een enquête dat driekwart van de Amerikanen denkt dat Kennedy het slachtoffer is geworden van een samenzwering. Dat was geen verrassende uitslag. De gedachte dat de geliefde president is vermoord door één onevenwichtige communistische staatsburger strookt immers niet met de mythische status van JFK. Ex-president Gerald Ford is één van de weinigen geweest die de stelling van een 'banale' moord aandurfden: „Het staat buiten kijf dat Lee Harvey Oswald de moordenaar was. Het lijdt geen twijfel dat Oswald een labiel persoon was. Hij had een slecht huwelijk en werd vaak door zijn vrouw geconfronteerd met zijn impotentie. Hij heeft vreemde ervaringen gehad in de Sovjetunie en ontplooide discutabele activiteiten in New Orleans. Hij was sowieso een vreemd persoon, een nietsnut."

De komende dagen zullen tijdens de vele herdenkingen, discussies en hervertoningen van films en mini-series over Kennedy – in en buiten de VS – alle theorieën voor de zoveelste keer uit en te na worden geanalyseerd. Die wijze bespiegelingen zullen niets opleveren. Hoogstens dat het wierookgordijn rond John F. Kennedy nog wat dichter wordt.

● *Voorpagina's van Amerikaanse kranten op de dag van de moord en de dag erna. Originele exemplaren van die kranten worden nog altijd verkocht als souvenir. Deze twee werden deze zomer aangeschaft door Kennedy-fanaat Frans Verboom in Heerlen.*

PTT waarschuwt abonnees voor dure spelletjes

Van onze redactie economie

DEN HAAG – PTT Telecom waarschuwt zijn klanten tegen dure telefonische lottospelen die momenteel via advertenties worden aangeprezen. In veel gevallen moet degene die meedoet aan zo'n telefoonspel f 5,85 per minuut aan telefoonkosten betalen. Voor een enthousiaste speler kan dat leiden tot extreem hoge telefoonnota's, zonder dat de betrokkene zich dat bewust is.

PTT Telecom voert overigens binnenkort de mogelijkheid in om 09-nummers te laten blokkeren. Voor 06-nummers gold dit systeem al.
De telefoonspelletjes, die onder meer worden aangeduid met 'Lottospel', 'Rad van Fortuin' en 'Cijferspel', worden gespeeld via een internationaal, veelal intercontinentaal telefoonnummer. Internationale nummers zijn te herkennen aan de eerste twee cijfers: 00. De nummers van de bewuste spelletjes beginnen veelal met 09-1809 of 09-599 en bevinden zich in gebieden van de wereld waarvoor de klant minimaal drie gulden en f 5,85 per minuut betaalt.
Omdat het hier om 'normale' internationale telefoonnummers gaat en bijvoorbeeld niet om 06-nummers, is de adverteerder niet verplicht een tarief te vermelden. De lezer van zo'n advertentie heeft daardoor niet direct in de gaten dat de kosten snel kunnen oplopen. Behalve loterijen verschijnen er ook steeds meer erotische internationale lijnen waarvoor dezelfde tarieven gelden.
Al sinds enige tijd hanteert PTT Telecom bij het registreren van de telefoonkosten het systeem 'expensive call monitoring', waarbij automatisch wordt gesignaleerd dat de kosten van een bepaald telefoongesprek extreem hoog zijn. PTT Telecom stuurt de klant dan een tussentijdse nota.

Met ingang van december voert PTT Telecom de mogelijkheid van 09/00-blokkering in (per 1 januari 1994 verandert 09 in 00). Op verzoek van de klant kan PTT Telecom, tegen betaling van f 35 een telefoonnummer blokkeren voor het rechtstreeks bellen naar het buitenland. Hierbij wordt dan automatisch bellen naar alle nummers in het buitenland geblokkeerd.

Dagboek over dwaaltocht door Sahara vol troost en moed

Onbekwame gids wordt Arnhemmers noodlottig

DOOR ROB HIRDES

ARNHEM – Geen woord over hun angst voor de naderende dood. Maar wel woorden van troost. Dat typeert het dagboek van de in de Sahara omgekomen Arnhemmers Peter Teggelaar en Marc Gilsing, waarin ze hun hopeloze en uiteindelijk fatale dwaaltocht door de woestijn beschrijven. Op evenwichtige wijze hebben ze daarin afscheid genomen van hun familie en hun vrienden.

Uit de notities blijkt ook de ware toedracht van de noodlottig verlopen woestijnreis, hoewel ze hebben geprobeerd elk risico uit te sluiten. Onder andere door een gids te charteren, die hen vanaf Tamanrasset in het zuiden van Algerije naar Niger zou begeleiden. Maar juist het inhuren van de man leidde tot het drama.
'De gids bleek al snel onbetrouwbaar', schrijven Teggelaar en Gilsing in hun dagboek. Op weg naar het zuiden raakten zij het spoor bijster en kregen bovendien met autopech te kampen. De man kende in weerwil van wat hij beweerde het gebied slecht.

De twee Arnhemmers hadden de gids in de woestijnstad Tamanrasset op aanraden van een campingbaas in de arm genomen. „Wij wilden volledig op safe spelen. Op aanraden van de campingbaas namen wij daarom met een als betrouwbaar omschreven gids contact op. Hij garandeerde ons dat wij in zeven uur de grens met Niger zouden bereiken. De man had eerder twee andere jongens in dezelfde tijd naar de grens begeleid," aldus een fragment uit het dagboek.

Al gauw echter raakten Teggelaar en Gilsing het vertrouwen in de gids kwijt. Hij bleek onvoldoende kennis van het terrein te hebben en was een onbezonnen chauffeur. Daarop besloten de Arnhemmers terug te keren naar Tamanrasset, maar uiteindelijk strandden ze door pech in de woestijn.

Het originele exemplaar van het dagboek bevindt zich nog steeds in Algerije, maar door tussenkomst van de Nederlandse ambassade in Algiers zijn delen ervan naar de ouders van de door dorst omgekomen Arnhemmers gefaxt. In een begeleidend schrijven noemt de ambassade het dagboek 'een monument van liefde voor het leven'.

Uit de wijze, waarop de twee vrienden tot het laatst voor elkaar hebben gezorgd, spreekt grote toewijding voor elkaar. Ook hebben ze in hun notities vastgelegd hoe een en ander na hun dood moest worden geregeld. Bijvoorbeeld aan wie ze hun meubels nalieten.

Teggelaar en Gilsing betaalden vijfhonderd gulden voor de gids, die hen naar Niger zou begeleiden. Toen echter duidelijk werd, dat de man het gebied nauwelijks kende en besloten werd terug te keren, sloeg het noodlot genadeloos toe. De Arnhemmers schreven al in hun dagboek, dat de gids een roekeloze chauffeur was, die onnodige risico's nam. Daardoor kwam de auto diverse malen vast te zitten in het zand.

Tijdens de terugtocht botste de man tegen een rotssteen, waardoor de radiator lek sloeg. Peter Teggelaar, die speciaal voor deze reis nog een monteurscursus had gevolgd, zag nog kans de radiator provisorisch te repareren. Maar toen later ook een wiel kapotging, bleek verder rijden onmogelijk. Met veel moeite lukte het om de auto een heuvel op te krijgen en zodoende de kans op ontdekking te vergroten. „Hoewel wij vanaf de heuvel uitkeken op een vlakte met autosporen, zagen we dagenlang niemand," aldus een fragment uit het dagboek.
Op de zevende dag besloot de gids, met wie de Arnhemmers hun water deelden, te voet verder te gaan in de hoop een militair kamp te bereiken, dat volgens zijn inschatting zestig kilometer verderop moest liggen. Over zijn lot is niets bekend geworden.

Uit de naar de ouders verzonden fragmenten van het dagboek spreken naast evenwicht en moed ook ontstemming en woede. Woede over de valse voorwendsels waarmee de gids beiden deed besluiten hem in te huren. En ontstemming over het gebrek aan veiligheidsmaatregelen in de woestijn.
Peter Teggelaar, die een dergelijke reis al tweemaal eerder had ondernomen, miste ditmaal alle toezichthoudende maatregelen om toeristen te beschermen. Vorige keren moest hij zich nog voor iedere volgende etappe door de woestijn melden bij een politiepost. Maar ditmaal ontbraken dergelijke posten. Daarover schrijven hij en Gilsing: „De laksheid als het gaat om Sahara-reizigers is schrijnend te noemen."
Zouden de Arnhemmers zich wel hebben kunnen laten registreren bij die posten, dan zou hun vermissing wellicht eerder zijn geconstateerd en sneller een zoekactie op touw zijn gezet.

De Nederlandse ambassade in Algerije en de nabestaanden stellen alles in het werk de lichamen van de omgekomen woestijnreizigers zo snel mogelijk naar Nederland over te laten brengen. Maar het lijkt alsof de Algerijnse autoriteiten die repatriëring vertragen. Om onduidelijke redenen liggen de stoffelijke resten nog steeds op de plaats waar ze een week geleden door een politiepatrouille werden ontdekt, gemarkeerd door enkele stenen. Een lid van de Nederlandse ambassade, die deze week naar Tamanrasset is gevlogen, moest onverrichterzake terugkeren. Zij het dat hij het dagboek mee heeft gekregen, dat besluit met de woorden: „En zorg goed voor mijn vriendin..."

Personeel aangeboden

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453878
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

ADMINISTRATIE-, ADVIES- EN BELASTINGBUREAU
- Totale verzorging van boekhoudingen
- Verzorging omzetbelasting
- Personeel- en loonadministratie
- Behartiging fiskale belangen
- Bedrijfseconomische begeleiding
- Tussentijdse bedrijfsresultaten
Achterstanden geen probleem.
Accountancy Leo Ummelen
Teggert 55, 6367 XL Voerendaal. Tel. 045-750544.

Ontwikk. vrouw, geh. midden 40, niet-rokend, studerende kind, biedt zich aan als OPPAS voor kind. bij u thuis. Max. plm. 15 uur p.wk., omg. Voerendaal-Heerlen. Br.o.nr. B-04850, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Rijkserkend PARAGNOST (Ziener- Magiër) Rich. M. von Cornmann helpt uw succes verwezelijken! Zakelijke transacties op grootschalig nivo, liefdesaangelegenheden herenigen, ook in gezin, opsporing e.a. Bel voor serieus consult 046-757595.

Voor al uw KLUSSEN. Telef. 045-316436 na 18.00 uur.

Folk Rock LILL'MAGIC. Info en boeken: 046-749389.

KLUSJESBEDRIJF kan nog werk aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Telefoon 045-726372.

HTS-er bouwkunde verzorgt uw (ver-)BOUWTEKENINGEN. Tel. 046-524979.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Het dagblad "DE TELEGRAAF" is op korte termijn op zoek naar enkele serieuze kandidaat
bezorg(st)ers
voor
Heerlen
Voor informatie over de aard van de werkzaamheden en de verdiensten kunt U bellen naar de agente van de Telegraaf. Tel. 045-726051.

CSU
Schoonmaak Efficiency B.V.
M.V. Coehoornstr. 24, 6217 LS Maastricht
vraagt
een groepleidster voor in de ochtenduren voor een projekt in Heerlen (Meezenbroek).
Leidinggevende ervaring is een vereiste.
Indien u belangstelling heeft kunt u kontakt opnemen met mevr. J. Dejong, ☎ 043-477073.

Deeltijders welkom
U werkt in deeltijd in horeca, recreatie of catering. Dan heeft de Horecabond FNV u veel te vertellen. Over uw salaris en uw vakantiegeld. Dat rekenen we na. En over zaken als scholing, kinderopvang en verlof als er thuis een zieke is. Welkom op ons
Spreekuur voor vrouwen die in deeltijd werken
op dinsdag 23 november 1993 in Maastricht in Hotel l'Empereur aan de Stationsstraat 2 te Maastricht, van 12.00 uur tot 22.00 uur. Voor leden en niet-leden.

Für Umweltbewusste
VERTRIEBSLEITER UND AUCH NEUEINSTEIGER
Damen und Herren, haupt- und nebenberuflich werden für den DONAR-Aussendienst eingestellt.
DONAR bietet bei Eignung:
- DM 5.000 bzw. DM 8.000 bzw. DM 12.000 Festbezüge jeden Monat und dies umsatzunabhängig, ohne Verkaufs- und Abschlussdruck.
- zusätzliche Erfolgsvergütung plus repräsentativen Firmen-Pkw.
- konkurrenzloses, umweltorientiertes Finanzprodukt (keine Versicherung o.a.)
- partnerschaftliches Arbeitsklima mit interessanten Aufstiegsmöglichkeiten sowie eine langfristige und sichere Zukunft in einem enormen Wachstumsmarkt.
Sie arbeiten mit vorbereiteten Terminen.
DONAR Vermögens-verwaltungs-Gesellschaft, Alsterufer 34, 20354 Hamburg
DONAR-Telefonserv. Sa. Mo. u. Di. von 10.00-19.00 Uhr: ☎ 09-49.43081641.

Henass Uitzendorganisatie
vraagt met spoed
All-round winkelslagers
voor de juiste persoon een goed salaris en kilometervergoeding.
Wij kunnen het gehele jaar goede slagers plaatsen.
☎ 040-423698 OOK NA KANTOORTIJD.

Firma op het gebied van de financ. dienstverl. zoekt COMMERCIEEL medewerkers op middelbaar niveau, leeft. v.a. 23 jr., int. opl. door bedrijf verz. ☎ 045-237359

SUPER bijverdienste v. jong dyn. pers. va 23 jr. MEAO-nivo met auto. 09-49.16132-18888, za/ma 18-19 u.

WIE wil minimaal ƒ 100,- tot ƒ 200,- per week bijverdienen met de verkoop van een uniek en concurrentieviij auto-onderhoudsprodukt. Doorgroei naar een full-time baan mogelijk. Eenmalige investering van ƒ 300,-. Ook zaterdag en zondag. Telefoon 04750-18952.

Coiffeur Wouters vraagt parttime KAPSTER, leeftijd tot 20 jr. ☎ 045-314838.

Algemeen Dagblad zoekt BEZORGERS(STERS), min. leeftijd 15 jr. voor Eygelshoven en Kerkrade-West. Verdienste ƒ 200,- per 4 weken. Tel. 045-728529.

Jongerenkoor Hanzon in Eys zoekt jonge DIRIGENT die ons koor op enthousiaste wijze kan leiden. Wij repeteren op woensdagavond. Ervaring is gewenst. Verdere inl. Ton Beckers, ☎ 04451-1410 en Thomas Voncken, ☎ 04451-1547.

Gevraagd BEZORGER M/V voor Volkskrant, Hoensbroek. Tel. 045-222144.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. BETONTIMMERLIEDEN. ☎ 04499-4899. Na 13.00 u. 04499-4479.

Gevraagd DIERENARTS-ASSISTENTE, part-time, plm. 27 uur per week, moet in bezit zijn van diploma of bezig zijn met de opleiding. Uitsluitend schriftelijk soll. Dierenarts Crombach, Diependaalstr. 21, Stein.

Gevraagd kreatieve AUTO-SPUITER voor zelfst. uit te voeren voorkomende spuitwerkzaamh. M.H. Roadstyling te Sittard, ☎ 046-529627.

Betrouwb. zelfst. WERKSTER gevr., 2x3 uur per wk., te Molenberg. ☎ 045-416899 van 10.00-12.00 uur.

Gevr. repr. persoon. Goede omgang met mensen, voor avondwerk, in de DIERENSECTOR. Goede bijverdienste. Br.o.nr. B-04865, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bouwvak personeel

Bunij Bouwbedrijf BV vraagt met spoed colonne
Metselaars & timmerlieden
voor Duitsland.
Melden bij Dhr. Bindels. Telefoon 045-217358.

Irik Bouw BV
Terweyerweg 11 te Heerlen
vraagt met spoed
Stucadoors
Zonder ervaring onnodig te reflecteren.
Gelieve te melden bij dhr. F. Dijkhuis, dagelijks tussen 16.00-17.00 uur. ☎ 045-221222.

Geka Bouw GmbH vraagt voor spoed vakbekwame METSELAARS voor Duitsland. Tel. 046-755732.

Aannemersbedr. Frenken GmbH vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. ploegen: METSELAARS, ijzervlechters en betontimmerlieden. Goede sociale voorzieningen en hoog loon. Inl. tel. 04406-42592.

Gevraagd voor montagewerk in Oost-Duitsland, PIJPFITTERS met ervaring, goede verdiensten. Telef. 045-223090.

Ab sofort gesucht KLINKERMAURER für Deutschland. Nur mit Erfahrung. Telef. 09-49.2418.75449, 9.00-12.00 u.

Zelfst. werkend STUCADOOR kan nog werk aannemen. Tel. 046-521949.

Bouwbedrijf NIEVELSTEIN vraagt metselaars en handlangers voor Nederland en Duitsland. Ned. verzekerd. Liefst i.b.v. eigen vervoer. Bellen na 18.00 uur 045-455763.

Wij zoeken met spoed voor div. projekten in de omgeving van Xanten-Duisburg: KLINKERMAURER, metselaars, stukadoors, inschalers, tegelzetters en voegers. Aanmelden. ☎ 09-49-2821-40821 of NL. 04951-26955.

Bouwbedrijf vraagt met spoed voor maandag METSELAARS Dld. ☎ 045-254781.

Horeca personeel

Rest. "In de Gekroonde Haan" Heerlen vraagt 'n jonge energieke
I.I.-kok en medewerker
v. bediening grill-counter leeft. plm. 20 jr. (full- of part-time)
Tel. aanmelden dagelijks na 11.00 uur 045-711373.

De Peppermill
zoekt voor de weekenden garderobe-medewerkers
Na telefonische afspraak, voorstellen vrijdag na 20.00 u.
Telefoon: 045-415794.

Friture Zeswegen vraagt MEDEWERKSTER met erv. Tel. 045-726764 na 14.00u.

Gevraagd FRITUREHULP, plm. 20 jr., voor enkele uren per dag. Telef. 045-259652.

Gevraagd FRITUREHULP te Sittard. Te bevragen 04498-53059.

Gevraagd ervaren BUFFETBEDIENDE M/V en ervaren kelner voor de vrijdag en zaterdag. Bar/Dancing De Fontein Schandelerboord 7, Heerlen. Telef. 045-723100 of 222250.

Gevraagd goede PIZZA-BAKKER of kok/pizzabakker. Br.o.nr. B-04855, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Winkelpers.

Gevr. leerling VERKOOPSTER, plusm. 18 jr.; full-time verkoopster met erv.; part-time verkoopster, plusm. 18 jr. Traiteur-Slagerij Jos Aben, Hoensbroek. Tel. 045-212813.

Techn. pers.

M.M.B. vraagt per direkt en voor later VAKMENSEN: stucadoors - tegelzetters - metselaars - timmerlieden - ijzervlechters. Langdurige opdrachten. Gelieve te reageren tijdens kantooruren 046-752929 b.g.g. 09-32.89865537.

Huish.pers./Oppas

Zelfst. WERKSTER gevr. voor 1 x 4 uur per 14 dagen. Tel. 045-442663 na 18.00 u.

Sinterklaas

Sinterklaas heeft u nog plaats in uw agenda?
Laat het onze lezers weten en plaats hier uw piccolo.
Voor meer info en of reservering
☎ 045-719966.

Sinterklaas
Intocht 13.00 uur CENTRUM BRUNSSUM, vertrek Unitas.

Bel voor een bezoek van SINT en Piet. 045-719451, (tev. kledingverhuur).

Van een bezoek van SINT en 2 Pieten zal uw kind nog dagen nagenieten. Bel snel 045-423985 of 04451-1566.

SINT en Piet(-en) bij U thuis. Bel: 045-321514 of 317737.

Vermist/Gevonden

Na vakantie in Sauerland is zoekgeraakt: bruin lederen REISTAS, bij uitstappen, voorzijde NS-station Heerlen, op zondagavond 14-11 om 19.40 uur. Tg. tegen beloning. Tel. 045-215409.

Muziek

Yamaha PSR 510 keyboard.
In een woord: GRANDIOOS! Veel meer dan zomaar een opvolger van de PSR 500. Inclusief stroomvoeding, degelijk statief en hoofdtelefoon van ƒ 2.049,- voor
ƒ 1.795,-. Het decemberkado!!

A.s. zaterdag 20 november van 13.00 tot 16.00 uur. Demo-concert door gitarist Piet bij Muziekhuis Sjo BUSCH, Haverterpoort 7, Nieuwstadt. Telefoon 04498-53988.

Te koop JUKEBOX Seeburg stereo 160, bwj. '69, in perf. st., vaste pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-418011.

KNOP-ACCORDEONS, ook occasions, inr. mogelijk. Telefoon 020-6443990, ook 's-avonds en in 't weekend

Mental-Rape zoekt een BASSIST m/v, cross-over/underground. Demo, live-cd, oefenruimte en optredens aanwezig. Melden bij Dirk. Tel. 09-49.2407.1384.

Nieuw adres: Nu nog grotere keus in showverlichting voor disco dancing en orkest. Binnenkort grandioze openingsaanbiedingen!! Bezoek onze showroom. HIGHLITE International, Kissel 47, Heerlen. Tel. 045-729500.

Proficiat!

Dik en Bol
Proficiat 25 jaar getrouwd.

Tot vanavond!!! Je vrienden.

4 geslachten
Shannon, moeder Limpens, oma Sarfeld, overgrootmoeder Statucki

Resi ziet Sarah!
ha,ha,ha!

Van harte! Jean.

Os Mam B...
wurt murge 5...

van Pap, Jozef, P... Joep, José en B...

RB Sound Service Stein, laatste week VERBOUWINGSUITVERKOOP! Nu op de hele voorraad 15% korting (m.u.v. afgepr. art. en occ.) Kruisstraat 22, Stein. 046-332804.

Te k. KORG A 2 effect proc. ƒ 1.400,- + Korg DDD-5 drumc. ƒ 400,-. Telef. 045-412547 (Leon).

GITARIST gezocht voor Quintett volks en am. muziek. Tel. 04454-63479.

Te koop JUKEBOX Amie King 200 select van 1956, open werk, zeer mooi, ƒ 4.500,-. ☎ 045-223164.

Te koop SYNTHESIZER Yamaha SY 22, ƒ 1.500,-; Juno 106, ƒ 950,-; Mixer Peavey Unity 1000, 12 kanaals, ƒ 850,-; Sequencer Kawai Q 80, ƒ 900,-; Drumcomputer Korg DDD-5, ƒ 600,-; Peavey monitorbox 115 HS, ƒ 650,-; Microfoon Shure 545 SD, ƒ 125,-. Telef. 045-425128.

Te koop DRUMCOMPUTER Midi In en Midi Out. Tevens topper voetbaltafel. Telef. 045-742196.

Te k. JUKE-BOX merk NXN Prestige 120, vr.pr. ƒ 1.100,-. 04750-22099.

Braderieën/M...

Deeln. gevr. ... VLOOIENMARKT ... in de Timpaan. ... Tev. snackstand ge... plusm. 25 markten in...

Geleense INRU... ters v.a. ƒ 195,-; ... v.a. ƒ 95,- tot ƒ 1... rok en lodewijk ... ƒ 395,- tot ƒ 3.000... mooie collectie schilt... div. stijlen, partij meubels w.o. blank... (denkt U ook aan ... Enorme keuze in ... Oude Maastrichten... Geleen (deze weg ... rallel met Rijksweg ... op videotheek de ... daarachter is de hal.

Kapper/Co...

SCHOONHEIDS-massa... geped.- stoelen, ... Tel. 04923-65561.

Mode Tota...

Te koop: exclusieve BRUIDSJURK met ... plus toebehoren ... Telef. 045-717253.

Voor Piccolo's ... zie verder pagina ...

n Haag slaakt zucht van verlichting bij vertrek dwarse Senator

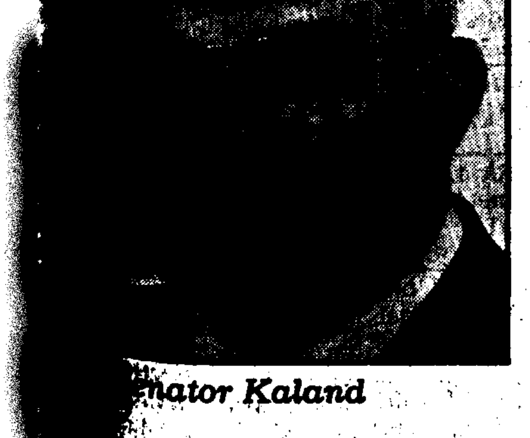
Het gelijk van Kaland

DOOR CAREL GOSELING

HAAG – Hij kwam er deze week zelfs voor terug uit kenhuis. Zo belangrijk vindt Ad Kaland, CDA-fracer in de Eerste Kamer, de werking van de democraaland is inmiddels 71 jaar. Rond de jaarwisseling hij uit de Eerste Kamer. Hij vindt het na veertig jaar politiek welletjes.

heeft zich de afgelopen steeds meer ontpopt als het van de Eerste Kamer. Hij altijd zo bedaarde Senaat ee een eigen politiek ge- Een zodanige plaats in het eke bestel dat de Eerste Ka- veel opzichten belangrij- rd dan de Tweede Kamer.

er heeft daarmee onge- veel vijanden gemaakt. innen de Tweede Kamer nen het kabinet. De Eer- mer moest, zo vond men, naar de traditionele rol. eens marginaal toetsen door de Tweede Kamer omen wetsvoorstellen op houd en samenhang. Zon- litiek te bedrijven.

nator Kaland

d zag zich echter als vertegoordiger van het volk. Ook hij indirect via de leden rovinciale Staten gekozen. ndien vond hij dat de Tweemer het werk steeds slechdeed. Wetten die naar de e Kamer kwamen deugden on niet. Dus moest de Sewel corrigerend gaan optre- Waarmee de Senatoren 'po- gingen bedrijven'.
week legde de CDA'er er ens een schepje bovenop. ens hem is er geen sprake van een spreiding van de t in onze democratie. De is verschoven naar het ka- en zijn ambtenaren.
nd gaf daarvan een drietal beelden. Ten eerste zitten er departementen enorm veel gespecialiseerde ambtena- Kamerleden kunnen ge- niet tegen hun kennis op.

Ten tweede is het de afgelopen jaren goed gebruik geworden zeer gedetailleerde regeerakkoorden te maken. Vaak met hulp van Kamerleden die tot de partijen behoren die het kabinet steunen.

Het wordt dan later, als het kabinet er eenmaal zit, vrijwel onmogelijk voor die partijen om zich in de Kamer tegen kabinetsbesluiten te keren. Kortom: de Kamer beperkt haar eigen bewegingsvrijheid en daarmee haar controlerende taak ten opzichte van het kabinet.

Ten derde is het volgens Kaland gebruik geworden de politieke leiders van partijen in een kabinet te laten zitten. Het gevolg daarvan is dat Kamerleden die zich tegen kabinetsbesluiten keren, in feite de eigen politieke leider afvallen. Dat zal men dus niet doen. Waarmee nog meer macht verdwijnt.

De visie van de CDA'er is voor de direct betrokkenen kennelijk moeilijk te accepteren. Zo maakte premier Lubbers zich er met een Jantje van Leiden van af. Het ambtenarenapparaat wordt steeds kleiner, meldde hij bijna trots.

Ook hij was voor korte en kernachtige regeerakkoorden maar de laatste keer blokkeerde PvdA-leider Kok dat. Die wilde veel vastleggen voor de toekomst, spotte Lubbers.

En wat die politieke leiders in het kabinet betreft, hij had nooit gemerkt dat dat Kaland ervan had weerhouden kritische noten te kraken jegens het kabinet.
De arrogantie van de macht had zich niet beter kunnen manifesteren. En daarmee Kalands gelijk. Dat er minder ambtenaren komen, doet immers niets af aan hun kennis. Bovendien is er nog steeds een enorm verschil: 147.000 ambtenaren tegen 225 mensen in Tweede- en Eerste Kamer.

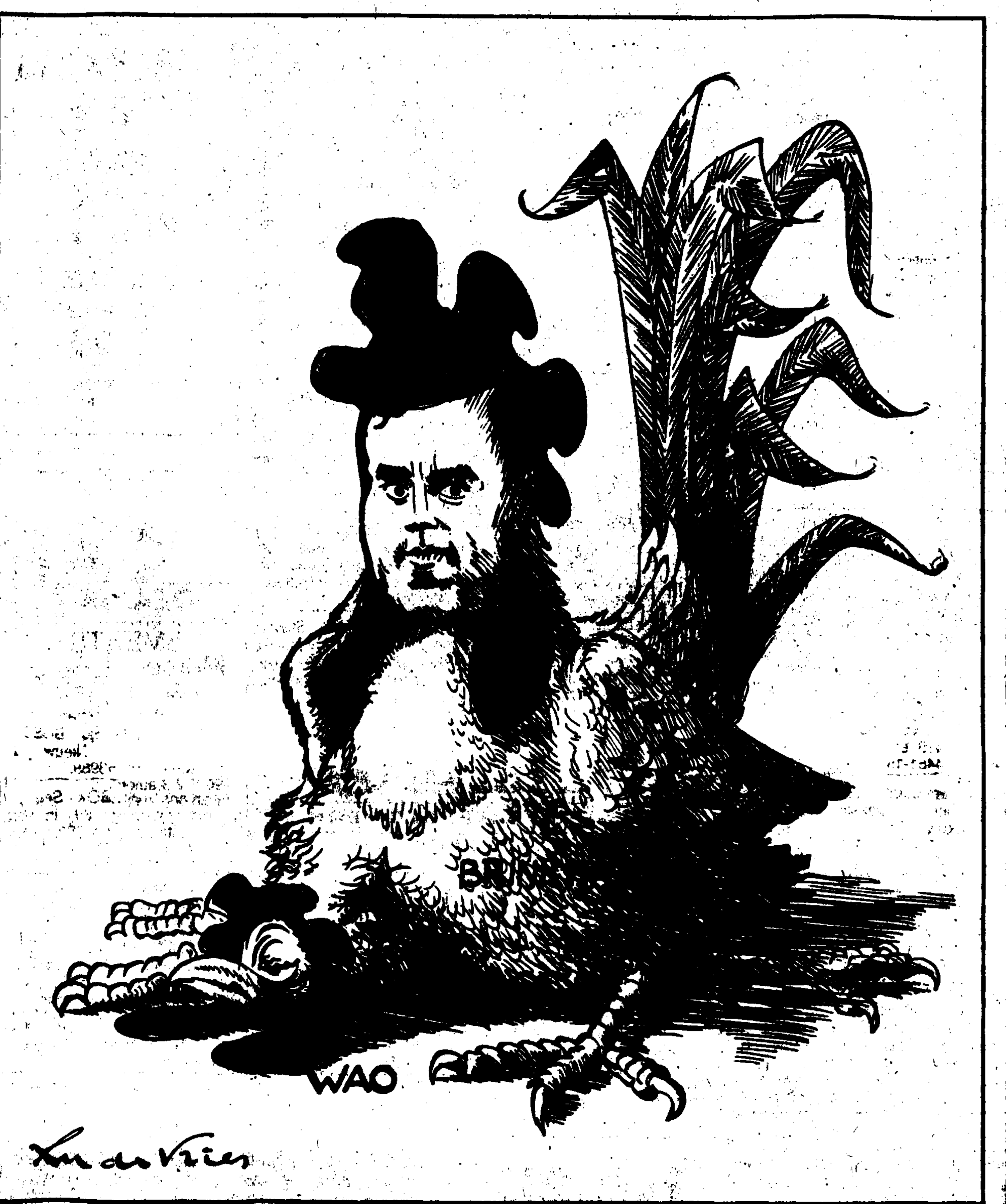
Om een regeerakkoord te maken zijn altijd meerdere partijen nodig. Dus ook Lubbers eigen CDA, de partij waarbinnen hij zelf ongeveer alleenheerser is. Voor wie kijkt naar het omvangrijke CDA-verkiezingsprogramma is het wat moeilijk te geloven dat een regeerakkoord van een volgend kabinet met de CDA kort en kernachtig wordt.
De dooddoener dat Kaland zelf altijd kritisch is geweest, was beneden peil. Lubbers zelf heeft hem immers meerdere keren getracht de mond te snoeren. Bovendien ging hij niet in op Kalands stelling.
Die klopt namelijk, zoals recent ook bleek uit uitspraken van CDA-Tweede Kamerlid Ton de Kok. Die kreeg rechtstreeks uit het Torentje van Lubbers teksten die hij van de grote baas in debatten moest voorlezen. Over spreiding van de macht gesproken.

Feit is dat de macht uitsluitend ligt bij kabinet en ambtenaren. Ondanks Kalands waarschuwingen zal dat ook zo blijven. De macht van de ambtenaren wordt niet beperkter, het regeerakkoord van een volgend drie-partijen-kabinet wordt niet dunner en de politieke leiders blijven deel uitmaken van de ministerraad: Brinkman, Kok en Van Mierlo dus.
De macht van Tweede en Eerste Kamer neemt zelfs nog verder af door het kabinetsstreven om steeds meer beleidsterreinen naar derden af te schuiven: provincies, gemeenten en waterschappen.

Van de dames en heren parlementariërs lijkt niemand zich er erg druk over te maken. Men vindt het wel best zo. De kiezer blijft toch wel gedwee naar de stembus lopen. Kaland, het geweten van Het Binnenhof, vertrekt binnen enkele weken. In politiek-Den Haag zal menigeen daar een zucht van verlichting bij slaken.

politiek objectief

Brinkman torpedeert wao

derzoek TNO: nog veel misvattingen over ouderen

Ouderen geen angsthazen

DOOR CAREL WIEMERS

ERDAM – Ouderen zijn helemaal niet banger voor aliteit dan jongeren, zo blijkt uit een onderzoek van NO-Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg). Daarmee weerlegt de instelling de uitkomsten van andere onderzoeken, die bejaarden als 'angsthaketteren.

onderzoek, dat donderrd gepresenteerd op het Nationale Congres over 'Ouder worden' in Rotterdam, komt naar voren dat oude mensen wellicht waakzamer zijn, maar niet per se banger zijn slachtoffer te worden van geweld. In de praktijk blijkt de kans dat ouderen ook werkelijk slachtoffer van een misdrijf worden, lager te zijn dan het risico dat jongeren lopen.

Op grond van deze bevindingen is TNO dan ook van oordeel dat programma's ter bevordering van de leefbaarheid van de woonomgeving en de openbare veiligheid niet eenzijdig op ouderen mag worden gericht. „Een algemeen beleid verdient de voorkeur boven een aparte aanpak ten behoeve van ouderen," zo meent dr. A. Dijkstra van het onderzoeksinstituut.

Dit onderscheid in angstgevoelens neemt niet weg dat de vrees voor lichamelijk geweld onder de gehele bevolking de afgelopen vier jaar is toegenomen. Het onderzoek laat zien dat 57 procent van alle mensen bang is letsel op te lopen door geweld op straat. Dit is zeventien procent meer dan in 1989. Er zijn echter verschillen: vrouwen zijn banger dan mannen; mensen met een hoge opleiding hebben minder last van angst dan lager opgeleiden.

Op het congres worden ook de resultaten gepresenteerd van een onderzoek naar ongevallen van bejaarden in huis. Jaarlijks verwonden zich enkele honderdduizenden bejaarden in en rond het huis. Dit gebeurt dikwijls 's nachts tijdens een bezoek aan het toilet.

Volgens het NIPG en de Stichting Consument en Veiligheid, die het onderzoek uitvoerden, is dat veelal het gevolg van een slechte toegankelijkheid van het toilet, slechte verlichting, het niet gebruiken van een bril of stok en van haast door de onderbreking van de slaap. Ook het gebruik van slaaptabletten en plaspillen draagt ertoe bij dat zich 's nachts ongevallen voordoen.

De nachtelijke ongelukken eisen hun tol. Jaarlijks overlijden ruim honderd bejaarden daaraan, terwijl meer dan duizend oude mensen in een ziekenhuis moeten worden opgenomen. Vijftienduizend ouderen moet door de huisarts of in een polikliniek worden geholpen aan hun verwondingen die zij 's nachts door vallen of stoten hebben opgelopen.

De onderzoekers schatten de jaarlijkse kosten van deze ongevallen op 50 miljoen gulden. Deze kunnen volgens hen worden vermeden door de gang naar het toilet in de woning van bejaarden zo kort en veilig mogelijk te maken, het gebruik van hulpmiddelen bij het lopen, het aandoen van het licht te stimuleren en het slikken van slaap- en plaspillen te beperken. „Behalve een besparing op medische kosten zal een verhoging van de veiligheid in huis een bijdrage kunnen leveren aan het langer zelfstandig kunnen blijven wonen van ouderen," aldus drs. G. Wijlhuizen van het NIPG.

Verder besteedt het congres aandacht aan ouderen en werk. Er zijn steeds meer ouderen die niet aan het arbeidsproces deelnemen en dat is niet goed voor een evenwichtige opbouw van het personeelsbestand, vindt drs F. Andries van het NIPG. Er moet totaal anders gedacht worden over oudere werknemers. „In dat denken past het niet langer de oudere werknemers te zien als een overbodig geworden produkt dat bij de eerste de beste gelegenheid aan de kant kan worden gezet." De onderzoeker wijst de werkgevers erop dat het voordelen kan bieden te blijven investeren in mensen, ook al worden zij ouder. „Op tal van terreinen nemen de menselijke mogelijkheden met de leeftijd eerder toe dan af," aldus Adries.

De deelneming van ouderen aan het arbeidsproces is in de loop der jaren sterk afgenomen. Werkte in 1960 nog 85 procent van de mannen tussen de zestig en vijfenzestig jaar, in 1985 was dat niet meer dan 40 procent. Bij vrouwen in dezelfde leeftijdsgroep liep dat percentage terug van tien naar acht.

Opvallend is dat de deelneming van ouderen aan het arbeidsproces in Nederland veel lager ligt dan in vrijwel alle omringende landen, Amerika en Japan. In Zweden werkte in 1990 75 procent van de mannen en 66 procent van de vrouwen in de leeftijd van 55 tot 65 jaar. In Frankrijk, Engeland en Duitsland lagen deze percentages gemiddeld op respectievelijk 60 en 30. In de Verenigde Staten nam 67 procent van de mannen en 45 van de vrouwen in deze leeftijdsgroep nog aan het arbeidsproces deel. „Met percentages van 46 en 17 is Nederland duidelijk hekkesluiter," aldus Andries.

achtergrond

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Awacs 5

Uit de toename van de klachten over het lawaai van de militaire vliegtuigen boven onze gemeente Bergen krijg ik de indruk, dat het de laatste tijd weer erger wordt. Vooral de grote viermotorige Awacs-toestellen komen denderend vier, vijf of zes keer laag overvliegen, soms lager dan de voorgeschreven 300 meter en pal over de huizen. Je ervaart dat een heleboel mensen angstig zijn met die grote toestellen boven hun hoofd. De angst is vooral toegenomen na de Bijlmerramp. Ook zie of liever hoor je meer helikopters met hun ellendig geluid boven het dorp en dat is vervelend. Dan komt er soms nog bij het gebrom van de zogenaamde sportvliegtuigjes in de weekends.
Wat ik nu zo merkwaardig vind is dat wegens de klachten over geluidsoverlast er maatregelen getroffen worden, voor snelwegen, voor fabrieksterreinen, voor horecabedrijven en ga zo maar door. Maar vliegtuigen van Duitse vliegvelden mogen onze omgeving verpesten met hun lawaai. De burger is weerloos in zijn bescherming tegen deze geluidsagressie, ondanks een 06-klachtennummer.
Een van de belangrijkste mogelijkheden het geluid te beperken zou zijn ervoor zorg te dragen dat de vliegtuigen zich volgens de regels gedragen, dus niet te laag en/of naast hun voorgeschreven route vliegen. De burger heeft nu geen enkel vertrouwen meer in welk klachtennummer dan ook. Daarbij komt, dat de huidige instanties, die deze klachten registreren, niet onpartijdig genoemd kunnen worden, de Nederlandse luchtmacht, de Rijksluchtvaardienst wakkeren het wantrouwen alleen maar aan.

Er is nog een andere factor, die een rol speelt. Overdag wordt het meest gevlogen. Huisvrouwen en vooral kleine kinderen hebben er het meeste last van, terwijl de mannen er bij thuiskomst weinig hinder van ondervinden, zodat zij niet direct zullen gaan reageren. Al met al blijft de vraag eind 1993, waarom al dat gevlieg boven dichtbevolkte gebieden in Nederland nodig is? De Russen komen niet meer of althans alleen nog met vakantie. Misschien vertrouwen ze de Duitsers niet en willen ze de Europese bank in de gaten houden? Wie weet.

BERGEN G.A. van Rossum
(Door redactie ingekort)

● Strijthagen 5

Durf hebben ze, de CDA-bestuurders in Landgraaf. Terwijl coalitiepartner PvdA met de verkiezingen in zicht, de Strijthagen-keutel intrekt, volharden de CDA'ers in hun keuze. Ondanks het gegeven dat de voordelen aantoonbaar minder zijn dan met name door de CDA-wethouders steeds is beweerd. De altijd al minimale draagkracht van de bevolking daalt steeds verder.
Niemand begrijpt het nog. Tal van malen werd de gemeente door de Raad van State op de vingers getikt. En toch maar steeds beweren dat de gemeente de plannen wil doorzetten. Staat het CDA in Landgraaf dan boven de wet? Tien jaar Landgraaf, een grote ramp. Zouden met de wetenschap van nu nog eens duizenden inwoners naar Den Haag reizen om een herindeling te voorkomen?

LANDGRAAF K. Derksen

● Vuilverbrander

Tijdens de algemene beschouwingen over de begroting 1994 heeft de CDA-fractie voorgesteld 10 miljoen gulden extra voor Noord- en Midden-Limburg uit te trekken wegens de zorgelijke sociaal-economische ontwikkeling in deze gebieden. Ik heb me over dit voorstel nogal verbaasd omdat het haaks staat op de neiging van deze fractie het voorstel van GS inzake de vuilverbrander te aanvaarden. Men kan dat in verband hiermee zelfs als een kwalijke grap betitelen.
Het is toch immers zo dat de bouw van een vuilverbrander in Midden-Limburg midden in een vrij dicht bevolkt gebied zeer nadelige gevolgen voor woon- en leefklimaat van deze regio zal hebben. Tal van gezinnen zullen namelijk dit gebied verlaten omdat zij niet onder de rook van de afvalverbrander willen wonen wegens de risico's er van voor hun gezondheid. Ook tal van anderen zullen zich daarom wel twee keer bedenken voordat ze in Midden-Limburg gaan wonen. Men zou daarom kunnen zeggen dat in feite de provincie circa een miljard gulden wil investeren in een verslechtering van het woon- en leefklimaat in ons gebied. Reeds nu is op de woningmarkt in onze regio te merken dat potentiële kopers van een woning of perceel een afwachtende houding aannemen en hun beslissing opschorten tot er duidelijkheid komt inzake de komst van de vuilverbrander. In plaats van enkele miljoenen in Midden-Limburg te investeren doet men er verstandiger aan het voorstel van GS inzake de Afvalverbrander af te wijzen. Dan bewijst men de regio een betere dienst.

MAASBRACHT J.J. Martens

● Incest

Pedofielen horen ook in de gevangenis! Na het stuk over de incest-zaak van 10-11-1993 te hebben gelezen walgde ik alleen al van de uitspraak van de radsman, dat die viezerik van een vent psychisch ziek is, omdat hij incest pleegde. Zo'n pedofiel hoort achter de tralies, net als een moordenaar. Dat kind is voor haar leven getekend. Wat maakt geld daaraan goed! Het beste was om die J.S. levenslang te geven.
Zijn raadsman vind het niet raadzaam hem in een cel te laten zitten. Maar slachtoffer en familie worden constant met de angst voor die man geconfronteerd. Laat die J.S. liever levenslang krijgen in plaats van medelijden met hem te hebben. Dat geldt voor al die viezerikken die incest plegen.

(Door redactie ingekort, naam en adres bekend.)

● Mijnwerker

Hierbij een reactie op de brief van mevrouw Meijer-Linskens, geplaatst in een recent Limburgs Dagblad. Inderdaad ik heb nog geen stoflongen. Maar ik heb wel andere kwalen die ik aan de mijn toeschrijf, zoals maagklachten van de wisseldienst, hoge bloeddruk, pijn in de botten en ga zo maar door. Ik vind het heel triest voor u en uw man en voor zovele andere mijnwerkers die geen lucht krijgen. Ik weet ook dat die onder barre omstandigheden hebben moeten werken en dat ze te weinig geld krijgen. Ik ben van een iets latere generatie, toen kwam de stofbestrijding meer op gang. Ook werd het de mijnwerkers 'iets' lichter gemaakt door de modernisatie.
Maar nu over het pensioen waar u over schrijft. Daar ben ik nog niet aan toe, omdat ik 'pas' 50 jaar ben. Ik krijg een aanpassingsgeld uit Duitsland. Omdat die mijn in '97 de poorten sluit, kon ik in de vut gaan. Maar wat ik later aan pensioen krijg weet ik nu nog niet en daar zal ik ook niet rijk van worden. Maar wat ik de Duitsers wel na moet geven is dat ik een gouden handdruk kreeg, terwijl de mijnwerkers hier helemaal niets kregen.

BRUNSSUM Th. Daatzenberg
(Discussie gesloten)

● Asielbeleid

Vluchtelingenwerk Nederland zegt verontrust te zijn over het feit, dat de politieke partijen het asielprobleem onderwerp van de verkiezingscampagne maken. Volgens mij is Vluchtelingenwerk met deze opvatting niet realistisch bezig, want ik hoop dat de politieke partijen het asielbeleid wel degelijk in hun verkiezingscampagne opnemen. Dit jaar zoeken 40.000 buitenlanders in Nederland veiligheid en dat aantal neemt alleen maar toe, zo wordt volgend jaar een aantal van 60.000 verwacht en het einde is nog lang niet in zicht. Het asielbeleid staat dit jaar voor één miljard op de begroting en dat bedrag zal alleen maar toenemen. Met het zoeken naar oplossingen naar woningen dreigt een kostenexplosie te gaan ontstaan, als het kabinet blijft vasthouden aan het bouwen van wisselwoningen.
Toch moeten wij met z'n allen realistisch blijven en niet de kop in het zand steken, want het asielbeleid is een maatschappelijk probleem dat alleen beheersbaar blijft als iedereen helder blijft denken. De nieuwe Vreemdelingenwet — die eerst nog moet worden goedgekeurd — kan er toe bijdragen dat er een uitgebalanceerd beleid wordt gevoerd, maar de problemen worden er niet door opgelost. Toch moeten en mogen wij ons land (en onze ogen) niet sluiten voor mensen in nood.

HEERLEN K. van Eijbergen

AUTO'S

Alfa

Alfa Romeo DEALER
Automob.bedrijf E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

Auto Coumans Geleen
Rijksweg Zuid 310
☎ 046-756222

Alfa ROMEO 75 Twin Spark 2.0, rot, EZ 11/'90, 85.000 km., 1-hand, unfallfrei, Top-Zustand, sehr viel extra's, TÜV, pr.n.o.t.k. Tel. 09-49. 241/583223 of 562793.

Te koop ALFA 164 Twin Sparks, bwj. '91, rood, in nw. st. Telefoon: 045-720999.

Alfa ROMEO 75 2.0 L, 4-drs, zeer exclusief, vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-324683.

Te koop ALFA 75 1.8, bwj. '89, kleur rood, ƒ 12.500,-. Tel. 045-310496.

ALFA 33, bwj. '87, alu. velgen, rood. ☎ 045-719332, van 10.00-15.00 uur.

Te koop Alfa ROMEO 164, Twin Spark, mrt. '92, 57.000 km, m. airco, nieuwe banden, radio- ABS, vr.pr. ƒ 36.000,- Telefoon 045-270892 (Engelstalig); 045-275177 (Ned. talig)

Te koop ALFA Giulietta 2.0, zwart, ƒ 1.950,-. Te bevragen: 046-511428.

Te k. ALFA 164 3.0 V6, bwj. 1989, i.z.g.st., met alle opties o.a.: airco, ABS, electr. schuifd., afstands alarm-c.v., etc. Incl. ANWB keuringsrapport, pr. ƒ 19.000,-. Telefoon 046-745218.

Alfa 164 Twin Spark	1990	ƒ	29.500,-
Alfa 164 Twin Spark	1990	ƒ	28.950,-
Alfa 2.0 Spider	1984	ƒ	19.500,-
Alfa 33 1.7 IE QV 16 V	1991	ƒ	24.950,-
Alfa 33 1.7 IE QV 16 V	1990	ƒ	22.950,-

Auto A-Z Heerlenseweg
Landgraaf 045-728484

BMW

BMW 325i 4-drs	1986	ƒ	16.750,-
BMW 318i 2-drs	1986	ƒ	13.750,-
BMW 318i nw. model	1991	ƒ	42.500,-

Auto A-Z Heerlenseweg 200
Landgraaf 045-728484.

Te koop BMW 323i, bwj. '84, kleur wit, div. access., vaste prijs ƒ 8.750,-. ☎ 045-226718

BMW 316, 4-drs, 6-'88, 98.000 km, NAP, ƒ 15.950,-, inr. mog. 046-583015.

Te k. BMW 316, 4-drs., model '85, verl., lm-vlgn., in nw. st., ƒ 8.000,-. ☎ 046-752539.

BMW 520i, M stijl, autom., bwj. '87, pr.n.o.t.k., duurste uitvoering. ☎ 046-511293.

BMW 318, 4-drs., 10-'86, goudmet., donk. glas, kanteldak, 5-bak, nw. sportv. met banden, spoiler, trekh., stereo, enz. Verk. in abs. nw. st., ƒ 7.900,-. 045-458964

Te k. 1e eig. BMW 320i, juli '91, 39.000 km, schadevrij, electr. ramen, alarm, armsteun, mistlampen, spoiler, allu.-velgen, antenne in a.ruit, trekh., radiovoorber., groenmet. ☎ 045-212537. Na 18.00 u. 04492-5716.

Te k. BMW 635 CSi, nieuw type, bwj. 11-'82, verlaagd, brede velgen + banden, schakelbak, 5-gang, schuif-/kanteldak, zeer mooie auto in perfecte staat, electr. ramen, vraagprijs ƒ 15.250,-. Telef. 045-274078.

Te koop BMW 315, bwj. '83. Telef. 04455-1502.

Te k. BMW 525 E, bwj. '84, APK, sportvelgen, stuurbekr., 5-bak., vr.pr. ƒ 3.750,-. ☎ 045-321065.

KOOPJE! BMW 320i, 5-'85, sportvelgen, nwe banden, spoilers, sportstuur, stuurbekracht., schuifdak, enz., ƒ 9.000,-. ☎ 045-230601.

Te k. BMW 633 CSI, bwj. '76, gerestaur., motor voll. gerevis. en getuned, 250 PK, leren bekl. kl. antracietmetall. pas RDW gek., vr.pr. ƒ 12.500,-. 045-463768.

Te koop BMW 318, bwj. '85, APK '94, vr.pr. ƒ 6.200,-. ☎ 045-427289.

Te k. BMW 316i, bwj. 1990, kleur diamantzwart, km.st. 39.500. Tel. 046-754345.

BMW 528i, bwj. '81, technisch 100%, APK 10-'94, pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-351642.

BMW 315, bwj. '84, i.z.g.st., sportvelgen en stereo, vr.pr. ƒ 4.000,-. Hellebroek 61, Nuth. Telef. 045-241829

BMW 316, bwj. '85, 5-bak, 4-drs., L.M. velgen, verlaagd, i. z.g.st. ☎ 04459-2870.

Cabriolet

Te k. bijz. mooie SUZUKI 413 cabrio, veel extra's, kl. rose-paars. 046-750588.

Cabriolet GOLF 1.6 GLi, '85, 87.000 km., bronzitmet., get., sportint., lm-vlgn., nwe. bnd., 1e eig., vr.pr. ƒ 16.500,-, inr. mogelijk. Tel. 045-312044.

Audi

Audi 80 1.6 ltr 75 PK	1991	ƒ	28.950,-
Audi 80 1.6 ltr 75 PK	1990	ƒ	24.950,-
Audi 80 1.8 ltr 90 PK	1988	ƒ	19.500,-
Audi 80 1.8 ltr 90 PK	1987	ƒ	16.500,-
Audi 200 Quatro Avant	1985	ƒ	16.750,-

Auto A-Z Heerlenseweg 200
Landgraaf 045-728484

Te k. AUDI 80 S 1.8, bwj. '87, nw. model, div. extra's, zien is kopen, vr.pr. ƒ 12.750,-, moet weg! ☎ 045-421306.

AUDI 80 Turbo Diesel, bwj. '89, diamant zwart, i.z.g.st., ƒ 18.750,-. ☎ 046-528336 b.g.g. 046-581841.

AUDI 80 model CC diesel, 4-drs., 5-versn., 100%, zeer mooi, ƒ 5.750,-, 1985. Telef. 045-727169.

AUDI Avant 115 PK, bwj. 1-1-'88, zilvergrijs met., vr.pr. ƒ 10.750,-. ☎ 04459-1565.

AUDI Coupe GT, 1982, zeer mooi, veel acc. ƒ 6.250,-, inr. mog. ☎ 043-478985.

Austin

Austin METRO aut. '84, defect aan motor, i.z.g.st. ƒ 1.250,-. ☎ 04450-3617.

Chrysler

CHRYSLER DEALER

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

CHRYSLER Voyager SE 3.0i, 7-pers., '88, ƒ 27.000,-, evt. inr. 04406-16290.

Citroën

DEALER
Van Leeuwen Citroën
Strijthagenweg 129
Kerkrade Tel. 045-45 33 55.

Zuinig! Citroën VISA, vraagprijs ƒ 1.650,-. Puntgaaf. Telefoon: 045-460071.

CITROËN BX 19 D, rood, bwj. 4-'89, prijs ƒ 10.750,-. Telef. 04492-4052.

Te koop CITROËN AX, 2 jaar oud, 1e eig. 48.000 km, z. mooi, vr.pr. ƒ 10.000,-. Telef. 045-244871.

Te koop CITROËN GSA, bwj. '81, APK 12-'94, ƒ 1.000,-. ☎ 046-334423.

2 CV 6, wit, radio./cass. Blaup., 84.000 km., TÜV (APK) tot 10-'95, bwj. 12-'86, vrij in te voeren naar Ned., ƒ 4.400,-. ☎ 09-49.24562067 (Tuddern Dld). Een juweeltje!

Te k, CITROËN BX voorjaar '89, km.st. 90.000, vr.pr. ƒ 11.500,-. ☎ 045-421007.

CITROËN AX 1.1 Inj., bwj. 7-'91, alu. velgen, extra's, ƒ 12.450,-. ☎ 046-582462.

CITROËN BX 19 TRD, bwj. eind 1987, APK 10-1994, zeer mooi, vele extra's, wegens verkrijgen zakenauto, moet weg, prijs ƒ 6.500,-. Telefoon: 045-752495.

CITROËN BX 1400, wit, zeer mooi, 11-'84. ☎ 045-750531.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Fa. BAGNOLE: verkoop en inkoop van Citroën ID/DS en SM. Onderdelen nieuw en gebruikt uit voorraad leverb. Veerbol voor elk type Citroën ƒ 98.-. 04754-86669.

Daihatsu

DAIHATSU DEALER
Autobedrijf H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

Daihatsu APPLAUSE XE 5-drs., bwj. 9-'89, APK 10-'94, i.z.g.st. Tel. 045-245339.

Daihatsu CHARADE, bwj. '84, 2 cyl., 800 CC, gebr. 1 op 20, ƒ 2.900,-, gar. van autobedr. ☎ 045-244947.

Te k. Daihatsu 850 Mini BUS, bwj. '85, geel kent., APK 9-'94, i.z.g.st., pr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-724729.

Te k. Daihatsu CUORE 850 TX,5-versn., bwj. '86, sunr., wit, div. extr., duurste uitv., pr.n.o.t.k. ☎ 04498-59991.

Dodge

Te koop DODGE Pick-up 4x4 met LPG, bwj. '76, ƒ 4.250,-. ☎ 04498-54319.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Fiat

DEALER FIAT

Schobben Brunssum
Tegelstraat 3
Tel. 045-25 06 75.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Fiat Coumans Geleen
Rijksweg Zuid 310
☎ 046-756222

Te k. Fiat UNO 45 S, 2-deurs, kl. wit, bwj. 4-'88, vr. pr. ƒ 5.950,-. ☎ 045-274078.

Fiat CROMA 2.0 IE, 1989, 1e eig., 54.000 km., ANWB gek., ƒ 13.750,-. Garantie van autobedrijf, 045-244947.

2x Fiat UNO 45, 3-drs.; 60, 5-drs., 1987, metalliclak, vanaf ƒ 6.400,-. 3 mnd. garantie, inr. mog. Telef. 045-244947

Te k. Fiat RITMO, bwj. '87, voorschade, t.e.a.b. Telefoon 045-413568.

FIAT Tipo 1.6 DGT, bwj. 9-'89, grijs, APK 7-'94, vr.pr. ƒ 17.000,-. 045-229507.

Te k. Fiat PANDA 1000 S, met diverse extra's, bwj. '88, km.stand 68.000, i.z.g.st., grijsmet., APK 11-'94, vr.pr. ƒ 6.250,-. ☎ 045-320283.

FIAT 127, rood, APK 6-'94, auto 100%, nwe. bnd. en accu, ƒ 650,-. 045-226869.

Fiat REGATTA 100 S IE, blauwmet., mooi, '87. ☎ 045-750531.

Fiat PANDA 1000 LIE (Dance), 2e auto, bwj. '89. APK 7-'94, ƒ 8.100,-. ☎ 045-742360.

Te koop Fiat PANDA 34, bwj. '85, APK, vr.pr. ƒ 3.500,-. Telefoon 045-257871.

RITMO 60 S, 5-drs., bwj. '84, APK, i.z.g.st. Belasting ƒ 131,-.Vr.pr. ƒ 1.650,-. Telefoon: 045-425836.

Te koop Fiat UNO 14 IE, kleurrood, bwj. '91, Abarth-uitvoering, sportvelgen, sunroof, 1e eig., 11.000 km, autopas, ƒ 14.500,-. Gruttostraat 2 Heerlen.

Ford

Ford DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Te k. Ford ESCORT XR3i, bwj. '83, APK 7-'94, diverse extra's. Tel. 045-722741.

Ford FIËSTA 1100, bwj. '84, kl. rood. Bellen tussen 9.00-12.00 uur 045-708616.

Te koop Ford ESCORT 1.1 L, bwj. '84, 5-bak, in pr.st., trekhaak, vr.pr ƒ 3.750,-. ☎ 045-231170.

Te koop Ford TAUNUS 1600 bwj. '82, APK 6-'94, vr. pr. ƒ 1.750,-. 045-728082.

Ford Escort XR3i	1993	ƒ	37.950,-
Ford Escort RS 2000	1992	ƒ	37.950,-
Ford Escort 14 CL	1987	ƒ	8.950,-
Ford Siërra 2.0i	1990	ƒ	18.500,-
Ford Siërra 2.0i	1988	ƒ	13.950,-
Ford Siërra 1.6 L	1988	ƒ	13.750,-
Ford Orion 1.6 L	1985	ƒ	4.950,-
Ford Transit 100 D bwj. 1990	excl	ƒ	15.500,-

Auto A-Z Heerlenseweg 200
Landgraaf 045-728484.

Te k. Ford ESCORT 1300, bwj. '81, i.nw.st., APK 8-'94, ƒ 2.200,-. ☎ 045-354766.

Ford TAUNUS type 1.6 Bravo, 1982, vr.pr. ƒ 1.750,-. div. extra's. ☎ 045-723769.

Te k. Ford ESCORT XR3, bwj. '81, APK gekeurd, ƒ 3.250,-. ☎ 045-250472.

Te koop Ford ESCORT Cabrio, bwj. '87, zeer mooi, pr. ƒ 18.250,-. Tel. 045-713824.

Te koop Ford ESCORT cabriolet 1.6, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 11.900,-. ☎ 045-751896.

Te k. FORD Siërra 2300 diesel, bwj. 1986, i.z.g.st. Telefoon 046-334895.

Ford ESCORT model 1.4 CL 3-drs., z. mooi, 100%, 1988, ƒ 6.950,-. ☎ 045-727169.

Te koop Ford ESCORT RS Turbo '87,vele extra's, o.a. ABS 15" Lm-velgen ƒ 14.500,-. 045-217150.

Te koop Ford ESCORT autom., APK 11-'94, ƒ 950,-. Telefoon 045-325246.

Ford FIËSTA 1100 blauwmet., i.z.g.st, m. '86, ƒ 5.500,-. Tel. 045-725984.

Ford ESCORT CL Diesel, bwj. '88, rood, i.z.g.st., ƒ 8.250,-. ☎ 046-528336 b.g.g. 046-581841.

Te koop FORD Scorpio 2.0 GL kat, bwj. '88, met boekje, div. extra's, schadevrij, ƒ 9.750,-. ☎ 046-741026.

ESCORT 1.4 CL als nieuw, bwj. '86, APK gekeurd, pr. ƒ 7.850,-. Inr. mog. Arienstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Ford FIËSTA, bwj. dec. '77, mot. 100%, voor onderdelen, vr.pr. ƒ 350,-. ☎ 045-224943.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '88, APK gek., blauwmetal., 5-drs., met trekh., vr.pr. ƒ 13.500,-. ☎ 045-272780.

Te koop Ford ESCORT 1.6 Bravo, type '82, APK-gek. 9-'94, i.z.g.st., ƒ 1.750,-. Telef. 045-724729.

Te koop Ford FIËSTA XR2 bwj. '88, vele extra's. Tel. 045-451593.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 CL, bwj. '87, 5-drs., 87.000 km, 5 versn., centr. vergr., zeer mooi, ƒ 12.500,-, inr. mog. ☎ 04406-15719.

Te k. Ford ESCORT 1.1 L, bwj. 10-'82, vr.pr. ƒ 2.000,-, zeer mooi. ☎ 045-455700.

Te k. Ford FIËSTA 1000, bwj. '82, i.z.g.st., ƒ 2.750,-. Tel. 045-464690 na 14 uur.

Ford ESCORT 1600 CLX, rood, veel extra's, nieuwstaat, '91. ☎ 045-750531.

Ford SIËRRA 2300 Diesel, groenmet., 150.000 km, mooi, '84. ☎ 045-750531.

Ford FIËSTA 1.1 Flash '83, zeer mooi, ƒ 3.250,-. Pr. Hendriklaan 15, Brunssum. Tel. 045-255027.

Schitterende Ford SIËRRA 1.6 Laser, bouwjaar '87, vr. pr. ƒ 7.750,-. Diverse extra's. ☎ 045-232279.

Te k. SIËRRA Combi 2.3 D, bwj. '89, alle extra's, vr.pr. ƒ 17.500,-. ☎ 04406-12690.

Attentie!! Te koop Ford SCORPIO 2.9i Ghia '87, APK gekeurd tot okt. '94 met airco en cruise control, 4 elektr. ramen, centr. lock, alarm, radio cass. plus equalizer, 6 boxen, plus alle mogelijke extra's. Moet gezien worden! Zéér goed onderhouden. Prijs ƒ 14.900,-. Tel. 046-749465.

Te k. Ford SIËRRA Stationwagon 2.0i CLX, bwj. jan.'91, kl. wit met grijs, extra trekhaak, schuifdak en roofrack, ƒ 23.500,-. ☎ 04455-1781.

Hyundai

HYUNDAI
HET NIEUWE WERELDMERK
DEALER

Auto Leymborgh BV
Bomerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Te koop Hyundai SCOUPE GSi, bwj. 8-'90, 1e eigenaar, km.st. 40.000, in nieuwstaat, bij dealer in onderhoud geweest, pr.n.o.t.k. ☎ 045-257640.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Jeep

Jeep DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. bijz. mooie SUZUKI 413 cabrio, veel extra's, kl. rose-paars. 046-750588.

Te koop TOYOTA Landcruiser BJ42, bouwjaar '81. Telefoon 045-254801.

Te k. zeer mooie NISSAN Patrol GR TD Van, met zeer veel extra's, km.stand 59.000, bwj. 8-'90, prijs ƒ 40.000,-. Tel. 04759-3744.

PEUGEOT 405 Turbo diesel, bwj. '89, alle opties, aparte auto, inruil jeep mogelijk. Telefoon 045-729355.

Te koop Jeep MITSUBISHI Pick-Up dubbele cabine, zilvermetallic, vele extra's, bwj. 6-'92, vr.pr. ƒ 32.000,-. Telefoon: 045-271351.

Te k. TOYOTA Landcruiser 2.4 turbo diesel, blanco kenteken, alle extra's, inruil mogelijk. Broekstr. 68, Schinveld. 045-256486/727742.

Te k. DAIHATSU Rocky turbo diesel, long body, 1e eigen., bwj. '86, pr. ƒ 14.500,-. Broekstr. 68, Schinveld. Telefoon 045-256486/727742.

Te k. NISSAN Prairie 1.8 Van, Benzine, 1e eig., bwj. '87, grijs kent., ongeblend. 69.000 km, pr. ƒ 9.500,-. Tel. 09-32.89774475.

Te koop NISSAN Prairie 1.8 Van, benzine, 1e eig., bwj. '87, grijs kent., ongeblend., 69.000 km, pr. ƒ 9.500,-. Tel. 09-32.89774475.

Nissan dubbele cabine, 5 pers. en Patrol GR beide nieuw, hoge korting, grijs kenteken; Patrol GR '90; R '91, '87, '86,'85; Wrangler '89; Rocky '87; Suzuki '89. TEXACARS 4x4. ☎ 04702-3040. Achterbanken te koop.

Te k. NISSAN King Cap, bwj. '86, zwart, prijs ƒ 15.500,-. Telef. 046-740199.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Honda

HONDA DEALER

Honda Prelude 2.0i 9-'92
Autobedrijf W.kees,
Dorpsstraat 64, Schinnen. ☎ 04493-1721.

* Nieuwe Honda's
* plm. 200 gebruikte Honda's
Rotor Heerlen, tel. 045-416900.

Crombag Auto's Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Te koop HONDA TRX sportcoupé, 1e eig., boekjes ter inzage, div. extra's, APK-gek. 10-'94, bwj. 12-'84, in nieuwstaat, ƒ 8.750,-. Telef. 04759-1175.

Te koop Honda CIVIC 1.3, 3-deurs, bwj. 1984, ƒ 3.000,-. Telefoon 045-727653.

Honda CIVIC, rood, 1.3 Luxe, 1990, 1e eig., 1 jr. 100% Bovag-garantie. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Bekerbaan 15.

Te k. pikzwarte HONDA Civic 1.6i 16-V, LPG, bwj. '90, electr. schuifdak, etc., ƒ 18.500,-. ☎ 046-581416.

Lada

Te k. LADA, bwj. '85. Telefoon 04406-16791.

Te koop LADA 2105, bwj. '82, i.z.g.st. ☎ 046-511293.

LADA 2104, 1500 GL Combi, blauw, mooi, '89. ☎ 045-750531.

Lancia

Lancia PRISMA 1.6 IE, zwartmet., 108 pk, electr. ramen en schuif/kanteld., lederen bekl., alle extra's, i.z.g. st., pr.n.o.t.k. 04498-59991.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Mazda

mazda DEALER
Autobedrijf LOVEN BV
Palemigerboord 401,
Heerlen. Tel. 045 - 72 24 51.

Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

MAZDA 626 GLX diesel, bwj. '84, APK 11-'94, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-228370.

Te koop MAZDA 626 12-V, bwj. '91, km.st. 34.500. Tel. 045-320123.

Te koop MAZDA 323, 5-drs., i.z.g.st., eind '85. Tel. 045-216168.

Te k. MAZDA 323 LX sedan 1.3, bwj. '86, vr.pr. ƒ 5.000,-. ☎ 045-728902.

Te koop MAZDA 626, bwj. '84, vraagprijs ƒ 4.500,-. Ridderweg 18, Heerlerbaan. ☎ 045-410744.

MAZDA 323, bruinmet., APK 6-'94, vraagprijs ƒ 750,-. ☎ 045-226869.

Te k. MAZDA E 2.000, bwj. '91, 35.000 km, inr. mog. Broekstr. 68, Schinveld. Telefoon 045-256486/727742

Mercedes

DEALER
SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

MERCEDES
190 E 2.3 automaat, bwj. '89, ƒ 30.000,-. ☎ 045-426766.

Te k. weg. omst. MERCEDES 380 SE, bwj. '81, i.z.g. st., pr.n.o.t.k. 045-214609.

Te k. MERCEDES 250 TD, bwj. '86, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-451423.

MERCEDES 190 E, bwj. '84, antracietmet., alle optie's, autom., airco, ƒ 17.000,-. Wijnmalenstraat 48, Heerlen.

MERCEDES 190 D, bwj. '85, met alle extra's, i.z.g.st. ☎ 04406-41142 / 42300.

M.B. 190 E 2.3 16-V, 11-'84, rookzilver, leer, schuifdak, ƒ 25.000,-. 046-529176.

M.B. 280 SLC, 6-'80, zilver, automaat, leer, ƒ 12.500,-. Tel. 046-529176.

MB 190 E autom., stuurbekr., verlaagd, sp.velgen, '83, ƒ 11.250,-, inr. mog. ☎ 046-581649.

MERCEDES 300 D, bwj. '79, schuifdak, trekhaak. Opknapper. Tel. 045-413568.

MERCEDES 190 E, bwj. '84, alle extra's, z.g.a.n., km.st. 90.000. ☎ 045-421076

MERCEDES 200D, bwj. '87, notenh. dashbo., electr. schuifd., CD-instal., alarm, pr. ƒ 19.300,-. Telef.: 046-753313 of 04492-2355.

Morris

Te koop MINI 1000 HLE, bwj. '83, diverse extra's, vr.pr. ƒ 2.250,-. ☎ 045-741021.

Te koop zeer mooie zwarte Mini COOPER, bwj. '83, APK 4-'94, autom., ƒ 2.250,-. ☎045-325246.

Mitsubishi

Te koop MITSUBISHI Galant, bwj. '80, APK 11-'94, pr. n.o.t.k. Tel. 046-754615.

Mitsubishi LANCER automaat, 73.000 km, bwj. '78, APK '94, i.z.g.st. ƒ 1.500,-. Tel. 045-245339.

Mitsubishi COLT bwj. '90, 3-drs., ƒ 13.250,-. ☎ 046- g. 046-581841.

Piccolo's in he Dagblad zijn gr SULTAAT! Bel: 0

Nissan/Datsun

NISSAN DEALER
JURGEN Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-45 25 70.

Nissan Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Te k. Nissan MICRA autom. kl. rood, bwj. '85, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 6.500,-. 045-250198.

Te k. van 1e eig. bijzonder mooie Nissan SUNNY 1300 DX, ƒ 5.900,-. ☎ 045-255092.

Te k. Nissan Ki D, bwj. '89, op ƒ 14.750,-. Telef. 562191 na 17.00 u

Nissan SUNNY blauw, '87, 1e 100% Bovaggara bedrijf Smeets, Bekerbaan 15.

Nissan MICRA, 3-drs. APK 10-'9 ƒ 4.250,-. ☎ 046-52

Nissan SUNNY, GL, bruinmet., '85. ☎ 045-750531.

Te k. NISSAN Ki '86, zwart, prijs Telef. 046-740199.

Oldtime

Te koop BMW 160 technisch goed ƒ 4.000,-. ☎ 045-32

Opel

OPEL DEALER
Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Opel KADETT E 13 LS, bwj. okt. '84, 5-drs., 100% i.o., vr. pr. ƒ 4.500,-. ☎ 045-318699.

Te koop Opel MANTA A, bwj. '72, i.z.g.st., veel accessoires. ☎ 045-225215.

Te k. Opel VECTRA 1.8, bwj. '91, 35.000 km., met of zonder LPG, pr.n.o.t.k. Telef. 045-414024.

Te koop Opel KADETT bwj. '75, APK 8-'94, nw. uitlaat, vr.pr. ƒ 1.100,-. Bergplein 16, Hoensbroek.

Te koop Opel KADETT 1300, bouwjaar '88, APK, zeer mooi. Telefoon 045-228604.

Te k. Opel ASCONA 1.6 S, bwj. '82, APK tot jan. '95, ƒ 1.500,-. Tel. 045-462065.

Te koop Opel CORSA, 3-drs, rood, bwj. '85, APK-gek., ƒ 5.300,-. ☎ 04450-3617.

CORSA type 1.2 S HB, 15"-velgen, '88, bijz. mooi, ƒ 7.950,-. ☎ 045-424128.

Opel ASTRA 1.4i Bestelwagen, wit, bwj. '92, 32.000 km, grijs kenteken, prijs ƒ 19.500,-. ☎ 045-216383.

Te koop OPEL Rekord, bwj. 1986, trekhaak, vraagprijs ƒ 4.750,-. ☎ 04498-51214.

GÖTTGE BEEK
(bij Maka

Opels
Corsa 3/4-drs. '8
Astra 3-drs. '9
Kadett 3/4-drs. '8
Vectra 4/5-drs. '90
Omega stationc
Omega 2.0i-2.4 au

Andere m
Fiat Uno 1.1 ƒ 1
Ford Escort
v.a. ƒ 11.95
Seat Ibiza 2 st. va
Volvo 340 v.a. ƒ 1
Volvo 480 sport ƒ
VW Jetta 4-drs. ƒ
VW Golf 5-drs. ƒ
Lancia Dedra 1.6 ƒ
Alfa 33 1.7 ƒ 24
BMW 316 rood ƒ
Daihatsu Char. ƒ
Mazda 1.6 GLX ƒ
Ren. Nevada SW.
Toy. Cor. 1.6 XLi ƒ
Weth. Sangers
Makado), Beek
375858. Inruil en
event. 2 jaar ga

ASTRA 1.4 i GL 1.2 i '93; Kadett 1.3 maat '87; Kadett '89; Kadett Sedan en '86; Kadett 1.3 S Corsa 1.2 S Sport 1.0 S 5-drs. '86; CL '87; Fiësta 1.1 neman Automo Raadhuisstr. 107, Hu

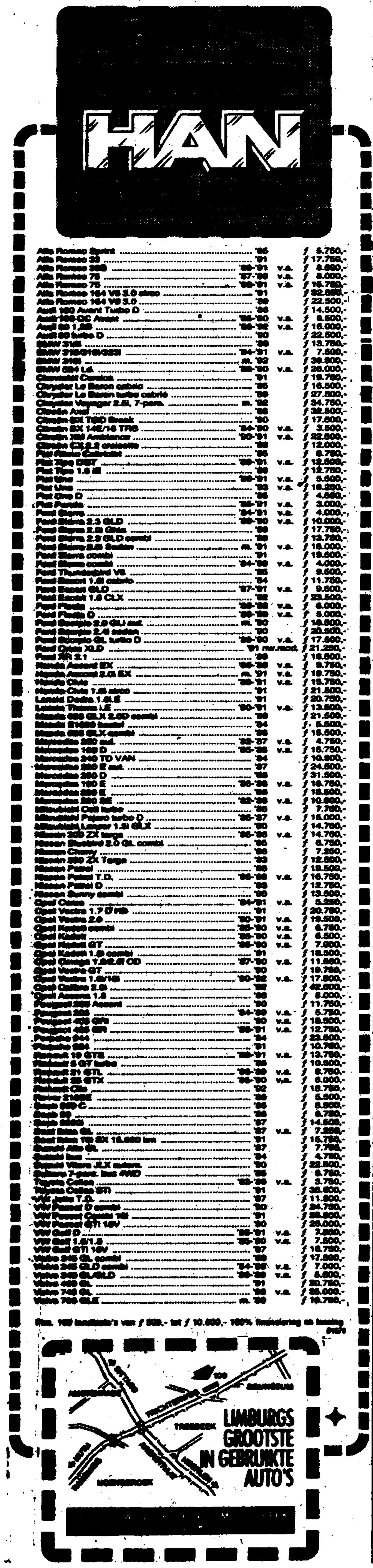
Te koop Opel COR bwj. '85, pr. ƒ 5.0 045-725042.

Te koop Opel KA Sedan, bwj. '88, Telef. 045-217854.

CORSA type 12 back, '84, zeld ƒ 4.500,- ☎ 045-424

Opel KADETT 1.2 ƒ 950,-. Beethoven Landgraaf (Op de Ka

Voor Piccolo zie verder pag

Rolls-Royce schrapt weer duizend banen

...DEN – Rolls-Royce, Brits ...kant van vliegtuigmotoren, ...volgend jaar nog eens dui... banen schrappen. Dit aan...komt bovenop de al eerdere ...kondigde plannen om dit ...volgend jaar vijfduizend ar...plaatsen weg te snijden. De ...soneelsvermindering wordt ...even door 'de slechte ...omstandigheden voor zo... de civiele als de militaire ...tuigbouw', aldus Rolls-Roy...

...personeelssterkte van de di... vliegtuigbouw komt na de reorganisatie uit op 23.500. Het totale aantal werknemers van de hele groep bedraagt dan 44.000. Vakbonden hebben geschokt gereageerd op de plotselinge bekendmaking omdat de onderneming eerder had aangekondigd dat het schrappen van extra arbeidsplaatsen niet nodig zou zijn.

Bestuursvoorzitter Sir Ralph Robins had zich in september nog in soortgelijke bewoordingen uitgelaten, al liet hij daarbij weten niet te aarzelen als de marktomstandigheden het verder inkrimpen van de personeelssterkte zouden eisen. Rolls-Royce ontkende dat de nu aangekondigde extra banenreductie het gevolg is van het uitstellen of annuleren van orders.

Robins waarschuwde ervoor dat tot 1995 moet worden gewacht voor het herstel zal optreden. Twee maanden geleden kwam de onderneming nog met een aandelenuitgifte ter waarde van 307 miljoen pond sterling (f 860 miljoen) om een groot investeringsprogramma en de eerder aangekondigde personeelsvermindering te financieren.

Handelstekort VS groter

WASHINGTON – De Verenigde Staten zijn in september in hun handel met het buitenland 10,89 miljard dollar tekort gekomen, zo heeft het Amerikaanse ministerie van Handel bekendgemaakt. In augustus kwam het tekort op de handelsbalans uit op 10,05 miljard dollar. Dit is een herzien bedrag, want eerder was een tekort van 9,71 miljard dollar opgegeven.

De import groeide in september met 3,4 procent tot het recordbedrag van 49,75 miljard dollar. De toeneming is vooral het gevolg van de invoer van vliegtuigen voor de burgerluchtvaart. De waarde hiervan steeg met 25,34 procent. Ook de import van olie nam sterk toe. De export groeide met 2,1 procent tot 38,86 miljard dollar.

Het handelstekort van september was groter dan over het algemeen was verwacht. Gemiddeld waren de ramingen uitgekomen op ongeveer 9,8 miljard dollar.

munt uit

● Ravast

De aandeelhouders van het onroerend-goedfonds Ravast hebben eindelijk de weg vrij gemaakt voor een reddingsoperatie voor de sinds maart dit jaar in surséance van betaling verkerende onderneming. Op een gisteren in Amsterdam gehouden aandeelhoudersvergadering werd het voorstel tot afstempeling van de aandelen van nominaal f 20 tot f 1 aangenomen. Die afstempeling is een keiharde voorwaarde voor welke reddingsoperatie dan ook, omdat de beurskoers ver onder de nominale waarde ligt.

● IBM

IBM Duitsland, dochteronderneming van het Amerikaanse computerconcern, gaat gedwongen door de 'hachelijke conjunctuur' in de computerbranche 9500 banen schrappen, zo heeft de nieuwe topman Edmund Hug verklaard. Dat zijn er 2500 meer dan een woordvoerder van het bedrijf eerder deze week naar buiten bracht. Hug sluit een aanvullende personeelsvermindering niet uit als de marktomstandigheden verder verslechteren.

● British Gas

British Gas heeft zijn verlies in het derde kwartaal, waarin de vraag het kleinst is, zien oplopen van 190 miljoen tot 225 miljoen pond sterling (f 637 miljoen). Door het verlies in het derde kwartaal verminderde de winst over de eerste negen maanden tot 409 miljoen pond.

● Borsumij

Het is Borsumij Wehry in de eerste negen maanden van dit jaar voor de wind gegaan. De nettowinst steeg ruim 25 procent van f 25,9 miljoen tot f 32,5 miljoen, of per aandeel van f 6,18 tot f 7,68. Voor heel 1993 voorziet het bestuur van de handelsonderneming eenzelfde ontwikkeling als voor de eerste drie kwartalen van het jaar, maar kan door de onzekere economische omstandigheden nog geen uitspraak doen voor 1994. In het vierde kwartaal van dit jaar zal het resultaat positief worden beïnvloed door de overneming van Euro-Decor en Alpha Computer Diensten, de uitbreiding van het belang in Ceteco, de beëindiging van verlieslatende onderdelen en de rentedaling in Europa.

KLM-topman Bouw verschijnt niet op topontmoeting in Zürich

Alcazar staat op springen

...ELVEEN – Het wordt steeds onwaarschijnlijker ...e KLM meedoet aan het Alcazar-project met Swis... SAS en Austrian Airlines. Deze week liet topman ... Bouw onverwachts verstek gaan op een vergade... n de vier directies in Zürich. Binnen de KLM ... momenteel gewerkt aan een ander toekomstplan. ... staat de verdere uitbouw van de samenwerking ...orthwest Airlines (NWA), centraal. Vandaag, of ...lijk morgen, vergadert de twaalf man tellende ...raad over het al dan niet afblazen van Alcazar. De ...e zal kort daarop een besluit nemen.

...-top staat wellicht voor één ...meest ingrijpende keuzes uit ...chiedenis van het bedrijf. ...kend kunnen de KLM en ... het niet eens worden over ... van de Amerikaanse part... KLM wil dat Alcazar met ...zee gaat, terwijl Swissair de ... heeft voor de eigen part...a Airlines. Bovendien is ...hoe de Amerikaanse regering zal reageren op Alcazar. Niet zeker is dat zij de vier maatschappijen straks nog dezelfde landingsrechten toekent en aan Alcazar en haar Amerikaanse partner ontheffing van de trustverboden verleent. De KLM vreest dat wanneer Alcazar voor Delta kiest, er geen antitrustimmuniteit verleend zal worden. De KLM zou daarmee haar sterke positie in de VS verspelen. Met Northwest bezit de KLM als enige Europese maatschappij ontheffing van de Amerikaanse antitrustwetgeving. De vraag is dus of de KLM dat risico wil nemen.

Uitstel

Binnen het hogere management en de raad van commissarissen van de KLM is een factie die Alcazar belangrijker vindt dan Northwest. Er zijn ook mensen die de keuze van een Amerikaanse partner willen uitstellen. Dit weekeinde gaat de hele top in conclaaf om de knoop door te hakken.

Volgens insiders zal de KLM, ondanks interne meningsverschillen, Northwest onder geen beding laten vallen. Daarbij komt dat wie de Amerikaanse partner meeneemt, meer zeggenschap krijgt binnen Alcazar. Met Delta aan boord kan de KLM een beoogd belang van tenminste dertig procent wel vergeten. Swissair maakt dan de dienst uit.

Belangrijk argument om deel te nemen aan Alcazar was het kostenvoordeel dat de schaal van een dergelijke onderneming met zich mee zou brengen. Uit berekeningen van de KLM blijkt dat wanneer de samenwerking van Northwest sterk wordt geïntensiveerd, daarmee extra inkomsten en kostenbesparingen kunnen worden gerealiseerd van enkele honderden miljoenen guldens. Dat laat onverlet dat bij het afblazen van Alcazar mogelijk zo'n tweeduizend banen bij de KLM moeten verdwijnen.

...kzo weigert ...verleg met ...akbonden

...CHT – De directie van ...voelt niets voor een ge... met de Nederlandse en de ...se vakbonden, waarbij ... directie van fusiepartner ...aanwezig zou moeten zijn. ...bonden hadden daarom ...d om een toelichting te ... op de voorgenomen fusie ... Akzo en Nobel.

...derlandse Industriebond ...had samen met zijn Zweed... ...terorganisatie SIF het ini... genomen tot een dergelijk ...k. Akzo vindt echter dat ...atie moet worden gegeven ...vestigingsland. Dat zelfde ... voor overleg tussen de on...ming en de vakbonden.

...vinden dat je zaken met be... tot de sociale proble... conform de lokale sociale ...ving moet afhandelen," zei ...oordvoerder van Akzo gis... in een toelichting op het ... „Daarbij nemen wij een ...orlijk principiële houding ... Overigens, zolang de fusie er ... is, is er sprake van twee ge...den bedrijven."

Spiedend oog

● *Directeur Voogd van Elba laat een video-camera zien die ingebouwd kan worden in onder andere etalage-poppen.* Foto: GPD

Kleine camera biedt nieuwe mogelijkheden bewaking

OPHEMERT – Big Brother in het modale winkelcentrum? 'Stasimethoden' bij de middenstand? A. Voogd, directeur/eigenaar van Elba Beveiliging in het Betuwse Ophemert erkent dat het werken met verborgen camera's negatieve trekken kan hebben. „Maar zolang je het systeem inzet tegen winkeldiefstal, zoals onze klanten dat willen doen, denk ik niet dat er morele bezwaren zijn. Integendeel. Want ook de klant profiteert toch van meer veiligheid in de winkel?"

Spiedende ogen in etalagepoppen, met daarachter een mini-camera met video-systeem roepen herinneringen op aan James Bond. De winkeldief is snel en alleen met hightech kan middenstand of grootwinkelbedrijf de ontwikkeling bijhouden.

Elba meent een gat in de markt te hebben ontdekt. Bij voorkeur een miniscuul gat waar een handige Japanse camera met vijf millimeterlens achter kan worden geplaatst. De camera's zijn in te bouwen in (ogen van) etalagepoppen, uitstalkasten en kledingrekken.

Gekoppeld aan videorecorder en schakelsysteem voor meerdere camera's moet het Elba-systeem de kansen van de winkeldief verminderen. Tot nul. „Want zolang een crimineel niet weet waar de camera is verborgen, kan hij zijn gedrag daar nooit op aanpassen. Hij of zij zal de betreffende winkel dus mijden." En dat is winst voor de winkelier.

Weer ontslagen bij Stork RMS

LICHTENVOORDE – Bij Stork RMS in Lichtenvoorde vallen weer ontslagen. Er moeten 40 tot 50 medewerkers afvloeien. In de meeste gevallen is sprake van gedwongen ontslag. Ingrepen bij het bedrijf zijn nodig omdat er met fors verlies wordt gedraaid. Het personeel is vandaag ingelicht over de plannen. De bonden zijn gisteravond op de hoogte gesteld.

Districtsbestuurder P. de Jong van de Industrie- en Voedingsbond CNV zegt dat door het grote verlies ingrepen inderdaad nodig zijn. Hij vraagt zich echter af of dat moet gebeuren door te snijden in de omvang van het personeel. „Misschien zijn betere maatregelen denkbaar om te komen tot vermindering van de kosten. Daarover gaan we ons buigen."

Stork RMS maakt machines en apparatuur voor de vleesverwerkende industrie. Vorig jaar voerde de directie ook al een reorganisatie door in verband met een tegenvallende omzet. Medio vorig jaar werkten bij Stork RMS nog zo'n 400 mensen, nu nog ruim 300. Na de nu voorgestelde inkrimping blijven nog ongeveer 250 mensen over.

beurs

...aling

...STERDAM – De Amsterdamse ...enbeurs heeft gisteren een vrij ...e koersdaling, die zich vroeg in ...middag onder invloed van de ex... ...tie van opties op de EOE afte... ...weten te stoppen. Het Dam... ...verkeerde, onder invloed van de ...ing op de belangrijkste bui...landse beurzen, niet in een al te ... stemming. Een wat betere ...koers kon daaraan weinig ver...ren.

... EOE-index, die een verlies op... van bijna drie punten, kon het... beperken tot 1,39 punt op ...,51. De koersindex ging 1,2 punt ...naar 264,6. De omzet kwam ... f 4666 miljoen, waarvan door de ...nomen drukte in de middag... ...de aandelen toch nog een res... ...tabele f 1527 miljoen voor hun ...ning konden nemen. De obliga...markt lag er aanvankelijk licht ...deeld bij, maar trok later op de ... enigszins bij.

...zo verloor gisteren f 1,50 op f ...,20. Elsevier zakte f 1,70 weg ... f 150,40. Pakhoed verloor f 1 ... f 48,30 en Unilever zelfs f 2,40 op 211,90. VNU ging een gulden om... naar f 193,50. Voor enig tegen...licht zorgde onder meer Hunter ...uglas met een winst van f 1,60 ... f 72,80. Pakhoed won een gulden ... f 48,30.

...n Dorp reageerde nauwelijks op ... aangekondigde claimemissie van ...n op vier in verband met de over...ming van de agendagroep van ...NP BT. Er ging 30 cent van de ...ers af op f 35,50. Het handelshuis ...orsumij Wehry kwam met fraaie ...fers over de eerste negen maan...n. Maar dat leverde ondanks opti...isme onder de analisten slechts ... twee kwartjes winst op f 117,50. ...TI scoorde f 12 hoger op f 150. ...ereenigde Glas moest f 20 terug ...ar f 475.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	70,60	69,70
ABN Amro A.in F.	89,10	89,30
ABN Amro L.Gr.F.	178,10	178,10
ABN Amro Obl.Gr.f.	207,50	207,80
Aegon	95,70	96,00
Ahold	45,30	44,70
Akzo	175,70	174,20
Alrenta	264,50	264,90
Amev cert.	81,50	81,60
Bols Wes. c.	42,20	42,30
CSM cert.	67,30	67,30
Dordtsche Petr.	184,60	183,50
DSM	102,80	102,30
Elsevier	152,10	150,40
Fokker cert.	21,80	21,40
Gist-Broc. cert.	50,30	49,90
Heineken	200,70	200,70
Heineken Hold.	176,80	177,00
Hoogovens nrc	45,70	45,00
Hunter Douglas	71,20	72,80
Int.Ned.Gr. c.	83,90	83,70
KLM	39,70	40,50
Kon. KNP BT	41,30	40,90
Kon. Olie	197,10	196,30
Nedlloyd	52,30	53,50
Océ-v.d.Gr.	58,70	59,80
Pakhoed cert.	49,30	48,30
Philips	39,20	39,10
Polygram	76,60	75,90
Postb.Beleggf.	64,70	64,90
RG Florente F.	130,70	131,10
Robeco	118,60	118,30
Rodamco	59,60	59,70
Rolinco	121,20	120,90
Rorento	96,30	96,50
Stork	38,50	37,90
Unilever cert.	214,30	211,90
Van Ommeren nrc	41,90	41,50
Ver.Bezit VNU	154,50	153,50
Wolters-Kluwer	105,00	105,40

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 174,00 (174,20)
KLM 38,70-40,60 (40,50)
Kon.Olie 195,10-196,30 (196,30)
Philips 39,00-39,10 (39,20)
Unilever 211,00-212,20 (211,90)

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	53,30	53,50
ABN AmroHld.prf.c.	6,39	6,40
ABN Amro pref.	70,50	70,00
ACF-Holding c.	54,50	55,50
Ahrend Groep c.	122,00	123,00
Asd Options Tr.	11,00	11,00
Asd. Rubber	2,95	–
Ant. Verff.	350,00	–
Atag Hold. cert	138,50	138,50e
Athlon Groep	59,50	59,40
Athlon Groep nrc	58,80	58,80
Aut.Ind.R'dam	62,00	65,00
BAM Groep	109,00	108,50
Batenburg	140,00	140,00
Beers	107,80	107,90
Begemann Groep	45,00	45,00
Belindo	315,00	315,00
Blydenst.-Will.	26,00	26,20
Boer De Winkelb.	71,50	71,50
Borsumy Wehry	117,00	117,50
Boskalis c	46,40	46,50a
Brant Beheer	27,70	28,00
Breevast	9,90	9,90
Burgman-Heybroek	1500,00	1500,00
Calvé-Delft pref	860,00	850,00
Calvé-Delft cert	1410,00e	1408,00
Cap Volmac	22,10	22,50
Cindu Intern.	94,00	97,00
Claimindo	312,70	312,50e
Content Beheer	22,00	21,90
Credit LBN	36,00	36,50
Crown v.G. cert.	181,50	134,00b
CSM	67,00	67,50
Delft Instrum.	18,40	18,40
Dorp-Groep	35,80	35,50
Draka Holding	38,00	37,70
Econosto	24,20	24,20
EMBA	170,00a	–
Eriks Holding	88,00	88,00
Flexovit Int.	56,80	56,00
Frans Maas cert.	43,20	43,50
Fugro McClelland	38,50	39,30
Gamma Holding	100,50	99,50
Gamma pref.	6,60	6,60
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	42,20	41,50
Geveke	28,10	28,00
Giessen-de N.	326,00	327,50
Goudsmit	28,70	28,70
Grolsch cert.	43,00	43,20
GTI-Holding	138,00	150,00
Hagemeyer	109,80	109,70
HAL Trust B	16,80	16,80
HAL Trust Unit	16,70	16,70
HBG	264,00	263,00
Hes Beheer c	17,90	19,80
Heijmans	44,00	44,30
Hoek's Mach.	77,00	77,00
Holl.Sea S.	0,18	0,18
Holl. Ind. Mij	54,50	54,00
Hoop Eff.bank	10,00	10,00
Hunter D.pref.	2,00	–
IHC Caland	41,20	41,10
Internat.Muell.	80,00	80,00
Int.Ned.Groep	8,13	8,12
Kas-Associatie	58,50	58,50
Kempen & Co	12,40	12,30
Klene Holding	91,70	91,70
Kondor Wessels	41,30	41,40
KBB	104,70	105,30
Kon. Sphinx	38,10	38,90
Koppelpoort	402,00	402,00
Krasnapolsky	158,00	158,00
Landré & Gl.	44,00	44,00
Macintosh	56,60	56,50
Maxwell Petr.	164,00	–
Moeara Enim	1598,00	1593,00
M.Enim OB-cert.	20600,00	20600,00
Moolen Holding	34,20	34,80
Mulder Boskoop	38,50	–
Multihouse	2,10	–
Naeff	415,00	–
NAGRON	74,50	73,00
Nat. Inv. Bank	102,00	102,70
NBM-Amstelland	14,10	13,90
NEDAP	52,00a	51,50
Nedcon Groep	55,90	55,90
NKF Holding	153,00	155,00
Ned.Part.Mij	49,90	49,90
Ned.Springst.	5150,00	5150,00
Norit	18,20	18,20
Nutricia GB	139,50	138,80
Nutricia VB	139,50	138,90
Nijv.-Ten Cate	92,00	93,50
OPG cert.	50,20	49,00
Orco Bank cert.	93,30	92,60
OTRA	280,00	281,00
Pirelli Tyre	14,10f	13,90
Polynorm	115,00	115,50
Porc. Fles	20,50	21,80
Randstad	56,00	55,30
Reesink	88,30	88,30
Rothmans Int.	4,32	4,32
Roto Smeets Boer	35,00	34,20
Samas Groep	48,00	49,00
Sarakreek	13,50	13,50
Schuitema	1675,00	1670,00
Schuttersveld	37,50	37,70
Smit Intern.	26,00	26,50
St.Bankiers c.	16,80	16,80
Stad Rotterdam c	45,20	44,80
Telegraaf De	128,50	129,50
Textielgr.Twente	76,00	76,00
Tulip Computers	14,80	15,10
Tw.Kabel Holding	189,00	189,00
Ubbink	82,60	82,80
Union	41,50	41,20
Vereenigde Glas	495,00a	475,00
Volker Stevin	71,00f	71,00
Vredestein	12,00	12,40
Wegener	100,00	100,00
West Invest F.	10,80	10,60
West Inv.F. wb	78,00	77,50
Wolters Kluwer	427,00	417,00
Wyers	22,70	22,20

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	98,00	98,70
ABN Amro Amer.F.	78,40	78,50
ABN Amro Eur. F.	83,40	83,80
ABN Amro Far EF.	76,40	75,60
ABN Amro Neth.F.	109,70	109,90
ABN Amro rent.div	159,40	159,60
Aegon Aandelenf.	46,70	46,90
Aegon Spaarplus	5,20b	5,20b
Aldollar BF $	31,90	31,80
Alg.Fondsenbez.	266,00	263,50
Alliance Fund	10,00	10,00
Amvabel	108,40	108,40
Asian Cap.F.$	61,70	61,50
Asian Tigers F.	110,90	111,50
Asian Select. F.	109,50	109,10
Austro Hung. F.	7,10	7,00
Bemco RentSel.	62,70	62,70
Bever Holding	3,50	3,70
CL Aandelenfonds	101,00	101,00
CLN Obl. Div. F.	120,20	120,20
CLN Obl.Waardef.	133,60	133,70
Delta Lloyd Inv.	34,50	34,50
DP America Gr.F.	36,60	37,00
EGF Investm.	149,50	150,00
EMF Rentefonds	87,10	87,10
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,50	19,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	45,00	45,00
Esmeralda part.	41,10	41,30
Eur.Ass. Trust	8,00	8,30
EMS Growth Fund	107,50	107,60
EMS Income Fund	102,90	103,00
EMS Offsh. Fund	108,40	108,60
EOE Index Fnd	412,00	412,00
Euro Growth Fund	58,20	59,00
Euro Spain Fund	8,00	8,10
Far East Sel.F.	84,90	84,90
Gim Global	68,40	68,40
Groeigarant	1,33	1,35
Holland Fund	88,70	89,00
Holl. Eur. Fund	59,30	59,60
Holl. Obl.Fonds	147,00	147,00
Holl. Pac. Fund	135,00	134,00
Holl. Sel.Fonds	102,90	103,40
Hooge Huys Hypf.	135,80	135,70
ING Bnk Dutch Fnd	59,10	59,30
ING Bnk Geldm.Fnd	58,86	58,86
ING Bnk Glob.Fund	55,40	55,50
ING Bnk Oblig.Fnd	39,90	39,00
ING Bnk Spaard.F.	105,52	105,54
ING Bnk Rentegr.F	137,30	137,50
ING Bnk Vastg.Fnd	29,60	29,40
Innovest	68,50	68,70
Interbonds	541,00	544,00
Intereffekt 500	28,90	28,90
Intereffekt wt	40,70	39,80
Investa part.	81,20	81,50
IS Himal.Fund $	13,50	13,50
Jade Fonds	221,00	217,60
Japan Fund	20,80	20,70
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	9,70	10,60
Leveraged Cap	64,60	64,60
Liquirent	53,10	53,10
Mal.Capital F.$	15,80	15,80
Mees Obl.Div.F.	131,00	131,20
Mexico Income F.	20,50	20,50
Mondibel	82,70	82,80
Nat.Res.Fund	77,90	79,00
New Asia Fund	11,70	11,30
Nomura Warr. F.	0,19	0,17
Obam, Belegg.	322,50	322,90
OAMF Rentefonds	15,75	15,75
Orange Fund	24,80	24,90
Pac.Dimensions	132,50	136,00
Pac.Prop.Sec.F.	40,30	40,30
Pierson Rente	130,80	130,60
Postb.Aand.f.	59,20	59,40
Postb.Obl.f.	54,90	55,00
Postb.Verm.gr.f.	63,70	63,80
Rentalent Bel.	176,10	176,20
Rentotaal NV	41,00	41,10
RG America F.	137,00	137,00
RG Divirent F.	56,60	54,40d
RG Europe F.	125,60	126,00
RG Nettorente F.	102,70	102,70
RG Pacific F.	137,00	136,00
RG SP Groen	64,60	64,70
RG SP Blauw	64,30	64,30
RG SP Geel	62,70	62,60
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	94,50	–
Schrod.Int.Pr.F	29,90	29,80
Sci/Tech $	16,00	16,20
Suez Liq.Grf.	195,70	195,80
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	228,00	228,00
Trans Eur.Fund	89,30	88,50
Transpac.F.	356,00	358,00
Uni-Invest	20,50	20,00a
Unico Inv.Fund	79,40	79,70
Unifonds DM	33,50d	33,80
Vaste Waard.Ned	60,00	60,00
VastNed	115,40	115,40
VIB NV	58,60	58,60
VSB Mix Fund	61,80	62,40
VSB Obl.Gr.f.	113,80	113,80
VSB Rente Fonds	114,80	114,80
WBO Intern.	79,40	79,10
Wereldhave NV	115,30	115,80
Yen Value Fund	89,10	90,50
ZOM Florida F.$	29,00	–
Zonnespectrum	9,55	9,60f

Parallelmarkt	v.k.	sk
Alanheri	29,70	29,70
ABF	117,90	117,90
ASN Aandelenf.	53,50	53,50
Austria Global	1165,00	1165,00
Besouw Hold.	31,40	31,40
Biogrond Belegg.	10,60	10,50
Comm.Argeus F.	98,70	99,00
Comm.Benacus F.	90,40	99,70
Comm.Cea F.	100,80	100,90
De Drie Electr.	14,00	14,00
Delta Ll.Dollarf.	68,80	68,60
Delta Lloyd ECU	63,20	63,40
Delta Lloyd Mix	74,30	74,30
Delta Lloyd Rent	66,70	66,80
Dico Intern.	72,00	73,50
DOCdata	3,10	3,30
Ehco-KLM Kleding	30,50	30,70
E&L Belegg.1	88,20	88,40
E&L Belegg.2	88,90	89,20
E&L Belegg.3	114,70	114,70
E&L Belegg.4	89,50	89,70
E&L Kap.Rente F.	120,40	120,40
German City Est.	33,20	33,30
Gouda Vuurvast	63,00	63,00
Groenendijk	35,10	34,30
Helvoet Holding	28,00	27,00a
Inter/View Eur.	3,70	3,70
Management Share	1,40	1,20
Neways	5,40	5,70
Ohra Aand.F.	64,90	65,10
Ohra Liq.GrF.	53,00	53,00
Ohra Obl.Df.	60,70	60,80
Ohra Obl.Grf	57,10	57,10
Ohra Onr.G.F.	68,00	68,10
Ohra Totaal F.	62,10	62,20
Pan Pac. Winkel	3,70	3,70
P & C Groep	97,20	101,00
Pie Medical	3,70	3,70
Pitcher	44,30	45,20
Satcom Hold.	16,90	16,90
Simac Techniek	11,70	11,70
Suez Gr.Fund	55,50	55,00
VHS Onr. Mij	3,50	3,00
Welna	39,40	39,50
Wereldhave	4,30	–
Wolff	57,30	57,30

Parallel top-15	v.k.	sk
Artu Biologicals	4,70	4,50
Bergh. Pap.	43,00	43,00
Free Record	25,50	25,70
Gelderse Pap.	56,70	56,70
Grontmij	71,30	69,50
Holland Col.	51,90	52,00
Kühne+Heitz	41,30	39,30
LCI Comput.Gr.	2,00	2,00
Melle, van nrc	65,00	65,50
Nedschroef	59,20	59,80
Ordina Beheer	18,60	19,30
Sligro Beheer	74,70	75,20
Vilenzo	38,20	38,20
Welna	39,40	39,50
Weweler	17,40	17,40

Wall Street	v.k.	sk
allied signal	72	71⅛
amer.brands	33⅝	33⅝
amer.tel.tel	56	56⅛
amoco corp	55½	55
asarco inc.	20	20
bethl. steel	17⅞	17½
boeing co	39⅛	38⅞
can.pacific	16¾	16⅞
chevron	88⅝	88⅞
chiquita	11⅛	11⅜
chrysler	55¼	54⅛
citicorp	35	34
cons.edison	31⅛	30¾
digit.equipm.	36½	36½
dupont nemours	48⅞	49
eastman kodak	60¾	60¾
exxon corp	64½	64⅛
ford motor	62½	61¾
gen. electric	97½	98¼
gen. motors	54⅝	54⅛
goodyear	42⅛	41¾
hewlett-pack.	74	74
int. bus.mach.	52⅝	51¾
int. tel.tel.	93¼	93⅛
klm airlines	20⅝	20½
mcdonnell	105⅝	107⅛
merck co.	34⅝	34⅞
mobil oil	77½	77¾
penn central	29⅝	29¼
philips	20⅝	20⅛
primerica	39¾	39⅞
royal dutch	102¼	101¾
sears roebuck	57	56
sfe-south.pac.	20⅛	20
texaco inc.	65¾	65⅞
united techn.	64½	62⅞
westinghouse	13½	13½
whitman corp	16⅛	16¼
woolworth	22⅝	22½

AdAdvieskoersen		
amerik.dollar	1,855	1,975
austr.dollar	1,21	1,33
belg.frank (100)	5,13	5,43
canad.dollar	1,390	1,510
deense kroon (100)	26,70	29,20
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,70	2,95
finse mark (100)	31,45	33,95
franse frank (100)	30,85	33,60
griekse dr. (100)	0,68	0,86
hongkong dlr.(100)	21,75	25,75
ierse pond	2,54	2,79
ital.lire (10.000)	10,40	12,10
jap.yen (10.000)	174,00	181,00
noorse kroon (100)	24,20	26,80
oost.schill. (100)	15,00	16,19
port.escudo (100)	0,90	1,17
spaanse pes. (100)	1,29	1,47
turkse lira (100)	0,0105	0,0175
zweedse kr. (100)	21,50	24,00
zwits.fr. (100)	124,75	129,25

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,92225-1,93476
antill.gulden	1,0675-1,0075
austr.dollar	1,2640-1,2740
belg.frank (100)	5,2785-5,2835
canad.dollar	1,45275-1,45525
deense kroon (100)	28,245-28,295
duitse mark (100)	112,1350-112,1850
engelse pond	2,8340-2,8390
franse frank (100)	32,325-32,375
griekse dr. (100)	0,7350-0,8350
hongk.dollar (100)	24,7950-25,0450
ierse pond	2,0870-2,0970
ital.lire (10.000)	11,455-11,505
jap.yen (10.000)	178,000-178,100
nwzeel.dollar	1,0475-1,0575
noorse kroon (100)	25,845-25,895
oostenr.sch. (100)	15,9450-15,9550
port. escudos (100)	1,0850-1,1250
spaanse pes. (100)	1,3880-1,3980
zweedse kr. (100)	23,095-23,145
zwits.frank (100)	127,525-127,575
e.c.u.	2,1515-2,1565

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	265,80	264,60
id excl.kon.olie	254,70	253,50
internationals	263,20	261,70
lokale ondernem.	270,70	269,80
id financieel	225,10	224,10
id niet-financ.	316,00	315,10

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	410,10	408,20
id excl.kon.olie	306,40	304,80
internationals	425,20	422,80
lokale ondernem.	391,50	390,20
id financieel	371,40	369,80
id niet-financ.	423,50	422,30

CBS-stemmingsindex (1983=100)		
algemeen	137,50	137,20
internation	134,60	133,50
lokaal	137,80	137,00
fin.instell	160,10	168,50
niet-financ	132,00	131,80
industrie	134,00	133,00
transp/opsl	107,50	108,10

Goud en zilver

Goud onbewerkt 22.950-23.550, vorige 22.820-23.420, bewerkt 25.150 laten, vorige 25.020 laten
Zilver onbewerkt 250-320, vorige 250-320, bewerkt 360 laten, vorige 360 laten.

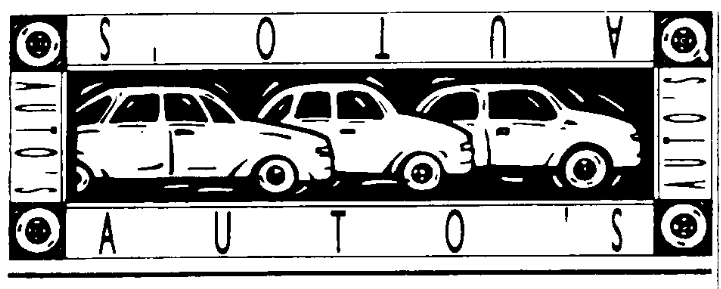
Dow Jones

industrie 3.694,01 + 8,67

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k.
akzo	c	okt	135,00	314	46,50	42,50
akzo	p	nov	175,00	700	0,50	1,10
d/fl	c	nov	185,00	354	7,00a	7,00
d/fl	c	nov	190,00	1751	1,80	2,30
d/fl	c	nov	195,00	303	0,10	0,05
d/fl	c	dec	195,00	316	1,40	1,40
d/fl	c	jan	195,00	850	2,00	2,00
d/fl	c	jan	200,00	602	1,40	1,10
d/fl	p	dec	190,00	335	1,00	1,30
eoe	c	nov	230,00	3478	152,00b	151,80b
eoe	c	nov	345,00	333	37,50a	36,00a
eoe	c	nov	360,00	432	22,50	21,50
eoe	c	nov	365,00	291	17,00b	16,00
eoe	c	nov	370,00	1010	12,00b	11,50
eoe	c	nov	375,00	900	7,20	6,50
eoe	c	nov	380,00	605	2,70	1,50
eoe	c	nov	385,00	871	0,80	0,10
eoe	c	dec	380,00	323	5,20	5,40
eoe	c	jan	385,00	506	9,00a	7,20
eoe	p	nov	380,00	1233	1,00	0,10
eoe	p	nov	385,00	871	3,30	3,50
eoe	p	nov	390,00	445	7,00	8,50a
eoe	p	dec	380,00	378	7,00	6,70
eoe	p	dec	385,00	312	9,50	9,00
eoe	p	jan	350,00	321	1,00	2,50
eoe	p	jan	375,00	543	7,50	8,00
eoe	p	jan	380,00	338	10,00	10,00
fokker	c	apr	25,00	300	1,40a	1,20
goud	c	nov	370,00	918	7,00b	7,20
goud	c	nov	380,00	2354	1,00	0,30
ing	c	jan	85,00	1138	2,00	2,70
klm	c	nov	40,00	667	0,20	0,70b
klm	p	dec	40,00	471	1,70	1,60
olie	c	nov	195,00	300	2,00	1,30
olie	c	nov	200,00	320	0,30	0,10
olie	c	jan	200,00	372	5,30	4,80
phil	c	nov	35,00	800	4,10	4,30
phil	c	nov	37,50	2000	1,80	1,00
phil	c	nov	40,00	795	0,10	0,10
phil	c	dec	40,00	602	1,10	1,00
phil	c	jan	30,00	200	9,00a	9,30
phil	c	apr	35,00	1800	5,00	6,00
phil	c	o96	35,00	1000	10,00	10,10
phil	p	nov	40,00	412	0,90	0,80
sto	c	nov	37,50	300	1,20	0,70
top5	c	nov	600,00	305	4,30	0,10
unil	c	nov	210,00	600	4,00	2,00
unil	c	nov	215,00	1272	0,80	0,10
vol	p	nov	22,50	300	4,70a	0,30
x800	c	okt	–	310	1,30a	1,30

a=laten | g=bieden+ex.div.
b=bieden | h=laten+ex.div.
c=ex-claim | k=gedaan+h
d=ex-dividend | l=gedaan+g
e=gedaan+bieden | vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten | sk=slotkoers gisteren

Opel

Opel Vectra 18i 5-drs	1992	ƒ	31.500,-
Opel Vectra 18i 4-drs	1991	ƒ	28.950,-
Opel Vectra 16i 4-drs	1992	ƒ	27.950,-
Opel Ascona 18S 4-drs	1987	ƒ	10.950,-

Auto A-Z Heerlenseweg 200
Landgraaf 045-728484.

Te koop Opel KADETT automaat, bwj. okt. '85, 5-drs. Telefoon 046-581206.

Te k. v. part.: Opel CORSA, donkerrood, grijs kenteken, LPG, trekhaken, 4 jaar, zeer mooi, ƒ 6.500,-. Telef. 04458-1411.

Te koop Opel KADETT, bwj. '88, nieuw model, APK gek., kl. rood, zeldzaam mooie auto. ☎ 045-213852.

Te koop Opel KADETT stationcar, bwj. '76, APK 11-'94, t.e.a.b. ☎ 045-325246.

Te koop Opel ASTRA, bwj. december '92, 25.000 km. Telefoon 045-451138.

Opel KADETT '87, kl. rood, als nieuw, 1e eig., 60.000 km, ƒ 9.250,-. ☎ 04405-2704.

Opel KADETT 1.3 S, HB, model '86, ƒ 5.950,-, in nw. st. Tel. 045-729036.

Opel OMEGA 2.0 i Stationwagon, LPG onderbouw, stuurbekr., c.v., bwj. '91, ƒ 25.250,-, inr. mog. ☎ 046-528336 b.g.g. 046-581841.

Opel CORSA 1.2 i, 3-drs., schuifdak, apart mooi, bwj. '91, ƒ 14.750,-. ☎ 046-528336 b.g.g. 046-581841.

Opel KADETT, bwj. '83, APK 1-'95, i.z.g.st., ƒ 2.350,-. Tel. 046-510646.

OPEL Kadett Berlina-uitv., '81, blauwmet., APK 6-'94, auto i.g.st., vr.pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-226869.

Te koop. Opel KADETT GSi 1800, kleur wit, bwj. 12-'85, ƒ 9.750,-., i.z.g.st. Telef. 045-228719.

Opel KADETT 1.3 S, bwj. '81, RDW gek., geen kneusje, ƒ 1.250,-. ☎ 045-325580.

Te koop Opel MANTA 2.0 bwj. '81, div. extra's, vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-325819.

Te k. Opel KADETT GSi 1800, rood, km.st. 110.000, bwj. '86, vr.pr. ƒ 11.750,-, inruil mogelijk. ☎ 045-320088.

Opel KADETT 1.3 GT, '87, wit, Sedan. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Bekerbaan 15.

Opel KADETT 1.3 LS, '86, wit, 3-drs. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Bekerbaan 15.

Te k. Opel KADETT 13N autom., '82, APK nov. '94, ƒ 1.100,-. Tel. 046-515213.

Te koop Opel KADETT 16S Sedan, bwj. '87, LPG, 4-drs, ƒ 7.500,-. ☎ 043-639127.

Opel KADETT 1.8 GSi, bwj. '87, schadevrij, als nieuw, 1e eigen. ☎ 046-511293.

Te koop Opel KADETT 1.3 S bwj. 8-'86, kl. wit, striping, GT-uitvoering, getint glas, APK 11-'94, i.z.g.st. pr. ƒ 6.750,-. ☎ 046-527379.

Te koop OPEL Kadett HB, bwj. '82, met sportwielen, in zeer goede staat, APK 8-'94, vraagprijs ƒ 2.500,-. Inruil mogelijk. Telef. 045-213783.

Opel CORSA 12S HB, bwj. '84, APK 8-'94, ƒ 3.800,-. Pr. Margrietstraat 34, Swalmen. Tel. 04740-2166.

KADETT City '79, i.z.g.st., APK 11-'94, ƒ 1.250,-. Tel. 04405-2178.

Opel MANTA 1.6 S, bwj. '77, APK, ƒ 600,-. ☎ 04492-1311 2567.

Te k. Opel KADETT D, bwj. '80, beetje werk, rijdt prima, ƒ 1.500,-. Tel. 045-259004.

Te koop Opel KADETT Caravan, wit, LPG, bwj. '89, APK juli '94, vr.pr. F10.500,-. ☎ 045-219295.

Opel KADETT 1300 S Sedan, 4-drs., blauwmet., mooi, '87. ☎ 045-750531.

Opel KADETT 1600 i Sedan, 4-drs., zwartmet., zeer mooi, '90. ☎ 045-750531.

Opel WELLING biedt aan: Calibra 2.0i '90; Astra Cabrio '93; Vectra 5-drs. 1.6i '89/'91; Vectra 4-drs. '90/'93; Astra Sedan 1.4 SE GT '93; Astra 1.4i '91; Kadett '85/'91; Suzuki Alto '86; Suzuki Swift 1.3 GS 3-drs. '92; Corsa's '83/'90; Opel Ascona 1.8 S '88; Omega 4-drs. 2.0i '90; Escort 1.6 '87 en nog veel meer! Diverse goedkope inruilers. Welling Opel, Haefland 2, Brunssum. Telefoon 045-257700.

Te koop OPEL Kadett GT 1600, zwart/donkergrijsmet., bwj. '86, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.750,-. ☎ 045-310582.

Opel CORSA 1.2 TR model Swing, '84, APK, bijz. mooi, ƒ 3.750,-. Tel. 045-454087.

Opel ASCONA Sport, 100% o.k., APK 6-'94, vraagprijs ƒ 1.150,-. Tel. 045-460071.

Te k. Opel REKORD 2.0 S, bwj. '82, LPG, ƒ 1.750,-. Telef. 043-634951.

KADETT 13 GTJ uitgevoerd, zeer mooi, bwj. '86, kl. wit, APK gekeurd, ƒ 7.350,-. Sleinadastr. 52, Schaesberg.

KADETT E 1.6 GT bwj. '85, kuipst., 5-versn., APK '94, ƒ 4.950,-. 045-753564.

Te koop Opel KADETT HB 13N de Luxe, bwj. '83, vr.pr. ƒ 2.000,-. ☎ 045-463595.

Peugeot

Te k. Peugeot 405 GR 1900, bwj. '88, grijsmetallic, km.st. 90.000, APK 8-'94, nieuwe brede banden etc., zien is kopen, vr.pr. ƒ 13.750,-. ☎ 04499-5567.

309 GTi, bwj. '89, km.st. 94.000, radio/cassette, ƒ 15.900,-. ☎ 043-610426.

PEUGEOT 205 1.9 GTi, bwj. '89, antr.met., 1e eig., met alle extra's, abs. nieuwst., ƒ 18.500,-. Tel. 046-758273.

Te koop PEUGEOT 305 GR v. part., in perf. st., APK tot okt. '94. Tel. 045-421186.

Te koop PEUGEOT 205 GTi, i.g.st., bwj. '85, moet RDW gekeurd worden, ƒ 6.900,-. ☎ 04749-1074.

Pontiac

PONTIAC Transport SE 3.8 automaat, alle extra's, 7-pers., groenmetallic, 18.000 km, '93. Inr. en financ. mog. ☎ 045-750531.

Porsche

Te koop PORSCHE 924, i.z.g.st. bwj. '84, veel extra's, vr.pr. ƒ 12.900,-. ☎ 045-317602.

Te koop PORSCHE 924, '85, in nieuwstaat, zwartmet., extra's, lm-velgen, radio. ☎ 04744-1560.

Porsche 924 TARGA, diverse extra's, in zeer goede staat, vraagprijs ƒ 10.500,-. ☎ 046-750537. Inruil mogelijk.

PORSCHE 944, zeer mooi, evt. inr. mog. Economiestr. 47 A, Hoensbroek.

Renault

RENAULT
DEALER
Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Te k. RENAULT 4, bwj. '83, i.z.g.st., veel nwe. onderdelen, APK-gek. '94. ☎ 045-225215.

RENAULT 5 GTL, bwj. '82, APK 3-'94, km.st. 92.000, ƒ 850,-. Tel. 04405-2994.

Te k. RENAULT 5 GTL, bwj. 9-'84, i.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 04454-62363.

Te k. RENAULT 11 Broadway, bwj. '86, LPG, pr. ƒ 3.950,-. Tel. 045-324942.

RENAULT 5, bwj. '84, km.st. 55.000, APK dec. '95, ƒ 2.750,-. ☎ 045-325580.

Te k. RENAULT 5 GTX 1.7, '89, zwart, electr. ramen, c.v., ƒ 9.500,-. 046-529176.

Te koop RENAULT 21 GTS op gas, i.z.g.st. bwj. 7-'87, pr. ƒ 8.750,-. ☎ 04492-5033.

Rover

ROVER
DEALER

Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Te koop ROVER 216 SE EFI bwj. okt. '88, APK okt. '94, veel extra's, perf. cond. 043-617160 na 18.00 uur.

Seat

SEAT
Volkswagen Groep

DEALER
Ton Schuyren Landgraaf
Rötscherweg 60
Tel. 045 - 31 35 88.

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Seat MARBELLA 1000 Special, 5-bak, 3-drs., kl. rood, bwj. '92, 1e eig., schadevrij, met onderh.boekje, 11.000 km., auto is splinternw., ƒ 9.950,-. Tel. 043-254462.

Seat Fura '84, ƒ 2.350,-; Seat Ronda 1.2 bijna '87 Porsche systeem zeer mooi ƒ 3.650,-. Beide nieuwe APK. Telefoon 04492-5833.

Seat IBIZA 1500 GLX, rood, veel extra's, nieuwstaat, '89. ☎ 045-750531.

SEAT Ronda 1.2 bwj. '84, 5-drs. APK 8-'94, in nw.st., ƒ 2.750,-. ☎ 045-721474.

Te k. Seat IBIZA 1.7D Special, bwj. medio '91, 47.000 km., metall.beige, radio/cass., 1e eig., grijs kent. Nu kan het nog!! pr. incl. BTW ƒ 9.250,-. ☎ ma./vrijd. 10-17 u. 045-311020 (Dhr. Corten).

Te k. Seat MARBELLA Sport, kleur rood, bwj. '90. Telef. 045-426295.

Skoda

SKODA 105 S bwj. '89, APK, 1e eigen., ƒ 2.750,-. Telef. 045-724993.

Subaru

Te koop SUBARU 1.3 DL, bwj. '86, i.g.st., vr.pr. ƒ 4.800,-. ☎ 045-464445.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

OCCASION FESTIVAL

Subaru Legacy combi	'91/'92	Mazda 323 combi autom.	'88
Legacy automaat 3000 km	'92	Mazda 323 HB 1.3 LX	'90
Legacy 4WD automaat	'90	Mercedes 190 o.a. stuurbekr.	'85
Subaru Justy 1.0 S	'91	Nissan Sunny HB 1.4 LX	'92
Subaru 1.8 GL combi	'89	Nissan Micra 1.0 SL	'90
Subaru 1.6 GL coupé	'87	Nissan Bluebird stuurbekr.	'87
Subaru Mini Jumbo	'86/'90	Opel Kadett HB 1.3	'86/'89
Audi 80	'90	Opel Kadett sedan 1.3	'87
Alfa 33 Junior 1.3	'87	Peugeot 205 Cabrio	'87
BMW 518i nieuwstaat	'91	Porsche 924	'84
Citroën BX 1.9 TRS	'87	Renault 11 luxe autom.	'87
Fiat Panda 1000 iE	'92	Seat Ibiza 1.2 GL	'86
Fiat Uno 45 iE	'90	Suzuki Samurai jeep	'91
Ford Sierra 2.0 CL	'88	Toyota Corolla 1.6 XLi	'90
Ford Fiësta 1.1 CLi	'89	VW Golf 1.3	'88
Ford Escort XR 3i	'89	VW Polo	'88
Ford Escort Cabrio 1.6i	'85	VW Golf GT diesel turbo	'87
Honda Shuttle 1.5	'85	VW Golf GTi	'83
Mazda 121 GLX cabrio	'91	Volvo 340 DL 1.7	'85

Ruime keuze overige auto's, elk merk en prijsklasse. 100% financiering en 24 maanden garantie mogelijk.

APK ƒ 39.50

SUBARU
EEN RELATIE DIE NIET STUK KAN
AutoGarant
Schelsberg 128 - Heerlen (tussen Hendriks en Bristol) - Telefoon 045-725588

Suzuki

SUZUKI
DEALER
Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

Te k. bijz. mooie SUZUKI 413 cabrio, veel extra's, kl. rose-paars. 046-750588.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te koop SUZUKI SJ 413, kl. grijs, bwj. '85, APK juli '94, geel kent., geh. dicht, pr.n.o.t.k. ☎ 045-219295.

SUZUKI Alto GL 5-drs. wit, '86, 54.000 km, nieuwstaat. Tel. 045-750531.

Suzuki Vitara grijs kenteken '91; Suzuki Alto autom. 3 en 5-drs '83 '85 '86 '89; Suzuki Alto 3-drs '88 '90; Suzuki Swift 1.0 5-drs '88;Opel Kadett 5-deurs autom. '83; Nissan Cherry 5-drs. '83; Renault 5 '83. Autobedrijf BODELIER. ☎ 045-441721.

Te koop Suzuki ALTO bwj. '83, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 2.600,-. Telef. 045-324274.

Toyota

TOYOTA
DEALER
Mengelers BV
Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold
Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

Toyota COROLLA Liftback, '87, wit, speciale prijs. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Bekerbaan 15.

Te k. COROLLA 1.8 Diesel, bwj. sept. '90, 56.000 km, veel extra's, prijs ƒ 16.800,-. Telefoon 045-319483.

Toyota COROLLA Coupé, bwj. '77, APK mrt. '94, ƒ 550,-. Wijnmalenstr. 48, Heerlen. ☎ 045-427842.

Te koop Toyota CELICA 1.6 ST bwj. 7-'87, kl. wit, sportvelgen, alarm, centr. vergr., electr. bedienb. spiegels, Pioneer radio/cass., APK 6-'94, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 14.750,-. ☎ 04406-15970.

Te koop Toyota CELICA ST liftback, bwj. '86, nw. model, in perfecte staat, extra's, sportvelgen, getint glas, elec. antenne, spoilers, vr.pr. ƒ 12.950,-. ☎ 046-377254.

Te koop TOYOTA Corolla, 3-drs, m. '86, rood, zeer mooi, ƒ 6.750,-. ☎ 045-423750.

Toyota COROLLA HB 1.3 DX, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 5.950,-. ☎ 045-252487.

Te koop Toyota TERCEL 1.3 DX, bwj. '82, 128.000 km., kl. rood, vr.pr. ƒ 900,-. Telef. 045-424628.

Te koop Toyota STARLET, bwj. '79, APK 10-'94, vr.pr. ƒ 1.250,-. ☎ 045-412052.

Te k. Toyota COROLLA, HB 1.6 XLi, 16V, kl. rood, bwj. 2-'90. ☎ 045-273350.

Toyota CAMRY LX turbo diesel, schuifdak, grijsmet. bwj. '88, mooi. ☎ 045-750531.

Te k. Toyota COROLLA 1.6 XL 16 V HB, type '88. Reestr. 22 Heerlen ☎ 045-229323.

Volkswagen

Te koop VW KEVER 1302, bwj. '72, met APK, ƒ 3.000,-. ☎ 046-514861 of 09-32. 89562331.

Te k. GOLF GTi 16V, bwj.'87, km.st. 92.000, donkergrijsmetall., boardcomp., schuifd. en sportv., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 14.950,-. ☎ 04754-85676.

Te k. VW GOLF diesel, bwj. '84, 5-deurs, rood, nieuw model, i.z.g.st. 043-647815.

VW GOLF GTi, 1983, spec. uitbouw, brede velg., uniek in Nederland! Special paint. Gar., inr. mog., ƒ 15.000,-. Hunnecum 38, Nuth.

Te k. VW GOLF GTi, kleur wit, bwj. '86, 15" RH-velgen, cd-install., alarm, vr.pr. ƒ 9.750,-. Tel. 045-312384.

Te k. VW GOLF diesel, APK 9-'94, prijs ƒ 1.250,-. Telefoon 046-376639.

Te k. VW JETTA 1.6, bwj. '92, 5.000 km.; VW Polo coupé 1.3, bwj. '89, pr.n.o.t.k. Telef. 045-414024.

Te koop VW POLO bwj. '80, APK 7-'94, vr.pr. ƒ 850,-. 045-217927 tot 18.00 uur.

Te k. VW Kever CABRIO, bwj. 1969, bordeauxrood, i.z.g.st.Tel. 043-437943.

Te koop VW GOLF GTi 16V, veel extra's, bwj. '87, ANWB-gek. Telef. 045-322976.

Te koop VW GOLF 1.6 GLS, bwj. '77, 1e eig., APK-gek. 7-'94, in pr.st., geh. gerev., vr. pr. ƒ 1.250,-. ☎ 04451-2075.

Te koop VW Golf AUTOMAAT bwj. '85, rood, splinternieuw, 89.000 km, pr. ƒ 6.750,-, inruil mogelijk. Telef. 04405-1564.

Te koop weg. omst. GOLF GTi 16V mod. '88, zwartmetall., vr.pr. ƒ 15.950,-. 046-519644 (na 18.00 uur 046-581536).

Te koop VW DERBY LS 1100, bwj. '81, APK 6-'94, ƒ 1.250,-. ☎ 045-316940.

Te koop VW GOLF 1800i, bwj. '86, automaat, km.st. 77.000, div. acc., vr.pr. ƒ 8.000,-. ☎ 045-320869.

VW TRANSPORTER personenbus, diesel, '84, zien is kopen, ƒ 5.900,-. Tel. 045-255027, Pr. Hendriklaan 15, Brunssum.

Te koop VW GOLF diesel, bwj. '85, blauw, vr.pr. ƒ 5.000,-. ☎ 04498-51128.

Te k. VW PASSAT 1.8 CL, Sedan, nw. model. '89, zilvergrijs. VW dealer onderh., stereo, werkelijk nieuw, ƒ 17.500,-. ☎ 045-423750.

Te koop GOLF GTi, 107 Pk, 63.000 km, bwj. 7-'87, wit, get. glas, alarm, ANWB gek., pr.n.o.t.k. ☎ 045-464618.

PASSAT 2.0 i GL 5 Sedan, bwj. '86, extra's, perfecte staat, vr.pr. ƒ 7.250,-. ☎ 04740-4762.

CABRIOLET VW Golf GLS, '80, ƒ 6.250,-. ☎ 045-316940.

Te k. VW GOLF GTi, bwj. '85, nieuwe banden, als nieuw, 100% in orde, vr.pr. ƒ 8.950,-. 045-226869.

VW GOLF 1.6 diesel autom. grijs kent., bwj. '83, APK '94, ƒ 3.500,-. 045-753564.

Te k. degelijke GOLF Manhattan, rood, LPG, bwj. '90, ƒ 14.900,-. ☎ 046-747689.

Te koop VW GOLF GTi 1800, bwj. '84, verlaagd, ATS plus nieuwe banden, alarm, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 7.250,-. ☎ 045-427367. P Schunckstr. 488, Heerlen.

Te koop VW GOLF GT 1800i, met veel extra's, bwj. '87. Telefoon 045-464309.

Te koop VW GOLF GTi, type '83, bbs velgen, koni verlaagd. Telef. 045-229578.

Te koop van part. GOLF GTi-16V, bwj. '87, met lichte zijschade, event. inr. mog. Telef. 045-754373.

Te koop VW GOLF S, bwj. '80, i.st.v.nw., APK-gek. 19-11-'94, vraagprijs ƒ 1.650,-. Telef. 045-415460.

Te koop GOLF 1600 CL, bwj. '84, i.nw.st., vr.pr. ƒ 5.875,-. Telefoon 045-411905.

Te k. VW GOLF 1600 diesel, 3-drs., bwj. '83, ƒ 3.250,-. Tel. 046-512543.

VW GOLF Caddy 1.6D, '86, mintgroen, ATS-wielen, ƒ 8.000,-. 045-312044.

VW POLO 1.3 inj., bwj. 6-'89, z.g.a.nw., kl. rood, vr.pr. ƒ 9.750,-. Tel.: 045-426602.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Volvo

VOLVO
DEALER
Autobedrijf Volvo Klijn
De Koumen 7, Heerlen.
Tel. 045-22 00 55.

Te koop VOLVO 340 DL, APK-gek. tot 8-'94, bwj. '83. Telef. 045-321597.

Te k. VOLVO 460 GL, wit, bwj. 6-'91, 35.500 km, diverse extra's, vr.pr. ƒ 23.500,-. Telefoon 045-218287.

Weg. sterfgeval VOLVO 343L, autom., bwj. '81, APK 10-'94, 110.000 km., i.z.g.st. Telefoon 045-254907.

Te k. per 18-1-'94: VOLVO 440 GL 1.8, model '93, smaragdgroenmetallic, prijs ƒ 30.000,-. Te bevragen na 18.30 u. Tel. 046-524109.

Te koop VOLVO 343, bwj. '82, autom., APK gek. tot 8-'94, vr.pr. ƒ 2.000,-. Telef. 045-254870 b.g.g. 272208.

VOLVO 440 '90, met ANWB-keur. en schuifd., in prima st., ƒ 13.900,-. 046-512138.

Te koop VOLVO 360, bwj. '85. ☎ 045-426672.

Te koop VOLVO 440 GL bwj. '90, wit, centr. vergr., in prima staat, vr.pr. ƒ 16.750,-. Telef. 04493-5549.

Te k. VOLVO 360 2.0, met gas, type '84, mechanisch i.g.st., koopje. ☎ 04451-2167.

Te koop VOLVO 440 GL, '89, diamantzwart, i.z.g.st. ƒ 14.000,-. ☎ 045-210717.

Te koop VOLVO 144 Grand Luxe inj., bwj. '73, vr.pr. ƒ 2.250,-. ☎ 04498-54319.

Te koop VOLVO 343 Sedan, automaat, jan. '88, APK '94, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 9.500,-. Telefoon 045-725540.

jurgen autocentrum

Mercedes 190 E 1.8 d.blauw	02-'91
Mercedes 190 2.0 groen	04-'84
Mercedes 190 E 2.0 zwartmet.	09-'86
Mercedes 190 E 2.0 automaat, antraciet	12-'84
Mercedes 190 E 2.0 zwart	02-'85
Mercedes 190 E 2.0 rookzilvermet.	06-'88
Mercedes 190 E 2.3-16 rookzilver	04-'89
Mercedes 190 E 2.3-16 zwartmet.	11-'85
Mercedes 190 D 2.0 groenmet.	11-'87
Mercedes 190 D 2.0 zilvermet.	01-'89
Mercedes 190 D 2.0 wit	04-'89
Mercedes 190 D 2.0 antrac.met.	11-'91

Mercedes C 220 zwartmet. .... NIEUW
Mercedes E 220 zwartmet. .... NIEUW

Mercedes 230 E zilvermet.	09-'87
Mercedes 230 E d.blauw	04-'91
Mercedes 250 D zwartmet.	01-'89
Mercedes 250 D impalamet.	08-'89
Mercedes 250 TD (combi) zwartmet.	11-'91
Nissan Micra 1.0 en 1.2 3-drs.	6× vanaf 1989
Nissan Sunny 1.3 en 1.4 en 1.6 4-drs.	5× vanaf 1989
Nissan Sunny coupé SLX, rood	01-'91
Nissan Sunny Florida 1.6 LX zilver	11-'90
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs., d.rood	07-'91
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs., d.grijsmet.	12-'92
Nissan Prairie 2.0 SLX, 5-pers., grijs-zwart	04-'92
Nissan Maxima 3.0 E autom., leer, d.grijs	03-'89
Nissan 100 NX SLX + wit	06-'91
Nissan 300 ZX d.grijs, turbo	06-'87
Nissan 300 ZX autom., leer, zilvermet.	01-'92
BMW 518i beigemet.	01-'90
BMW 518i d.blauw	02-'91
Citroën BX Cannes inj., wit	09-'90
Citroën BX 1.4 TE d.blauwmet.	04-'90
Datsun 280 ZX 2+2 blauwmet.	01-'81
Huyndai S-Coupé GT rood/grijs	09-'91
Opel Corsa 1.2 S blauw	03-'86
Opel Kadett 1.3 LS 4-drs. blauwmet.	06-'89
Opel Vectra 1.8 S, d.grijsmet.	01-'89
Seat Toledo 2.0 GLX d. groen met.	11-'92
Toyota Corolla 1.3 SXL 5-drs. wit	06-'87
VW Golf GTi - 16 V blauwmet.	07-'87
VW Jetta 1.6 CL, wit	10-'87
VW Jetta 1.8 CL 4-drs. d. blauw	01-'89
VW Passat 1.8 CL rood	07-'90

4×4 TERREINWAGENS + BEDRIJFSWAGENS

Nissan Patrol 3.3 diesel hardtop, geel kent.	12-'88
Nissan Patrol R 2.8 diesel wit grijs kent.	02-'91
Nissan Patrol GR antrac. grijs kent.	09-'92
Opel Frontera 2.4i zwartmet. geel kent.	09-'92
Nissan Urvan 2.5 D LWB, wit	10-'90

AUTOMAAT

Nissan Sunny 1.4 LX 3-drs. autom. rood	12-'90
Nissan 100 NX SLX + autom. d.grijs	06-'93
Honda Concerto 1.6i autom. d.grijs	11-'91
Honda Accord 2.0 EXi autom., zilvermet.	01-'88

3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.
Langheckweg 32-40, Kerkrade, industrieterrein Dentgenbach

D3080 **TEL. 045-452570**

Volvo 460 GL	1990	ƒ	23.950,-
Volvo 440 GL	1990	ƒ	19.500,-
Volvo 360 GLi 5-drs	1988	ƒ	12.500,-
Volvo 440 GLT inj.	1989	ƒ	22.500,-
Volvo 740 GLE automaat	1989	ƒ	26.950,-

Auto A-Z Heerlenseweg 200
Landgraaf 045-728484

Zastava

Te k. YUGO Zastava, bwj. '83, kleur wit, ƒ 800,-. Telefoon 045-463042.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Diversen

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! ☎ 045-411572.

Te k. MERCEDES 190 E, bwj. '84, pr. ƒ 12.000,-; Mercedes 190 D, bwj. '84, ƒ 12.500,-; VW Golf diesel, bwj. '80, pr. ƒ 1.400,; Ford Taunus, bwj. '82, pr. ƒ 800,-. Inruil mogelijk 04759-4482 b.g.g. 06-52985273.

Te k. gevraagd alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!!! 045-416239 tot 21 u. open.

AUTO'S! U belt wij kopen!! Ook 's avonds, met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

Te k. gevraagd JAPANSE auto's van '79 t/m '85, incl. wet. geldig vrijw. bew., ook met schade of reparatie. ☎ 046-338509, ook 's avonds.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel 046-338509. Ook 's avonds.

KADETT '80 '81 ƒ 1.650,-; BMW 316 '80 ƒ 1.750,-; Fiësta '79 tot '83 ƒ 1.500,-; Escort '82 1.3 ƒ 2.750,-; Salara '84 ƒ 1.250,-; Panda '83 ƒ 1.950,-; Handelsweg 1, Susteren. Telef. 5204.

Occasions tot ƒ 10.000,-

Subaru Justy 40.000 km	1987	ƒ	7.900,-
Citroën BX 19 TRS break rood	1986	ƒ	6.900,-
Citroën Visa 1100 RE grijsmet.	1986	ƒ	7.500,-
Nissan Cherry Diesel groenmet.	1984	ƒ	6.900,-
Peugeot 309 wit	1986	ƒ	7.900,-
Ford Escort 1.3 blauwmet.	1983	ƒ	4.900,-
Nissan Micra bruinmet.	1983	ƒ	4.900,-
Opel Kadett blauw	1980	ƒ	1.900,-
Volvo 343 blauw	1979	ƒ	650,-
Seat Ibiza 1.2 GL wit	1987	ƒ	7.900,-
Volvo 343 1.7 blauw	1988	ƒ	9.900,-
Fiat Panda CLi E rood	1989	ƒ	9.900,-

Autobedrijf **SONDAGH BV**
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto's
Daihatsu Feroza DX '91
Suzuki SJ 410 geel kent. '83
Stationcars
Opel Kadett combi '89
Automatics
Fiat Uno Matic 60 '87
Toyota Tercel aut. '84
Audi 100 2.3E nw.type '91
Camper/bestel
Ford Transit camper
Toyota Hi-Ace lang en verhoogd '88
Diesels
BMW 524TD 147.000km '89
ANWB gekeurde auto's
Audi 100 2.3E nw. type '91
Alfa 33 1.3 '87
Hyundai Scoupé GTi '92
Mazda 323 LX '90;
BMW 735i div. access. '87
BMW 316 rood '85
Daihatsu TS '86
Ford Scorpio 2.0 CL '86
Ford Siërra 2.0 CL '88
Fiat Panda 34 '85
Honda Civic 13 S '89
Lada 2105 1500 '90
Mazda 323 1300 LX '86
Citroën 1.4 BX '85
Citroën AX Sport '87
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Nissan Primera 1.6LX '91
Mini 1000 XE '88
VW Passat 1800i CL '89
Opel Kadett 12 S '87
Opel Kadett 12 S '86
Opel Kadett 13 S '86
Kadett 12 S sport.uitv. '85
Opel Kadett 12 S wit '85
Opel Ascona 16 GT '86
Opel Corsa 12 S '85
Opel Corsa 13 S '83
Opel GTi '69
VW Passat 1.8i GL '90
VW Golf 1.8i '88
VW Polo coupé '90
VW Jetta 13 S 4-drs '89
Volvo 360i '87
Volvo 340 '87
Toyota Celica '86
Div. inruilers v.a. ƒ 500,-.
Reeweg 112, Landgraaf
☎ 045-321810.

Autobedrijf G.G. heeft voor u in voorraad met een ANWB techno-overzicht, nationale autopas en garantie tot 2 jaar. Gewoon goed aanbieding van deze maand: Honda Civic 1.5 injectie 4-drs. spec. uitvoering 1990; VW Golf 1.3 CL uitvoering 1989; Daihatsu Charade TS5 mooie auto 1987; Toyota Corolla 1.3 DX met sportw. 1986; Opel Corsa 1.3 S met sportwiel. 1989; Opel Kadett 1.8 GSE uitvoering 1987; Lada Samara 3-deurs 1990 slechts 23.000 km; Citroën BX speciale uitvoering Palmares 1989; Nissan Sunny 1.6 Hatchback zeer mooi 1987; Hyundai Pony 1.5 GLX met extra's 1988; Daihatsu Cuore 3-ders. zeer mooi 1987; Mitsubishi Colt 1.2 GL HB 1987; Peugeot 205 Accent mooie auto 1986; Ford Fiësta div. bouwjaren; Fiat Uno Torino speciale uitvoering 1987; Fiat Ritmo schakel en automaat 1984 en 1986; Citroën Visa 11 RE ƒ 3.900,-. Diverse inruilers in de goedkopere prijsklasse. Alle auto's voorzien van prijs en gegevens dus u kunt rustig rond kijken. Autobedrijf G.G., Heerenweg 284/286, Heerlen. Tel. 045-224172 (grote weg Heerlen-Brunssum) ???? tot ziens ????

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Opel kadett cabrio div. accessoires '92 ƒ 29.750,-; Ford Siërra 2.0i Solar Sedan 10.000 km '93 ƒ 28.750,-; Ford Fiësta 1.1 CL 6.000 km div. access. '93 ƒ 18.750,-; Mitsubishi Galant 1.8i Limited div. access. '91 ƒ 22.750,-; Lancia Dedra 1.8 IE div. accessoires '91 ƒ 22.750,-; Peugeot 205 Look 8000km '92 ƒ 15.900,-; VW Jetta Pacific 1.3i 11.000 km '91 ƒ 22.750,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 ƒ 19.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan div. kleuren '92 ƒ 24.750,-; Ford Siërra 2.0i GL 5-drs. '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0 3-drs '88 ƒ 11.750,-: Ford Siërra 1.8 3-drs '86 ƒ 6.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '92 ƒ 21.750,-; Escort 1.6 CLX '90 ƒ 17.750,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0 i CL autom. '88 ƒ 18.750,-; Citroën BX 1.4i Toulouse '91 ƒ 17.500,-; Ren. 25 TX 2.2i 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Mazda 626 GLX HB '88 ƒ 12.750,-; Volvo 440 GL '90 ƒ 17.750,-; Hyundai Pony 1.5 GLS '88, ƒ 8.750,-; Nissan Sunny sport '86 ƒ 9.500,-; Fiat Panda 750L '89 ƒ 6.750,-; Opel Kadett 1.2 '86 ƒ 8.250,-; Opel Ascona 1.6 '86 ƒ 4.750,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Mitsubishi Lancer Wagon 1.8 GLD '86; Toyota Corolla 16 SXL 5-drs. '84; Nissan Micra DX '86; Lada Samara '89; Ford Siërra 16L combi '83; Opel Kadett 12S combi '83; Volvo 340 '84; Renault 5 1e eig. '82; Ford Escort 13 L Combi '82; Ford Siërra 2.0 L 5-bak, '84; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; BMW 320-6 aut. '81; Citroën eend '82; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Ford Transit Camper; VW Golf '80; Ford Granada 2.0 '80; VW Passat LS Variant '81; Fiat Panda 34 '82; Opel Kadett 12S '79; Daf 66 '74 ƒ 950,-; Vespa scooter 200cc 5-'89. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10-18 uur, zat. 10-17 uur.

KADETT GT bwj. '87, ƒ 8.500,-; Citroën BX 1400 E bwj. '88 ƒ 7.850,-; BMW 320i bwj. '84 ƒ 9.750,-; BMW 316 LPG bwj. '83 ƒ 4.750,-; Golf bwj. '84 ƒ 4.900,-; Jetta bwj. '86 ƒ 6.900,-; Siërra bwj. '85/'86 v.a. ƒ 4.900,-; Seat Fural bwj. '85 ƒ 3.900,-; Fiësta bwj. '83 ƒ 2.900,-; Kadett bwj. '81 ƒ 1.850,-; Escort XR3 bwj. '81 ƒ 3.750,-; Escort Cabrio bwj. '84; Triumph TR7 ƒ 3.900.-. Autohandel de ANJELIER, Anjelierstraat 123A, Heerlerheide. ☎ 045-231448.

Te koop gevr. TOYOTA Corolla's, Carona en Carina's, 2- en 4-drs., Datsun Sunny's 2- en 4-drs en Bluebirds; Mercedes 200 en 230 benzine en 240 diesel, Peugeot's 504 en 505. Tev. alle merken busjes.De hoogste prijs. Tel. 04755-2114 of 06-52982090.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Autocentrum P. VEENSTRA: Opel Vectra 1.6i Frisco 5-drs. '92 ƒ 29.500,-; Toyota Celica 1.6 GTi veel acc. '88 ƒ 20.500,-; Toyota Starlet DX '87 ƒ 8.900,-; Honda Civic GL automatic '89 ƒ 14.750,-; Toyota Corolla 1.6 GTS '90 ƒ 17.750,-; Toyota Corolla 16 XLi type '90 ƒ 16.750,-; Mazda 626 2.0 GLX coupé '88 ƒ 14.900,-; Mazda 323 GLX 1.3i type '90 ƒ 15.900,-; Fiat Panda 1.0 XLi '92 ƒ 11.900,-; Opel Kadett 1.6i GL 4-drs '90 ƒ 16.750,-; Opel Rekord 2.0 S '85 ƒ 4.250,-; Ford Fiësta 1.1 L '85 ƒ 6.250,-; Citroën AX 1.1 '87 ƒ 5.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 7.900,-; Peugeot 309 XR 4-drs. '86 ƒ 7.900,-; VW Golf Manhattan '91 ƒ 20.750,-; Mazda 323 DL '85 ƒ 6.250,-. Bovaggarantie,inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Telef. 045-752999.

AANBIEDING!! Mazda 626 l.m, autom. '83; Nissan Micra '84; Nissan Stanza 1.6 '83; BMW 316, 318 '80 t/m '84; Mercedes 200 autom. perfekte staat '77; Kadett '79 t/m '87; Ascona 80 t/m '82; Manta GTE liefhebber '77 '78; Fiat Ritmo 60 CL '86; Panda 34 '82 t/m '86; Fiat 127, 131 '83; Escort 1.3 '80 '81; Granada 2.3 '83; Volvo 343 '83; Skoda '82; Kever '73. Swalmcars, Heerlerbaan 74. 045-413568. Inkoop en verkoop, financiering mogelijk.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett Club HB '88; Siërra 2.0 CL '87; Opel Kadett 1.3 S '86; Ford Siërra 1.6 '86; Fiat Ritmo '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Opel Ascona '85 LPG; Corsa TR '84; Mini Cooper '84; Fiësta '84; Toyota Corolla 1.6 HB '84; Honda Civic 1.3L '84; Volvo 340 DL '83; Honda Prelude 1.8 EX '83; BMW 320 '81; Mercedes 280 S '79 LPG. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Met bovaggaran[...] ANWB gekeurde a[...] pel Omega station[...] met stuurbekr. '9[...] Omega 2.0i als [...] ƒ 23.750,-; Opel V[...] 5-drs autom. '89 ƒ[...] Ford Siërra 160[...] ƒ 9.250,-; Opel Co[...] ƒ 11.500,-; Opel Om[...] '87 ƒ 11.750,-; Ka[...] '88 ƒ 12.500,-; Op[...] 1600 stationcar C[...] ƒ 30.950,-; Opel Ka[...] tioncar 1300 '85 [...] Ford Escort 140[...] ƒ 9.000,-; Opel Kad[...] '86 ƒ 8.500,-; Skoda [...] coupé '86 ƒ 2.900,-; [...] 1300 '85 ƒ 2.500,[...] Siërra stationcar [...] ƒ 8.500,-; Opel Om[...] stationcar LPG [...] ƒ 12.750,-; Mercedes [...] '86; Peugeot 20[...] ƒ 12.500,-. WEBER, [...] bedrijf, Baanstraat [...] Schaesberg. ☎ 045-31[...]

Audi 80 Turbo die[...] Audi 80 2.0 '93; [...] Combi 2.0i '92; V[...] GL '92 nieuw model [...] 4-drs. Sedan '87; K[...] drs. 1.4i '91; Astra Co[...] '92; Toyota Corolla [...] diesel 3-drs. '85; M[...] Pajero 2.5 Turbo die[...] Garage BUISMAN, Brug 6, Landgraaf [...] rein Strijthagen). ☎ 323800. Inruil en fi[...] ring mogelijk, 1 jaar gar[...]

Mercedes 190D '87; F[...] za Del Sol '86; VW Je[...] '84 met schuifdak a[...] Skoda 4-drs. '88 35.000 Lada 1200 S 50.000 Volvo 340 3-drs. '87; 340 GL autom. 4-drs Talbot Samba cabrio; [...] ta Celica 2.0 GTi 16V ABS enz. '91; Opel 1600 i GL '91; Nissan 1600 SLX nov. '87; Metro 1300 GT '86; [...] Primera 4-drs. '91. [...] bielbedrijf HAVE, In[...] str. 31, Sittard. Telef. 515195.

Te k. gevr. AUTO'S b[...] auto's, schade/defect bezw. 045-727742/72307[...]

Ink. verk. met gar., gebr. AUTOBANDEN, [...] maten voorradig. P[...] weg 39, Hrl. ☎ 045-222[...]

Sloop- en schadeauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

RAPIE vraagt loop- en schadeauto's, me[...] waringsbewijs. Locht [...] Kerkrade. ☎ 045-423423[...]

Te k. gevr. SCHADE- en loopauto's, en [...] gebr. auto-onderdelen. Wolters. Telef. 045-4114[...]

Te koop gevr. loop-, en SCHADE-AUTO'S, auto-onderdelen te ko[...] 046-512924/046-519637[...]

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken[...]
Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482[...]
Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 [...]

KADO - TIP
BLAUPUNKT - Frankfurt RCM 8[...]
* Radio-cassette-speler met RDS en Keycard
* met GRATIS anti-diefstal verzekering
* Prijs van ƒ 1.175,-
nu ƒ 899,- (incl. BTW)
KERP
In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 045-716951.

Te k. BMW 318 motorblok, compleet, met schakelbak, t.e.a.b. Tel. 045-413568.

Te koop diverse auto-ONDERDELEN, goedkoop. Telefoon 045-413568.

Te k. 4 WINTERBANDEN met velgen, z.g.a.nw., maat 185, 4 gats, vr.pr. ƒ 375,-; orig. BMW caravanspiegels, vr.pr. ƒ 50,-. Heistr. 38, Landgraaf.

SPORTVELGEN ATS 15 x 7 j. voor Opel, VW, BMW, ƒ 750,-. ☎ 045-316940.

Te k. 15" RH SPORT[...] GEN 195-50-15 compl. banden, 3000 km. ge[...] ƒ 1.150,-. ☎ 045-226869.

STUURBEKRACHTIGING voor VW Golf, comp[...] ƒ 750,-. Tel. 045-22[...] 224967.

Aanhangwage[ns]

AANHANGWAGENS en losse' onderdelen. Jo Kr[...] Rijksweg-Zuid 195, Si[...] Tel. 046-512718.

Voor Piccolo's zie verder pagina 18

UITSLAG TREKKING

GIROLOTERIJ

Prijzen op gironummer	Prijzen op eindcijfer(s)
ƒ 100.000,-	**ƒ 1.000,-**
189.993	4.455
ƒ 75.000,-	**ƒ 500,-**
4.914.249	7.461
ƒ 50.000,-	**ƒ 100,-**
1.169.692	027
ƒ 25.000,-	**ƒ 60,-**
481.896 1.218.966 4.847.023	613
ƒ 10.000,-	**ƒ 40,-**
966.728 1.196.750 1.687.789 1.870.158 2.887.740 4.333.842 4.716.445 5.124.156 5.489.303 6.013.862	33 **ƒ 20,-** 65 **ƒ 10,-** 9 Extra prijzen Prijzen op gironummer **ƒ 20.000,-** 1.891.520
ƒ 5.000,-	Extra prijzen op eindcijfers
154.548 404.608 1.345.233 1.365.492 1.471.498 2.958.795 3.357.239 3.981.893 4.722.746 5.578.411	**ƒ 150,-** 0.148 **ƒ 75,-** 5.800 **ƒ 50,-** 007
ƒ 2.500,-	**ƒ 25,-**
889.490 1.008.130 1.061.060 1.214.019 1.720.127 1.938.687 3.319.842 3.727.383 3.948.917 4.392.509	767 **ƒ 15,-** 03

Uw eigen rekeningnummer is uw lotnummer. Het inleggeld, één tientje, wordt circa 2 weken voor de trekking automatisch afgeschreven. Op uw rekeningafschrift staat de datum van de TV-bekendmaking. Een gewonnen prijs wordt binnen 1 week automatisch bijgeschreven.

BANKLOTERIJ

Prijzen op bankrekeningnummer	Prijzen op eindcijfer(s)
ƒ 100.000,-	**ƒ 1.000,-**
16.07.73.903	8.907
ƒ 75.000,-	**ƒ 500,-**
15.01.61.603	1.046
ƒ 50.000,-	**ƒ 100,-**
41.82.40.620	502
ƒ 25.000,-	**ƒ 60,-**
56.38.26.207	770
ƒ 10.000,-	**ƒ 40,-**
38.51.45.195	12
ƒ 5.000,-	**ƒ 20,-**
15.65.06.661 31.30.44.929 32.37.13.750 43.80.83.962 44.34.87.723 45.22.36.088 45.56.69.317 49.61.69.602 51.89.80.480 84.12.37.859	40 **ƒ 10,-** 4 Extra prijzen Prijzen op bankrekeningnummer **ƒ 20.000,-** 11.16.02.033 Extra prijzen op eindcijfers
ƒ 2.500,-	**ƒ 150,-**
12.00.94.347 12.77.14.170 30.15.21.034 32.90.66.846 44.70.62.972 45.71.64.719 54.85.31.412 67.64.02.275 85.80.33.844 92.44.22.521	8.397 **ƒ 75,-** 8.413 **ƒ 50,-** 593 **ƒ 25,-** 767 **ƒ 15,-** 98

De loterijen zijn goedgekeurd door de Staatssecretaris van Justitie onder nummer LO 700/088/207.71. De baten zijn bestemd voor de Stichting Algemene Loterij Nederland te 's-Gravenhage ten behoeve van landelijke, overkoepelende instellingen op het gebied van maatschappelijk werk, volksgezondheid, cultuur en natuurbehoud. Prijzen boven f 1.000,- worden belast met 25% kansspelbelasting.

TV-bekendmakingen

GiroLoterij 6x per jaar	GiroLoterij/ BankLoterij 12x per jaar	BankLoterij 6x per jaar
17 december		
	21 januari	

GA MAANDELIJKS MEESPELEN.

Wilt u ook uw geluk beproeven? Vul dan onderstaande coupon in. Ook bestaande deelnemers die op dit moment om de maand meespelen kunnen door het invullen van onderstaande coupon voortaan maandelijks gaan meespelen. U ontvangt een deelname-bevestiging met de eerste speeldatum.

Ik verleen hierbij, tot wederopzegging, MACHTIGING aan SUFA, Zomerhofstraat 64-68, Rotterdam om v[...] onderstaande rekening(en) ten hoogste f 10,- p[...] trekking af te schrijven.

naam ______
adres ______
postcode/plaats ______
handtekening ______
datum ______

POSTBANK
VIA DE BANK

Stuur de coupon in een ongefrankeerde envelop aan: SUFA, Antwoordnummer 2020, 3000 VB Rotterdam

GiroLoterij BankLoterij
De makkelijkste loterijen van de Nederland[...]

[L]imburgs [D]agblad [R]egionaal

[Za]terdag 20 november 1993

[Uit]geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Ledenvergadering beslist op 23 november

Bestuur wil Heinrichs op dertigste plaats

Van onze verslaggeefster

[L]ANDGRAAF – Binnen het [La]ndgraafse CDA wordt ge[pro]cht om ex-wethouder Wiel [He]inrichs te bewegen af te zien [va]n een verkiesbare plaats. Dit [be]richt van Omroep Limburg [we]rd gisteren door betrouwbare [br]onnen bevestigd. Maar Hein[ri]chs zelf zei gisteravond: „Ik [w]eet van niets. Ik heb dit week[ei]nde wel gesprekken met het [be]stuur."

[W]aarnemend voorzitter Paul Un[.]r wilde geen commentaar ge[ve]n.

De ledenvergadering moet komende dinsdag de definitieve lijstvolgorde vaststellen. Voor de 'zuiverheid van de politiek' zou Heinrichs de laatste (dertigste) plaats moeten innemen. Heinrichs kan dan alleen via voorkeurstemmen opnieuw raadslid worden.

De operatie kan formeel alleen met de medewerking van Wiel Heinrichs plaatsvinden. Anders gezegd: hij moet ermee akkoord gaan om als lijstduwer te fungeren.

Het huidige CDA-bestuur bestaat nog uit zes mensen sinds voorzitter Jan Schurer plus vier andere leden begin oktober terugtraden. Zij deden dit omdat de ledenvergadering toen besloot dat Wiel Heinrichs weer een plaatsje bij de eerste acht op de lijst verdiende. De van corruptie verdachte ex-wethouder was oorspronkelijk aangewezen als lijsttrekker van de christendemocraten. In mei trad hij vrijwillig terug.

Zie verder pagina 25
● **Wiel Heinrichs, boegbeeld uit het verkeerde hout**

Voortvarende ontwikkeling industrieterreinen

Kerkrade haalt nieuwe multinationals binnen

DOOR BENTI BANACH

[KER]KRADE – Kerkrade heeft drie [nie]uwe multinationals en één Ne[derla]nds bedrijf binnengehaald [voo]r industrieterrein Dentgenbach. [Ook] bestaat er grote interesse voor [het] nieuwe bedrijventerrein Beitel[-Lo]cht. Dit heeft G. van Oijen, direc[teu]r Ruimtelijke Ordening van [Ker]krade gisteren laten weten bij [de] opening van het nieuwe indus[trie]terrein Julia.

[De] Amerikaanse bedrijven GBC en [Am]erican Wick Drain, het Portuge[se] Neoplastica en de Eerste Neder[land]se Kartonnagefabriek gaan zich [vest]igen op Dentgenbach. De vier [bed]rijven beginnen met tien tot [twa]alf arbeidskrachten. Van Oijen [zei] dat dat aantal in de toekomst [aanz]ienlijk wordt uitgebreid.

[Het] zijn kleinere stroken, die nu [wor]den vergeven. Van zesduizend vier[kante] meter tot bijna twee hectare. [Daa]rna blijft er nog drie hectare [over], verdeeld over enkele stukken. [Daa]r zijn ook reeds opties op," al[dus] de directeur Ruimtelijke Orde[nin]g.

[Gist]eren is het nieuwe industriege[bie]d Julia in Eygelshoven in ge[brui]k genomen op het voormalige [mij]nterrein. Wijnands Bedrijfskle[din]g is met twintig werknemers het [eer]ste bedrijf dat zich daar heeft ge[vesti]gd. Het bedrijf heeft vier ton [sub]sidie van Kerkrade en de pro[vin]cie gekregen. Uit Efro-subsidies [wo]rdt dertig procent van de infra[str]uctuur voor het terrein betaald.

[A]VL-Sturing is waarschijnlijk het [tw]eede bedrijf dat zich op het Julia[ge]bied gaat vestigen. Inmiddels [he]bben zich aspirant-kopers ge[me]ld. Om het vervuilde Juliaterrein [ge]schikt te maken voor industrie, is [he]t afgedekt met een laag schone [gr]ond.

[Ke]rkrade heeft jarenlang grote [m]oeite gehad industrieterrein Dent[ge]nbach tegen de grens met Land[gr]aaf vol te krijgen. Van Oijen zegt [da]t de ontwikkeling van bedrijven[ter]reinen in Kerkrade nu zeer voort[va]rend verloopt. „Voor het terrein [B]eitel-Locht hebben zich ook al [b]uitenlandse bedrijven gemeld. Dat [g]aat dan om opties op grote stuk[k]en grond van vele hectares."

● *Een tankstation bij de zogeheten ijzeren brug in Nuth is verpakt in een grote tent, omdat de bestrating vloeistofdicht wordt gemaakt. Dit dichtkitten moet gebeuren bij vijf graden boven nul en er mag geen wind bij komen. Het vloeistofdicht maken van de bestrating is een onderdeel van een aantal aanpassingen aan de nieuwe milieueisen voor tankstations die in 1994 gaan gelden. De tent blijft nog tot dinsdagmiddag staan.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Automatiseerder schrapt landelijk 200 banen

Raet sluit Heerlens kantoor met 35 man

Van onze redactie economie

HEERLEN - Automatiseringsbedrijf Raet sluit op 1 mei zijn vestiging in Heerlen. De 35 personeelsleden worden toegevoegd aan het regiokantoor in Eindhoven. De maatregel maakt deel uit van een grote afslanking om de kwakkelende Utrechtse automatiseerder er weer bovenop te helpen.

Bij de 30 miljoen gulden kostende reorganisatie verdwijnen landelijk ruim 200 van de bijna 2500 arbeidsplaatsen, terwijl drie directeuren het veld moeten ruimen. De ingrijpende operatie moet van Raet een slank en slagvaardig bedrijf maken, zei topman mr. W. Huisman gisteren. De vakbonden zijn niet gerust op de plannen.

Huisman krijgt de komende tijd assistentie van mr. J.J. van Weezendonk. Die kent hij nog van Philips. De rest van de Raet-directie verdwijnt.

Dit en volgend jaar gaan bij Raet al honderd banen verloren. Bij het verlieslijdende Raet Integrated Services (RIS) verdwijnen de meeste mensen: 65 van de ongeveer 500. Bovendien gaan zes van de tien RIS-kantoren, waaronder het Heerlense, dicht. Naast het hoofdkantoor in Nieuwegein houdt RIS vestigingen over in Groningen, Capelle aan de IJssel en Eindhoven.

Begin volgend jaar moeten de werkmaatschappijen van Raet aangeven hoe zij denken nog eens vijf procent op het personeel te bezuinigen. Dat kost opnieuw banen, naar schatting 100 tot 120. Bij Raet verdwenen vorig jaar al ruim 300 banen, zodat binnen twee jaar bijna twintig procent van de arbeidsplaatsen wordt geschrapt.

Van het nut daarvan moeten de vakbonden nog worden overtuigd. Herman Reijnen van de Unie BLHP noemt de maatregelen 'heel slecht'. In overleg met de Heerlense ondernemingsraad wil de bond proberen de Zuidlimburgse vestiging open te houden. De lokatie is volgens Reijnen beter en goedkoper dan de Eindhovense. Voor Heerlen als telematica-stad betekent het vertrek van Raet ook een groot verlies meent hij. Het gaat voor een deel om hoogwaardige werkgelegenheid.

Zie verder pagina 13
● **Bonden willen rapport inzien**

Vier miljoen liter water stroomt weg

HEERLEN – Het was even schrikken voor exploitant Ron Groenendijk van het HKB-gebouw in Heerlen. De wateropnemer van het Heerlense Nutsbedrijf constateerde deze week dat het jaarverbruik ruim vier miljoen liter was. Ofwel in de termen van de waterleverancier: 4200 kubieke meter!

Groenendijk heeft volgens eigen zeggen jaarlijks zeshonderd kubieke meter water nodig voor het hele gebouw aan de Pater Beatusstraat. De enorme toename is niet te wijten aan een kapotte meter. Dat is zeker. Waarschijnlijk zit er een verborgen lek na de doorstroommeter. „Want als ik de hoofdkraan dichtdraai dan loopt die niet meer," verzucht Groenendijk. „Dan zijn de kosten voor de verbruiker," merkt een woordvoeder van de Heerlense Nutssbedrijven fijntjes op.

Merkwaardig is volgens Groenendijk dat de Waterleidingmaatschappij Limburg nv niet genoeg mankracht en apparatuur ter beschikking heeft om het lek snel op te sporen en te verhelpen. „Ik zal nog een paar dagen moeten wachten," ergert de exploitant zich.

Inmiddels heeft Groenendijk een verzekeringsdeskundige ingeschakeld die zal bekijken of de extra kosten, die zo'n vierduizend gulden bedragen, vergoed kunnen worden. Grappige klanten van hebben vliegensvlug een bijnaam bedacht voor Groenendijk. „Ze noemen me d'r Kub van Heerlen." Ron kan er ondanks de malheur om lachen.

Honderden klachten over Canadees

TONGEREN – Bij het gerecht in Tongeren zijn al tussen de 300 en 400 klachten binnengekomen tegen de Canadees G.D. (37), die een maand geleden in Lanaken werd gearresteerd. De klachten komen uit Canada en de Verenigde Staten, maar ook uit Nederland. De Canadees werd aangehouden na een klacht van de Nederlandse zakenman Chris Hanhraths, directeur van een bedrijf dat in amusementsspelen handelt. De zakenman investeerde in een Chinees project dat hem door D. was voorgespiegeld. Toen hij ter plaatse ging kijken, bleken de Chinese contracten niets voor te stellen. Het al gestorte geld was terechtgekomen op een rekening van G.D.'s broer T., die internationaal wordt opgespoord. Vier ploegen, Roda JC, Fortuna Sittard, FC Utrecht en FC Twente reisden ook naar China op een uitnodiging van D. Zij hebben nog zo'n vier miljoen frank tegoed. Ook het Heerlense reisbureau dat het geld voor de tickets voorschoot, heeft een financiële kater overgehouden aan de tussenkomst van de Canadees.

Rik Felderhof Cramignonridder

MAASTRICHT – Televisie-presentator Rik Felderhof, bekend van het NCRV-programma De Stoel, is door carnavalsvereniging De Klèèflep uit Eijsden uitgeroepen tot de 27ste Gôwe Cramignonridder. Felderhof neemt tijdens een galazitting op 29 januari de onderscheiding in ontvangst.

Vals Belgisch geld in omloop

HEERLEN – In politieregio Limburg-Zuid is de afgelopen zes maanden 26 keer aangifte gedaan van het uitgeven van vals Belgisch geld en vooral biljetten van 5000 Belgische frank. Bij een groot winkelbedrijf in Heerlen betaalden donderdagavond drie personen met valse briefjes van 5000 frank. Het drietal had reeds op een aantal afdelingen met deze biljetten betaald toen de caissière van de zesde kassa argwaan kreeg en het biljet ging controleren. Dit bleek vals te zijn. Bij terugkomst waren de drie personen, twee mannen en een vrouw, verdwenen.

Ook officier in hoger beroep

MAASTRICHT – Ook officier van justitie mr. Hans van Atteveld is in hoger beroep gegaan tegen het vonnis van de Maastrichtse rechtbank in de zaak Vossen. Al eerder had advocaat mr. Jospeh Goumans appel aangetekend. Burgemeester Wiel Vossen van Gulpen werd zoals bekend wegens valsheid in geschrifte, het aannemen van giften en belastingfraude veroordeeld tot een half jaar voorwaardelijk, 6000 gulden boete en hij mag vijf jaar geen openbaar ambt bekleden. Dit na een eis van achttien maanden, waarvan zes voorwaardelijk.

W. Geelen naar Teikyo

MAASTRICHT – Drs. W. Geelen is per 1 januari 1994 benoemd tot directeur algemene zaken van Teikyo Europe BV in Maastricht. President-directeur is M.Tsuchida. Geelen is momenteel als registeraccountant verbonden aan Deloitte & Touche in Maastricht.

Missiebisschop in Heerlerheide

HEERLEN – Dom Frei Diogo, ofwel Hans Reesink uit Heerlerheide, is voor korte tijd terug uit Brazilië. De Heerlense geestelijke is bisschop van Almenara en verzorgt komend weekeinde twee missen in de Corneliusparochie te Heerlerheide. Zondag gaat hij voor in de hoogmis ter gelegenheid van het Caeciliafeest van het parochieel zangkoor St.-Caecilia. Donderdag 25 november is Reesink te gast bij missieclub Blantyre.

Overvallers aangehouden

STEIN/KERKRADE – Drie jongeren van 22 en 20 jaar oud zijn deze week aangehouden op verdenking van het plegen van een groot aantal kassaroven. De drie, afkomstig uit de Oostelijke Mijnstreek, zouden in juni de kassa van de Edah in Stein hebben beroofd. Uit het politieonderzoek, waarin de korpsen Kerkrade en Stein samenwerkten, bleek dat de verdachten waarschijnlijk ook in Grathem, Kerkrade, Heerlen, Hoensbroek, Brunssum, Eysden en Eindhoven actief waren. Daarnaast zouden ze auto's, met name van het type Opel Kadett, hebben gestolen in Landgraaf, Sittard, Eindhoven, Utrecht, Rotterdam en Amsterdam. Een van hen zou ook een grote inbraak in Landgraaf op zijn geweten hebben.

o/z

[H]eerlen weigert [o]pnieuw bordeel

HEERLEN – De gemeente Heerlen weigert om mee te werken aan de komst van een eroscentrum aan de Valkenburgerweg. Recent verklaarden burgemeester en wethouders zich tegen een bordeel aan de Stationsstraat in Hoensbroek.

In de algemeen plaatselijke verordening van de gemeente Heerlen is een bordeelverbod opgenomen. De stad kent daarom geen enkel geregistreerd pand waar prostitutie wordt bedreven. Een particulier uit Voerendaal heeft plannen om in een leegstaand pand aan de Valkenburgerweg, vlak tegen het centrum aan, een eroscentrum te beginnen. B en W hebben echter schriftelijk laten weten dat de politie strafrechtelijk kan optreden als het bordeelverbod wordt overtreden.

vele kleine mazen
in de wet maken
een machtig kolkende
rivier die dreigend
dwars door de hele
provincie stroomt

punaise

Agenten sturen gemeenteraad anonieme brandbrief

Politiebureau Landgraaf in 1994 's nachts dicht

LANDGRAAF – Het politiebureau van de basiseenheid Landgraaf aan het Raadhuisplein gaat in 1994 's nachts dicht. Het bureau in Kerkrade fungeert dan als regionaal bureau voor het nieuwe district Landgraaf, Kerkrade, Simpelveld, Vaals, Gulpen en Wittem. De maatregel is een gevolg van de reorganisatie bij de politie.

Enkele Landgraafse agenten zijn zeer bezorgd over deze maatregel, waarmee de districtsleiding een efficiëntere werkwijze wil bereiken. Alle fracties in de Landgraafse gemeenteraad kregen donderdag een anonieme brief in de bus, waarin de politiemensen aandacht vragen voor hun problemen. De korpsleiding van de regiopolitie Zuid-Limburg spreekt de brief tegen: er staan feitelijke onjuistheden in.

Volgens het schrijven zijn de politiemensen die in basiseenheden werken in groten getale gedemotiveerd. „Er is zeer weinig aandacht voor hen en hun werk," staat in de brief.

„Wat erger is, is dat het niveau van service-verlening tot het absolute nulpunt is gezakt," luidt een fragment uit het schrijven. De politiemensen zijn bang dat dit alleen nog maar toeneemt, als het bureau straks 's nachts dichtgaat. „Dat zal dan inhouden dat er hooguit bij toeval of naar aanleiding van een incident een politiepartrouille in Landgraaf zal opereren. Een goed vooruitzicht voor inbrekers en drugsgebruikers."

De gemeenteraadsleden vroegen burgemeester Bert Janssen om opheldering. Volgens Janssen, die overleg heeft gevoerd met de politie, zijn er na de maatregel niet minder maar juist meer mensen op straat. „Als het bureau dicht is, kan het korps de mensen effectiever indelen bij patrouilles. Hoeveel auto's er op de weg zijn weet ik niet precies, maar zeker meer dan een."

Chef basiseenheid J. Quadvlieg betreurt de stap van zijn politiemensen. „Alles komt voor rekening van de briefschrijvers. Volgens mij is de situatie niet zo ernstig, maar een reorganisatie gaat natuurlijk niet zonder slag of stoot."

Carry van Gestel van de Regiopolitie Zuid-Limburg benadrukt dat het niet de gewoonte is te reageren op anonieme brieven, maar de korpsleiding wil in dit geval toch het een en ander kwijt.

Volgens de korpsleiding staan er in het anonieme schrijven feitelijke onjuistheden over de politiesterkte. „Deze was 59 en is nog steeds 59. Het aantal voertuigen op de weg is ook niet veranderd en de openingstijden worden ook 's avonds gehandhaafd," aldus Van Gestel. „Misschien is fysiek even iemand niet op het bureau, maar op straat is de aanwezigheid van de politie te allen tijden gewaarborgd."

Volgens Van Gestel is door de reorganisatie bij de politie de veiligheid op straat toegenomen. De totale basiseenheid is namelijk bereikbaar. „Gelet op het ondertekenen met 'enkele ongeruste politiemensen', zal dit ook wel een actie zijn van een enkeling," meent Van Gestel.

Hartelijk dank

voor uw belangstelling, bloemen en felicitaties, ontvangen bij gelegenheid van ons

25-jarig huwelijksfeest

L. Frins en M. Frins-Lemmens

---

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis dat plotseling, op de leeftijd van 80 jaar, is overleden mijn dierbare echtgenoot, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Ferdinand Constantinus Maria Schoenmakers

echtgenoot van wijlen

Maria Josepha Bertha Damoiseaux

echtgenoot van

Rosalie Maria Kerkhoffs

Sibbe: R.M. Schoenmakers-Kerkhoffs
Haaksbergen: Anja Cats-Schoenmakers
Hendrik Cats
Aalten: Marijke de Vries-Schoenmakers
Teun de Vries
Dieneke
Elsbeth
Familie Schoenmakers
Familie Kerkhoffs
Familie Damoiseaux

6341 BK Sibbe-Valkenburg a/d Geul
18 november 1993
Donderweg 8

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben maandag 22 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Rosa te Sibbe, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats a/d Cauberg te Valkenburg a/d Geul.

Overtuigd van uw medeleven zal er geen condoleance zijn.

Voor de zielerust van de overledene zal op zondag 21 november tot mede-intentie de h. mis van 8.30 uur opgedragen worden.

De dierbare overledene is opgebaard in mortuarium Sassen, Spoorlaan 26 te Valkenburg a/d Geul. Bezoek dagelijks van 19.00 tot 20.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met diep leedwezen hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van

Fer Schoenmakers

Wij wensen zijn vrouw en familie veel sterkte met dit verlies.

De jachtvrienden

---

†

Na een kortstondig ziekbed is toch nog onverwacht overleden mijn lieve man, onze vader, schoonvader, opa, zwager, oom en neef

Godefried Gerardus Hubertus (Frits) Seyben

* [illegible] † 18-11-1993

echtgenoot van

Dora Francisca Geurts

Heerlen: D.F. Seyben-Geurts
[illegible]: René en Wilhelmijn
Floris, Sabine
Landgraaf: Yolanda en Harrij
Veronique, [illegible], Bob

[illegible] 22, 6415 GT Heerlen

Geen bezoek aan huis.

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden [illegible] november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Schandelen-Heerlen, waarna [illegible] crematie in het crematorium te Imstenrade-Heerlen.

Voor aanvang van de h. mis is er gelegenheid [illegible] condoleren achter in de kerk.

De avondwake wordt gehouden op maandag 22 november a.s. om 19.00 uur in de H. Geestkerk [illegible].

Frits is opgebaard in de rouwkamers van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van [illegible] uur.

Zij die geen kennisgeving ontvingen, gelieven deze advertentie als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

[illegible] wij iedereen bedanken voor de vele blijken van medeleven [illegible] bloemen, kaarten en brieven [illegible] kerk. Het deed ons goed [illegible].

Marcel Meisen

[illegible]

Familie Meisen

[illegible] 28 november a.s. [illegible] te Hoensbroek.

---

†

Dankbaar voor hetgeen zij voor ons heeft betekend, maar intens verdrietig om het scheiden, delen wij u mede dat na een werkzaam leven geheel plotseling in de leeftijd van 77 jaar voorzien van het h. oliesel van ons is heengegaan onze moeder, schoonmoeder, lieve oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Anna Maria Habets

weduwe van

Hein Peelen

Kinderen en kleinkinderen
Jan Colberts
Familie Habets
Familie Peelen

Landgraaf, 18 november 1993
Achter de Winkel 59
Corr.-adres: Gravenbrugge 35
6374 LT Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst waarvoor wij u beleefd uitnodigen zal worden gehouden op maandag 22 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Landgraaf-Eikske.

Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis tot intentie van de dierbare overledene is heden zaterdag 20 november om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 19.00 uur tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Kort na het overlijden van onze lieve moeder, hebben wij geheel onverwacht afscheid moeten nemen van onze lieve vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, zwager, oom en neef

Funs Housen

weduwnaar van

Lenie Peters

Hij overleed in de leeftijd van 74 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Joep Housen
Sjaan Housen-Herbag
Schaesberg: Bert Housen
Marianne Housen-Mertens
en zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Housen

Kerkrade, 19 november 1993
Corr.adres: Schoutstraat 36
6463 EH Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 23 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Petrus-[illegible] [illegible] te Kerkrade-Chevremont, [illegible] plaatsvinden op de begraafplaats [illegible] te Kerkrade-West.

Bijeenkomst in de kerk [illegible].

Vader zal bijzonder [illegible] in de h. mis van zondag 21 november [illegible] 11.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium [illegible] van Lindeman Uitvaartcentra, [illegible] 7 Kerkrade-West.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.30 [illegible].

Voor vervoer [illegible] gezorgd.

Zij die geen kennisgeving [illegible] gelieven deze annonce [illegible] beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een bijzonder dapper gedragen ziekte, hebben wij, voor velen toch nog geheel onverwacht, afscheid moeten nemen van onze lieve broer, schoonbroer, oom en neef

Jo Schlachter

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten der zieken, op 52-jarige leeftijd, na een goede verzorging in de Hamboskliniek te Kerkrade.

[illegible] (B): Ed Schlachter
Brunssum: [illegible] en Jan Kulawski-Schlachter
Landgraaf: [illegible] en Gerda Schlachter-Dassen
en al zijn neven en nichten
Familie Schlachter

Kerkrade, 19 november 1993
Corr.adres: [illegible] 38,
6441 CW Brunssum

De crematieplechtigheid zal gehouden worden op dinsdag 23 november a.s. om 10.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de ontvangkamer van het crematorium vanaf 10.15 uur uur.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30 uur tot 18.30 uur.

[illegible]

Eliza Severins-Min[illegible]

[illegible]

---

†

Met gevoelens van diepe droefheid, maar tevens van grote dankbaarheid voor het vele goede dat hij voor ons gedaan heeft, geven wij kennis van het toch nog onverwachte overlijden van

Joannes Lodewijk Voncken

weduwnaar van

Marie-Louise Eurlings

Hij overleed in de leeftijd van 89 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Veldhoven: José Ubachs-Voncken
Landgraaf: Jo Voncken
Leny Voncken-Klavora
Klimmen: Lex Voncken
Klimmen: Frans Voncken
Thea Voncken-Hermans
Mechelen: Leo Voncken
Soph Voncken-Possen
Iserlohn (D.): Marie-Louise Holstein-Voncken
Dieter Holstein
Düren (D.): Marij Völkel-Voncken
Erik Völkel
Kleinkinderen en achterkleinkinderen

Corr.adres: Europaweg Zuid 212, 6374 KW Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal plaatsvinden op woensdag 24 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach, gemeente Landgraaf. Aansluitend zal de crematie plaatsvinden in het crematorium te Imstenrade, gemeente Heerlen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Op dinsdag 23 november zal pap bijzonder herdacht worden in de avondmis om 19.00 uur in eerdergenoemde kerk.

Een bijzonder woord van dank voor de goede zorgen besteed aan onze pap door het verzorgend personeel van het bejaardencentrum Heereveld te Waubach.

---

†

Het leven is goed en zinvol,
als we vertrouwen in God

Wij geven u kennis dat op 72-jarige leeftijd, onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van het h. oliesel, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Harie Hermsen

begiftigd met de eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau in goud

echtgenoot van

Marieke Meijers

Brunssum: Marieke Hermsen-Meijers
Brunssum: Petra en Evert Meijer-Hermsen
Adinda, Vincent
Schinveld: Wilma en Emile Eleveld-Hermsen
Majella, [illegible]
Familie [illegible]
Familie Meijers

[illegible] november 1993

[illegible]

H. [illegible] te Treebeek-Brunssum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het [illegible] 20 te Heerlen, zondag van 15.30 tot 16.30 uur en maandag van 15.00 tot 16.00 uur.

[illegible] wij [illegible] zijn u een kennisgeving te zenden, [illegible] beschouwen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. [illegible], op de leeftijd van 78 jaar, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Fien Gerits-Lindelauf

weduwe van

Wiel Gerits

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: Mathieu en Fien Gerits-Van den Broek
Karin en Rob
William - Nancy
Hoensbroek: Hannie Gerits
Hoensbroek: Jo Gerits

18 november 1993
Kloosterstraat 5, 6431 LV Hoensbroek.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 24 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de grote St. Jan te Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van dinsdag 23 november a.s. om 19.00 uur in de kleine St. Jan aan de markt te Hoensbroek.

---

†

"Zoals de Israëlieten naar het Beloofde Land,
zo gaat ook onze levensweg naar het
waarachtige Vaderland door de woestijn".
Moeder Clara Fey

Heden, op donderdag 18 november 1993, riep de Schepper van alle leven plotseling, maar niet onvoorbereid, tot Zich onze geliefde medezuster

zuster Oliva

van het arme Kind Jezus

[illegible] 1918 te [illegible] (gemeente Maasbree)

Joanna Maria Catharina Smets

In dankbare herinnering:
De zusters van het arme Kind Jezus
en de familie Smets

Huize Loreto, Kloosterstraat 65
Postbus 21120
[illegible] ZJ Simpelveld

[illegible] nemen afscheid van onze dierbare medezuster op dinsdag 23 november 1993 om 13.30 uur tijdens de eucharistieviering in onze kloosterkapel.

Daarna begeleiden we haar naar de laatste rustplaats op ons kloosterkerkhof.

---

†

Nog midden in zijn leven, nog vol plannen voor zijn gezin en w[illegible] werd heden door zijn Schepper teruggeroepen, voorzien van h[illegible] oliesel, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonv[illegible] opa, broer, zwager, oom en neef

Hub Raats

echtgenoot van

Annie de Gier

op de leeftijd van 59 jaar.

In dankbare herinnering:
Heerlerheide: Annie Raats-de Gier
Hoensbroek: Marleen en René Aalmans-R[illegible]
Wendy, Patrick
Heerlen: Michael en Anita Raats-Vroe[illegible]
Ralf, Maureen
Heerlerheide: Monique Raats
Léon Bosten
Gerda, Linda, Tanja
Heerlerheide: Benny Raats
Paul Kleuters
Gregory
Heerlen: Martin en Petra Raats-Wijn[illegible]
Familie Raats
Familie De Gier

19 november 1993
Nicolaasstraat 1, 6413 HH Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 24 nove[illegible]ber om 11.00 uur in de H. Corneliuskerk te Heerlerheide, gevo[illegible] door de crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk cond[illegible]ren.

Dinsdag a.s. om 18.45 uur rozenkransgebed met aansluitend avo[illegible] mis in voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Univer[illegible] Hoofdstraat 180, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 1[illegible] tot 19.00 uur. Zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Voor vervoer naar en van het crematorium is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze ann[illegible]ce als zodanig te beschouwen.

Opa Hupie

we zullen je missen.

Je kleinkinderen: Wendy, Patrick, Ralf, Maureen, Gerda, Linda, Tanja, Gregory

---

In verslagenheid vernamen wij het plotselinge overlijden van [illegible] vriend en collega

Hub Raats

Zijn inzet en collegialiteit voor ons bedrijf zullen steeds in onze [illegible]innering blijven.

Directie en medewerkers
Rabeh BV Hoensbroek

I.v.m. het overlijden van onze medewerker, is onze zaak woensdag 24 november a.s. de gehele dag gesloten.

Dankbetuiging

"Schön war die Zeit"
[illegible] waren de jaren
[illegible] samen waren
[illegible] en het verdriet
[illegible] achterliet

[illegible] willen wij de [illegible] mensen bedanken die het afsch[illegible] [illegible] moeder

Lies Hornstra-Buddingh

[illegible]

De [illegible] waar wij ons aan vastklampen. [illegible] wij ons verdriet in kwijt kunnen. In [illegible] dagelijks persoonlijk steunen en vo[illegible] [illegible] bij ons zijn.

[illegible] willen wij Lies [illegible] die door haar houding, lach en [illegible] al deze mensen [illegible] ons verzameld heeft.

Bedankt Lies, bedankt mam, wij weten dat je onze plek gevon[illegible] hebt.

Toon en Anja Hornst[illegible]

Hartelijk dank

Hartelijk dank voor de vele blijken van medeleven die wij moch[illegible] ontvangen tijdens de ziekte en de begrafenis van mijn man, [illegible] zoon, onze vader, vriend, opa en broer

Helm Eck

De zeswekendienst voor Helm is op zondag 28 november om [illegible] uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijer[illegible]de.

Lily Eck-Koch
kinderen en kleinkinderen
familie [illegible]
familie [illegible]

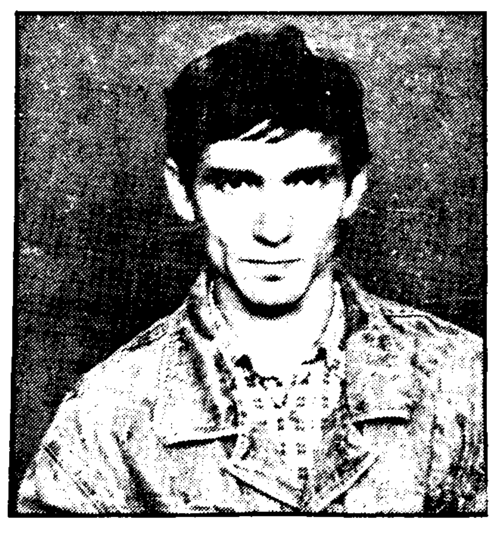
Vervolg familieberichten zie pagina 1[illegible]

Limburgse EHBO'ers uit Nationale Bond

SUSTEREN – De plaatselijke EHBO-verenigingen in Limburg die zijn aangesloten bij de Nationale Bond voor EHBO hebben besloten om met ingang van 1 januari 1994 over te stappen naar de bond EHBO Nederland. De Limburgers zijn boos over het beleid van de Nationale Bond.

De stap van de betrokken 91 Limburgse verenigingen (zevenduizend leden) is een nasleep van een fraudezaak die zich anderhalf jaar geleden bij de Nationale Bond voor EHBO voordeed. De toenmalige directeur bleek voor enkele tonnen gefraudeerd te hebben. Hij moest opstappen, maar de penningmeester bleef zitten. Hoofdbestuur en bondsraad zijn in meerderheid van mening dat accountantsonderzoek voldoende heeft aangetoond dat hem geen blaam treft. De Limburgse verenigingen zijn daarvan echter niet overtuigd en eisten een nieuw onderzoek en het aftreden van de penningmeester. Ook keerden de Limburgse verenigingen zich tegen een contributieverhoging van 35 cent per jaar, die mede het gevolg is van de fraudezaak. Omdat de Limburgers nul op het rekest kregen, hebben ze besloten om op te stappen. „We worden gewoon niet serieus genomen," aldus districtsvoorzitter Goessen.

EHBO Nederland splitste zich twee jaar geleden af van de Koninklijke Nederlandse Vereniging Eerste Hulp bij Ongelukken. Reden voor die stap was het plan van de 'Koninklijke' om met het oog op de nieuwe arbeidsomstandighedenwet op een meer commerciële toer te gaan. Er zijn nu vier landelijke EHBO-organisaties. De Koninklijke Nederlandse Vereniging Eerste Hulp bij Ongelukken bestaat honderd jaar en telt 56.000 leden. De van oorsprong katholieke Nationale Bond voor EHBO is in 1948 opgericht en heeft 44.000 leden. EHBO Nederland heeft circa 11.000 leden. Ook is er nog de Koninklijke Nationale Bond voor Reddingwezen en Eerste Hulp bij Ongelukken Het Oranje Kruis, die belast is met het onderwijs en het afnemen van examens voor EHBO-diploma's.

● De vermiste Sajif Crnolic.

TOC'er vermist

ROERMOND – Uit het tijdelijk opvangcentrum (TOC) in Roermond wordt sinds donderdag de 35-jarige Kroaat Sajif Crnolic vermist. Hij is in zwaar depressieve toestand te voet vertrokken, zonder identiteitspapieren en geld. Door oorlogservaringen is Crnolic zeer depressief en ook wantrouwend. Hij verbleef één jaar in een concentratiekamp. Crnolic is ongeveer 1.80 meter lang, slank postuur, zwart kort haar. Hij draagt geen bril, baard of snor. Crnolic spreekt enkel Servo-Kroatisch. Op de dag van zijn verdwijning was hij gekleed in een blauwe spijkerbroek en spijkerjas met bruien leren schoenen.

Centrum voor chronisch zieken naar Hoensbroek

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – In het Instituut voor Revalidatievraagstukken (IRV) in Hoensbroek wordt vanaf 1 januari 1994 een van de drie landelijke Coördinatiecentra voor chronisch zieken gevestigd. Het centrum heeft als doel de zorg en hulpverlening voor chronisch zieken in Limburg te verbeteren. Dat houdt in stimuleren, ondersteunen en coördineren van de verschillende hulpverlenings- en voorlichtingsactiviteiten.

Het convenant hierover wordt aanstaande maandag ondertekent door staatssecretaris Simons (WVC), de Nationale Commissie Chronisch Zieken en de drie centra.

Volgens de Nationale Commissie Chronisch Zieken is er een achterstand in de zorg en hulpverlening voor chronisch zieken. Diverse hulpverleners zouden vaak onnodig langs elkaar heen werken. „Er zijn in Limburg diverse instellingen die zich met de zorg voor chronisch zieken bezighouden. Daar willen we, in overleg met al de bestaande stichtingen en instellingen, meer structuur in aanbrengen," verklaart directeur M. Soede van IRV.

Het IRV-project betreft een experiment met een looptijd van drie jaar. De subsidie bedraagt drie miljoen gulden per jaar. In Hoensbroek zullen tien mensen bij het coördinatiecentrum werkzaam zijn. De beide andere centra komen in Groningen en Rotterdam/Leiden. Voor deze regio's is gekozen vanwege de bestaande netwerken en hulpverleningsprojecten. Wanneer de projecten blijken te werken, zullen over drie jaar mogelijk ook in andere regio centra worden opgericht.

Pleidooi Ikol en Liose voor meer flankerende zorg

Groeiende druk op voorzieningen ouderen

HEERLEN – De maaltijdvoorziening, de alarmering en het vervoer voor zelfstandig wonende ouderen worden door verschillende oorzaken steeds meer bedreigd. Naast de vergrijzing van de bevolking is de overheveling van rijksgelden naar de gemeenten een oorzaak. Het blijkt dat veel gemeenten overgehevelde gelden voor het zogeheten flankerend beleid ergens anders voor gebruiken.

Ook wordt het steeds moeilijker om voldoende vrijwilligers te vinden. Verder kunnen steeds minder ouderen hun eigen bijdragen voor de hulp opbrengen.

Dat concluderen de provinciale instellingen Ikol en Liose in een inventariserend onderzoek naar de flankerende voorzieningen in Limburg. De organisaties pleiten voor uitbreiding van het aantal projecten en vragen de gemeenten om meer geld beschikbaar te stellen.

Uit het onderzoek blijkt dat de verzorgingstehuizen in Limburg jaarlijks 700.000 maaltijden maken voor thuiswonende ouderen. Van de 56 gemeenten hebben er 49 een maaltijdvoorziening voor thuiswonende ouderen. Meer dan de helft van de maaltijden wordt bij de ouderen thuisbezorgd door vrijwilligers. De andere maaltijden worden genuttigd in het restaurant van een verzorgingstehuis of in een dienstencentrum.

Zes procent van de Limburgse ouderen boven de 75 jaar heeft een alarmeringsapparaat dat is aangesloten op de centrale van een naburig verzorgingshuis of van een bewakingsdienst.

Op dit moment maken wekelijks gemiddeld tweeduizend Limburgse ouderen gebruik van een vorm van ouderenvervoer. Van de 56 gemeenten nemen er 21 deel aan een dergelijk project. De verwachting is dat de omvang van het vervoer van ouderen met mobiliteitsproblemen vanaf 1 april 1994 fors verder toeneemt, omdat dan de nieuwe Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG)in werking treedt. Daardoor krijgen de gemeenten meer geld voor dit doel.

Ikol en Liose vragen de gemeenten om te zorgen dat maaltijdvoorziening, alarmering en vervoer ook voor minder draagkrachtige ouderen betaalbaar blijven. Ze stellen dat ouderen die zijn aangewezen op deze voorzieningen al gauw driehonderd gulden per maand kwijt zijn. Daarbij komen vaak nog andere kosten, zoals voor gezinshulp en kruiswerk. Ouderen doen daarbij nauwelijks een beroep op de Bijzondere Bijstand omdat zij dit als vernederend ervaren.

Op donderdag 9 december houden de twee organisaties die het onderzoek hielden een studiedag in Roermond over flankerende voorzieningen. De dag is bedoeld voor leidinggevenden van Limburgse organisaties die flankerende ouderenbeleid verzorgen en voor gemeenteambtenaren.

Bonden willen rapport inzien

Vervolg van pagina 11

HEERLEN – De bonden willen inzage in het rapport, dat de basis zou vormen van de reorganisatie bij Raet. Wel zijn de bonden, volgens Raet-topman Huisman, akkoord gegaan met een andere manier van belonen van de ongeveer 2250 blijvers. Die krijgen voortaan een lager basisloon en meer extraatjes voor grote inzet of produktiviteit. Dat is gebruikelijk in de automatiseringsbranche, maar Raet (van oorsprong rekencentrum van de Heidemij) werkt gewoontegetrouw met een cao.

De Heidemij is nog steeds een van de aandeelhouders van Raet, samen met onder andere Centraal Beheer, de Nationale Investerings Bank en Delta Lloyd. Die aandeelhouders gaven Raet vorig jaar een achtergestelde lening van twintig miljoen gulden om het vermogen te versterken. De kans is groot dat Raet binnenkort weer bij hen aanklopt. Over de financiering van de dertig miljoen gulden reorganisatiekosten wordt namelijk nog gepraat. Uit dat bedrag wordt overigens ook een grote reclamecampagne betaald die Raet van het wat stoffige imago af moet helpen.

De Utrechtse automatiseerder verdiende in de eerste helft van dit jaar 4,1 miljoen gulden op een omzet van ruim 330 miljoen gulden. Ook het tweede halfjaar levert een positief cijfer. Maar de winst van vorig jaar (9,4 miljoen) wordt niet gehaald, aldus Raet.

Sein op groen

● De Landgraafse wethouder Sjir Beckers (tweede van links) zet zijn handtekening onder het convenant.
Foto: CHRISTA HALBESMA

Verkeerseducatie in voortgezet onderwijs

Landgraafs convenant voor veiliger verkeer

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De scholengemeenschappen Brandenberg en Eijkhagencollege en de gemeente Landgraaf hebben definitief de handen in elkaar geslagen om de verkeersonveiligheid terug te dringen. Met het geven van verkeerslessen op beide scholen moet het aantal verkeersongevallen onder jongeren verminderen.

Landgraaf is de eerste gemeente in deze regio die met een verkeerseducatie in het voortgezet onderwijs van start gaat. De gemeente heeft in het verleden al aan diverse activiteiten op het gebied van verkeersveiligheid deelgenomen. Met het ondertekenen van een convenant is gisteren de samenwerking met de gemeente, politie, Veilig Verkeer Nederland afdeling Landgraaf en beide scholen bekrachtigd.

In 1989 werd het project Verkeers-Educatie in het Voortgezet Onderwijs (VeVo) opgericht. Een werkgroep hield zich de afgelopen jaren bezig met de afstemming en coördinatie van verkeersactiviteiten in het voortgezet onderwijs. Op de basisscholen wordt reeds aandacht besteed aan de onveiligheid in het verkeer. Jaarlijks worden schriftelijke basisproeven voor de leerlingen gehouden.

Tussen 1987 en 1991 raakten in Limburg 4283 jongeren tussen de twaalf en negentien jaar gewond als gevolg van een verkeersongeval. Hierbij zijn 56 jongeren overleden. Vergeleken met andere leeftijdscategorieën is dit cijfer hoog. De problemen doen zich vooral voor met fietsers en bromfietsers. Onder met motto 'duurzaam veilig voortgezet onderwijs' hoopt de Vevo-werkgroep het aantal verkeersslachtoffers terug te dringen.

De twee Landgraafse scholen krijgen van de gemeente voor de verkeerseducatie elk drieduizend gulden per jaar gedurende drie jaar. De helft wordt door het rijk gesubsidieerd in het kader van de actie '25 procent minder verkeersslachtoffers in het jaar 2000'.

Sociaal-culturele gronden bepalen keuze vervoer

Laag fietsgebruik door bourgondische inslag

Van onze verslaggever

HEERLEN – De Zuidlimburger is meer gesteld op gemak en comfort dan andere Nederlanders. Deze 'bourgondische' mentaliteit is een belangrijke verklaring voor de gewoonte van veel Zuidlimburgers om eerder naar de auto dan naar de fiets te grijpen.

Deze conclusie trekt het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen (ITS) in Nijmegen op basis van een onderzoek naar achterblijvend fietsgebruik in Zuid-Limburg. De organisatie komt met haar stelling na gesprekken met fietsenmakers en onderwijsgevenden in het basis- en voortgezet onderwijs. Het onderzoek is verricht in opdracht van de Vervoerregio Zuid-Limburg. Het ITS adviseert de Vervoerregio om via een publiciteitscampagne de mentaliteit te veranderen.

Het fietsgebruik blijft in Zuid-Limburg volgens de onderzoekers aanzienlijk achter bij de rest van Nederland. De Zuidlimburgers gebruiken de fiets zowel minder vaak als minder langdurig. Op iedere drie keer dat de Nederlander naar de fiets grijpt doet de Zuid-Limburger dat twee keer. Waar de doorsnee Nederlander de fiets pakt voor een rit van gemiddeld drie kilometer, rijdt de Zuidlimburger per rit gemiddeld twee kilometer.

Naast de bourgondische inslag van de Zuidlimburger, gaven voor het onderzoek geïnterviewde mensen als verklaring de 'mijnwerkersmentaliteit': de lagere inkomensgroepen zouden bewust willen laten zien dat zij zich een auto kunnen permitteren, juist op de korte afstanden.

Andere factoren zijn sociale onveiligheid (vooral in Heerlen), het aandeel inwoners van Duitse, Belgische en Italiaanse afkomst en de opvoeding thuis en op school.

De onderzoekers noemen bij opvoeding onder meer het voorbeeldgedrag van volwassenen en de aanwezigheid van een 'arbeiders-subcultuur' die wellicht de oorzaak is van een 'vrij massale' overgang naar de bromfiets bij zestienjarigen.

Eerder onderzoek heeft overigens al aangetoond dat het heuvelachtige landschap de Limburgers niet weerhoudt van het nemen van de fiets.

De Vervoerregio heeft het onderzoek vooral laten uitvoeren om te weten te komen welke maatregelen nodig zijn om de Zuidlimburger vaker aan het fietsen te krijgen, naast verbetering van de infrastructuur. Drie aspecten vragen volgens de onderzoekers bijzondere aandacht. Dat zijn de lagere inkomensgroepen, de korte verplaatsingsafstanden tot vijf kilometer en de sociale veiligheid in vooral de grote woonkernen.

Justitie 'zuivert' Van der Linden

MAASTRICHT – Op verzoek van Tweede-Kamerlid René van der Linden in Nuth heeft fraudeofficier van Justitie mr. Hans van Atteveld laten weten dat de CDA'er geen rol speelt in de strafzaak van klusjesman J.M. in Eys. „Hij wordt in die zaak niet als verdachte aangemerkt en zal ook niet als verdachte aangemerkt worden," aldus Van Atteveld.

Klusjesman M. moet op 16 januari op verdenking van steunfraude voor de politierechter verschijnen. M. zou volgens publicaties ook voor het Kamerlid wel eens klusjes hebben gedaan, vooral in diens buitenverblijf in de Franse Alpen. Van der Linden vond dat in publicaties over M. de indruk werd gewekt dat ook hij van de fraude op de hoogte was geweest of er mogelijk iets mee te maken zou hebben.

Beloning voor tip steekpartij

MAASTRICHT – De hoofdofficier van justitie in Maastricht heeft een beloning van 10.000 gulden uitgeloofd voor een tip over de dader van de dodelijke steekpartij afgelopen zondag op de Scharnerweg in Maastricht.

Daarbij kwam een 43-jarige inwoner van Maastricht om het leven. De man wilde een inbraak in zijn auto voorkomen, maar werd door de autokraker neergestoken. De verdachte is ongeveer 1.80 groot, tussen de 25 en 38 jaar oud, onverzorgd uiterlijk, stoppelbaard, grauwe gelaatskleur, plakkerig donkerblond tot zwart haar, smal postuur en leren jack.

Telefoonnummers van de politie: ☎043-293524/293350.

Studiedag LVR

ROERMOND – De studiedag van de Limburgse Vrouwenraad (LVR) vindt niet, zoals wij gisteren abusievelijk meldden, heden plaats in de Oranjerie te Roermond, doch komende maandag 22 november. Thema van de dag zijn de keuzes in de medische zorg. Aanvang 9.30 uur. Informatie bij de LVR, ☎04750-32491.

De verdwijning van Tanja Groen in Maastricht blijft omgeven met raadsels. Nog steeds heeft de politie geen enkel spoor van de uit het Noordhollandse Schagen afkomstige studente. De vele zoekacties in Maastricht en omgeving, de hulp van de studenten, oproepen via de media, alles was tevergeefs. Onder het motto 'baat het niet, schaadt het niet' werd de hulp getolereerd van een paragnost. Maar over zijn werkwijze en resultaten brak eveneens een discussie los.

in het nieuws

Paragnost Theo Vertommen wil rust om zich heen

'Zaak Tanja Groen wordt binnenkort opgehelderd'

DOOR PIERRE ROUSSEAU

MAASTRICHT – „Paragnosten die te hulp worden geroepen moeten in alle rust hun werk kunnen doen. Zij mogen geen last ondervinden van buitenaf, want dat roept tegenkrachten op, die de beelden vertroebelen waarmee een paragnost z'n doel kan bereiken. Ik wens dan ook met rust gelaten te worden, want dat is noodzakelijk om licht te kunnen brengen in duistere zaken, zoals de verdwijning van de studente Tanja Groen." Dat zegt de Maastrichtse paragnost Theo Vertommen.

Die zaak is nu al zo breed in de pers geweest en met zoveel sensatie overgoten dat die de talrijke andere zaken, die eveneens schrijnend zijn, overvleugelt. De paragnost zegt zeer begaan te zijn met het verdriet van de ouders van Tanja Groen. Hij is ervan overtuigd dat er ooit en wellicht binnenkort opheldering zal komen.

Het is echter niet de enige zaak die hem bezig houdt. Hij heeft ongeveer dertig dossiers van verdwijningen die op tal van plaatsen in de wereld hebben plaatsgevonden, van Thailand tot Duitsland en België. En in al die gevallen is er evengroot leed.

De paragnost heeft vorige week nog aanwijzingen gegeven die hebben geleid tot het opsporen van het lichaam van een Nijmegenaar in een bergachtig gebied op Sumatra. Op een vrijdagavond ontving de paragnost de beelden van de berg en zag hij de wegsplitsing waarbij een weg leidde naar de plaats des onheils. Twee maanden geleden wist Theo Vertommen een vermiste 63-jarige Maastrichtenaar op te sporen in de buurt van camping San Lanaco in Belgie. Zulke prestaties kan een paragnost leveren als hij in rustige omstandigheden kan werken.

Een ander negatief aspect dat het werk van een helderziende met zich meebrengt is de voortdurende waakzaamheid voor eigen veiligheid en die van zijn gezin. Waar slachtoffers zijn, daar zijn dikwijls ook daders in het spel. De politie speurt naar de daders, de paragnost naar het slachtoffer. De dader loopt vrij rond, maar het slachtoffer is dikwijls op mysterieuze wijze verdwenen. Dat leidt tot een spanningsveld tussen politie en paragnosten. De praktijk is dat als de politie niet meer verder kan, familie van het slachtoffer een helderziende in de arm neemt. „Dat kan ertoe leiden dat de politie vindt dat wij hun voor de voeten lopen," zegt Theo Vertommen. Hij zegt dat omdat hij minder plezierige ervaringen heeft overgehouden aan het politie-optreden toen hij in een nacht opeens geconfronteerd werd met beelden had gekregen over de verblijfplaats van Tanja Groen. Hij reed die nacht naar een locatie om daar zijn beelden aan de concrete situatie te toetsen, toen hij opeens geconfronteerd werd met de politie. „Alsof ik met illegale zaken bezig was," zegt hij geïrriteerd. Details wil hij niet prijsgeven. „Waarom zou ik dat doen, het gaat om het lot van Tanja Groen. Ik wil haar ouders helpen."

De Maastrichtse helderziende zegt zo intensief met de zaak Tanja Groen bezig te zijn, dat hij bij de betreffende beelden kennis kreeg van een andere vermiste persoon in Venlo die eveneens Groen heet en die 21 jaar geleden spoorloos is verdwenen. Navraag bij de politie bevestigde zijn paragnostische constatering.

„De ouders van Tanja Groen zijn niet de laatste die met pijn in het hart hier weggingen; als ik denk aan al die zaken waar ik mee bezig ben, zelfs nog met Marjo Winckens, en steeds komen er weer nieuwe bij, dat zal altijd wel zo blijven. Ik wil meehelpen aan het terugvinden van geliefde familieleden, zodat het rouwproces kan inzetten als blijkt dat het slachtoffer is overleden, maar er ook vreugde kan zijn als iemand levend wordt teruggevonden."

„Ik wens met rust te worden gelaten, want ons werk vindt plaats in het gebied van de geest. Wij zijn geen computer waar antwoord uit komt als je op een knopje drukt..."

● *Theo Vertommen, bezig met vele verdwijningszaken* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: The firm, do t/m zo 2 uur, za en zo ook om 14, 17 En ma t/m wo om 20 uur. **Ri** Jurassic park, do t/m zo 18.3 21.15 uur, ma t/m wo ook 1 20.30 uur, za en zo ook 13.3 16 uur, wo ook 14 uur. **Ma** Three of Hearts, dagelijk 18.15 en 20.30 uur. De ongel lijke reis, za en zo 14.30 en 1 uur, wo ook 14.30 uur. **H5:** H Target, dag. 14., 18.30, 21 uur ook 16.15 en 23.30 uur. Zo 16.15 uur. Jurassic park, 14.15, 18.15 en 20.45 uur, za 23.15 uur. The rising sun, da en 20.30 uur. do, vr, ma en di 14.30 uur. Za ook 23.15 Bambi, za en zo 14.30 en 1 uur, wo ook 14.30 uur. Tina, 14.30, 18 en 20.30 uur. Za 23.15 uur. The fugitive, dag. en 23.15 uur. The house of spirits, dag. 14.30 en 20.30 u **Filmhuis De Spiegel,** zo U the end of the world.

● **KERKRADE**
Wijngrachttheater: The Story Qiu Ju, wo 20 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Hard Target, do uur, vr en za 20 en 22.15 uur, 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 20 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Jurrasic park, dag. 18 21.15 uur, za zo en wo ook 14 uur. Rising sun, dag. 18.30 21 uur, za zo en wo ook 14.30 u De ongelooflijke reis, za zo wo ook 14.30 uur. Tina, d 18.30 en 21.15 uur. The house the spirits, dag. 20.30 uur, za en wo ook 14.15 uur. **Ciné** The piano, dag. 21 uur. **Cinem Palace:** The firm, dag. 20.15 u za zo ook 16.30 uur. Jurra park, dag. 17.30 en 20.45 uur, zo en wo ook 14.15 uur. The fu tive, dag. 17.45 21 uur. Beeth ven, za zo en wo 14 uur, do vr di en wo ook 17.30 uur. Bam za zo en wo 14.30 uur. **Lumiè** Urga, dag. om 20. uur, Het P ces, dag. 20.30 behalve op ma dag. Dan is er een lezing p film. Trois Couleurs: Bleu, d 22 uur. Gas Food and Lodgin do t/m za om 23 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Hard Target, dag. 20. uur, za zo en wo 14 en 20.30 u Jurassic Park, dag. 20.30 uur, z zo en wo om 14 en 20.30 uur.

● **SITTARD**
Forum: The firm, dag. 20.30 u Jurassic park, dag. 20.30 uur, z zo ook 14 en 17.30 uur, wo ook 1 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: Jurass park, dag. 20.30 uur, za zo en w 14.30 uur, zo ook 17.30 uur. I the line of fire, do t/m di 20. uur. Bambi, za zo en wo 14. uur.

● **ROERMOND**
Royal: Jurrasic park, do t/m w 20.30 uur, zo en wo 14.30 u **Royaline:** Sliver, do t/m zo 20. uur. Oeroeg, ma t/m wo 20. uur. Bambi, zo en wo 14.30 uur.

Trein, hotels en winkels moeten luchthaven aantrekkelijk maken

Schiphol weigert management Beek

Vervolg van pagina 1

BEEK – Verder moet het nachtvliegen in ere worden hersteld. En de infrastructuur op en rond de luchthaven moet flink worden verbeterd, onder andere met goede trein- en busverbindingen. Ook dienen er een conferentiecentrum en winkels te komen. Plus een extra hotel, liefst een met Hilton-allure. Alleen met veel investeringen zal een snellere groei en daarmee het succes van Maastricht Airport afgedwongen kunnen worden. Stinga: „Dan komen er vanzelf ook kantoren en hoeft burgemeester Van Goethem zich niet druk te maken over de leegstand van Technoport Europe."

De initiatiefnemers gaan ervan uit dat de Oost-westbaan er komt. Staat dat eenmaal vast, dan is het veel makkelijker om bij overheid en bedrijfsleven financiers te vinden voor de extra investeringsplannen. Steden in de omgeving, zoals Aken, zouden ook hun steentje bij moeten dragen. Wat dat betreft steunen de initiatiefnemers het idee van directeur Wim Jense om de luchthaven Maastricht/Aken Airport te noemen, teneinde meer passagiers uit de Euregio te trekken.

Relus-nota

In Den Haag ligt een toekomstscenario voor de Nederlandse luchthavens, de zogenoemde Relus-nota. Daarin staat dat vliegvelden zoals Maastricht Airport vanaf het jaar 2000 hun eigen broek moeten ophouden. De overheid stopt dan alleen nog maar geld in zaken als verkeersleiding, maar verder zullen de luchthavens alle kosten en investeringen moeten betalen uit eigen inkomsten. Roberto Stinga: „Waarom zou je daar op wachten? Je moet de privatisering voor zijn. We willen zelf met een aantal partners het voortouw nemen om het vliegveld te etaleren."

Stinga heeft er alle vertrouwen in dat het bedrijfsleven de portemonnee zal trekken, want onderzoek heeft volgens hem uitgewezen dat éé arbeidsplaats op de luchthaven, tweeëneenhalve baan in de omgeving oplevert. Stinga: „Met die investeringen bewijs je de hele samenleving een dienst." Dat argument moet volgens Stinga ook de overheid ertoe bewegen met financiën over de brug te komen.

Stinga heeft zijn hele leven zijn brood in de luchtvaart verdiend en weet precies de juiste voorbeelden voor Beek te noemen. Neem nou Luton bij Londen. Om de luchthaven daar leven in te blazen dekt de overheid drie jaar lang de verliezen van de luchtvaartmaatschappijen die Luton in hun vluchtschema opnemen. Het Britse vliegveld groeit als kool. Ook van Schiphol kunnen ze in 'Beek' nog wat leren, vindt Stinga. Met alle kantoren, winkels, hotels en conferentiecentra is daar altijd wat te doen, verrukkelijk om er rond te lopen.

De huidige luchthavendirecteur Wim Jense zit niet bij de initiatiefnemers. Maastricht Airport is naarstig op zoek naar een nieuwe algemeen directeur. Jense gaat zich tot zijn pensioen concentreren op de aanleg van de Oost-westbaan. De raad van commissarissen zoekt nu een opvolger die in staat is van de luchthaven een gezonde, florerende onderneming te maken.

Verschillende betrokkenen zouden graag zien dat Schiphol het management van vliegveld Beek overneemt. De mensen van Schiphol weten wel hoe je een luchthaven moet laten groeien, is hun stellige overtuiging. Stinga noemt de manier waarop de RAI het management van het Mecc heeft overgenomen als lichtend voorbeeld. Een woordvoerder van Schiphol laat echter weten dat men daar voorlopig genoeg heeft aan de eigen uitbreidingsproblemen en dat een managementsamenwerking met Beek vooralsnog niet aan de orde is.

Frans model

Hoe het management van de luchthaven en de bedrijfsomgeving er dan wel uit moet gaan zien, is de afgelopen weken uitgezocht door een hoogleraar van de Rotterdamse Erasmus-Universiteit. In opdracht van Maastricht Airport heeft professor L. v.d. Berg een aantal regionale luchthavens in Europa bezocht.

Eén ervan was die van het Zuidfranse Lyon, dat op het ogenblik met overheidsgeld flink wordt uitgebreid. In Frankrijk zijn de meeste regionale luchthavens in handen van de Kamer van Koophandel. Daar gaat men er van uit dat regionale vliegvelden stimulerend werken voor het bedrijfsleven. En dat is precies het idee dat de Zuidlimburgse ondernemers ook willen uitdragen. De Maastrichts/Heerlense Kamer van Koophandel is desgevraagd bereid het management van de Beekse luchthaven volgens het Franse model over te nemen.

Jense

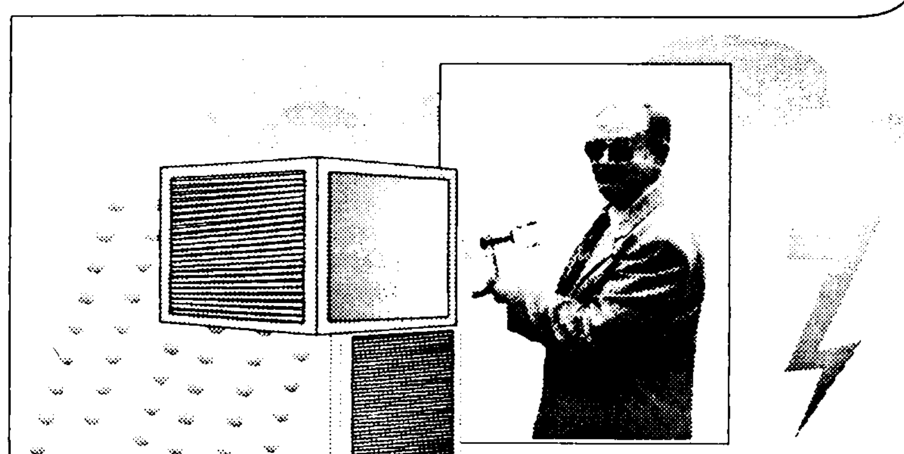
Luchthavendirecteur Jense reageerde gisteren met ironie op de plannen: „Stinga roept een aantal waarheden als koeien. Laat hij zich met Air Exel bezighouden. Daar heeft hij zijn handen vol aan. Ten eerste vertelt hij niks nieuws want met veel zaken zijn we zelf al bezig, ten tweede is het vinden van financiers niet zo makkelijk als hij doet voorkomen en ten derde is de luchthaven al volop aan het groeien.

Volgend jaar stijgt het aantal charterbestemmingen zelfs van negen naar vijftien. Maar als Stinga denkt dat hij het beter kan. Solliciteert hij soms naar de vacature van luchthavendirecteur?"

● *De initiatiefnemers willen met forse investeringen een snelle groei van Maastricht Airport afdwingen.*

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Volop winter in de herfs

Hoewel erg vroeg, is de kou-inval van de afgelopen week zeker ni uniek voor november. November 1965 verraste tal van ijsclubs op 16e november al met strenge kou en in november 1973 viel er al e flink pak sneeuw, met in de Ardennen volop skimogelijkheden. vorst in Limburg bleef deze week beperkt tot -4° in de weerhut en -6° aan de grond. In de voorbije nachten was er sprake van 'straling kou', die alleen kan voorkomen bij een wolkenloze hemel en na noeg windstil weer. Onder dergelijke omstandigheden kon de temp ratuur flink onderuit gaan als gevolg van de uitstraling. Va vandaag krijgen we te maken met 'transportkou'. Deze koude luc met Rusland als brongebied wordt met de heersende oostenwind transport naar onze streken gesteld. Deze kou is veel indringend omdat de wind het, zeker gevoelsmatig, veel kouder maakt.

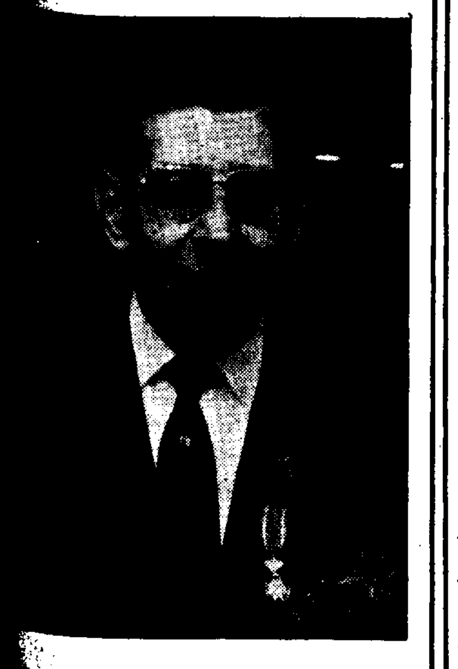
Rijp

Donderdag stond in deze krant een fraaie foto met een winters trek 'Rijp'. Hoewel de luchtvochtigheid nog niet eens zo erg hoog was ko men toch al op tal van plaatsen in Limburg rijp op bomen, struik en hekken zien. Rijp en sneeuw horen bij de mooiste weersverschij selen die de natuur ons in de winter te bieden heeft. Wat is rijp? Rij is eigenlijk bevroren mistaanslag en dat komt alsvolgt tot stand. A koeling aan het aardoppervlak is het gevolg van uitstraling. De in d lucht aanwezige waterdamp gaat nabij de aarde over in waterdru peltjes.
Is het bewolkt dan wordt de warmte voor een gedeelte teruggekaats naar de aarde en bij een beetje wind mengt de koude lucht boven d aarde zich met minder koude lucht waardoor een kleinere afkoelin optreedt. De temperatuur waarbij dauw ontstaat, dus waar wate damp overgaat in kleine druppeltjes noemt men het 'dauwpunt'. A het dauwpunt onder het vriespunt ligt gaat de waterdamp over in ijs kristallen en zo ontstaat rijp.

Weekendweer

Zelden zal het weerbericht met zoveel belangstelling worden gelezen en bekeken als nu. Kunnen de schaatsen al uit het vet en kan de sle al van de zolder worden gehaald? De vooruitzichten zijn volop win ters. Er is een storing vanuit Polen onderweg die wolkenvelden aan voert, waaruit op of na zondag wat lichte sneeuw kan vallen. Doo de wolken wordt de zon belemmerd voor een temperatuurstijging anderzijds voorkomen deze wolken extreem lage temperaturen in de nacht. Maar het wordt koud genoeg om waterleidingen op vorstge voelige plaatsen af te tappen. De kans op sneeuw wordt na het week einde groter omdat er in de bovenlucht iets zachtere lucht word aangevoerd, die de neerslagkansen in de vorm van sneeuw vergro ten. Verwacht wordt dat de temperaturen enkele dagen onder het vriespunt blijven. Minima tot -10 graden behoren zeker tot de moge lijkheden. Echt winters derhalve.

weerspreuk *'Rijp aan boom of plant, houdt geen drie dagen stand'.*

en trotse J. Walendows-

Koninklijk zilver voor Walendowski

UNSSUM – De in Brunssum nachtige Teofil Walendows- gisteren onderscheiden met lveren ere-medaille verbon- aan de Orde van Oranje Nas- Burgemeester J. Matti reik- em de onderscheiding uit in bestuurscentrum.

2-jarige Walendowski kreeg edaille onder meer voor zijn durige inzet voor de fanfare Barbara. Hij werd in 1959 lid het muziekgezelschap en ulde er diverse (bestuurs) ties. Bij het districtsbestuur de Limburgse Bond van boerskorpsen was hij acht secretaris en evenlange tijd dbestuurslid van deze bond. bij andere verenigingen en ellingen was en is Teofil Wa- dowski nog steeds actief.

Etalagepop gestolen

RLEN – Een Brunssummer en een Heerlenaar (40) zijn don- dagavond aangehouden omdat en aangeklede etalagepop uit kledingzaak aan de Sarolea- t hadden gestolen.

getuige die de twee met de pop lopen, liep het duo achterna en dat zij in de struiken van de Van Maessenstraat de pop uitkleed- Met de kleren liepen zij in de ing van het station. Door de in- dels gearriveerde politie kon tweetal worden aangehouden.

Kloeëster wordt och verkocht

Van onze correspondent

HINVELD – Het Schinveldse eenschapshuis 't Kloeëster be- dt zijn functie als verenigings- erkomen. B en W van Onder- ken stellen de gemeenteraad r het gebouw te verkopen aan Nieling uit Schinveld, die als e een reëel bod van 320.000 gul- heeft gedaan.

ngs nog wilde het gemeentebe- ur het gebouw afbreken om ts te maken voor woningbouw. gemeenschapshuis lijdt jaar- enkele tonnen verlies en bo- dien is volgens B en W in Schin- genoeg andere zaalcapaciteit handen.

verenigingsleven kwam tijdens commissievergadering echter aal op voor behoud van 't eëster, waarna de gemeenteraad niem liet blijken ook voor be- d te zijn. B en W kreeg toen de acht om twee alternatieven te erzoeken. Het college stelt nu dat overdracht aan een stich- gevormd door verenigingen, n haalbare kaart is.

verkoop van het gebouw kun- op het aangrenzende terrein 24 woningen worden gebouwd. die manier wordt volgens het llege de taakstellende bezuini- ng van 103.000 gulden gehaald. n de verkoop zijn enkele voor- arden verbonden. Er mag in de komst geen disco- of housemu- k worden gedraaid. Ook moet het bouw binnen twee jaar zijn aan- st aan de nieuwe hinderwetei- Tevens verplicht de koper zich de sociaalculturele functie van t gemeenschapshuis te behou- n. De gemeente is bereid het be- mmingsplan te wijzigen, zodat mmerciële horeca en woonvoor- ning mogelijk wordt. Ook zal de nbare parkeerplaats grotendeels handhaafd blijven.

Twee minuten tijdwinst van station naar schouwburg

Busbaan gepland in centrum van Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – De route van het station via de Oranje-Nassautunnel naar de Geerstraat in Heerlen moet uiterlijk in 1995 uitgebreid worden met een busbaan.

De gemeente Heerlen heeft dit plan ontwikkeld, samen met de Vervoerregio. Het bureau Goudappel Coffeng uit Deventer heeft het idee doorgerekend.

De bus vanaf het station naar de schouwburg in Heerlen loopt nu steeds twee minuten vertraging op door allerlei verkeerslichten. Dit vooral omdat diverse ingewikkelde bochten linksaf moeten worden genomen.
Door de busbaan verdwijnt die vertraging helemaal. Beleidsambtenaar Hans Deckers stelt: „Als je het openbaar vervoer echt wilt bevorderen, dan moeten automobilisten zien dat de bus in de stad sneller is. Pas dan stimuleer je een mentaliteitsverandering."

In de nieuwe opzet gaat de bus op een aparte strook als het ware tegen het verkeer inrijden. Onder de Oranje-Nassautunnel krijg je vijf banen naast elkaar: busstrook, twee banen richting Heerlerheide en twee banen richting 't Loon.

Schrik

Om de automobilisten richting Heerlerheide niet te laten schrikken door de aan hun rechterzijde tegemoetkomende bussen, wordt overwogen een anti-verblindingsscherm van ruim een meter hoogte te plaatsen.

De busbaan zorgt ervoor dat de andere stroken iets smaller worden. Maar de Heerlense ambtenaren zijn niet bang voor het 'Zaltbommeleffect.' Op de brug bij Zaltbommel is de autoweg ook smaller, en automobilisten ervaren dit als beangstigend.

„Om te beginnen is dat een kwestie van snelheid. Hoe sneller, hoe gevaarlijker," meent Deckers. „Maar aan weerszijden van de tunnel remmen hier verkeerslichten de snelheid. Het zal vooral een kwestie van even wennen zijn."
Burgemeester en wethouders van Heerlen staan in principe positief tegenover het plan. Maar er is geen geld voor gereserveerd. Het college wacht nu af hoeveel Rijkswaterstaat wil bijdragen in het miljoenenproject.

Het busverkeer in de omgekeerde richting, van schouwburg naar station, krijgt geen aparte baan. De bussen krijgen wel vaker en langer groen dan auto's. Zo kan de huidige vertraging van een minuut gehalveerd worden.

Er komt nòg een busbaan: de Apollolaan wordt van de schouwburg tot aan de Geerstraat alleen nog opengesteld voor bussen.

Wegpiraat aangehouden

HEERLEN – Een 22-jarige inwoner van Geleen is donderdagmiddag aangehouden omdat hij met 147 kilometer per uur over de N-281 in Heerlen had gereden. Ter plaatse geldt een maximum snelheid van honderd kilometer per uur.
De man werd door een patrouille naar het bureau meegenomen en zijn auto werd in afwachting van een beslissing van de officier van justitie veilig gesteld. Hij mocht de volgende morgen, na betaling van 565 gulden, zijn wagen weer meenemen.

Ex-directeur Heerlense moslimschool

● *Mieke Faessen ziet er heel anders uit, zo zonder hoofddoek.* Foto: FRANS RADE

'Als vrouw vormde ik een bedreiging'

Ze was een van de drie vrouwelijke directeuren van een islamitische basisschool in Nederland. Na een jaar zwoegen en zweten bleek dat het schoolbestuur van de Heerlense islamitische school toch de voorkeur gaf aan een man. Hetzelfde gebeurde op de Openbare Basisschool in Voerendaal. Na de crisis rond directeur Jo Braeken heeft ze daar de kastanjes uit het vuur gehaald. Maar 'gezien de samenstelling van het team' werd uiteindelijk gekozen voor een mannelijke directeur. Frustrerend? Helemaal niet, vindt Mieke Faessen. „Alles in het leven heeft een bedoeling en ik heb gewoon pech gehad. Straks komt iemand die zegt dat is de vrouw die ik al jaren zoek."

ontmoeting op zaterdag

DOOR STEP VAESSEN

BRUNSSUM – Het ene moment stond ze voor een kleuterklas op de LOM-school, vervolgens met een hoofddoek op in een klas vol moslimkinderen. De nu werkloze Mieke Faessen is nog wel bestuurslid van Vluchtelingenwerk en waarnemend voorzitter van de bewonersbelangenvereniging van de Hoensbroekse Kasteelbuurt.

Mieke Faessen, de wereldverbeteraar? „Nee," lacht ze. „Dat vind ik hypocriet. Ik heb absoluut niet de pretentie de wereld te kunnen verbeteren. Voor mij is het gewoon vanzelfsprekend om in zaken te duiken waarbij ik het gevoel heb dat er behoefte is aan mijn deskundigheid. Ik zou ook secretaris worden van de duivenvereniging in Ransdaal als ze me zouden vragen."

Snel relativerend: „Sociale bewogenheid is me wel met de paplepel ingegoten. Bovendien zijn er natuurlijk grenzen. Als ene Janmaat me zou vragen voor zijn partij dan kan hij naar mijn deskundigheid fluiten."
De 41-jarige Brunssumse ziet er heel anders uit, zo zonder hoofddoek. Een jaar lang heeft ze die dagelijks gedragen. „Toen ik werd aangenomen op de islamitische school, heeft niemand over een hoofddoek gerept. Later bleek dit toch in het reglement te staan. Een leerkracht die na mij is aangenomen moest hem opdoen. Toen heb ik het uit solidariteit en als voorbeeld voor de kinderen ook maar gedaan."

Voorzichtig vertelt ze dat ze blij is dat hij af is. „De hoofddoek remde me. Mijn oren waren bedekt waardoor in de klas soms dingen langs me heen gingen. Bovendien vind ik dat mijn mimiek beter werkt op de kinderen zonder doek." Wel moet ze nog steeds wennen aan haar blote benen. „Een hele overgang na een jaar in lange rokken en verhullende blousen. Ik voel me erg naakt nu."

Faessen kwam op de Heerlense islamitische school El Wahda aan de Bruinkoolweg terecht via het arbeidsbureau. Net omgeschoold tot directeur kon ze meteen in het diepe springen op een pas gestarte school. Dat het een islamitische school was, maakte haar niets uit. „Iedereen heeft recht op een eigen school. Waarom zouden katholieken, protestanten of joden wel een eigen school hebben en moslims niet?," vraagt ze enigszins verontwaardigd.

Eiland

De school moest absoluut geen 'eiland-gebeuren' worden, vond Mieke. „Dat komt de integratie van deze kinderen in de Nederlandse maatschappij niet ten goede." Bijna dag en nacht zette ze zich in om van El Wahda een grote school te maken waar op den duur ook andere kinderen naar toe zouden komen. „Protestantse kinderen gaan ook naar een katholieke school als het een goede school is, nietwaar?"

In de praktijk pakten haar ideeën over de school echter heel anders uit. Gewend om te werken met Nederlands speelgoed, haalde ze argeloos een poppenkast de school binnen.

Dit bracht echter een rel teweeg. „Afbeeldingen van mensen zijn taboe in de islam. Dat wist ik niet. Voor mij hoort een poppenkast gewoon thuis op school. Ook carnaval mocht niet gevierd worden. Volgens het bestuur zijn vermommingen in de koran verboden. Maar kinderen zagen wel de optocht langskomen en dan mocht ik hen niet uitleggen wat er aan de hand was."

Van de ene kant begrijpt ze de reactie van het schoolbestuur wel. „Het is heel veilig om vast te houden aan de eigen cultuur. Als je te veel westerse invloeden toelaat, dan brokkelt je eigen cultuur af. En waar blijf je dan? Maar van de andere kant kun je de koran ook zo interpreteren dat die wel past binnen een Nederlandse school," meent Mieke. „Er waren genoeg ouders en leerkrachten die dat deden. Het waren maar een paar bestuursleden die dwarslagen."

Na een jaar kreeg de directrice te horen dat haar contract niet werd omgezet in een vaste baan. Hoewel het niet met zoveel woorden werd gezegd, denkt Mieke dat ze als vrouw een bedreiging vormde. „Zeker omdat ik niet op mijn mondje ben gevallen." Nu ze de teleurstelling heeft verwerkt, denkt ze dat ze misschien wat al te revolutionair was. „Een pittige dame als directeur van een pas gestarte islamitische school. Ik wilde te snel te veel veranderen."

Een paar weken na haar vertrek kreeg ze een telefoontje of ze directeur Jo Braeken van de Voerendaalse Openbare Bassischool kon vervangen. Braeken was door de gemeente ontslagen. Dit zorgde in Voerendaal voor veel onrust. „Ik schijn een zwak te hebben voor crisissen," gniffelt ze.

Hoewel ze heel graag wilde blijven en de kinderen gek op haar waren, koos Voerendaal na drie maanden toch voor een mannelijke directeur. 'Gezien de samenstelling van het team.' „Het is blijkbaar nog niet zo vanzelfsprekend dat een vrouw leiding geeft en dominant en helder is," constateert ze nuchter.

Ze weigert echter te geloven dat het aan haar vrouw-zijn ligt. „Ik ga ervan uit dat ik een eerlijke kans krijg. Als me dit honderd keer overkomt, dan ga ik me misschien langzamerhand wel gefrustreerd voelen."

Omwonenden Beersdalweg boos over afwerkplaats

DOOR STEP VAESSEN

HEERLEN – De politie had gezegd dat ze de weg maar moesten blokkeren. En dat deden ze dus, drie vrouwen en hun kinderen aan de Heerlense Beersdalweg. Met hun mini-actie protesteren ze tegen de overlast die ze ondervinden van de straatprostituées die deze randweg als afwerkplaats gebruiken.
Drie auto's staan midden op de weg. Daarachter staat een rij voertuigen die wachten totdat ze erdoor mogen, allemaal studenten en docenten van het naastliggende Centrum voor Beroepsoriëntatie en Beroepsoefening (CBB). Directeur Paul Cremers loopt ongeduldig rond. „Het is inderdaad vreselijk die troep hier. De weg ligt bezaaid met condooms en tissues. We hebben zelf maar een afvalbak neergezet. Als de gemeente nu elke ochtend zou komen vegen dan was het een heel ander gezicht."

Bewoonster R. Cobbenhagen belt de politie om te zeggen dat haar auto op de weg staat en dat ze dus in overtreding is. Maar de politie komt niet. Een woedende automobiliste dreigt de blokkerende auto's te rammen als ze niet snel weggaan. De vrouwen blijven echter resoluut staan. Als de automobiliste vol gas op de blokkade inrijdt, heffen ze met grote tegenzin hun actie op.

„Er wonen maar drie gezinnen aan deze weg. Honderd procent is hier bij de actie aanwezig. De overlast die wij ondervinden, interesseert de gemeente natuurlijk niets," vertelt een boze Cobbenhagen. „Dit halfslachtige gedoogbeleid van de gemeente veroorzaakt alleen maar ellende. Ze moeten eindelijk eens een duidelijk prostitutiebeleid voeren," meent Cobbenhagen stellig.

Bij de koffie

Ave

● *Het zal je maar gebeuren. Sta je als soliste braaf en ruim op tijd voor de nog gesloten deuren van de kerk van Heksenberg te rillen tot die opengaat opdat je je kunt inzingen voor de op handen zijnde huwelijksmis, kom je plots tot de ontdekking dat je in de verkeerde parochie staat. En dat terwijl de tijd dringt en je als zangeres wel de partituur, maar niet de auto bij je hebt en er nét geen bus richting Langeberg gaat, want daar staat de 'goede' kerk.*

Ave 2

● *Maar gelukkig brengt de Heksenbergse pastoor de naastenliefde die hij preekt ook in de praktijk. Dus scheurt hij met zijn auto en de zangeres richting Brunssum, om daar nog net op tijd te arriveren bij het Langebergse Godshuis, dat al vol zit met een uit Schinveld aangevoerd koor, bruid, bruidegom en hun familieleden, en naar huwelijksmissen hunkerende 'nieuwsgierigen'. Derhalve niks inzingen, maar gewoon hees van de kou aan 'm met het onvermijdelijke Ave Maria. En zo kon toch nog iedereen ontroerd zijn, mede dankzij de gewijde coureur van Heksenberg. Ave pastoor!*

Mijter

● *Hoeveel mijters Sinterklaas al versleten heeft, is natuurlijk niet na te gaan. De Goedheiligman verschijnt op gezette tijden met een nieuwe 'hoofdbedekking'. Maar voor een bisschop geldt dat niet. Zo ontvangt onze bisschop Frans Wiertz vanavond na de mis van zeven uur in de kerk van de Petrus en Paulusparochie in Schaesberg een fraaie mijter. Wiertz is namelijk acht jaar kapelaan geweest in deze Schaesbergse parochie. Omdat het kerkelijk zangkoor St.-Caecilia vanavond het negentigste bestaansjaar inzet en de bisschop heeft gevraagd de mis op te dragen, vonden de oud-parochianen het een goede gelegenheid de mijter aan te bieden.*

Diamant

● *Feest ook in de Heerlense wijk Heksenberg. Daar viert het kerkelijk zangkoor Sint Caecilia van de Gerardus-Majellaparochie zondag haar zestigjarig bestaan. De feestdag wordt 's morgens om half elf ingeluid met een mis, die door het jubilerend koor wordt opgeluisterd. Daarna is er gelegenheid de leden te feliciteren in het gemeenschapshuis aan de Hei-Grindelweg 84.*

Première

● *Geen jubileumfeest, maar toch wel een beetje feest in Voerendaal. Daar gaat vanavond de klucht 'Driej is te veul' van de toneelvereniging Sint Laurentius in première. De klucht is vertaald in het dialect en begint om acht uur in het Laurentiushuis aan de Spekhouwerstraat 2.*

Uitverkocht

● *Niet meer welkom zijn de fans van de Janse Bagge Bend in Heerlerheide. Niet omdat zij overlast veroorzaken. Nee, carnavalsvereniging 'De Bokkeriejesj' laat ons weten dat het optreden van de band zaterdag 27 november geheel is uitverkocht.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Henriëtte Maria Eijssen-Sogelée

W.L. Eijssen
kinderen en kleinkinderen

Dankbetuiging

Josef Michelitsch

Maria Michelitsch-Peters

Familie Michelitsch

† Jo Muttjens

† Nettie Willems

† Jan Pijls

† Eugene Paul Edmond Jose Marres
Yvonne Marie Josephine Edmee Franquinet

Limburgs Dagblad

sport

Verstappen dicht bij ronderecord

SILVERSTONE – Met een pijnlijke nek, maar contenter dan donderdag, voltooide Jos Verstappen de tweede testdag voor McLaren. De Limburgse autocoureur dwong ook gisteren op het circuit van Silverstone weer bewondering af bij de mensen van het Britse formule 1-team.

Verstappen liet tijdens de 33 rondjes die hij reed, een beste tijd van 1.23,100 registreren. Zestiende van een seconde langzamer dan het ronderecord. Dat kwam met 1.22,515 tijdens de Grand Prix van Engeland in juli dit jaar op naam van Damon Hill. McLaren-coureur Mika Hakkinen, die ook beide dagen testte, dook net onder de tijd van Verstappen.

Evenals donderdag werkte het weer niet mee. Door de vorst was het asfalt op sommige plaatsen in de ochtend bevroren, waardoor het Nederlands racetalent opnieuw niet aan de gewenste zestig rondjes toekwam.

Defect

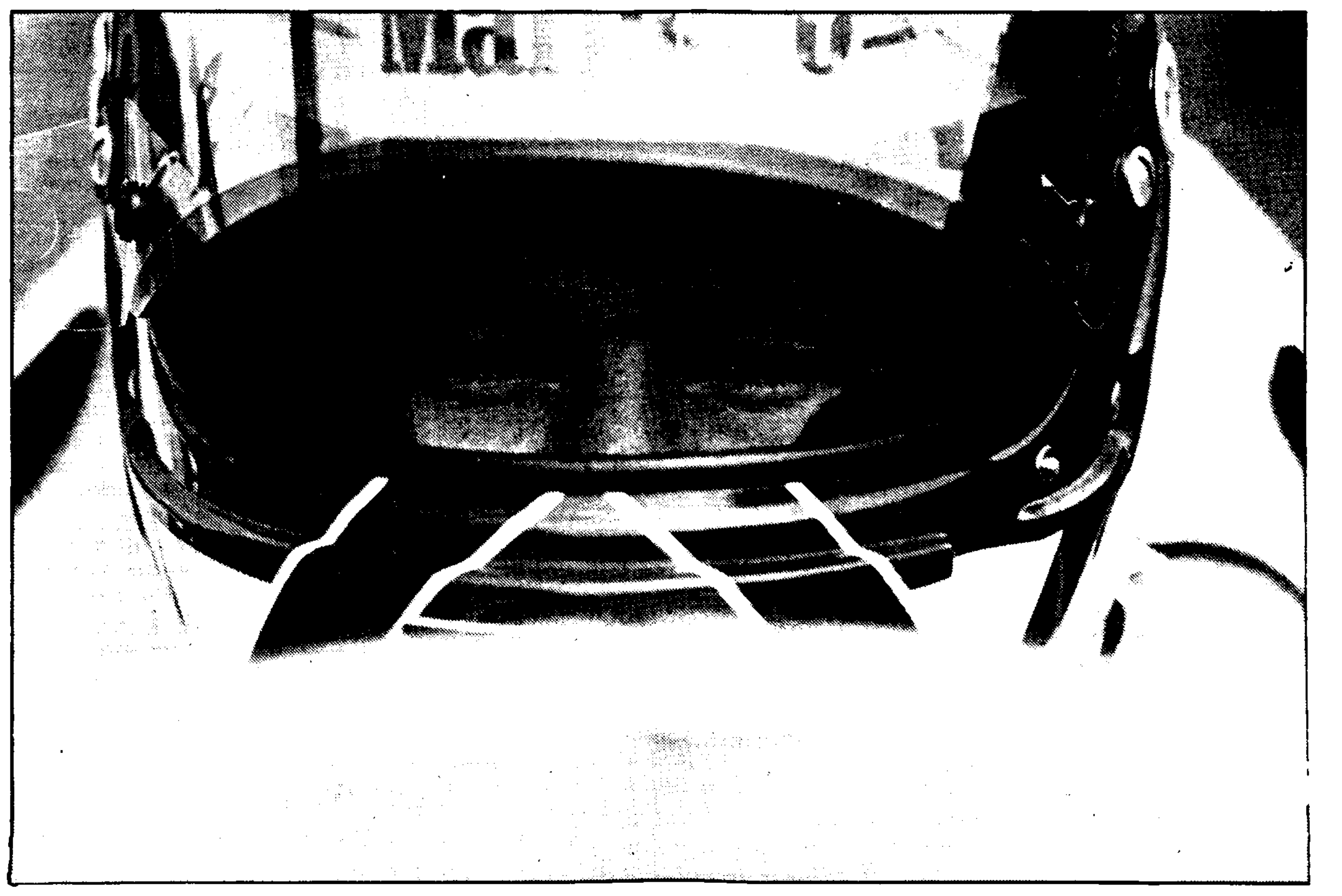
Bovendien werd de test gekort door enkele technische mankementen. Onder meer aan de electronische overbrenging van het gaspedaal naar de motor. Het defect bleek in korte tijd niet meer te repareren.

De Montforter verkende 's ochtends in een huurauto de op sommige stukken gladde racebaan. Ook 's middags reed hij een verkenningstochtje. „Ik voelde me vandaag beter op mijn gemak dan donderdag. Ik zat beter in de auto en kon me louter concentreren op het rijden zelf", liet Verstappen na de geslaagde proef weten.

Over de toekomst van Verstappen is door de leiding van McLaren nog geen woord gerept. De Britse renstal geeft binnenkort nog een aantal jonge coureurs de kans hun talenten te demonstreren.

Alternatief

McLaren is overigens niet het enige team dat belangstelling heeft voor Verstappen. Footwork, waarvoor hij vorige maand in Estoril en Silverstone testte, Minardi en Jordan zijn ook geïnteresseerd. Indien McLaren Verstappen geen contract als coureur aanbiedt (voor een verbintenis als testrijder voelt de Limburger weinig), lijkt Jordan het beste alternatief.

● *Jos Verstappen, juiste blik.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Frans Körver zag het niet meer zitten tegen Utrecht

VVV schaakmat

VVV-FC Utrecht 1-1 – 59. De Jong 0-1, 62. Driessen 1- 1.Scheidsrechter: Uilenberg. Toeschouwers: 4278.
VVV: Roox, Janfada, Hanssen, Polman (46. Werner Smits), Derix, Driessen, Spee, Verberne, Van Leenders, Torken (58. Braem), Laros.
FC Utrecht: Van Ede, Vierklau, De Kock, Van der Net, Van der Meer, Bijl, De Kruyff, De Jong, Plugboer, Van der Ark, Smolarek.

Van onze correspondent
HENK HAFMANS

VENLO – Frans Körver had het bij het goede eind in zijn terugblik op het 1-1 gelijkspel dat zijn ploeg tegen FC Utrecht in de wacht had gesleept. „Er zat niet meer in voor ons," aldus de VVV-coach. Het enige positieve element aan Venlose zijde was dat uit één scoringskans het maximale rendement werd gepakt. Die VVV-treffer kwam ook nog op een uiterst belangrijk moment, want twee minuten voordien hadden de Utrechtenaren in De Koel de leiding genomen.

Frans Körver, en met hem het koukleumende publiek, had er op dat moment een zwaar hoofd in. VVV bleek immers machteloos op de keihard bevroren gladde grasmat. Combinatievoetbal was onmogelijk en dat was in het nadeel van VVV.

Driehoek

„De driehoek op het middenveld, Driessen, Van Leenders en Verberne die het juist van deze spelpatronen moeten hebben, kwam niet uit de voeten," vond Körver. FC Utrecht paste zich in elk geval veel beter aan de barre terreinomstandigheden aan.

Heel simpel, maar wel efficiënt werd het middenveld overgeslagen. De lange bal hanteren en geen enkel risico nemen was het strikte parool bij de bezoekers. In de punt van hun aanvalslijn bevonden zich Willem van der Ark en Pieter Bijl die met hun lengte voor meer dreiging zorgden dan de Venlose defensie lief was.

Buitenspelval

In aanvallend opzicht kon VVV geen potten breken. De verbinding tussen defensie en aanval ontbrak volledig. Bovendien paste FC Utrecht frequent de buitenspelval toe. Al deze omstandigheden waren niet bevorderlijk om het duel als gelijkspel te laten slagen.

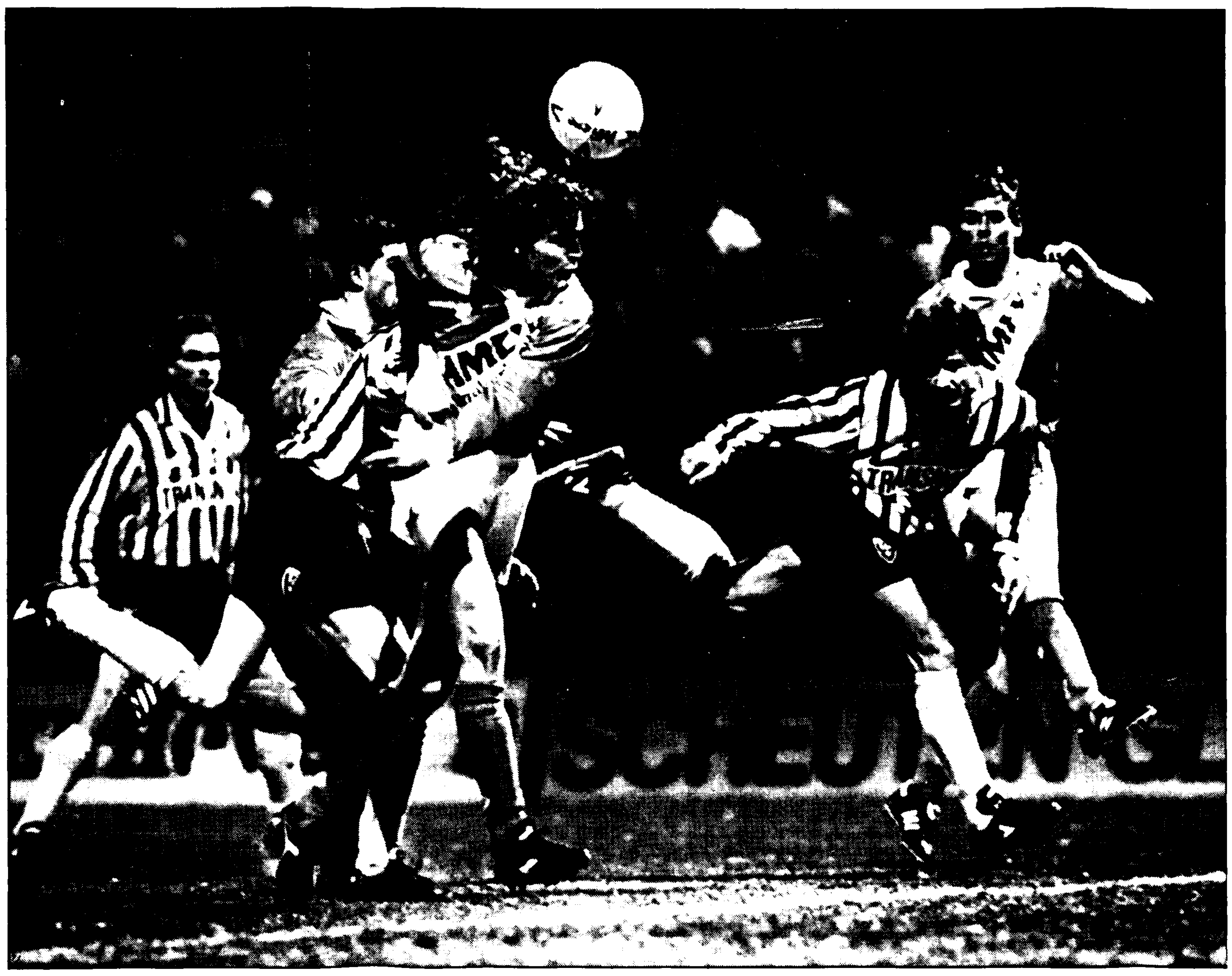
Toen FC Utrecht een kwartier na de hervatting de leiding nam, leek VVV een nederlaag tegemoet te gaan, want al het geploeter had nog niet één doelkans opgeleverd. Jean Paul de Jong werd op volle snelheid in de diepte aangespeeld. Voordat verdediger Gène Hanssen ook maar één been kon uitsteken, haalde de Utrechtenaar met een venijnige knal in de kruising vernietigend uit.

Gelijkmaker

Frans Körver bekende dat hij het op dat moment echt niet meer zag zitten. „In wezen waren wij de mindere van FC Utrecht en ik was maar wat blij toen Driessen de gelijkmaker aantekende."

Driessen stond op het juiste plekje om uit een vrije trap van Juno Verberne raak te koppen. Frans Körver: „De voorbereiding op dit duel was voor ons catastrofaal. Liefst vijf mensen heb ik de afgelopen week niet op de training gehad."

● *Jay Driessen, rechts met de benen in de spagaat, scoort koppend de gelijkmaker voor VVV.*
Foto: JAN-PAUL KUIT

lucky ten

Lucky ten van gisteren: 2-9-11-13-15-16-25-35-39-42-44-52-55-59-60-65-70-78-79-80.

Spelersmateriaal niet doorslaggevend

Cruijff wil 'iets positiefs neerzetten'

BARCELONA – Johan Cruijff laat zijn beslissing al dan niet met het WK te gaan, niet afhangen van de beschikbaarheid van bepaalde spelers. De trainer van Barcelona zei dat gisteren in de Catalaanse hoofdstad. Onlangs meldde Cruijff dat hij desnoods pas in februari zou besluiten of hij meewilde als bondscoach.

Sommige insiders concludeerden daaruit dat hij wilde afwachten of de van een enkelblessure herstellende Marco van Basten op tijd fit is. Cruijff: „Mijn besluit heeft niets te maken met de beschikbare spelers. Voorwaarde is dat ik iets positiefs kan neerzetten."

Hij refereerde aan het WK in Italië, toen Nederland misschien wel de beste ploeg had, maar vrijwel niets presteerde. Oranje speelde gelijk tegen Egypte, Engeland en Ierland en werd in de achtste finales uitgeschakeld door Duitsland. „Ik ga niet om alleen de eerste ronde te overleven," aldus Cruijff.

Barcelona speelt volgende week woensdag de eerste wedstrijd in de Champions League, in Istanboel tegen Galatasaray. Cruijff, die met het vorige sectiebestuur mondeling overeenkwam tijdens het WK als bondscoach te fungeren, liet weten na het duel in Turkije diepzinnig na te zullen denken over het Nederlands elftal.

Zie ook pagina 21
● **Doet Cruijff het of doet hij het niet?**

Ivanisevic wipt Edberg

FRANKFURT – Net als vorig jaar is Stefan Edberg in de laatste groepswedstrijd van de ATP-Masters uitgeschakeld. De Zweed verloor in de beslissende partij voor de tweede plaats in de Arthur Ashe-groep, 6-7 7-6 3-6, van Goran Ivanisevic uit Kroatië. Vorig jaar versperde Boris Becker hem de weg naar de halve finales van het toernooi, dat met vijf miljoen gulden is gedoteerd.

De indeling van de halve finales in Frankfurt is daarmee bekend. Stich, winnaar in de naar Stan Smith genoemde groep, speelt vandaag tegen Ivanisevic. Sampras ontmoet Medvedev.

Edberg ondervond dat tegen een goede eerste service van Ivanisevic weinig is aan te vangen. Toen hij in de eerste set zijn opslagbeurt verloor en met 3-5 achter kwam, volleerde hij vier keer verkeerd in de game. Weliswaar wist hij de Kroaat na een dubbele fout terug te breken, doch in de tiebreak was hij met 3-7 relatief kansloos.

Ook in de tweede set leek de beslissing gevallen, toen Edberg zijn opslagbeurt verkwanselde en op 4-5 kwam. Weer lukte het de Zweed de game terug te pakken, waarna hij in de tiebreak zijn tweede setpunt benutte. In de laatste set was de weerstand gebroken. Na een uur en 57 minuten verzilverde Ivanisevic zijn eerste wedstrijdpunt.

Bij de reünie van 's werelds beste acht tennissers voldoet Pete Sampras vooralsnog perfect aan de verwachting die de wereldranglijst oproept. De Amerikaan won ook zijn derde groepswedstrijd, met 6-3 1-6 6-3 van de Spanjaard Bruguera en werd ongeslagen winnaar van de Arthur Ashe-groep.

Keeper als derde wisselspeler

ZüRICH – Sepp Blatter, algemeen secretaris van de Fifa, wil dat de elftallen tijdens het WK naast twee spelers ook de doelman kunnen wisselen. Tot nu mogen slechts twee spelers vervangen worden. Indien de keeper geblesseerd raakt, wordt een veldspeler geruild voor de reservegoalie. Blatter verwacht dat de nieuwe regel in maart van kracht wordt en tijdens de eindronde om de wereldtitel voetbal in de Verenigde Staten in de praktijk gebracht kan worden.

Bayern zonder Jan Wouters

MüNCHEN – Bayern München kan vandaag in de competitiewedstrijd tegen Schalke '04 geen beroep doen op Jan Wouters. De 33-jarige international raakte in de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Polen geblesseerd. De routinier verrekte een spier. Hij was de afgelopen dagen niet in staat te trainen.

Duitsland favoriet

SALZBURG – Het Duitse voetbalelftal is bij het internationale wedbureau Intertops in Salzburg favoriet voor de wereldtitel. Nederland staat met een quote van 90-10 op de vijfde plaats genoteerd. Voor een inzet van tien Duitse marken ontvangt de wedder vijfenveertig mark als de Mannschaft wereldkampioen wordt. Brazilië staat met 50-10 op de tweede plaats, gevolgd door Italië (60-10), Argentinië (80-10) en Nederland (90-10).

Leider Frankfurt krijgt klappen

FRANKFURT – Eintracht Frankfurt heeft in één week tijd zijn riante voorsprong in de Bundesliga verspeeld. Na de nederlaag van 3-0 tegen HSV vorige week liep de ploeg nu in eigen stadion opnieuw tegen een verliesbeurt aan. Met dezelfde cijfers als HSV versloeg FC Köln de Duitse herfstkampioen. Het was de eerste thuisnederlaag dit seizoen van de koploper. Polster, die zijn negende doelpunt van het seizoen maakte, Steinmann en Heldt maakten de Keulse treffers in de tweede helft.

Oranje tweede op wereldlijst

ZüRICH – Op de wereldranglijst die de Fifa elke maand opmaakt, is Nederland gestegen van de zesde naar de tweede plaats. Oranje dankt die opmars aan de overwinningen op Engeland en Polen. Italië, dat op de derde plaats stond en door winst op Portugal aan de leiding kwam, heeft een lichte voorsprong.

Wereldkampioen Duitsland, dat woensdag het vriendschappelijke duel met Brazilië won, is nu derde. Denemarken en Engeland, die de eindronde van het WK '94 niet haalden, handhaafden zich wel in de toptien.

Wereldranglijst (tussen haakjes vorige klassering): 1. (3) Italië 59,76 punten, 2. (6) Nederland 59,40, 3. (4) Duitsland 58,89, 4. (1) Brazilië 58,50, 5. (2) Noorwegen 57,89, 6. (5) Denemarken 57,16, 7. (7) Spanje 57,13, 8. (10) Engeland 56,38, 9. (9) Argentinië en (13) Zwitserland 55,18, 11. (8) Zweden 54,81, 12. (15) Roemenië 54,73, 13. (11) Ierland 54,37, 14. (11) Rusland 52,14, 15. (14) Frankrijk 52,10, 16. (16) Nigeria 51,75, 17. (18) Mexico 51,37, 18. (17) Uruguay 51,14, 19. (21) Tsjechië/Slowakije 49,95, 20. (20) Portugal 49,12, 21. (19) Colombia 48,72, 22. (24) België 47,09, 23. (32) Bulgarije 46,27, 24. (22) Kameroen 45,79, 26. (23) Polen 45,08, 27. (26) Verenigde Staten 45,08, 30. (30) Marokko 43,67, 32. (36) Griekenland 42,23, 38. (42) Saoedi-Arabië 38,17, 39. (37) Zuid-Korea 37,95.

Programma betaald voetbal

eredivisie

VVV-FC Utrecht 1-1

Feyenoord	13	11	2	0	24	29 – 9
Ajax	13	10	2	1	22	32 – 7
Vitesse	13	9	1	3	19	28 – 10
PSV	13	8	3	2	19	24 – 11
Roda JC	13	8	2	3	18	25 – 15
Willem II	13	7	2	4	16	22 – 12
GA Eagles	13	6	2	5	14	22 – 16
FC Twente	13	6	2	5	14	20 – 16
NAC	13	6	1	6	13	23 – 19
Heerenveen	13	5	3	5	13	13 – 22
VVV	13	4	3	6	11	15 – 24
MVV	13	3	4	6	10	18 – 24
Sparta	13	2	6	5	10	13 – 19
FC Utrecht	13	4	2	7	10	17 – 29
Groningen	13	3	2	8	8	14 – 29
Volendam	13	2	2	9	6	14 – 28
RKC	13	1	3	9	5	12 – 28
Cambuur	13	0	2	11	2	7 – 30

Vandaag 19.30 uur:
Cambuur-Roda JC
Eagles-Willem II
NAC-Sparta
Morgen 14.30 uur:
Volendam-MVV
Groningen-Ajax
Feyenoord-Vitesse
Twente-PSV
RKC-Heerenveen

eerste divisie

Dordrecht '90	13	10	2	1	22	28 – 15
AZ	13	8	1	4	17	27 – 13
ADO Den Haag	13	6	4	3	16	34 – 30
Heracles	13	6	3	4	15	29 – 13
Telstar	13	5	4	4	14	22 – 15
Emmen	13	6	2	5	14	24 – 22
Den Bosch	13	4	6	3	14	22 – 21
FC Zwolle	13	5	3	5	13	20 – 22
Fortuna Sittard	13	5	3	5	13	14 – 16
Eindhoven	13	3	7	3	13	13 – 19
NEC	13	4	4	5	12	13 – 13
Excelsior	13	5	2	6	12	20 – 23
Helmond Sport	13	3	6	4	12	12 – 18
TOP	13	4	3	6	11	18 – 23
Graafschap	13	3	5	5	11	11 – 17
Haarlem	13	3	4	6	10	19 – 29
Veendam	13	2	4	7	8	13 – 18
RBC	13	3	1	9	7	17 – 29

Periodekampioen: Dordrecht '90.

Vandaag 19.30 uur:
NEC-Emmen
Helmond Sport-Haarlem
Eindhoven-RBC
Graafschap-Dordrecht '90
Den Bosch-Veendam
TOP-Zwolle
Telstar-Heracles
Vandaag 20.00 uur:
Fortuna-Excelsior
Morgen 14.30 uur:
AZ-ADO Den Haag

buitenland

FRANKRIJK

Bordeaux-Martigues 1-1

DUITSLAND

Mönchengladbach-Bremen 3-2
Karlsruher SC-Wattenscheid 2-0
Eintracht Frankfurt-FC Koln 0-3

Vandaag 15.30 uur:
Leverkusen-Leipzig
Freiburg-Duisburg
Schalke-Bayern
Nürnberg-Dortmund
Kaiserslautern-HSV
Morgen 18.00 uur:
Dresden-Stuttgart

BELGIË

Vandaag 20.00 uur:
Beveren-Seraing
Charleroi-Antwerp
Standard-Cercle Brugge
Lierse-AA Gent
Lommel-Anderlecht
Molenbeek-Oostende
Mechelen-Genk
Morgen 15.00 uur:
Club Brugge-Luik
Ekeren-Waregem

cambuur-roda

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Elburg

Cambuur (opstelling): Grim, Uhlenbeek, Haatrecht, Stam, Abma, Sinkgraven, Konterman, Van Oostrum, Meijer, Keizer, Mrkela.
Roda JC (opstelling): Waterreus, Senden, Nascimento, Luypers, Trost, Van Hoogdalem, Babangida, Van der Luer, Hofstede, Doomernik, Huiberts.

volendam-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Luinge

Volendam (opstelling): Zoetebier, Petiet, Binken, Wasiman, Koorn, Den Ouden, Steur, Smeets, Bond, Vukov, De Freitas
MVV (opstelling): Van Grinsven, Beerens, Lanckohr, Thal, Benneker, Delahaye, Hofman, Reijners, Derksen, Visser, Roelofsen.

fortuna-excelsior

Vandaag 20.00 uur
Scheidsrechter Zuidema

Fortuna (selectie): Hesp, Van Zwam, Maessen, Szalma, Samuel, Vergoossen, Mordang, Barmentloo, Deckers, P. Janssen, Van der Zander, Van Bommel, Pernot, Losada, Nysäther, A. Janssen.
Excelsior (opstelling): Moens, Taument, Van den Berg, Van Loon, Van den Heuvel, Van Utrecht, Verspuy, Conrad, Boudestijn, Marbus, Ogura.

Bedrijfswagens

"Bedrijfswagencentrum Echt"
Keuze uit 100 bestelbussen, personenbussen en Pick-Up's. Inkoop-verkoop-export.
Garantie 3 mnd. tot 1 jaar, inruil mogelijk.
Ampèreweg 2, Echt. Telef.: 04754-87455 of 87933.
"Industrie De Berk"

Bankers Bedrijfswagens b.v.
Rijksweg Noord 19, Echt. Telefoon 04754-82453.
Het juiste adres voor een bedrijfswagen rijbewijs B.
plm. 60 stuks voorradig
Open - gesloten - aannemersuitvoering
Inkoop - verkoop van alle bedrijfswagens voor rijbewijs B.
Geop. ma. t/m vr. van 8.00-19.00 uur, zat. 9.00-16.00 uur
Onderhoud - reparatie eigen werkplaats.

TOYOTA HI-Ace dubb. cab. 6-pers., aan.uitv., diesel, m. '87, i.z.g.st., ƒ 7.750,-. 045-229584/224967.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Motoren en scooters

Motorcross
Nog 7 dagen en dan bij BCS Racing. St. Joost: ALLES OP Z'N KOP!
Zie volgende week onder deze rubriek.
Inl.: 04754-83114.

Nieuw MOTORBANDEN. Alle maten en merken, tegen laagste prijs. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf 045-314027.

Te koop HONDA XL 500, bwj. '81, grijs. Telef. 04498-51128.

Te k. SUZUKI GSX 600S, 86 Pk, bwj. '92, 7.000 km., z.g.a.n. Telef. 045-319483.

Te k. YAMAHA XJ 600, bwj. '91, z.g.a.n.; Honda VT 500 Shadow, bwj. '84, in nieuwst., pr.n.o.t.k. 045-320202.

KAWA 1000 RX, bwj. '87, nw.st., vr.pr. ƒ 8.250,-; XL 250, ƒ 1.400,-. ☎ 04493-1910.

Te k. HONDA NS 400 R, Rothmans, bwj. '86, in topconditie, km.st. 28.000, prijs n.o.t.k. ☎045-319160.

SUZUKI DR 350 S Off the Road, 350 km, 07-'93, ƒ 7.950,-. Jurgen Autocentrum Kerkrade, 045-452570.

Te koop div. KARTS 100cc, type Techno-Rotax v.a. ƒ 2.250,-. ☎ 046-511428.

Te koop G.P.Z. 500 S, bwj. '90, vraagprijs ƒ 8.500,-. Telefoon: 046-744178.

Te koop lederen motorpak DAINESE, kleur: wit, rood, blauw, compleet, 3 maanden oud, in nieuwstaat, pr.n.o.t.k. Tel. 045-272661.

(Brom)fietsen

Te koop HONDA MT 5 met verzekering, prijs ƒ 800,-. Te bevr. B. Peters, Boebegraaf 9, Schinveld.

Te koop Peugeot SCOOTER. Dr. M.L.Kinglaan 175, Hoensbroek.

Te k. VESPA Ciao, '87, i.z.g. st., sterwielen, + onderdelen. Benzenraderweg 115, H'rln.

GOLDWING GL 1000 K3, bwj. '78, slechts 50.000 km, uitst. st., alle extr., koopje ƒ 6.500,-. Tel. 04492-4437.

OPRUIMING: Div. schaatsen 40% korting. Inruilaktie: Honda met-in bromscooter ƒ 3.695,- met inruil voor ƒ 3.295,-. Overjarige ATB sport en tourfietsen: 10-30% korting. Nieuw: Electr brom + snorscooter ƒ 3.950,-. Gespreide betaling mogelijk, geen aanbetaling. comfort card. Tweewielers Jan Rekers, Hoensbroek. Tel. 045-212537.

Te koop PUCH Maxi i.g.st., geen sterwielen, vr.pr. ƒ 325,-. ☎ 045-213950.

Vespa Ciao SNORBROMFIETS ƒ 1.495,- WA-verzek. ƒ 61,-; aanbieding lederen motor- en bromfietshandschoenen ƒ 38,-. Huub Arets, Ridder Hoenstr. 118, Hoensbroek. ☎ 045-211893.

Div. KOGA Miyata en Giant 1994 uit voorraad leverbaar, oude modellen tot 30% korting. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. ☎ 045-726840.

Te koop Vespa CIAO, bwj. '90, i.z.g.st., met sterwielen, steps en verzekering tot 1 april '94. ☎ 045-251612.

Te k. gevraagd VESPA, Puch, snorbrommer en bromscooter. 045-422115.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wintersport

SCHAATSEN! Schaatsen Bauer-Zandstra Hockey, Ving-Zandstra Noren. Wij slijpen uw schaatsen vakkundig. Huub Arets, Ridder Hoenstr. 118, Hoensbroek. Telef. 045-211893.

Vakantie en Rekreatie

Noord Holland

(Over)winteren in Amsterdam!
3 dgn Amsterdam in het 4 sterren
Memphis Hotel
* 2 nachten in een luxe kamer
* Ontbijtbuffet
* Gouden Eeuw Chequeboekje
ƒ 175,00 p.p.
Bel voor reserveringen of informatie: 020-6733141.

Zuid Holland

KERST-ARRANGEMENT
4 Dagen hotel slechts ƒ 270,- p.p.
In rustig, sfeervol, landelijk gelegen 3-sterren hotel bij gezellige historische steden, midden in de bruisende "Randstad Holland" met, ook bij minder mooi weer, vele attrakties onder handbereik, op 2 km. van A4, 7 km. van Leiden, 20 km. van Schiphol en 20 autominuten van Amsterdam en Den Haag. Prijs incl. 3 x onvernachting in gezellige 3-sterren kamer met douche/wc/ktv, 1 x welkomstdrankje, 1 x driegangen diner, 2 x viergangen kerstdiner, 1 x uitgebreid ontbijtbuffet, 2 x luxe kerstbrunchbuffet. Kinderen t/m 11 jaar ƒ 135,-. Parkeergelegenheid op binnenplaats van hotel. Verlengd verblijf HP: ƒ 55,- p.p.p.n. Reserveringen: telef. 01712-8000 / 8956.
HOTEL RIJNLAND *** HOOGMADE,
Kerkstraat 37, 2355 AE Hoogmade.

Caravans/tenten

Hobby en Bürstner caravans
Koop nu voordelig 1994 modellen. Nog enkele 1993.
Henk Cortie b.v. Pannenwg. 7, Nederweert, 04951-31914.

CHATEAU HOMECAR
Verkoop, verhuur, reparatie, taxatie van alle merken caravans. De '94 modellen zijn uit voorraad leverbaar. RALON, Brommelen, 58A, GEULLE. Tel. 043-645079.

Caravanshow
KNAUS Sudwind '94
De mooiste,
de beste,
de compleetste
voor een normale prijs!!!
HOBBY CARAVANS
Europa's meest verkochte.
Nu bestellen,
voorjaar '94 leveren.
BURSTNER CARAVANS
modellen '94
Duitse kwaliteit voor een normale prijs.
Aanbieding in overjarige.
Caravan Import Feijts
Hoofdstraat 84,
AMSTENRADE

HOBBY Caravans 370, '87 '90; 400 '86, '89, '93; 420 '91, '93; 450 '88; 460 '93, 470 '93. Div. andere modellen. R.v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt. ☎ 04498-54664.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Winter aktie
ALPENKREUZER VOUWWAGENS
Compleet met diepe voortent / oploopren / vaste deksel / imperiaal / RVS keuken / 3-pits / tafel / reserve wiel.
van ƒ 7.995,-
voor ƒ 6.995,-
Caravan Import Feijts
Hoofdstraat 84,
AMSTENRADE

Atlas STACARAVANS, nwe. modellen '94, div. modellen '93. Import/verkoop Camping High Chaparral, Hagerweg 20, Oirsbeek. 04492-2044. Bezoek showmodellen, ook open op zondag.

Inruil TOERCARAVANS te koop: Adria touring '87; Avento 445 TL '84; Hobby 495 Prestige '89. Camping High Chaparral, Oirsbeek. Telefoon 04492-2044.

Caravans HOBBY 520 TQM '93; 495 '92; 470 '90; 460 '91; 430 '93; 420 '91 '92, 400 '91 eindk. Bürstner Holiday 4800 TN '92. 04498-54390.

Te k. ADRIA caravan 340 TLD Forma, bwj. '91, geheel compl. Tel. 045-352371.

Inkoop, verkoop, verhuur, reparatie en schaderegelingen: BARTELS Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Telef. 04492-1870.

OPRUIMING! Overjarige caravan voortenten nu tot 50% korting. ans Stassar, Hoensbroek, Heisterberg 78. ☎ 045-224200.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

De OLDE Caravan. Uw dealer voor Beyerland-Sprinter-Vitesse-Quartz-Award tourcaravans en Raclet vouwwagens. Tevens gebruikte caravans en vouwwagens. Een uitgebreide onderdelen- en accessoiresshop, verhuur, onderhoud en reparatie. voor service en kwaliteit is uw adres: Dr. Nolenslaan 141, ind.park. Nrd., Sittard, telef. 046-513634.

Te k. CARAVAN 3 à 4 pers., '75, met voort., ijsk., chem. toilet, kacheltje, mod. inter., vr.pr. ƒ 1.950,-. 045-322220.

Te koop BÜRSTNER Holiday 3900 TN, bwj. '92, met toiletruimte en voort., gewicht 670 kg, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 13.950,-. ☎ 04754-85676.

Te koop 6-pers. TOURCARAVAN met voortent, ringverwarming, koelkast, airco, bwj. '88. ☎ 045-212619.

Te koop Caravan KIP 38 TTZ bwj. '92, met cassettetoilet, combi-rollo's, ƒ 5.000,- onder nieuwprijs, 2 jr. garantie. ☎ 04492-3305.

OPRUIMING caravanvoortenten restant/gebruikt/showmodellen. Voortentencentrum Theo Stet BV, Eindhoven: 040-482945.

Te k. HOBBY 460 DeLuxe, bwj. '88, met nieuwe voortent, Hoofdstr. 214, Hoensbroek. Tel. 045-213580.

Duitsland

Te huur vakantiewoning 5-6 personen te DASBURG, Haus "Burgblick". Duits-Luxemburgs Natuurpark. ☎ 09-49-65501419, na 19.00 uur.

Div. Buitenland

6 DAGEN PRAAG
v. 22/11 en 13/12 inkl. div. extra's, ƒ 419,- p.p.
KERSTREIS WENEN
6 dagen incl. excursies, kerstdiner en concert slechts ƒ 890,-
KERSTREIS MONTREUX
7 dagen incl. excursies en kerstdiner v. 23/12 slechts ƒ 755,-.
KERST-NIEUWJAAR
13 dgn. Gandia-Costa Valencia v. 22/12 slechts ƒ 895,-
Kristal Reizen-Den Bosch-Berlicum. Bel 073-131491.

Campers

Te koop CAMPER Fiat Ducato bwj. '87, in prima st. Telef. 045-229480.

Zeilen/Boten

Vaarschool Snijders
Geef u nu op voor de cursus vaarbewijs, voor zorgeloos varen in de zomer van '94. Start cursus 30-11-'93; examen februari '94. Voor meer info. telef. 043-633034.

Gr.Brit./Ierland

London CHRISTMAS SHOPPING. Stuntprijs ƒ 129,-. 3/12 en 17/12. Gratis: lichttour, lunchpakket en consumpties. Alle kantoren van Hulst en van Hulst Montemar. Tel. 040-122363.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

JUNCKERS 22mm MASSIEF DEENS PARKET
BEUKEN FLAMMET:
Van ƒ 128,50/m² Voor ƒ 89,50/m²
Aanbieding geldig van vrijdag 12 t/m zaterdag 27 november '93
JUNCKERS
GER BLOEMEN PARKET
Landgraaf (N'hagen) Tel.045-326.326
Roermond Tel.04750-300.22

USA/Canada

Reisinformatie-avond USA & Canada
Wereldcontact Reizen (ANVR/SGR) organiseert informatie-avonden: reis- en landeninformatie d.m.v. exclusieve Nederlands gesproken, grootbeeld-videopresentatie en een reismarkt. I.s.m. KLM, Northwest Airlines, Trans World Airlines, Singapore Airlines, Canadian Airlines, Canada 3000, Martinair, Via Rail en Amtrak

23/11 MECC Maastricht; 24/11 Theater de Meervaart, Amsterdam; 25/11 Theater Orpheus, Apeldoorn; 29/11 Theater de Lawei, Drachten; 30/11 Zalencentrum Engels, Rotterdam; 1/12 Dorint Hotel, Eindhoven.

Zaal open voor informatie; 18.45 uur.
Videoprogramma:19.30-20.30 uur Amerika;
21.10-22.10 Canada. Toegang ƒ 5,- p.p.
Plaatsreservering (noodzakelijk) en informatie:
Wereldcontact, tel. 03438-30555
WERELDCONTACT, VERRE REIZEN MET EXTRA'S.

Spanje

Spanjebruin in de winter!
Boek nu 8 dagen Gran Canaria v.a.
ƒ 569,- p.p.
inclusief appartement en vliegretour. Voor meer info, bel:
BEACH RESORT AGENCY ☎ 040 - 53 82 79.

Kerstmis

Kerstbomen te koop?
Laat het onze lezers weten en plaats hier uw piccolo.
Voor meer info en of reservering 045-719966.

Te koop partij KERSTDENNEN tussen 1½ en 2½ mtr. Telefoon 04950-32651.

Te koop KERSTBOMEN Omorika, 1.50 - 2.00 mtr. Telefoon: 04765-2747.

Mijn GOUDEN Gedachten (gedichtenbundel van Christiana Schermellek). Een goed Sinterklaas of Kerstcadeau. Boekh. Claessens Nuth/Winants Heerlen.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

PC of AMIGA defect? Erkend reparateur E+E Electronica, Servatiusstr. 2, Brunssum. Tel. 045-231340.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Hobby/Doe het zelf

Gedroogd hout o.a.: EIKEN, beuken, essen, linden, olmen, noten, kersen, teak, mahonie, merantie voor het maken van meubels, trappen, kozijnen of betimmeringen. Houth. van Thoor, Aan de Fremme 6, Margraten. ☎ 04458-2266 b.g.g. 1818.

Verzamelt u Nederlandse postzegels? Vraag dan de gratis prijslijst aan bij: ANNO "1852", postbus 2934, 7301 EH Apeldoorn.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop gevraagd:
Administratiekantoor
Gelegen in de provincie Limburg, werkzaam ten behoeve van het Midden- en Kleinbedrijf.
Elke vorm van overname is bespreekbaar.
ACCOUNTANCY LEO UMMELEN
Teggert 55, 6367 XL Voerendaal. Tel. 045-750544.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Kantoormeubelen
TEGEN GROOTHANDELSPRIJZEN
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. brandkasten, dossierkasten, tekentafels, flip-overs, whiteborden enz. enz.
NERGENS GOEDKOPER !!!
Inruil inventaris: palletstelling, magazijnstelling, burokasten, burostoelen, buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.
ALLES UIT VOORRAAD !!!
Voor de goedkoopste met de meeste service naar de grootste van Zuid-Nederland: Rockmart KANTOORMEUBELEN. Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-723142, geopend van ma. t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Kantoorstoelen

Rock II Za ƒ 185,-
Armleggers ƒ 50,-
Steeds 5000 stuks op voorraad, tegen fabrieksprijzen
Rockmart
kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

TV/Video

Goede KLEUREN-TV'S grote sort. v.a. ƒ 95,- met gar. 25 jaar TV-Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Computers

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

Te k. AMIGA 500 (1 Mb) kleuren-monitor, printer, externe drive, vele extra's, vr. pr. ƒ 1.250,-. 045-421129.

Te koop COMPUTER Hiscreen AT 286, prijs ƒ 450,-. Telef. 045-419166.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten
koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.
WITTE HAL
SITTARD, HEERLEN, MAASTRICHT EN VENLO
Waar nieuwe, licht-beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst
60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer
Elke dag superlage aanbiedingen
OP = OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
Grundig videorecorder
GV 200 LDC, met LCD afstandsbediening, 4 programma-timer, ATTS, elektronisch kinderslot.
Geen ƒ 798,- of ƒ 698,- maar
ƒ 598,-
Sansui M.C. 570CD370
Incl. afstandsbediening, aparte equalizers, autorev. cassettedeck, tuner met 24 presets, incl. CD-speler.
Geen ƒ 1.198,- of ƒ 998,- maar
ƒ 797,-
Bauknecht dubbeldeurs koelkast
KVC 2433, 240 liter, aparte diepvries, automatische ontdooiing.
Geen ƒ 999,- of ƒ 848,- maar
ƒ 698,-
Samsung luxe magnetronoven
Met grill, timer, programmeerbaar.
Geen ƒ 449,- of ƒ 398,- maar
ƒ 298,-
Witte hal
Sittard
Bergerweg 51-53. Industrieterrein Bergerweg.
Tel. 046-518162.
Maastricht
Schamerweg 66-70, achter Horn keukensuper.
Tel. 043-633162.
Heerlen
Heerlerbaan 273, naast Horn keukensuper.
Tel. 045-426842.
Venlo
Sloterbeekstraat 10. Tel. 077-522525.

IJSK. gasf. ƒ 95,-, wasautom. ƒ 175,-, diepvr. ƒ 175,-, wasdr. ƒ 175,-. ☎ 045-725595.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

BAKPLAAT 44x44 cm 3000 W ƒ 450,-; grote gaspit + gasfles + zware koekepan 40 cm samen ƒ 175,-; 2 stofjassen, wit, mt. 50, nieuw ƒ 50,-; 2000 plastic vorkjes ƒ 40,-; 2000 vleesschaaltjes ƒ 35,-; 10 kg papieren zakjes ƒ 30,-. Tel. 045-425128.

Zonnebanken/Zonnehemels

Nu halen
met Feestdagen bruin
in '94 betalen
* zonder rente *
Gratis lampen naar keuze.
Gratis Pigment-analyse
Au Soleil
Groothandel in bruiningsapp.
Markt 38, Kerkrade.
☎ 045-461417

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

ZONDAG open van 13.00 tot 17.00 uur. Di. t/m za. v.a. 10.00 uur. De goedkoopste Belg in zonnehemels. Zonneland, Rijksweg 92, Dilsen. Telef. 09-32.89757869. (Grote weg tussen Maasmechelen en Maaseik).

Nieuw! Pas geopend de grootste zonne-vakspeciaalzaak in de regio: GOERGEN zonnehemels. Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie, Rijksweg Noord 97, Sittard 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis).

Bedrijven/Transacties

Henny van Ommeren
Werkschoen hoog model,
oliebestendige zool en kruipneus
nu ƒ 65,-.
Steinderweg 49, Stein. ☎ 046-339689.

Goedlopend café-restaurant
in Maaseik (B) ter overname aangeboden.
Huur plm. ƒ 1.600,- per maand.
Omzetgegevens beschikbaar. Pr.n.o.t.k.
Telef. 043-257133 ma. t/m vr. tussen 18.00 en 20.00 uur.

Administratie automatiseren? Counterpoint Software Adviesbureau Automatisering voor EXACT, ontwikkeling van betrouwbare techn./adm. software, advisering MKB. Nuth ☎ 045-244841.

Winkel over te nemen in het centrum van LANAKEN. Telef. 09-32.89857761.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop VETVANGPUT v.a. ƒ 1.690,- afhaalprijs excl. BTW. BV Kepu ZB, Ganzeweide 175A, Heerlen. Telef. 045-210606, toestel 227.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Ter overname aangeboden CATERING-INVENTARIS, zonder contanten onnodig te reflecteren. ☎ 04498-58555.

Te k. of huurkoop ZAKENPAND met zelfst. bovenwoning. Nu café/dancing in Hoensbroek/Heerlen. Geschikt voor vele doeleinden, vr.pr. ƒ 250.000,- k.k. Inl. 02159-12538.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Boomkwekerij Rompelberg, Bunde, tel. 043-645365.

Te k. grote partij KERSTBOMEN: Picea abies tot 1.75 m., Picea Amorika tot 1.75 m., Blauwspar, ook in pot. Telef.: 046-745358 na 18.00 uur: 046-338349.

Te koop 2 HAFLINGER merries, 6 en 3 jaar, met papieren, bereden en licht betuigd, tevens Friesch merrie, 2 jaar, met papieren, zeer mooi, ☎ 045-458964.

FOSFATEN over? Benut max. fosfaat quantum en verdien ƒ 400,-/Ha. bij injecteren zuiveringsslib. Geen uitrijverbod. Meer informatie telef. 04493-2083.

Inkoop, verkoop en verhuur van gebruikte paardetrailers en aanhangwagens. BARTELS, Hommerterweg 256, Amstenrade. ☎ 04492-1870.

Te koop WELSH-B-pony Palomino ƒ 1.450,-. Julianastraat 19, Schinveld.

Te koop 139 OOIPREMIERECHTEN, ook in gedeeltes. Bex, Brunssum. Tel. 045-250197.

HOOI te koop. Telefoon 04492-5001.

Uit voorraad leverbaar HETELUCHTKANONNEN met of zonder thermostaat, nu speciale prijzen. J. Spons, Eijsden, ☎ 04409-3500.

Master HETELUCHTKANONNEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, tel. 046-519980.

Te koop C-PONY, zeer braaf; houtsnij-apparaat voor achter de tractor. ☎ 04498-55458.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop KERSTDENNEN Omorika's, spotprijs. Telefoon 04954-1303.

Te koop zwarte MERRY 1.60, goed bereden. Staringstr. 34 Heerlen.

Te huur WINTERSTALLING voor paarden en pony's, met weide en springgelegenheid, te Maasbree. Br.o.nr. B-04860, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop TUINFREES plus ploeg etc., ƒ 500,-. Telef. 045-254904.

Te huur ruime PAARDENBOXEN incl. gebr. van binnenmanege, vlakbij de bossen gelegen. Tevens te koop 2 paards aanhanger. ☎ 04454-63687.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

In- en verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

ROMANTISCH-WONEN speciaalzaak in "antiek en nieuw" geloogd grenen meubelen, voor 'n sfeervol interieur! Rijksweg Noord 4, Geleen. Telef. 046-753006.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Diversen

De Nederlands-Vlaamse Vereniging voor Communicatie en Hypnotherapie organiseert een interessante
LEZING over HYPNOTHERAPIE
Datum: 26 november '93. Plaats: Dommelhof, Toekomstln 5, 3910 Neerpelt België. Aanvang 19.30u. Toegangsprijs ƒ 5,- of Bfr.100. Tel. info: 04756-3467 en 020-6998553. Tevens uitgebreide info over de nieuwe beroepsopleiding tot zelfstandig hypnotherapeut. Start maart 1994.

Archiefvernietiging!
Definitieve vernietiging door VERBRANDING
Vraag vrijbl. info: B.V. Raimetaal, Maastricht, 043-252677.

Sauna Spaubeek
een fijne sauna met plaats voor 65 personen met een gezellige BAR-BISTRO waar u lekker kunt eten. Elke dag geopend van 13.00 tot 24.00 uur, ook op zondag. Autoweg Heerlen-Geleen, afslag Spaubeek, op het Broek 6 (zijstr. van Dorpstr.) Tel. 04493-1996.

HOOGBEGAAFD, wat betekent dat? In de boekhandel ISBN 90-801503-1-2. Vraag onze thuistest aan. Vereniging Mensa, Postbus 100, 3500 LD Utrecht.

Bestel nu, voor de Kerst handgemaakte POPPEN, clowns en beren. Telef. 045-218196.

Te koop JUKEBOX Amie King 200 select van 1956, open werk, zeer mooi, ƒ 4.500,-. ☎ 045-223164.

Te koop Pioneer BANDRECORDER 26½ cm spoelen, i.z.g.st., met banden, ƒ 275,-. ☎ 045-423285.

NOVEEN St. Clara. Belangrijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 2 dingen die vast onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat u vroeg. M.K.

Heeft U PIJN, klachten of problemen. Wij lossen ze graag voor U op. Voelt U zich ziek, heeft U last van stress, neem dan contact op. ☎ 045-320973.

(Huis)dieren

De Maastrichtse Hondensport Vereniging start wederom haar cursussen
Gedrag en gehoorzaamheid
elke maandag en donderdag in de overdekte manege Holstraat 47, Margraten.
Voor ras- en niet-rashonden van alle leeftijden.
Ringtraining
in cult. centr. de Bergervliet vanaf vrijdag 3 december 19.00 u. Informatie-avond beide cursussen op donde[rdag] 25 november om 20.00 uur in de manege te Margr[aten]. Voor info en opgeven: telef. 04404-2612 of 04407-2[...]
Bezoekers info geen hond meenemen.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

BOEMERS, Maltezers, Yorks.-terr., Tibet.-terr., WHW-terr. Walem 11 A, Schin op Geul ☎ 04459-1237

Tervurense HERDER-pups te koop. Telef. 04408-2282.

Te koop zeer mooie YORKSHIRE Terriër-pups, klein ras, ingeënt en ontwormd. Tel. 043-636172.

Te k. van part. nest mooie Australische TERRIERS met stamb. (lijkt op Yorkshire terr.) ☎ 046-372572.

Te k. Chih-Tzu, teefje, 3 maanden oud, pr.n.o.t.k. Tel. 045-427843.

Te koop mooie witte KEESHONDJES, puppies. ☎ 04492-3421.

Lhasa Apso PUPPIES (klein langharig hondje). Erg mooi. Dierenspec.zaak Cobbenhagen, 045-725260.

Te k. pracht ROSELLA'S, Turq. en elegantparkieten. Telef. 045-257154.

Te koop mooie YORKSHIRE-TERRIËR-pups, en Collie-pups, ingeënt en ontw. ☎ 045-726184.

Wegens omstandigheden te koop 2 HUSKY'S. Europaweg N 108, Landgraaf.

Te koop prachtige DOBERMANN-PUPS, kamp.afst., vader Conan van Manesheide, HD-min, geënt en ontwormd. ☎ 04759-1396.

Te k. weg. tijdgebrek GROENENDAELER, reu, 8 mnd. oud. Tel. 045-417739.

Vele soorten VOGELS, sier- en krielkippen, eenden etc., tevens 2 jonge Fox hondjes. Roosterbergstr. 40, Opoeteren, Maaseik. Telefoon 09-32.89863809 ook zondag's vanaf 14.00 uur.

Meisje gezocht voor het verzorgen van PAARDEN en hiervoor kan rijden. Telef. 04450-4080.

Te koop jonge BOOMER-Teckeltjes, ingeënt, ontw. 7 weken oud. Telef. 045-712336/718218.

Te k. JACK-RÜSSEL terriërs, ingeënt en ontwormd, 7 weken. 04976-42524.

Te koop MERRIE 1.60m, goed gered[en] pony grote maat. 04450-4080.

Te k. weg. omstan[digheden] GOLDEN RETRIEVE[R] mnd. oud. Inl. 045-724[...]

VOLIÈRE-VOGELS te[...] Vrijdag en zaterdag h[...] Telef. 045-223379.

Te koop 2 flinke [...] BOKKEN. Tel. 045-255[...]

Te koop JACK RU[SSEL] en mini pony. ☎ 04404-[...]

Te k. NEWFOUNDLA[ND] PUPS, kleur zwart stamboom, ingeënt, wormd. Tel. 04752-1115

Te k. jonge blonde VIERPUPS, ingeënt e[n] wormd. Tel. 04957-424.

Te k. nest jonge B[...] RONPUPS met stam[boom] stam. Ned. en Belg[...] pioen. Tel. 04957-424.

Te koop jonge H[...] PUPS ingeënt en ont[wormd] ☎ 04957-424.

Te k. NEWFOUNDLA[ND] pups met stamboom, [...] ënt en ontwormd, [...] vrije ouders. ☎ 0413[...] 72718 of 06-52.962421.

Te koop AIREDALE pups, stamboom, ontwormd van Ned. Erk. door de raad v[...] heer. ☎ 09-32.8985.228[...]

Te koop PUPS van H[...] Maltezers, Poedels, [...]neesjes, Keesh[...] Schnauzers, Shi-Tzu's Boxers. Telefoon [...] 91851. Ook op zondag.

Yorkshire-Terriër PUPS [...] en ontw.; tevens [...] King Charles Spaniel Tel. 04754-88015.

Te koop mooie, zeer [...] HAFLINGER hengst, 3 [...] 2 ezel-merries. Telefoo[n] 32.89863809.

Te k. 12-delige ge[...] seerde KONIJNENK[...] op wielen, ƒ 100,- per Telef. 09-32.89863809.

GRATIS af te halen poes en 2 Perzen. ☎ 728074.

Te k. Perz. Colorpoint TENS, ontw. en geënt stamb. Telef. 045-457927.

Te koop mooie [...] stokmaat 1.43 m., [...] L 2, verkeersmak, lief [...] kinderen. Ook iets vo[...] ginners. Telef. 04492-24[...]

Rijles

Gezien op TV!
ANWB Autorijleskampen
De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding. Afhankelijk van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen.
Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

Leeuw in nieuw jasje

ZEIST – Er komt een nieuwe, modernere Leeuw van Oranje. De KNVB heeft een reclamebureau opdracht gegeven de huidige creatie te restylen. Aan de uiterlijke verandering van het KNVB-symbool liggen commerciële belangen ten grondslag.

Voor handelsdoeleinden sluit de voetbalbond al enkele jaren contracten met firma's die via de verworven rechten de kas van de voetbalbond spekken.

Ten behoeve van de exclusiviteit gaat de Leeuw er nu eigentijdser uitzien om de concurrentie in supporterswaar te bestrijden.

Witt à la Dietrich

GELSENKIRCHEN – Het lang gekoesterde geheim is eindelijk publiek geworden. De Duitse kunstrijdster Katarina Witt, tweevoudig olympisch kampioene, wil in de rangen der amateurs nieuwe roem oogsten met oude muzikale glorie. Voor haar kür gebruikt Witt de evergreen van Marlene Dietrich 'Sag' mir wo die Blumen sind'.

„Het moet een kunstwerk op het ijs worden," zei de sierlijke schaatsster die haar uitstraling als Carmen jarenlang te gelde maakte in de professionele showwereld. 'Kati' heeft qua muzikale begeleiding voor haar rentree bij de amateurs weinig aan het toeval overgelaten. De befaamde Kurt Masur, de leider van het Leipziger Gewandhausorkest, heeft haar met raad en daad terzijde gestaan.

De nieuwe kür van Witt beleeft de première op 3 december tijdens het ijsgala in Frankfurt. Ernst wordt het over vier weken in Herne, waar de Duitse kampioenschappen worden gehouden. Daar moet de eerste sprong worden gemaakt richting Olympische Winterspelen Lillehammer.

De Duitse titelstrijd, doorgaans een provinciale aangelegenheid, is door de nieuwe verschijning van Witt plotseling een internationaal mediacircus geworden. De schaatshal van Herne is volledig uitverkocht.

● *Katarina Witt: Sag' mir wo die Blumen sind.*

EHC heeft wat goed te maken

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN – EHC-Wilhelmina '08 en SV Meerssen-De Baronie zijn morgen twee op papier interessante ontmoetingen in de hoofdklasse van het amateurvoetbal. EHC is belust op revanche na de ongelukkige nederlaag in en tegen Venray. Een uitgangspunt waarvan Wilhelmina '08 het slachtoffer moet worden. „Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Wilhelmina staat niet voor niets zo hoog op de ranglijst. Maar als EHC echt wil, is de ploeg tot veel in staat," aldus manager Karel Bauling die verder weet te melden dat iedereen van de Hoensbroekse formatie fit is.

Zou EHC er inderdaad in slagen het duel winnend af te sluiten, dan kan SV Meerssen daarvan profiteren. Bij winst thuis tegen De Baronie komen de geelzwarten alleen op kop. Een opgave die zonder de langdurig geblesseerde Merk en waarschijnlijk ook zonder Scheffers (schorsing op komst) geklaard moet worden.

In de eerste klasse staan Waubach, Eijsden en RKVCL met 11 punten boveaan. Van dit trio is Waubach met drie punten uit de laatste vier duels aan een minder sterke serie bezig. Oefenmeester Rob Hutting wil thuis tegen Chevremont dan ook strijd zien. „Op dat onderdeel zijn wij de laatste weken tekort geschoten."

Miranda dat Eijsden ontvangt, heeft tot nu toe pas vier maal gescoord. „Je wordt er soms moedeloos van, maar we blijven erin geloven," zegt trainer Henk Verheezen. „We spelen goed, het zal best gaan lukken. Misschien tegen Eijsden al." Verheezen hoopt dat Arno Verkooyen na zeven maanden afwezigheid door een liesblessure morgen zijn rentree kan maken.

Ook RKONS staat op een degradatieplek. De ploeg uit Schaesberg speelt thuis tegen RKVCL. Dus krijgen de Maastrichtenaren het moeilijk, want ondanks de tegenvallende resultaten heeft RKONS thuis al anderhalf jaar niet meer verloren. Lindenheuvel en Limburgia ontmoeten elkaar in Geleen. Een subtopwedstrijd waarvan de winnaar volop in de race blijft voor de prijzen.

Ook Sauzée houdt het voor gezien

PARIJS – Na Jean-Pierre Papin heeft ook Franck Sauzée bedankt voor het nationale voetbalteam van Frankrijk. De 29-jarige middenvelder van Atalanta Bergamo heeft geen motivatie meer na de gemiste kans op kwalificatie voor het eindtoernooi in de Verenigde Staten. De voormalige speler van Olympique Marseille kwam 39 keer voor Frankrijk uit. Sauzée maakte als international negen doelpunten.

Deense fan wil Noor worden

KOPENHAGEN – Een Deense voetballiefhebber, ernstig teleurgesteld doordat zijn nationale elftal de eindronde van het WK miste, wil tijdelijk het Noors staatsburgerschap. De Noorse ambassade in Kopenhagen heeft dat bekendgemaakt. De Noren, die zich in groep 2 met Nederland wel plaatsten, betuigden hun sympathie met het schriftelijke verzoek van de Deen, maar geven hem weinig kans.

Nog geen ploeg rond Van Moorsel

HEERLEN – De sponsorploeg rond wereldkampioene Leontien van Moorsel is voorlopig van de baan. De geïnteresseerde bedrijven hebben afgehaakt, omdat een wielerteam niet in het marketingbudget paste. Voor de wielerploeg was een bedrag van 550.000 gulden nodig. Zaakwaarnemer Harry Jansen en de beoogde ploegleider Piet van de Kruys geven hun zoektocht nog niet op, maar hebben op dit moment geen concrete contacten met mogelijke andere financiers.

Karpov als politicus

MOSKOU – De Russische schaakgrootmeester Anatoli Karpov, dankzij zijn zege op Jan Timman de officiële kampioen van de wereldfederatie, is de door de partij van metaalarbeiders in zijn woonplaats Slatoest in het zuiden van de Oeral kandidaat gesteld als regionaal volksvertegenwoordiger. „Ik heb niet de bedoeling minister of zo te worden," zei Karpov, „maar als de mensen mij kiezen, zal ik zeker in het parlement de belangen van mijn volk behartigen."

Forse premie en dikke auto

BOEKAREST – De Roemeense voetballers die zich door een 2-1 zege op Wales kwalificeerden voor het WK, zijn vorstelijk beloond met een vette bankrekening en een dikke auto. Alle spelers kunnen rekenen op een premie van honderddertigduizend gulden en een Mercedes 200. Het geld is afkomstig van de nationale bond. De auto's zijn door een gefortuneerde Roemeense zakenman beschikbaar gesteld.

Omzettingen bij Fortuna, selectie Roda nagenoeg compleet

MVV zoekt afleiding

MAASTRICHT – MVV vertrekt een dag eerder naar het noorden. Vandaag reist het Maastrichtse gezelschap al richting Volendam voor het competitieduel van morgenmiddag. MVV heeft voor deze aanpak gekozen om de aandacht van de spelers af te leiden van de vermeende zwart geld-affaire bij de Maastrichtse club. „De afgelopen dagen is weinig van voetballen terechtgekomen," verklaart trainer Sef Vergoossen.

„Dat is heel begrijpelijk. Om de aandacht van iedereen zo veel mogelijk op het duel tegen Volendam te richten, leek het me derhalve beter een dag eerder te vertrekken." De MVV-trainer weet nog niet of hij morgen gebruik kan maken van Scheepers, Albregts en Benneker. Het drietal kampt met lichte blessures.

Talenten

Trainer Chris Dekker van Fortuna Sittard heeft voor het duel vanavond (20.00 uur) in De Baandert tegen Excelsior enkele omzettingen moeten doorvoeren in zijn team. Door de schorsingen van Willy Boessen, Fred de Jong en Jerry Taiuttu, en door de blessure van Fuat Usta vallen vier belangrijke spelers weg uit de Sittardse selectie. Vervangers in die groep van zestien zijn de jonge talenten Marc van Bommel, André van der Zander. Eerder werden Rafa Losada en Kenneth Paysåther aan de selectie toegevoegd.

Of de twee youngsters Van Bommel en Van der Zander zullen spelen, is nog maar de vraag. Waarschijnlijker is dat Dekker in verdedigend opzicht kiest voor de ervaring van met name Jos Mordang. In de aanval zullen Bart Pernot en Rafa Losada waarschijnlijk een koppel vormen, met daarnaast Anton Janssen.

Moeilijk

Dat aanvalstrio zal het echter moeilijk krijgen tegen het stugge Excelsior, dat maar één punt minder heeft dan Fortuna. De ervaring leert immers dat ploegen die naar De Baandert komen, kiezen voor een verdedigend concept. „Wat niet wil zeggen dat de Rotterdammers er niet gevaarlijk uit zullen komen," aldus Dekker.

Tegen Feyenoord voor de beker dwong Excelsior een verlenging. „Dus is het een sterke ploeg. Als we verder gaan op de weg die we de laatste weken hebben bewandeld, kunnen we echter op een goed resultaat hopen. De kansen creëren we, alleen het scoren valt tegen. Maar ook dat gaat langzaam beter." Bij Fortuna zijn René Hofman en Roy van den Heuvel nog steeds aan het herstellen van slepende blessures.

Leeuwarden

Huub Stevens is al gistermiddag met een bijna complete Roda-groep naar Leeuwarden afgereisd voor de wedstrijd van vanavond tegen Cambuur. Alleen de langdurig geblesseerde Broeders en de wegens een rode kaart geschorste Van Galen ontbreken bij de Kerkraadse ploeg. Bij de selectie zijn in elk geval Van Hoogdalem en Kaliszan, die afgelopen dinsdag tegen elkaar in het veld stonden tijdens Jong Polen-Jong Oranje. Het duel in Leeuwarden tegen de hekkesluiter van de eredivisie staat in het teken van de revanche voor de nederlaag in de KNVB-beker tegen Helmond Sport. Daarom ook wordt de voorbereiding serieus opgevat, ofschoon de Friese ploeg dit seizoen nog geen enkel duel wist te winnen.

In zevende hemel

● *Mary Pierce kan haar geluk niet op. De achttienjarige tennisster uit Frankrijk blijft verbazen in het Masterstoernooi in New York. Ze bereikte verrassend de halve eindstrijd van het evenement. Pierce, als zestiende en laatste geplaatst, versloeg zevenvoudig kampioene Martina Navratilova in drie sets: 6-1 3-6 6-4. Steffi Graf was veel te sterk voor de Zuidafrikaanse Amanda Coetzer: 6-1 6-2.* Foto: EPA

Zandvoort stuurt aan op formule 1

HAARLEM – De kans bestaat dat in de toekomst weer formule 1-wedstrijden op het circuit van Zandvoort worden gereden. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland gaan in beginsel akkoord met het plan van aanpak voor de baan. In het plan staat een beoordeling van tien voorwaarden waaraan het circuit moet voldoen voordat het de A-status kan krijgen.

Volgens GS blijkt uit de opzet dat het circuit inderdaad aan de gestelde condities kan voldoen. Als dit het geval is, dan is de minister van WVC bereid de Zandvoortse piste de A-status te verlenen. Dat predikaat stelt de exploitant in staat het circuit uit te breiden en geschikt te maken voor Grand Prix-wedstrijden in de formule 1.

De voorwaarden hebben onder meer betrekking op sporttechnische eisen, een milieu-effectrapport, normen van de wet geluidhinder en de scheiding tussen het circuit en het terrein van het nationale park de Kennemerduinen.

Nederlaag dames Iason

ETTEN-LEUR – De handbalsters van Iason verloren de competitiewedstrijd voor de eerste divisie tegen Internos met 18-11. Bij de rust was de stand van het Etten-Leur gespeelde duel 8-5.

Goulding schiet Haantjes af

GELEEN – In de eerste divisie van de zaalvoetbalcompetitie heeft het team H. Meyers koploper De Haantjes in de slotfase geklopt: 4-3. In de laatste minuut scoorde Glen Goulding de winnende treffer.
De Geleense ploeg neemt door deze overwinning de kopositie van De Haantjes over.

Daily Mirror weer in actie

Krant hitst lezers op tegen bondscoach

LONDEN – De Daily Mirror is een hetze begonnen tegen bondscoach Graham Taylor. In de editie van gisteren vraagt de krant de lezers een financiële bijdrage van één pond (ongeveer ƒ 2,80) om het contract van Taylor af te kopen. De verguisde manager heeft nog een verbintenis van acht maanden, hetgeen neerkomt op een salaris van ruim 200.000 gulden.

Het boulevardblad, dat deze week Polen bij een overwinning op Nederland een premie van ongeveer 28.000 gulden per speler beloofde, drukte in de uitgave van donderdag een gefingeerde, door Taylor geschreven ontslagbrief af, gericht aan bondsvoorzitter Bert Millichip. De trainer wordt dringend verzocht zijn handtekening te plaatsen.

„Met Taylor doorgaan heeft geen zin meer," geeft het blad de voetbalbond een hint. „Het Engelse voetbal heeft het absolute dieptepunt bereikt. Het is de plicht van de bond Taylor te ontslaan." De manager heeft echter al laten weten niet vrijwillig op te krassen.

Handballers repareren

Van onze correspondent
MICHEL JANSSEN

HAARLEM – Na twintig minuten in de ontmoeting tussen de Oranje-handballers en Egypte leidden de gasten met 1-7 en leek een afgang onafwendbaar. Maar met name in de tweede helft herstelde Nederland zich knap om uiteindelijk met 22-18 te zegevieren.

Eerder in de Haarlemse Handbalweek, tegen een verjongd Russisch team, klaagde coach Weerman over het slechte rendement van de Oranje-ploeg. Tegen Egypte begon zijn ploeg zo mogelijk nog slechter: veertien aanvallen voor één schamel doelpunt.

Verdedigend had Weerman veel minder te klagen. Tegen het einde van de eerste helft kondigde het herstel zich aan en toonde de ploeg eindelijk de nodige agressie.

In de tweede helft (begonnen met 5-10) dichtte Nederland onder meer door dubbele treffers van Van Olphen en Van der Zanden binnen acht minuten dat gat (11-11). Nog één keer leidden de Egyptenaren voordat ze een ontstellend mentale zwakte toonden.

Nederland rook zijn kans, kwam bij 14-13 voor het eerst op voorsprong en bleef secuur verdedigen. Met vijf treffers uit de laatste zes aanvallen onderstreepte Nederland zijn herstel.

sport kort

● VOETBAL – Leo van Veen is ook volgend seizoen trainer van FC Utrecht. De tussentijdse opvolger van Ab Fafié plakt er nog een jaartje aan vast.

● TAFELTENNIS – TC Nieuwenhagen houdt morgen in het clubhome voor de derde maal de Zesstedenkamp. Aanvang 09.00 uur. Finales 14.00 uur.

Vuelta geknipt voor Indurain

MADRID – De organisatoren van de Ronde van Spanje '94 zijn Miguel Indurain goed gezind. Ze hebben een route uitgestippeld die hem op het lijf geschreven is. Dat is gebeurd om Indurain na twee jaar afwezigheid in de Vuelta eindelijk weer eens aan de start te krijgen.

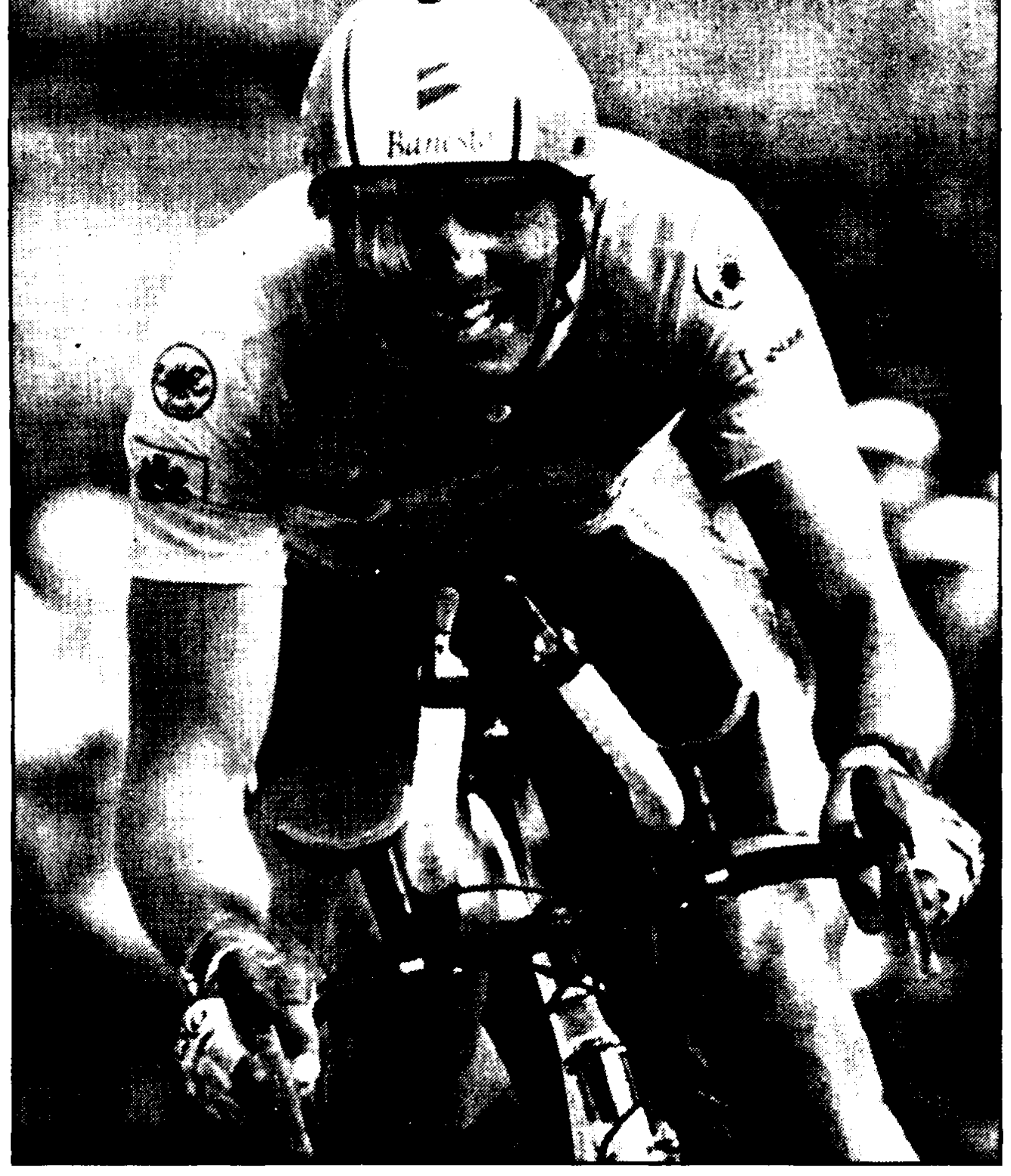
De onkreukbaar lijkende vedette heeft nog geen beslissing genomen, hoewel de druk uit Spanje toeneemt en sponsor Banesto heeft laten doorschemeren zijn boegbeeld in eigen land in actie te willen zien.

De Vuelta, die volgend jaar voor het laatst in het voorjaar wordt gereden en daarna verhuist naar september, telt 21 etappes over in totaal 3.520 kilometer, waarvan 101 kilometer tegen het uurwerk; een proloog over 9 kilometer en twee vlakke tijdritten van 40 en 52 kilometer, de specialiteit van Indurain.

De ronde telt zes etappes met aankomst op een col, met de Sierra Nevada op 2500 meter als het dak van de Vuelta. In totaal negen bergritten en negen vlakke etappes.

Breukink

De organisatie hoopt niet alleen op de komst van Indurain, maar ook op de winnaar van de twee voorgaande edities, Rominger, en diens landgenoot Alex Zülle. De deelneming van Erik Breukink is onzeker. Als diens chef d'equipe Saiz ook een ploeg afvaardigt naar de Giro, treedt de Nederlander daar als kopman op en Zülle in Spanje.

● *Miguel Indurain, Vuelta in het vizier.* Foto: AP

sport in cijfers

HANDBAL

Haarlemse Handbal Week. Mannen, derde dag. Zwitserland-Roemenie 18-22 (6-11).

TENNIS

Frankfurt. Mannen, Masters, 5 miljoen gulden, Arthur Ashe-groep: Sampras-Bruguera 6-3 1-6 6-3.

New York. Masters vrouwen, 6,3 miljoen gulden Kwartfinales: Graf-Coetzer 6-1 6-2, Pierce-Navratilova 6-1 3-6 6-4. Dubbelspel, halve finale: Neiland Novotna - Sanchez-Vicario/Sukova 7-6 3-6 6-3.

VOLLEYBAL

Tokio. Grand Champions Cup, vrouwen, 2,7 miljoen gulden, derde dag: Cuba-Rusland 3-1 (13-15 15-4 15-7 15-5), China-Verenigde Staten 3-1 (15-7 15-6 9-15 15-6), Japan-Peru 3-1 (8-15 15-6 15-13 15-13). Stand: 1. Cuba 3-6, 2. China 3-4, 3. Japan 3-4, 4. Rusland 3-2, 5. Verenigde Staten 3-2, 6. Peru 3-0.

SCHAKEN

Tilburg. Interpolistoernooi, derde ronde, eerste partij: Lutz-Joesoepov 0-1, Nikolic-Joedassin 1-0, Sjirov-Mozetic 1-0, Andersson-Rozentalis 1-0, Razoevajev-Barejev 1/2-1/2, Akopjan-Georgiev 0-1, Kamsky-Atalik 1-0, Vaganjan-Jermolinski 1/2-1/2, Drejev-Malanioek 1/2-1/2, Karpov-Vizmanavin 1/2-1/2, Kajdanov-Piket 1-0, Cvitan-Smirin 1-0, Adgestein-Ivantsjoek 1-0, Timman-Beljavski 0-1, Adams-Morozevitsj 0-1, Episjin-Sjabalov 1-0.

sport op tv

VANDAAG

09.45-11.00 Dld 2: ski, wereldbeker-reuzenslalom vrouwen.
12.55-13.45 Dld 2: ski, wereldbeker-reuzenslalom vrouwen.
16.00-17.00 Dld 3: Sport 3 extra.
17.00-17.26 Dld 3: Sport im Westen.
17.30-17.57 Dld 1: Sportschau.
18.10-18.40 RTL 5: Bundesligavoetbal.
18.38-18.48 Ned 2: Sportjournaal.
19.10-19.45 Dld 1: Bundesligavoetbal.
22.10-23.30 Dld 2: Aktuelle Sport-Studio.
22.15-22.50 Ned 3: Studio Sport.
22.45-23.25 BRT 1: Sport op zaterdag.

ZONDAG

11.30-13.00 Ned 2: TV Sport.
12.30-13.00 BRT 1: Sportmiddag.
12.47-13.30 Dld 2: ski, wereldbeker-reuzenslalom vrouwen.
13.00-13.35 RTL Television: voetbalmagazine.
14.05-16.00 RTL 4: golf.
15.00-16.30 BRT 2: Superprestige-veldrijden vanuit Gavere.
16.05-18.15 Dld 2: ruitersport wereldbeker Berlijn), volleybal Duitsland-Canada, ski wereldbeker-reuzenslalom vrouwen.
17.05-17.30 RTL 5: WK Voetbal '94: vooruitblik.
18.10-18.40 RTL 5: voetbal.
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau.
18.45-20.15 Ned 3: Studio sport.
19.45-20.15 BRT 1: Sportweekend.
22.00-22.10 Dld 2: Bundesligavoetbal.
22.00-22.49 Ned 2: Italiaans en Spaans voetbal.
22.35-23.00 BRT 1: Sport.

Opleidingen

'Voetbalkenners' over de prangende vraag rond de toekomst van Oranje:

Doet Cruijff het of doet hij het niet?

DOOR HENRI VAN DER STEEN

EN HAAG – Oranje is er na de 1-3 zege op Polen, de coach nog. Wordt het nog wat met Cruijff of et, dat is de vraag. Leo Beenhakker denkt dat uijff het doet. Willy van de Kerkhof denkt dat uijff het niet doet. Omdat z'n vrouw niet wil dathet doet. Jan Zwartkruis hoopt vooral dat Cruijff et doet. „Elke ander moet het respect afdwingen, uijff hoeft er alleen maar te zijn."

mag Willy van de Kerkhof het en! De oud-PSV'er, die tegenordig voortdurend bij Ajax op tribune zit ('Ik wilde weer eens etbal zien'), speelde naast uijff in diens laatste wedstrijd or Oranje, thuis tegen België 0), eind '77. Van de Kerkhof rd en bleef een Cruijff-fan.

hoop dat ik het mis heb, maar denk dat-ie het niet doet vanwege privé-omstandigheden. Ik denk t Danny niet wil. Je herinnert je affaire van '74 en je kent Jopie derhand en je kent ook de uitukking van de vos die wel z'n ren maar niet z'n streken vert. Dus denk ik dat Danny het zo'n goed idee vindt als Johan r zes tot acht weken en route

● Johan Cruijff kwalificeerde zich niet met Oranje, maar gaat volgens de 'kenners' wel naar Amerika.

Archieffoto LD

arty

e affaire van '74 betrof een nachlijke party, pal voor de finale en West-Duitsland, rond en in t zwembad van het spelershotel et, volgens de overlevering, vol blote meiden en ander vertier. uijff moest volgens de verhalen el naar huis bellen om het prikkelende artikel in het sensatieblad Bild te ontkennen om later plechtig te beloven nooit meer zo lang van huis te blijven. Het zou de ware reden zijn voor Cruijffs bedankje om vier jaar later met Oranje naar het WK in Argentinië af te reizen.

Het spijt Van de Kerkhof allemaal wel. „Want met Cruijff kan Oranje wereldkampioen worden. Met Van Basten erbij, Gullit, Rijkaard, Vanenburg. Ja, die ook. En Gullit is de beste rechtsbuiten ter wereld, die komt er sowieso weer bij. Hij heeft gewoon de beste spelers ter wereld. Daarom zijn alle 'buitenlanders' ook voor Cruijff, die hoeven niet te vrezen voor hun plaats. De anderen zijn bang voor hun hachje, types als De Wolf en Van Loen. Want Johan kiest straks de echte voetballers. Als hij het toch zou doen."

Leo Beenhakker meent dat er voor Cruijff geen weg terug is; er is niet voor niets een overeenkomst. Beenhakker: „De KNVB moet maar meegaan in zijn eisen." Zegt Beenhakker het om te provoceren? „Dat krijg je: kwaaddenkenden zeggen dan dat ik Cruijff op z'n bek wil zien gaan. Absoluut niet! Ik vind alleen dat hij een morele verplichting heeft om het te doen. En ik denk ook dat-ie het doet."

Collega oud-bondscoach Jan Zwartkruis denkt dat ook, maar kent Cruijff. „We speelden uit tegen Engeland, ik wilde Neeskens op Keegan zetten. Cruijff zag dat niet zitten. We riepen Jan Peters erbij die niet beter wist dan dat hij niet zou spelen. Johan is met Jan gaan praten en ging uiteindelijk akkoord; Jan zou spelen maar precies zoals Johan wilde. Je hebt het gezien: 0-2, twee goals van Jan op passes van Johan. Als Cruijff verantwoordelijkheid neemt moet hij zeker weten dat het kan lukken."

Stem

Hij wil er maar mee zeggen dat Cruijff overal een stem in wil hebben. „Ik heb twee en een half jaar met hem gewerkt, zonder een probleem. Maar niets ontgaat hem en overal wil hij in betrokken zijn. Rijvers heeft nog eens geprobeerd hem terug te halen bij Oranje, maar de voorwaarden die Johan stelde waren voor Kees weer onacceptabel. Zo gaat het straks ook, de bottle-neck is Johans eisenpakket."

In het amateurbestuur van de KNVB moet ondertussen menigmaal gegniffeld zijn om het toch wat genante, soms kolderieke profsectie-gedoe rond Cruijff. Dat bestrijdt topbestuurder Dick Langenbach. „Ik ben eerder verdrietig. Zo'n warrig beleid rond de bondscoach past niet bij een bond die een visie heeft over Voetbal 2000, jeugdopleiding en landelijke competities voor B-junioren. Contract? Er is geen contract. Er is op papier een gesprek bevestigd, dat is iets anders dan een statuut waarover partijen zich kunnen uitspreken. Ik heb nooit iets van een notulering gezien. Een beetje ondoorzichtig allemaal."

De Arnhemmer denkt dat Cruijff voor het WK bedankt. „De publieke opinie is op de hand van Advocaat en Cruijff is een eerzuchtig mannetje. Bovendien: als hij geen Weltmeister wordt, gaat-ie af voor het grote publiek. Of hij dat wil riskeren..."

Guy Thijs, de oud-coach der Rode Duivels, heeft ook zo zijn twijfels. „Van mij werd dan gezegd dat ik verdedigend speelde, maar verdedigend moet ge discipline en controle hebben. Cruijff gaat er offensief in vliegen, dat is zeker. Die maakt het niet uit als hij 0-3 achter staat. Dan maakt hij er vier. Maar ik heb vorig jaar alle EK-wedstrijden van Nederland gezien in Zweden en dan heeft Oranje toch problemen achterin, al tegen Denemarken, toch geen grote ploeg."

Ook Leo Beenhakker kent natuurlijk de beperkingen van een coach. „En die beperkingen heeft Cruijff ook. Die staat ook met 3-0 voor tegen Atletico Madrid om vervolgens nog met 4-3 te verliezen. Die werd vorig jaar toch ook vroeg uit de Europa Cup gespeeld. Voor trainers geldt altijd een zekere onzekerheid, of ze nu Cruijff of Verbeek of Looyen heten."

Guy Thijs meent niettemin dat Cruijff iets toe te voegen heeft aan het Nederlands elftal. „De personaliteit van Cruijff is zeer belangrijk voor Nederland. Ik had in mijn ploegen nooit een speler die er bovenuit stak. Nederland heeft die spelers altijd wel. Ik kan me voorstellen dat een speler als Van Basten behoefte heeft aan de personaliteit van Cruijff."

Thijs

Thijs was gedurende vijftien jaar coach der Belgen. In die tijd (1976-1991) versleet Oranje heel wat bondscoaches: Zwartkruis, Happel, Zwartkruis, Rijvers, Baan, Rijvers, Michels, Beenhakker, Michels, Libregts, Beenhakker, Michels, Advocaat waren achtereenvolgens verantwoordelijk coach. Zwartkruis was dus de eerste. Die weet ook wat Thijs bedoelt.

„Cruijff heeft absoluut meer invloed dan wie ook. Cruijff heeft unieke kwaliteiten. Als speler al zette hij andere spelers op hun plaats, kon hij het spel tot op in de finesses analyseren. Hij zei laatst: 'Bestuurders moeten besturen, voetballers moeten voetballen, die hebben bij mij niks te vertellen'. Zo is dat. Het is de enige taal die topspelers verstaan."

Sponsors staan al in de rij om in Amerika graantje mee te pikken

Voetbal, een fantastisch produkt

DOOR ALBERT GEESING

POZNAN – Een kleine maand geleden waren ze in Zeist al tamelijk zeker van het Oranje-succes. Meteen na de overwinning op Engeland haalde de KNVB het draaiboek tevoorschijn dat drie jaar geleden als gids diende voor het WK in Italië. Het scenario was al eens geschreven, de marsroute naar Amerika '94 kon worden uitgezet.

et enige wat nog ontbrak om de krenkte Engelsen definitief af te chudden, was het benodigde unt tegen Polen. Het was een deil, maar daarmee stond of viel lles. Groot was daarom de euforie elopen woensdagavond.

ant maandenlang danste het Nerlands elftal op het slappe oord in groep 2, daarom slaakte enigeen in Poznan een zucht an verlichting. De bobo's, de ondscoaches en de spelers, maar ooral de sponsors. Zij pikken ag een graantje mee en kunnen allerlei acties rond Oranje op w gaan zetten. Ze liepen in znan voorop in de polonaise en den weer allemaal van Oranje. t als de componisten van het lealied, die de komende weken saal de studio's induiken om ene smartlap na de andere te oduceren.

● Dennis Bergkamp (rechts Overmars) heeft 2-0 gescoord tegen Engeland. Op dat moment stond de poort naar Amerika weer wijd open.

Archieffoto LD

uur

anje is plots weer helemaal in. nog dichtbij, maar straks heel r weg als het Nederlands elftal nd mei de oversteek maakt. or het gros van de supportersot, die per bus, auto of vliegg naar Poznan was gekomen, is t WK in de Verenigde Staten betaalbaar. Voor de duurste ats bij de finale op 17 juli in de se Bowl van Pasadena (Califors) moet een slordige duizend lden worden neergeteld, voor e wedstrijden in de voorronde s meer dan helft. De bodemprijs or een groepswedstrijd beaagt 40 dollar, een dikke zestig lden.

et goedkoopste arrangement or een voetbalreisje met een rblijf van vier dagen en een oepswedstrijd kost om en nabij 1.750 gulden. Wie vijftien dagen ar Amerika wil en drie groepsedstrijden wil bijwonen, komt op een bedrag tussen de 3.800 4.500 gulden. De voetbalfreak die niets wil missen en het Nederlands elftal tot eventueel in de finale wil volgen, moet voor een verblijf van 31 dagen en zeven wedstrijden de lieve som neertellen van tussen de 7.100 en 11.000 gulden.

Het gros van het Oranje-legioen zal zijn aangewezen op de televisie. Het speelschema is zodanig in elkaar gestoken dat 24 van de 52 wedstrijden in het weekeinde worden gespeeld, Europese tijd 16.30 uur, 20.00 uur en 23.30 uur. „We hebben geen enkele indicatie in welke groep Nederland wordt ingedeeld", tast Jan Huijbregts tot de loting op 19 december in Las Vegas in het duister. De KNVB gaat echter niet met de armen over elkaar zitten. Het WK-bureau, onder leiding van directeur betaald voetbal Cees Wolzak, draait vanaf vandaag op volle toeren.

Hotels

Huijbregts, een van de zes leden van het WK-bureau, kent het klappen van de zweep. „Het eerste wat we nu gaan doen, is het regelen van de accommodatie. We moeten opties zien te krijgen op hotels in de negen plaatsen waar gespeeld wordt. Je kunt wel wachten tot de loting is geweest, maar dan is de kans groot dat je achter het net vist. Daarom gaan Advocaat en ik, en Smorenburg met dokter Kessel binnenkort in Amerika op onderzoek uit".

België heeft volgens Huijbregts 'de hele santekraam' al voor elkaar. „De Belgen hebben ons al toegezegd de opties die zij hebben aan ons te willen overdragen.

Daarnaast hebben wij de toezegging van Philips dat zij ons willen adviseren. We gaan na of er meer Nederlandse bedrijven zijn, die hand en spandiensten kunnen verrichten".

Huijbregts ziet het als een voordeel dat veel hotelhouders het plezierig vinden om Oranje te huisvesten. „Die ervaring hebben wij opgedaan in Italië en Zweden. Daar hadden wij meestal een streepje voor. Oranje heeft in het buitenland toch een bepaalde uitstraling". Met Advocaat is de afspraak gemaakt dat de voorbereiding op het WK begint in eigen land en dat Oranje voor de laatste week afreist naar Canada. Waar dat zal zijn, is mede afhankelijk van de loting. Huijbregts: „Die plaats zal in dezelfde tijdzone moeten liggen. Daar wordt ook de interland tegen Canada gespeeld".

Groepen

Het toernooi met 24 deelnemende voetbalnaties is opgedeeld in zes groepen. Groep A en B spelen in Los Angeles, San Francisco en Detroit, groep C en D in Chicago, Boston en Dallas, groep E en F in New York, Orlando en Washington. Titelhouder Duitsland speelt op 17 juni in Chicago de openingswedstrijd, de eerste overdekte wedstrijd op een WK (met de Verenigde Staten) is een dag later in de Pontiac Silverdome van Detroit.

WK-voetbal is meer dan tegen een balletje trappen. Het gaat vooral om geld, om heel veel geld. „Toch", meent Wolzak, „gaat het niet op de eerste plaats om de financiële kant van de zaak, maar zeker ook om de sportieve. Zo'n toernooi heeft een enorme uitstraling". En een enorme aantrekkingskracht op het bedrijfsleven. Nieuwe, potentiële sponsors hebben zich al bij de KNVB gemeld, project-sponsors zullen geweerd worden. De bond heeft leergeld betaald en gaat alleen nog in zee met structurele sponsors. „Ze zullen zich moeten binden voor twee jaar, anders beginnen we er niet aan", zegt Huijbregts. „Het zou best aantrekkelijk kunnen zijn om tien WK-sponsors aan te trekken, maar dat kun je niet maken tegenover de sponsors die ons twee jaar lang steunen. Dat gelazer met die zonnebrillen voor het WK in Italië willen we niet meer".

„Bij deelneming aan een groot toernooi", denkt marketing-deskundige Hans Schraders, „gaat het vooral om de motivatie en de emotie die zo'n WK oproept. Dat is niet te kapitaliseren. Voor de KNVB wordt het toernooi pas echt interessant als het Nederlands elftal de kwartfinales haalt". Huijbregts fronst z'n wenkbrauwen. „Het is best aantrekkelijk om ver te komen, maar het is niet zo: hoe verder je komt, des te meer je per saldo overhoudt. Het premiestelsel is cummulatief. Hoe verder je komt, hoe minder blijft er in de pot. Dat heeft ook te maken met allerlei extra kosten".

Premies

Er komt de komende tijd echter genoeg geld binnen om geen medelijden met de KNVB te hebben. De zes sub-sponsors stoppen, bovenop de jaarlijkse bijdrage van 350.000 gulden, een ton in de WK-pot. Schoenen- en kledingfabrikant Lotto keert een plaatsingspremie uit van 300.000 gulden. Als Oranje de halve finales haalt, komt daar nog eens een ton bij. Dat bedrag komt weer te vervallen als het Nederlands elftal doordringt tot de finale. Bij verlies betaalt Lotto twee ton uit, bij een wereldtitel nog eens 100.000 gulden extra. Onduidelijk is alleen wat de financiële inbreng is van hoofdsponsor Nationale Nederlanden. Het gaat tussen nu en 1996 om ettelijke miljoenen, maar het exacte bedrag wil NN noch de KNVB noemen.

De internationals zullen er in ieder geval hun voordeel mee doen, vooral achter de onderhandelingstafel. De premie van 32.500 gulden, die zij na Polen - Nederland mochten opstrijken, is nog maar een klein deel vergeleken bij het bedrag dat zij nog tegemoet kunnen zien.

Poolbiljart: trendy, gaaf en ballen met rugnummers

Dick Jaspers kan nog net, Christ van der Smissen misschien ook, maar verder is het ouwe stomp. Carambolebiljarten is out, het poolvirus grijpt om zich heen. Tienduizenden spelen pool (spreek uit: 'poel', maar dan heel lang). Sprankelend, spetterend, lekker knallen. Iedereen wint van iedereen. Pool is funk, grunge en trendy. Heb je zó onder de knie. Niks contra-effect of piqué. Onwijs gaaf. Een hoop ballen. Plus zakken, want daar gaat het om. Een bal in de pocket geeft dezelfde kick als een Bergkampgoal in Poznan. Poolbiljart, *way of life*. Weten zesendertig miljoen Amerikanen allang. Keu en drie ballen, geen zak aan.

't Is in de zak

Volgens Mat Koussen gaat poolbiljart gouden tijden tegemoet. De Kerkradenaar die een paar jaar geleden een Limburgs circuit voor horecasporters opzette, wordt er lyrisch van. „Mensen nemen een keu en proberen iets met de ballen te doen." Hele volksstammen vermeien zich in de capriolen van de kogelronde, gekleurde paaseieren die nog rugnummers hebben ook. Poolbiljart, een gat in de markt.

Licentie

Mat Koussen was er als de kippen bij. Hij stichtte het bureau Holland Dynamics Promotion, benoemde zichzelf tot president en

door HARRY MURÉ

tikte prompt de licentie van de Europese Poolbiljart Bond op de kop. „Omdat niemand in Nederland er ooit iets mee deed."

Vreemde zaak. Vijfentachtig procent van de stotende mensheid bedrijft pool, vijftien procent snooker, maar onze nationale biljartbond KNBB zweert stokstijf bij de carambole. Veertigduizend leden. Het bestand neemt eerder af dan toe.

Peter Werres, uitbater van het Heerlense center Matchpoint en 'vice-president' van Koussens promotiefirma: „Ik ben zelf een fanatiek supporter van de carambole, maar je moet meegaan met de ontwikkeling. Snooker en pool zijn industrie. Business. Daarom bekommert de biljartbond er zich nauwelijks om." De eerbiedwaardige vereniging van heren met zwart vest en strikje verfoeit de commercie van oudsher.

Als de caramboleurs niet uitkijken, rollen de ballen de verkeerde kant op. De jeugd heeft haar keuze gemaakt. Pool dus, M/V. In het carambolebiljart is het – bandeloos – honderd man op één vrouw. Bij pool is de verhouding zeventig-dertig. Koussen: „Het is een nieuwe manier van samen uitgaan." In de disco-achtige, gelijkgeschakelde neo(n)illuminatie van een poolcenter hebben vrouwen geen seksistische opmerkingen te duchten als ze zich over de tafel vlijen.

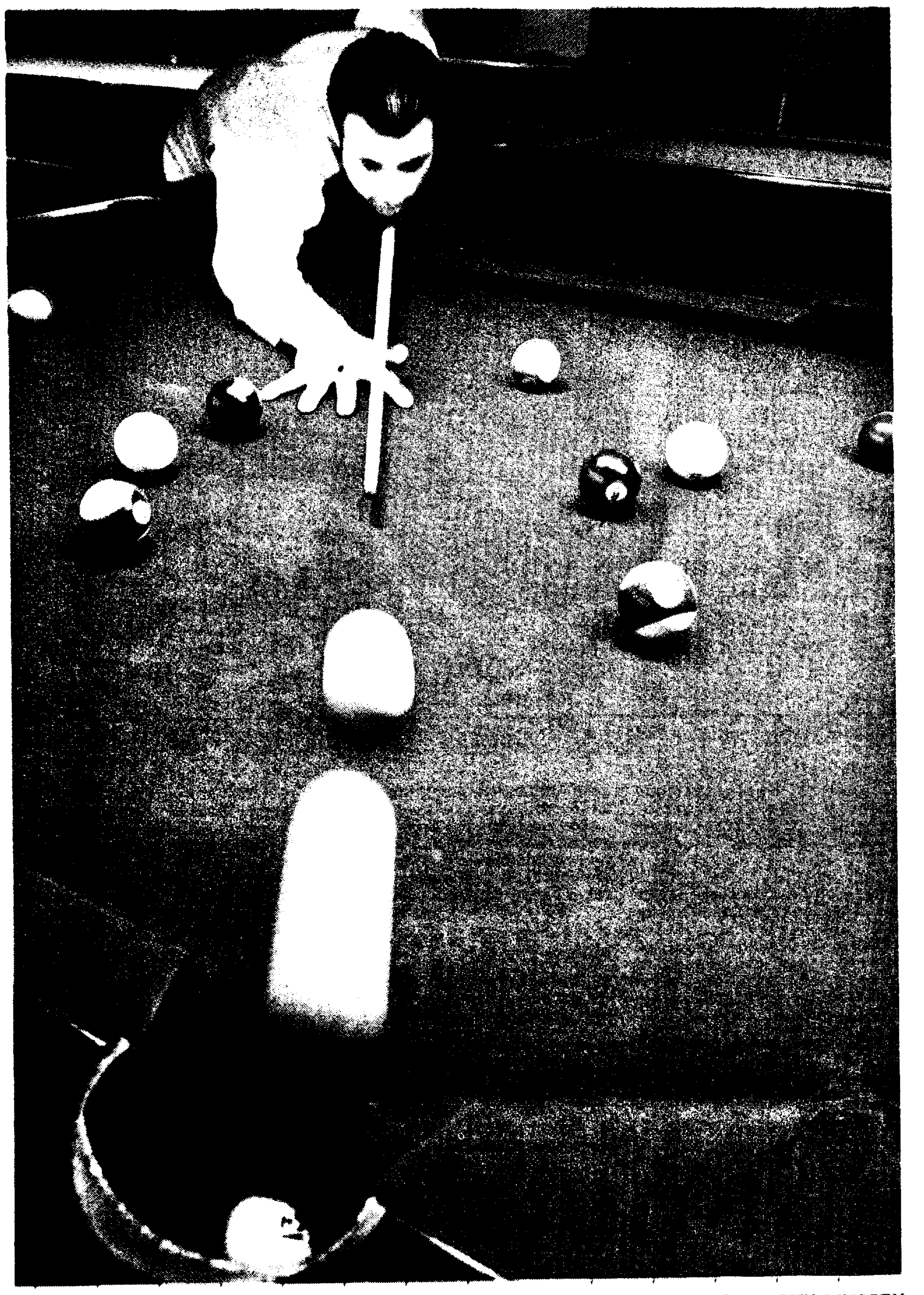
Dat groene laken variëert van zes tot en met negen voet (vergelijk de kleine en grote matchtafel van het gewone biljart). Er zijn drie disciplines: 8-ball, 9-ball en 14.1-straight pool. Allesbehalve wiskunde. De ballen gewoon in de zes zakken knikkeren. Vier pockets in de hoeken en twee halverwege de lange banden.

In het 8-ball met vijftien genummerde kogels plus witte stootbal gaat het erom dat bal 8 als laatste wordt gepot. Bij het 14.1 dienen veertien ballen in vooraf aangekondigde gaten te verdwijnen. Wie het eerst het vastgestelde puntenaantal scoort, is winnaar. 'Straight', rechttoe, rechtaan.

Joekel

Het minst gecompliceerd, en daarom het populairst, is 9-ball. De speler mikt met wit op nummer één van de negen gekleurde ballen. Dat levert het bekende beeld op van de uit elkaar spattende driehoek. Zo'n explosieve 'breakstoot' wordt uitgevoerd met een joekel van een stok. De ballen vliegen je om de oren. De kneep zit 'em in het in de zak spelen van bal nummer 9. Als het de eerste keer niet lukt, gaan de spelers verder met de fijnere keu.

Grote mannen van het Limburgse pool zijn Rob Alarm van Coriovallum en Hub Rademakers ('t Stupke), regerend Nederlands kampioen. De supporters koesteren hun 'cuemasters', maar de ware kroonprins is Jesse Thehu. De 21-jarige Gelener geldt met afstand als exponent van de *new generation*. Schraal, rap en kin op de keu.

● *Jesse Thehu, ruige sport.* Foto: DRIES LINSSEN

„Carambole is een rustig spel voor ouderen. Geen actie, je hoort niets." Snooker is in, pool is het einde. „Vuurwerk, pittig en vooral ruig." Pool maakt leven. „Spreekt de jeugd meer aan dan het gepriegel met drie ballen. Het vervelende van gewoon biljarten is dat je geen gaten hebt." Geen 'emmers' waarin de ballen ploffen na het jumpshot met het bevrijdende gevoel van de finishing touch.

Königswinter

Dankzij de licentie van Holland Dynamics Promotion neemt hij volgende maand als eerste Nederlander in de historie deel aan het wereldkampioenschap. Strijdtoneel is Königswinter aan de voet van de Drachenfels, waar de 'emmers' van het 9-ball op de negenvoets tafel veranderen in opengesperde muilen. Jesse Thehu spuwt vuur. Een rechstreekse confrontatie met Aziaten, Australiërs en vooral de Amerikanen. Als het even meezit, zwiept hij ze naar de overkant van de Rijn. Althans de ballen.

Via zijn overwinning in de nationale Buffalo Tour afgelopen maart heeft hij zich rechtstreeks geplaatst voor het hoofdtoernooi van vierenzestig cracks *all over the world*. Het gaat in Königswinter om veel geld. Honderdvijftigduizend harde Duitse marken.

Toch ziet Jan Huyerjans, voorzitter van de Nederlandse Poolbiljart Bond, het nog niet zo vlug gebeuren dat Oranje zich gaat mengen in het geworstel om het grote geld. Daarvoor ontbreken de structuur en de centrale aanpak. Tegenstrijdige belangengroepen fietsen dwars over de tafels. „Wij willen niet afhankelijk zijn van automatenhandelaren. Geen knieval voor de commercie." Baas in eigen pocket.

Schot

Jan Huyerjans benadrukt vooralsnog de ideële kant van het fenomeen pool. „De jongens van straat halen. Zorgen dat ze goed worden opgeleid."

De Nederlandse Poolbiljart Bond telt drieduizend leden, hond twintig clubs en dubbel zo teams. Het is een van de wei sportclans waar schot in zit jaarlijkse aanwas bedraagt procent. De jeugd neemt het o wegende deel van de progre voor haar rekening.

De bond van opperpooler Huyerjans is niet 'Nederlan maar covert praktisch alleen provincie Limburg. Merkwaar op het eerste gezicht. „Wij zijn enige bond die gericht werkt gens het beproefde model andere sporten. In de rest van derland wordt pool op commer le basis gespeeld."

Dat leidt tot nutteloze versplin ring. Elke dag wordt er wel erg een snooker- en poolcenter opend. De zaalhouder heeft g enkele behoefte aan bundeling verplichtingen jegens een ov koepelende organisatie an olympische gedachte, want zaak loopt als een trein. Onder ge competitietjes of streekto nooien, kassa. Een x-aantal bo jes die allemaal hun eigen k pioenschappen organiseren. die manier krijg je sportief ge natuurlijk nooit een 'nationaal tal' of een 'bekende Nederlande

Podium

Daar willen Mat Koussen en Pe Werres iets aan doen. „Er is e enorme basis, maar een breed p dium waarop vedetten zich ku nen manifesteren, ontbreekt. praten met de verschillende b den om tot een representati organisatie te komen. Als dat l hebben wij de Europese licen alvast bij de hand." Pool ma ook de beste kans om als dem stratiesport toegelaten te word tot de Olympische Spelen. „Ma dan moet je wel als één bond land vertegenwoordigen."

Jan Huyerjans is daar in princi niet afkerig van. „Bij ons staat commercie minder hoog in vaandel. Een overkoepelend gaan, internationaal spelen, grens over, prima, maar het m betaalbaar blijven voor de jeu Dat is onze grote zorg."

Prof

Voor Jesse Thehu speelt het p bleem sowieso niet. Hij heeft sponsor gevonden, Center Pock Sittard. Dubbelhandig is hij, co bineert snooker en pool. In de e klasse pool opereert hij vo Spoorzicht Geleen. Snooker do hij bij een Belgische club en Vught bij Heidelust. „In Limbu wordt het competitiepool op zesvoets tafel gespeeld. Voor h grote werk op de negenvoe moet ik het vooral hebben van training."

Prof wil hij worden, de eerste v Nederland. „Dat risico durf ik nemen. Snooker en pool vullen kaar goed aan. Maar binnenko maak ik de keuze, waag ik de sta Op termijn moet het mogelijk zi rond te komen van pool." Gel de haren, keu op de duim, kn van jewelste.

De ware poolbiljarter ziet er e gat in.

DOOR BENNIE CEULEN

Belgische auteur presenteert de ware Eddy Merckx

De mens achter de Kannibaal

HEERLEN - Een verteller is hij nooit geweest. Eddy Merckx sprak liever met de pedalen. En hoe. Vijf keer won hij de Tour de France. Even vaak de Giro. De regenboogtrui omgordde de Belg vier maal in zijn loopbaan, die hij in het voorjaar 1978 abrupt beëindigde. Liefst 32 klassiekers heeft hij ook nog op zijn naam staan. Een erelijst die wellicht nooit meer verbeterd zal worden. Maar wie is toch die man wiens mythische wielerdaden jarenlang door miljoenen mensen met passie gevolgd werden? Wie schuilt achter het introverte karakterbeest dat als beste wielrenner aller tijden de geschiedenis inging? Ontelbare krantenpagina's werden en worden nog steeds aan hem besteed, boeken over hem geschreven, maar over de mens Eddy Merckx werd men nooit veel wijzer. Daarom dook de journalist Rik Vanwalleghem gedurende maanden diep in de achtergronden van het Brusselse fenomeen, spitte in archieven, sprak met vrienden en vijanden, ploegmakkers en rivalen, familie en supporters en uiteraard ook met de 'Kannibaal' zelf. Een greep uit dit unieke boek, waaruit blijkt, dat Eddy Merckx een doodgewone jongen is van eenvoudige afkomst, die zonder fiets een gevoelige en vaak onbegrepen mediafiguur bleek te zijn.

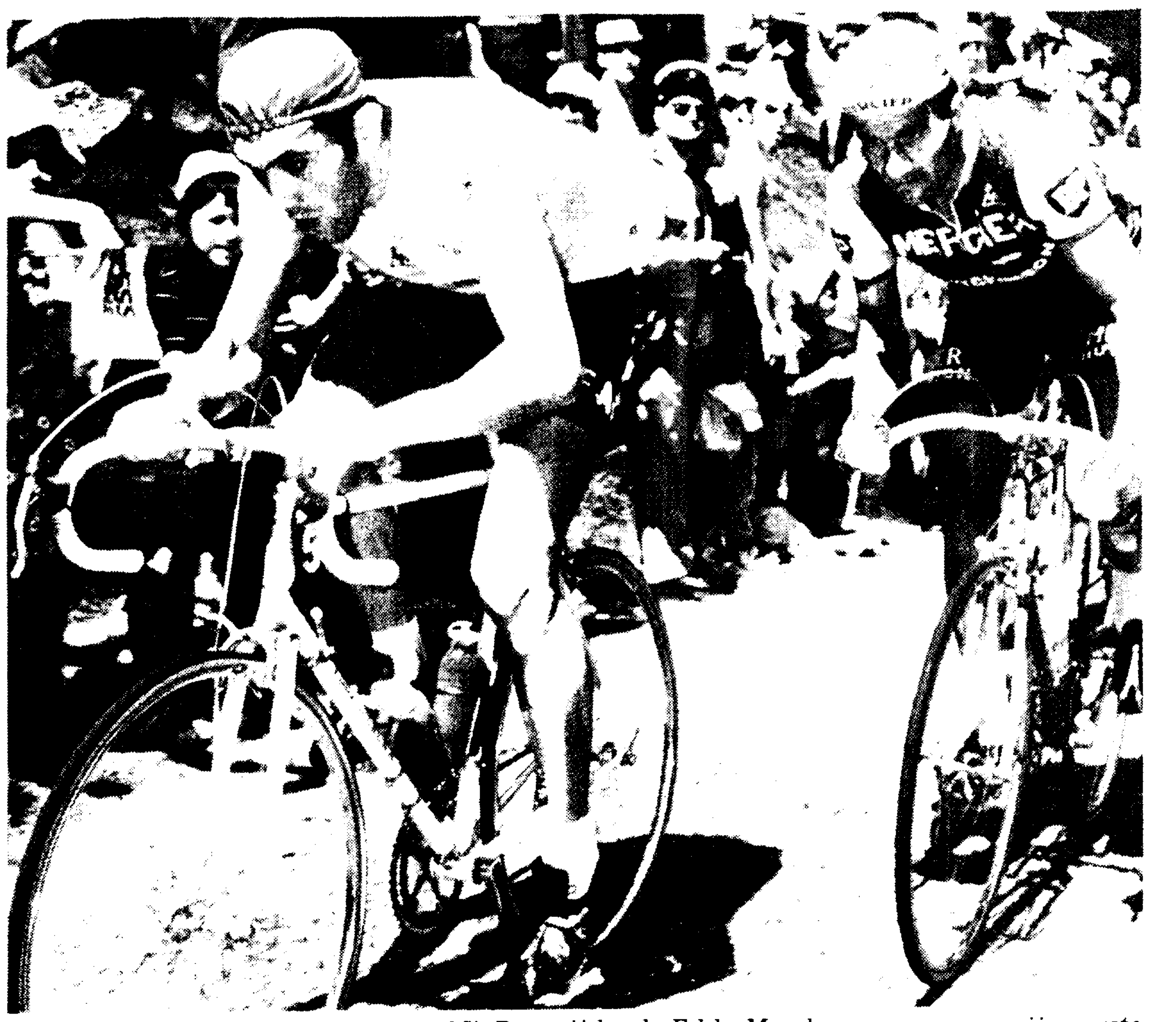
Ieder hoofdstuk van het boek ontvouwt een facet van zijn persoonlijkheid, karakter of emoties. „Vraag aan honderd mensen wie Eddy Merckx is en negenennegentig van hen zullen je antwoorden met een wedervraag: 'Wie kent er nu Merckx niet'," start auteur Vanwalleghem zijn storry.

De soms onwaarschijnlijke prestaties van de wielrenner Eddy Merckx bezorgden hem een naamsbekendheid zonder weerga. Miljoenen volgden zijn carrière op de voet, duizenden klampten hem aan voor een handtekening, honderden spraken met hem. Er bleef een constante: men kreeg nauwelijks hoogte van de introverte kampioen, die schijnbaar emotieloos door het leven ging en zich verbaal meestal tot het hoogstnodige beperkte. Noch de roes van de overwinning, noch de dreun van de nederlaag tekende herkenbare lijnen op zijn gezicht. Hij had de mimiek van de sfinx.
Iedereen kende Eddy Merckx, maar niemand kende hem echt. Merckx het mysterie. „Toen ik de volle laag van de belangstelling op mijn dak kreeg, klapte ik geregeld dicht. Alleen op de fiets was ik mezelf," zegt de tegenwoordig in Meise wonende directeur/eigenaar van de rijwielfabriek - hoe kan het ook anders - Eddy Merckx.

„Ik ken hem nu zowat een kwart èeuw en ik weet nog niet wie hij is," merkt Roger Swerts op, jarenlang zijn ploegmakker en rivaal. „Merckx is ondoorgrondelijk gebleven."

Jos Huysmans, vele jaren toeverlaat van Merckx en tegenwoordig bedrijfsleider in de fietsenfabriek van zijn vroegere kopman, vertelt dat Eddy nooit veel liet blijken. „Hij zei weinig. Je moest hem al een tijdje kennen en op zijn doen en laten letten om te weten of hij tevreden of ongelukkig was."

„Merckx was ook in het peloton de grote vreemdeling," vindt oudcollega Johan de Muynck. „Hij liet zijn persoonlijkheid niet zien, wellicht uit schrik dat hij dan ook zijn zwakke plekken zou moeten tonen. Het bekennen van een tekortkoming kon hij zich eigenlijk niet meer veroorloven."
Eddy Merckx werd op 17 juni 1945

● *„Alleen op de fiets was ik mezelf". De strijdende Eddy Merckx op weg naar zijn eerste Tourzege. Rechts Raymond Poulidor.* Foto: PINGUIN PRODUCTIONS

geboren in het Vlaamstalige Meensel-Kiezegem en verhuisde als kind met zijn ouders naar de Franstalige Brusselse randgemeente Sint Pieters Woluwé. Volgens Vanwalleghem de reden waarom Merckx het Nederlands noch het Frans perfect beheerst. De straatjongen Merckx, zoon van een kruidenier en streng katholiek opgevoed, maakte het Atheneum niet af om zich al op jonge leeftijd helemaal aan zijn geliefde wielersport te kunnen wijden. Toen al wist hij precies wat hij wilde worden: coureur.
Hij won alles wat er te winnen viel. Zijn honger naar succes werd nooit gestild. Liefst reed hij zijn rivalen compleet in de vernieling en op grote achterstand. Medelijden kende hij niet. Daarom ook werd hij door zijn collega's tot de Kannibaal gebombardeerd. Merckx' mening over zijn koosnaampje: „Ach, een beetje een wreed woord, maar wellicht gaf de concurrentie daarmee haar oprechte gevoelens tegenover mij weer. Christian Raymond noemde me in 1968 voor het eerst zo. In 1967 was hij bij Peugeot mijn ploegmakker. Maar dat jaar won ik niet zoveel. Het daaropvolgende seizoen echter begon mijn erelijst aardig aan te dikken en sprak Raymond me telkens aan met 'Canni'. Hij bedoelde dus kannibaal. De pers heeft dat later overgenomen."

Het valt niet altijd mee vedette te zijn, schrijft Vanwalleghem over de wielerkampioen van weleer. Merckx, drie keer Sportman van de Wereld, werd meer door de buitenwereld opgeëist dan hem lief was. De glorie en roem waren voor hem nochtans marginale drijfveren. Zijn ego moest niet gestreeld worden door allerhande vieringen, huldigingen en eerbetuigingen. „Ik fietste altijd voor mezelf", bekent Merckx in zijn biografie. „Ik heb nooit koersen gewonnen om supporters een plezier te doen. Je wint wedstrijden voor jezelf, om vruchten te plukken, om je inspanningen en opofferingen. Achteraf was ik wel blij voor die supporters, maar zij zijn nooit een motor achter mijn carrière geweest. Ik was nooit verliefd op applaus, je kunt daar de slaaf van worden. Wie tuk is op erkenning, heeft na zijn carrière geen leven meer."

Volgens zijn echtgenote Claudine was deze relatieve onverschilligheid van haar man geen valse bescheidenheid.. „Eddy fietste altijd vanuit een innerlijke drang. Hij zocht niet de erkenning, maar d bevrediging in zichzelf."

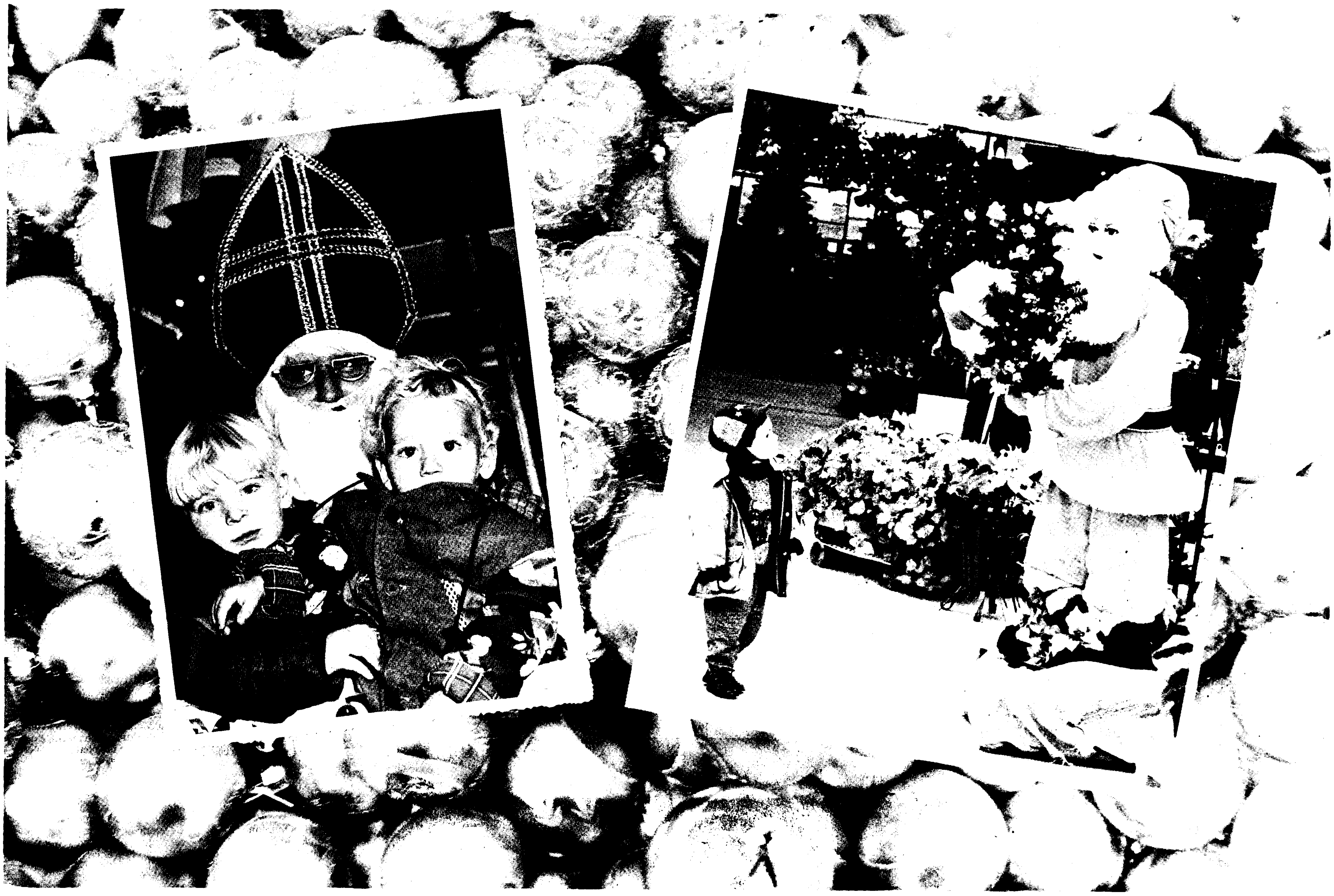
Roem heeft Eddy Merckx nooi aangesproken. Hij betaalt er n nog steeds de tol voor. „Ik word gebruikt als symbool. Men ver plicht me in mijn verleden verde te leven. Ik heb het steeds moeilij ker met die belangstelling. Men vraagt me voor de gekste optre dens. Als kijkvoer, men gaapt me aan. Dat is vervelend op den duur. Soms denk ik: ik scheer me twee weken niet, dan word ik door nie mand herkend. Ik wil niet geleefd worden, maar zelf nieuwe lijnen uitzetten. Ik ben geen God."

Pol van Himst, voormalig topvoetballer en de man die als bondscoach de Rode Duivels naar het WK in Amerika heeft geloodst, is een van Merckx' weinige echte vrienden. Ook een van de weini gen die weet hoe het wielerdie echt in elkaar zit. „Ik was zestien speelde bij Anderlecht en leerde Merckx via de beheerder van de club kennen. Maar pas na zijn af scheid, toen hij in het bekende zwarte gat viel, heb ik hem echt leren kennen. Hij is voor de massa de wat onderkoelde, emotieloze man geweest die zichzelf niet wil de prijsgeven. Het tegenstrijdige is, dat eens je hem hebt door grond, hij een gezellige, warme kerel blijkt te zijn, die houdt van grappen en bourgondisch gelach Als hij zich helemaal op zijn ge mak voelt, komt hij los en zorgt in kleine kring zelfs voor de ambian ce. Hij ontpopt zich dan tot imita tor en zanger."
Pol van Himst en Eddy Merckx gaan nu als een onafscheidelijk vriendenpaar door het leven.

Merckx de kluizenaar, twijfelaar idealist, Bourgondiër, vedette en wat dies meer zij. De met vee mooie foto's gecompleteerde en in vloeiende schrijfstijl geschreven biografie is doorspekt met nieuw tjes, anekdotes en getuigenissen opgetekend uit de mond van oud coryfeeën als Janssen, Ocana, Go defroot, De Vlaeminck, Gimondi Thevenet, Maertens, ploegleider Driessens en moeder Jenny Merckx. Een verrijking voor de boekenplank.

Eddy Merckx, de mens achter de Kannibaal. Auteur Rik Vanwalleghem, uitgever Pinguin Productions, Derbystraat 87, B-9051 Gent. Prijs in boekhandel: 69,50 gulden.

Kindervriend laat zich ooit nog eens door opdringerige kerstman kisten

Bij Ravenstein draaft hij vandaag even na twaalf uur binnen met zijn knecht. Maar is Sint nog wel oprecht welkom? Willen we met zijn allen de verjaardag van de stokoude heilige eigenlijk nog wel vieren? Of zitten we liever vanaf het begin van de herfst al onder de kerstboom? Wie bij het vallen van de bladeren de etalages in de stad bekijkt, ziet sterretjes van al die blinkende kerstballen. Terwijl daarin dan gewoon nog pepernoten behoren te liggen.
Comités in den lande eisen dan ook eerherstel voor de kindervriend. „Maar het is moeilijk. Als één winkelier al in oktober een plastic kerstboom in de zaak neerzet, menen de anderen dat ze niet kunnen achterblijven."
„En daar gaat Sinterklaas langzaam maar zeker aan kapot."

door **JOS VAN DEN CAMP**

Begin mei raken ze bij de tientallen vestigingen van Intratuin helemaal in kerstsfeer. Terwijl de doorsnee Nederlander nog ligt te bakken in de zon, komt in de tuincentra de ene na de andere lading *jingle bells* en kerstballen binnen. En meteen nadat de schoolvakanties achter de rug zijn, beginnen ze daar de boel op te sieren met al die kerstspullen. „Planten, bloemen en aanverwante zaken hebben nou eenmaal totaal geen raakvlak met het Sint-Nicolaasfeest maar des te meer met Kerstmis," verklaart Ruud Glasbergen, plaatsvervangend bedrijfsleider van het tuincentrum Intratuin in Heerlen de maandenlange – en vooral vroegtijdige – aandacht voor Kerstmis.

Het verkopen van sfeer in de vorm van kerstartikelen is commercieel zeer aantrekkelijk voor tuincentra. Kassa dus. Alleen al aan de verkoop van bijvoorbeeld kerstkransen, kerstverlichting-met-muziekje en kerstballen in alle kleuren en maten, zet Intratuin in Heerlen jaarlijks zevenhonderdduizend gulden om. En dat is tien procent van de totale jaarlijkse omzet.

Ook de grootwinkelbedrijven als Vroom en Dreesmann, Hema en Bijenkorf zetten sinds enkele jaren de trend die er op neer komt dat de kerstman de Sint nog lang voor diens verjaardag begint te verdringen. V&D is wat dat betreft een schoolvoorbeeld. „Als één winkelier al in oktober een plastic kerstboom in de zaak neerzet, menen de anderen dat ze niet kunnen achterblijven. En daar gaat Sinterklaas langzaam maar zeker aan kapot."

In Assen pikken ze dat niet. Daar heeft de plaatselijke middenstand de kerstman verboden zich vóór 6 december in etalages te vertonen. De regionale omroep aldaar roept 'foute winkeliers' vervolgens op het matje, zegt dat ze stout zijn geweest en geeft hen via de ether de roe. Een en ander heeft daar, en ook elders in het land, al geleid tot een onverwachte come-back van Sinterklaas. Maastricht zou het voorbeeld van Assen volgend jaar wel willen volgen, zegt voorzitter Doggen van de Maastrichtse centrumwinkeliers. En ook in Sittard, zo leert navraag, zien de winkeliers dat de aandacht voor Sint Nicolaas de laatste jaren verslapt en die voor Kerstmis toeneemt.

Het is echter de vraag of dat beeld overeen komt met de werkelijkheid.

Voor zo ver is na te gaan, beschikt het onderzoeksbureau AGB over de meest recente cijfers. Naar aanleiding van geluiden als zou de feestmaand december alleen maar leiden tot een soort oorlogsverklaring tussen een driftig inkopende kerstman en een wanhopig rondlopende Sinterklaas, onderzocht AGB het koopgedrag van vierduizend consumenten. Het bureau deed dat in 1990, 1991 en 1992, maar de cijfers van dat laatste jaar zijn helaas nog niet verwerkt.

Uit het onderzoek blijkt dat er slechts in de marge een gedragsverandering bij consumenten optreedt. De verwachting van de onderzoekers was dat er een verminderde belangstelling voor Sinterklaas zou zijn. „Maar uit het gedrag in 1990 en 1991 mag dat zeker niet geconcludeerd worden. Het meest opvallende is eigenlijk dat er sprake lijkt te zijn van een licht groeiend aantal mensen dat zowel Sinterklaas als Kerstmis gaat gebruiken als 'cadeaumoment'," zegt Annelies Bretveld van AGB.

In 1991 gaf negentien procent van de bevolking helemaal geen cadeaus met Sinterklaas én Kerstmis. Een even groot percentage geeft alleen met de Kerstcadeaus. Maar liefst 46 procent van de ondervraagden van twaalf jaar en ouder blijkt presentjes te geven met Sinterklaas. Zestien procent is zeer vrijgevig; die groep geeft bij beide gelegenheden cadeaus. De percentages in 1990 weken nauwelijks af van die van 1991.

In het bestedingspatroon verschillen jongeren enigszins van ouderen. Daarbij springt volgens de onderzoekers in het oog dat 20-29-jarigen relatief vaak iets met Kerstmis geven. „Op het moment dat deze groep blijvend meer Kerstmis als 'cadeaumoment' gaat benutten, dan zou de Goedheiligman uiteindelijk inderdaad het oude hoofd in de schoot moeten gaan leggen," voorspelt de AGB-woordvoerder Sints naderende opheffing.

Deze zorgwekkende berichten leidden september vorig jaar tot de oprichting van de Nationale Stichting Sint Nicolaascomité in Baarn. Henk Eilander, voorzitter van die club, wil dat Sint Nicolaas eerherstel krijgt. „Soms denk ik dat er nog maar één feest gevierd wordt in december." En wel het verkeerde.

Per hoofd van de bevolking werd vorig jaar voor de aanschaf van surprises voor Sint Nicolaas 147 gulden uitgegeven. Aan kerstcadeaus gaf diezelfde koper 151 gulden uit. Eilander wijt de groeiende aandacht voor het 'kerstgebeuren' aan de individualisering. „De toename aan videospelletjes die je in je eentje bedient, is een teken aan de wand. Minder aandacht voor het vieren van Sint Nicolaas heeft ook te maken met het feit dat er steeds meer gezinnen zijn waarin beide ouders werken. En die hebben gewoon veel minder of helemaal geen tijd om iets leuks van pakjesavond of het feest van Sinterklaas te maken. Daarentegen hebben ze in de kersttijd een paar dagen vrij en is er juist in die dagen sprake van een toenemende behoefte aan gezelligheid."

„Ook de internationalisering speelt een belangrijke rol. De televisie toont Kerst. En geen Sinterklaas."

Het nationaal comité, dat financieel afhankelijk is van sponsorende bedrijven en particulieren, wil op verschillende manieren het eerherstel voor Sinterklaas bereiken. Op 29 september vond bijvoorbeeld de aanbieding plaats van de allereerste 'Sintertaart' aan – wie anders dan – Hans Wiegel. Het was het eerste produkt in een serie van typische Sinterklaasprodukten die de komende jaren het licht moeten zien. Volgend jaar volgt wat dat betreft een boek waarin bekende Nederlanders vertellen over hun belevenissen met Sint Nicolaas.

Het nationaal comité wil verder de uitstekende uiterlijke verschijningsvorm van Sinterklaas bevorderen. „Er is de laatste jaren nogal wat gebeurd wat zijn waardigheid heeft aangetast," aldus Eilander die geen voorbeelden wil noemen.

Het nationaal comité ziet tenslotte een taak voor zichzelf weggelegd bij het coördineren van de landelijke en plaatselijke intochten. „In het verleden wist niemand waar hij nou echt aan toe was."

Als het een beetje meezit maakt Eilander het nog mee dat de 'nationale Sint' eindelijk eens eerder wordt ingehaald dan de zoveelste hulp-Sint van een of ander winkelcentrum op de hoek.

En als het tegenzit, komt de boot over een paar jaar gewoon nooit meer aan.

● *De kerk puilt uit, de gelovigen zitten tot buiten. 'Een mis is hier een ware happening, een hecht gevoel van samenzijn.'* Foto's: TON DE VREDE

'De verloren zoon', zoals hij zichzelf gekscherend noemt, is sinds maart 1992 weer volop aan het werk in zijn tweede vaderland. Voor de Meerssense pater Jef Martens, zijn zestig jaren zou je hem niet geven, is Mozambique dè grote uitdaging in zijn leven. En inderdaad, na zestien jaar burgeroorlog en met de eerste algemene verkiezingen in het vooruitzicht staat dit veelgeplaagde Afrikaanse land op een nieuw keerpunt in zijn geschiedenis.

Mozambique na zestien jaar burgeroorlog op weg naar vrede

Pater Martens: 'Het belangrijkste is opbouwen van zelfrespect'

DOOR JANINE NOLTEN

Hij ziet er prima uit: goed gebruind, met sprekende ogen en vol enthousiasme. Jef Martens gaat verder waar hij in 1976 noodgedwongen gestopt is. Mozambique is zijn levenswerk. Zijn standplaats de havenstad Beira. „Ik heb altijd geweten dat ik hier ooit terug zou komen. Waarom? Ik voel me hier thuis, ken de mensen en spreek de taal. Ik heb een goede band met dit land."

In januari 1962 zette Jef voor het eerst voet aan wal in Mozambique. Het land was toen nog een Portugese kolonie. In de stenen stad woonden alleen blanken. De Mozambikanen betrokken de rieten stad eromheen. Het was een onrustige tijd. De dekolonisatie kwam in de Portugese koloniën het laatst op gang. In Mozambique viel het eerste schot in de strijd tegen het Portugese bewind in september van het jaar 1964. Maar het duurde nog tot 25 juni 1975 voordat de bevrijdingsbeweging Frelimo (Frente de Libertaçao de Moçambique) het onafhankelijke Mozambique kon uitroepen.

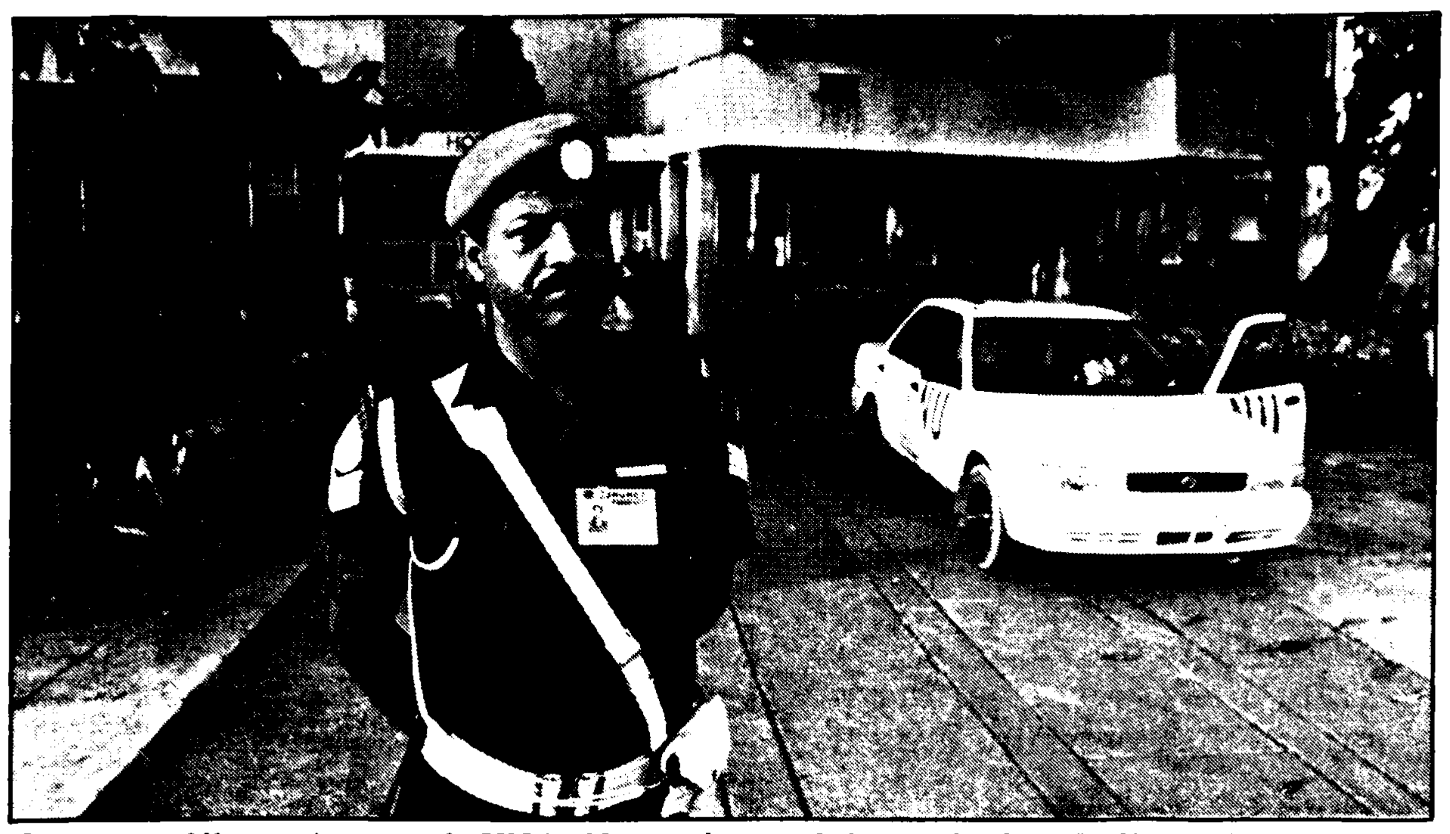
Helaas werd de jonge Afrikaanse staat niet veel rust gegund. Het marxistische Frelimo kreeg er een aartsvijand bij in de vorm van de guerrillabeweging Renamo (Resistência Nacional Moçambicana). Renamo, opgericht door het toenmalige Rhodesië van Ian Smith, had twee doelen. Het moest het onafhankelijksstreven in eigen land de kop indrukken. Daarnaast bevocht het tevens het communistische Frelimo-regime, dat op zijn beurt de bevrijdingsbeweging in het buurland steunde. Toen Rhodesië in 1980 het onafhankelijke Zimbabwe werd, nam Zuid-Afrika maar al te graag de taak van Rhodesië over. Het land werd een speelbal in het Oost-West-conflict. En de burgeroorlog sleepte zich voort.

Spanningen

Een jaar na het ontstaan van de volksrepubliek Mozambique pakte Jef Martens zijn koffers. „Na zoveel jaren oorlog kon ik er niet meer tegen. Ik had tijd nodig om op adem te komen. De spanningen tussen Frelimo en Renamo werden ondraaglijk. Vóór de onafhankelijkheid droeg ik Frelimo een warm hart toe, maar erna bleek de partij veel marxistischer te zijn dan we ooit vermoed hadden. Binnen dit regime was geen plaats voor de kerk."

Diezelfde katholieke kerk speelde bijna twintig jaar later een grote rol in het tot stand brengen van de vrede. Bijna twee jaar was zij een van de belangrijke onderhandelaars in het conflict tussen beide partijen. Met als resultaat dat Frelimo en Renamo afgelopen jaar oktober in Rome het vredesakkoord ondertekenden.

Voor volgend jaar oktober staan de eerste algemene verkiezingen op het programma. Een jaar later dan was voorzien. Maar de in Mozambique gestationeerde vredesmacht van de VN wil koste wat kost een tweede Angola voorkomen. De legers van beide partijen moeten met ingang van december eerst de wapens inleveren én een gezamenlijk nieuw, kleiner leger vormen. Pas daarna kunnen de verkiezingen plaatsvinden, en niet andersom. Tot zolang huisvest Mozambique een VN-macht van achtduizend man om het vredesproces te begeleiden. Kosten: een miljoen dollar per dag.

● *Het hoofdkwartier van de VN in Nampula wordt bewaakt door Indiase VN-militairen: een miljoen per dag.*

Mozambique staat op dit moment voor een immense taak. Het land zit economisch volledig aan de grond. Het is het armste land ter wereld. Van de bijna vijf miljoen vluchtelingen en ontheemden is naar schattingen anderhalf miljoen teruggekeerd. Overal zie je mensen nieuwe hutten bouwen. Op de 'machamba's' worden langzaamaan weer voedsel verbouwd. Hulporganisaties helpen de mensen door de verdeling van zaden en hakken. Maar hele delen van het land zijn nog op voedselhulp aangewezen. De jarenlange oorlog heeft een enorme schade aangericht. Twee miljoen landmijnen liggen er verspreid door het land. Huizen, scholen, gezondheidsposten, alles is verwoest. Op het platteland staan vaak alleen nog wat buitenmuren overeind. Het analfabetisme is schrikbarend hoog: negentig procent. De Mozambikanen moeten van voren af aan beginnen, maar waar?

Zelfrespect

Martens: „Het belangrijkste voor de mensen is het herwinnen van hun zelfrespect. Men is onzeker door alles wat er gebeurd is, onzeker over wat er komen gaat. In het Renamo- gebied waar ik werk, rond de plaats Inhaminga, wonen vijfenzeventigduizend mensen. Het feit dat ik na zestien jaar weer opduik is voor de mensen het beste bewijs dat er vrede is. Ze hebben niets meer. Ik heb mensen uit de bush zien komen, met alleen maar boomschors aan hun lijf. Wat is dan zelfrespect? Wat je niet hebt, ben je ook niet. Vandaar dat we met een klein team begonnen zijn met mensen te praten. We proberen uit te zoeken hoe deze mensen de draad kunnen oppakken voor een zelfstandig leven. Bijvoorbeeld door het opzetten van een atelier. De Mozambikanen willen de cirkel van afhankelijkheid graag doorbreken. Maar ze hebben een klein zetje nodig. We werken vanaf de basis, vanuit de behoeften van de mensen zelf."

De laatste jaren is Mozambique overvallen door een stortvloed aan hulporganisaties. De jacht van donoren op doelgroepen neemt soms absurde vormen aan. Of zoals een Nederlandse diplomaat het uitdrukte: „Neem jij de vrouwen met één been boven de vijfentwintig jaar, dan nemen wij de jongeren in deze groep." Het land telt alleen al 175 officieel geregistreerde Niet Gouvernementele Organisaties (NGO). Het is voor donoren veel aantrekkelijker grote dan kleine geldbedragen te geven. Want de besteding van de laatste gelden is veel makkelijker te controleren. Zo kan het gebeuren dat Jef Martens voor zijn relatief kleine projecten moet leuren voor steun, terwijl het op een andere plek met bakken binnenkomt. En dat steekt. Martens: „Als je ziet wat de VN hier kost. Al die blauwhelmen. Al dat geld dat gestopt wordt in verkiezingen, terwijl het merendeel van de mensen analfabeet is. Verkiezingen is een hol woord. Het is net als eb en vloed; straks is de VN weg en de troep blijft over. Er wordt nauwelijks in iets blijvends geïnvesteerd. De mens is niet op zijn plek. In de plaats van soldaten hadden hier verplegers moeten komen."

Plannen heeft de pater genoeg. Inmiddels heeft hij een eigen NGO van de grond getild („de enige manier om aan geld te komen") en liggen allerlei ideeën in het verschiet. Van een boeren- en vrouwenbond tot een boerenleenbank.

Uitzonderlijk

Jef Martens werkt sinds februari van dit jaar, als enige buitenlander in Renamo-gebied. Dat is heel uitzonderlijk. De verhouding tussen de Frelimo-regering en de voormalige guerrillabeweging is nog broos. De meeste hulporganisaties moeten hun goederen aan de Renamo-soldaten afleveren, die dan verder zorg dragen voor de verdeling in hun gebied. Tenminste, dat hoopt men dan. Renamo heeft in het buitenland en in de officiële staatspers een uiterst slechte naam opgebouwd. Niemand vertrouwt de partij, die qua praktijken vergeleken wordt met de Rode Khmer. Toch zijn veel Mozambikanen op de hand van Renamo. Het is voor hen de partij van het volk, de partij die voor het herstel van oude waarden heeft gevochten. De guerrillabeweging blijkt bovendien veel gedisciplineerder en beter georganiseerd te zijn dan men ooit had durven dromen. Na de ondertekening van het vredesakkoord is er nauwelijks nog een schot gelost.

Pater Martens durft er zijn hand voor in het vuur te steken dat de voedselhulp in Renamo- gebied op de juiste plek terecht komt. „Ik heb het zelf gezien. Dat is in Frelimo-gebied wel anders. Daar verdwijnt de helft onderhands." Volgens de pater is Frelimo in de beeldvorming altijd te gunstig afgeschilderd. „Beide partijen hebben in de oorlog wreedheden begaan. Het uiterst negatieve beeld dat men in Nederland van Renamo heeft, is in de hand gewerkt door de gekleurde informatie die het Angola-comité in de zeventiger jaren gaf. Als wij, priesters, onze mond opendeden over wandaden van Frelimo, werden we niet geloofd. Frelimo is in het buitenland nooit objectief beoordeeld."

Inmiddels maakt Renamo veel werk van een beter image. De vanouds militaire organisatie wil zich omvormen tot een heuse, politieke partij. Momenteel heeft Renamo een beperkte, lokale macht, aldus Martens. „Op het platteland heerst nog de oude bestuurstraditie. Renamo heeft altijd geprobeerd via de oude stamhoofden het volk te beïnvloeden. Nu zoekt men ook op administratief, bestuurlijk vlak een link met de stamhoofden."

De jarenlange burgeroorlog in Mozambique is een strijd geweest, die grotendeels over de hoofden van het volk heen ging. Dat heeft ook nu nog gevolgen. Martens: „Het Mozambikaans conflict is te vergelijken met twee tijgers die vechten om hun prooi. Met hun klauwen hebben ze het volk vermorzeld. En nu trekken de tijgers hun nagels in. Allebei aaien ze diezelfde prooi op een allerliefste wijze, ze proberen het volk te paaien. Vind je het gek dat de Mozambikanen wantrouwend zijn?" Kerk

Tijdens de beginjaren van het Frelimo-regime is de kerk resoluut aan de kant gezet. Renamo daarentegen staat veel positiever tegenover het geloof. Met de afschaffing van het marxisme en de vrede in zicht, is er opeens weer een concrete plaats voor het geloof. Wat betekent de kerk voor de toekomst van Mozambique? Martens: „Die vraag is heel moeilijk te beantwoorden. Wat is de kerk, wat is het geloof? In Nederland bijvoorbeeld, ervaar ik het bijwonen van de mis als tijd verdoen. Hier is dat heel anders. Een mis is hier een ware happening, een hecht gevoel van samenzijn. In tijden van grote ellende zoeken mensen zèlf hun geloof. Geloof betekent in Mozambique vooral het gevoel samen iets te doen. En dàt idee leeft hier heel sterk."

---

volgende zaak

door rob peters

Coke

Jabadabadoe was de veelbelovende naam.

Een koffieshop met uitstraling.

Achter de façade van een gezellig bakje koffie en een gelegaliseerd stickie ging meer schuil.

Een florerend winkeltje in coke, hasj en andere geestverruimende artikelen, ging hij gerucht.

Arie, Louis, Jan, Karel, allemaal puike vertegenwoordigers van de firma, die in Maastricht al snel een goede naam had.

Vooral in de scene.

Helaas, de gratis mond-tot-mondreclame die gepaard gaat met een zekere faam, gaat zelden het plaatselijk politiebureau voorbij.

De dienaren der wet bereidden in stilte een snelle actie voor.

De koffieshop werd in de gaten gehouden en tenslotte professioneel overvallen.

De schrik en verontwaardiging waren groot.

Het aantal arrestanten nog groter.

De meesten van hen, zo schatte de politie, konden wel eens een goed belegde boterham overhouden aan de handel in vooral cocaïne.

Een gewild artikel bij niet onbemiddelde klanten, die nog steeds van heinde en verre Maastricht weten te vinden.

Aan de rechters wilden de partners niet veel meer kwijt dan ontkenningen.

Meestal helpt dat dan al niet meer.

Zonder enige emotie hoorden zij veertien dagen later hun vonnis.

Een snelle rekensom en dan lijkt het dat menigeen toch tevreden terug gaat naar zijn cel.

Zaakwaarnemer Piet, die volgend jaar Abraham gaat zien, krijgt 24 maanden, waarvan acht voorwaardelijk.

In de praktijk betekent dat, na aftrek van eenderde voorwaardelijke invrijheidsstelling, nog een maandje of acht brommen.

Pijnlijker is dat hij ook een geschat genoten voordeel van 25 mille kwijt is.

Verbeurdverklaring van zwart geld, dure spullen en auto's, dat doet tegenwoordig meer pijn dan een paar maandjes vakantie in de Geerhorst.

Ook de maatjes slikken hun straffen geluidloos.

Straffen die effectief variëren van vier tot zes maanden.

Korte straffen waarvan de procureur-generaal in Leeuwarden zegt dat ze niet werken.

Op de publieke tribune zwaaien vrienden en kennissen naar de veroordeelden.

De zaken gaan goed, lijken zij te zeggen.

Jabadabadoe!

● Wiel Heinrichs donderdagavond in de Landgraafse raadszaal. 'Hij schudt alle argumenten zo uit de mouw... Maar tegengas kan hij niet goed verdragen.'

Foto: CHRISTA HALBESMA

door MONIQUE PARREN

Geen persoon in Landgraaf is dezer dagen zo omstreden als Wiel Heinrichs. Paria voor de een, voor de ander nog steeds de ongekroonde koning van het CDA. Terwijl de van corruptie verdachte ex-wethouder al sinds jaar en dag volop in de schijnwerpers staat, wordt het lantaarntje van de plaatselijke afdeling steeds zwakker. Vijf bestuursleden gaven onlangs de pijp aan Maarten, veel vaste kiezers zweven. Een stille teloorgang die, gek genoeg, slechts door één persoon gestopt kan worden: door Heinrichs. De gewone man gaat het politieke steekspel in zijn gemeente allang boven de pet. Een reconstructie.

Wiel Heinrichs, boegbeeld uit het verkeerde hout

De weg naar de verkiezingen is lang en met stenen bezaaid. Menige gemeenteraadsfractie moet flink wat puin ruimen om de burger überhaupt nog te interesseren voor de politiek. Het Landgraafse CDA niet in het minst. Trouwe aanhang is er in het katholieke zuiden altijd en die doet wat verwacht wordt: stemmen. Maar menig kritisch christen-democraat in de SUN-gemeente (Schaesberg, Ubach over Worms, Nieuwenhagen) heeft daar wat meer moeite mee. De schandalen eisen – langzaam – hun tol. Oud-bestuurslid Jo Gerards (45) kan de ondergang van 'zijn' CDA niet langer aanzien en wil stelling nemen. „En elke rechtgeaarde christen-democraat in deze gemeente moet dat ook doen."

Want 'sterke man' Heinrichs speelt politieke spelletjes over de rug van het CDA. „De *moves* die Heinrichs momenteel op bestuurlijk vlak uitdeelt binnen het CDA, hebben in het verleden ook plaatsgevonden," zegt Gerards. „Soms uitte zich dat in hele kleine dingen, maar de bemoeienis van Heinrichs was duidelijk in álle ontwikkelingen binnen de partij. Of het nu ging om het aandragen van bestuursleden of wat voor zaken dan ook. Overal kwam Wiel Heinrichs aan te pas," aldus het oud-bestuurslid.

„Het is niet erg, als die houding het algemeen belang maar dient. Maar, en dat heb ik ook met anderen geconstateerd, er was maar één streven: het belang van Wiel Heinrichs als politiek kopstuk."

Wie komt op welke plek van de kandidatenlijst? En belangrijker: wie wordt de nieuwe lijsttrekker van de partij? Vragen waarover het CDA plus aanhang zich momenteel het hoofd breken, want op 23 november moet die lijst aan de leden gepresenteerd worden. Een voorlopige lijst, volgens waarnemend voorzitter Paul Unger. „Maar de situatie is nog te broos om meer los te laten."

Vuiltje

In 1991 leek er geen vuiltje aan de lucht. Wethouder Wiel Heinrichs werd door de leden aangewezen als lijsttrekker. De man die de Landgraafse afdeling zelfs in tijden van extreme desinteresse en deconfessionalisering door de verkiezingen van '94 zou loodsen. Maar op 11 mei van dit jaar trad hij vrijwillig terug.

Gerards: „Als het hem te heet onder de voeten wordt zegt hij: 'Stop maar, aan mijn lijf geen polonaise, ik draag de consquenties.' Maar wat voor consequenties?"

Een reeks van schandalen ging aan de beslissing van Heinrichs vooraf. Want mister CDA bleek niet brandschoon. Aanhoudende publiciteit over het aannemen van een snoepreisje naar Ierland dwongen hem (én collega-wethouder Nic Odekerken) in juli '92 allereerst tot aftreden als wethouder.

Toenemende kritiek van burgers en het opstappen van vijf bestuursleden, onder wie voorzitter Jan Schurer, medio oktober vorig jaar, ondergroeven zijn positie nog verder.

Heinrichs besloot de eer aan zichzelf te houden, tenminste zo leek het toen hij de gevleugelde woorden sprak: „Ik ga op de dertigste plaats staan. Op die manier kan de kiezer zelf uitmaken of ik in de raad gekozen dien te worden."

Of koos Heinrichs simpel gezegd eieren voor zijn geld?

Gerards denkt van wel. Hij geeft twee voorbeelden. „In de raadsvergadering van 16 juli 1992 had Heinrichs op een gegeven moment de hele raad tegen zich, wegens die vistrip naar Ierland. Toen haalde hij uit wat hij in het verleden al vaker heeft uitgehaald: hij trad vrijwillig terug. Juist op het moment dat de politiek in Landgraaf een motie van wantrouwen tegen hem wilde indienen."

In dat geval had Heinrichs zijn zetel gedwongen moeten afstaan en had de raad definitief het vertrouwen in hem opgezegd. „Een slechtere basis om in een andere raadsperiode ooit nog eens op die stoel terecht te komen is er bijna niet. Dat wist hij, dus gaf hij zijn wethouderszetel zelf op en bleef hij zitten als raadslid. En de hele Landgraafse gemeenteraad is daar ingetrapt, want de motie die boven zijn hoofd hing werd niet uitgesproken. En Wieltje? Die ging in de raad zitten en behield zijn politieke invloed toch."

Ook voor en tijdens de ledenvergaderingen van april en mei speelden zich soortgelijke taferelen af. Gerards was daar aanwezig. „Mogen we een politiek aangeslagen persoon aanstellen als lijsttrekker, werd gevraagd. Het bestuur sprak zich niet uit, want dat wilde de vingers niet branden, maar legde het probleem voor aan de leden. In die vergaderingen proefde ik dat het CDA niet bereid was om hem te laten vallen. Niet omdat ze allemaal achter Wiel stonden. Nee, er heerste meer zoiets van 'wat moeten we anders'. In het openbaar Wiel Heinrichs afvallen, dat kan niet. Tja, de leden waren bang."

Uiteindelijk zag Heinrichs zelf af van het lijsttrekkerschap. Gerards: „De meningen waren sterk verdeeld binnen die vergadering. En Wiel nam voor de tweede keer het zekere voor het onzekere. Hij trad op eigen initiatief terug onder het motto: 'De kiezer mag zelf bepalen hoe hij over me denkt.'"

Ook oud-voorzitter J. Knibbeler van het CDA herkent dit. „Heinrichs is CDA'er in hart en nieren. Het is voor hem een hele zware dobber om niet mee te doen. Hij zag een motie van wantrouwen aankomen en heeft de eer aan zichzelf gehouden."

Criminoloog Knibbeler woont tegenwoordig in Sittard. Hij was voorzitter van 1981 tot 1989, daarna verhuisde hij van Landgraaf naar Heerlen. „Ik ken alle mensen nog, ik had veel gezag, misschien omdat ik oud-politiechef (in Tegelen, red.) was."

Achterkamertjes

De gewezen voorzitter heeft een broertje dood aan wat hij omschrift als 'achterkamertjespolitiek'. „In de politiek wordt veel gelobbyed. Waarom benaderen die mensen de politici niet rechtstreeks, vraag ik me weleens af."

Knibbeler omschrijft Heinrichs als een man met enorme verbale vermogens. „Hij is ambitieus. Lubbers heeft ook ambities. Anders bereik je toch ook niks."

Heinrichs is 'een stedelijk denker' volgens Knibbeler. „Veel mensen kunnen dat niet, stedelijk denken, ze denken alleen aan hun eigen wijk. Het duurt in Landgraaf nog minstens een generatie voordat de mensen opkomen voor het belang van de hele gemeente. Heinrichs denkt ruimer: aan de provincie, de Kamer."

„We hebben vaak gezegd, stel je kandidaat voor de Tweede Kamer. Heinrichs was – althans toentertijd – geschikt voor het Haagse circuit: hij heeft geen autoriteitenvrees en is voor de duvel niet bang. Hij wilde eerst nog rijpen als politicus, maar nu is het misschien te laat."

„Overtuigingskracht heeft Heinrichs ook," zegt Knibbeler. „Hij schudt alle argumenten zo uit de mouw, voor partijprogramma's geldt hetzelfde. Maar tegengas kan hij niet goed verdragen." Einde aan de lofzang.

„Hij had een enorme dadendrang," herinnert Knibbeler zich nog, „en dan kun je – in al je enthousiasme – natuurlijk doorschieten naar de verkeerde kant. Daar moet je mee oppassen, maar die dadendrang zit hem in de genen. Sommige mensen willen zich nu eenmaal graag profileren."

Gerards noemt dat ook als het sterke punt van de omstreden politicus. „Wiel kende altijd zijn stof. Sommigen raadsleden deden daar niet eens moeite voor. Maar Heinrichs hield ook alle informatie vóór zich, zodat iedereen een achterstand op hem had. Bovendien had hij steeds weer andere medewerkers. Als je steeds andere mensen om je heen verzamelt, kun je zelf blijven zitten. Maar dan is er toch iets mis?"

Echt deskundig is Heinrichs niet, volgens Gerards. „In land der blinden is Eenoog koning." Een stelling die de onlangs afgetreden voorzitter Jan Schurer onderschrijft. „Hij is goed gebekt en slaagt er daardoor in belangrijke zaken naar zich toe te trekken." Gerards omschrijft het scherper: „Heinrichs heeft de gave om het luisterend publiek te onderhouden, zonder ook echt iets zinnigs te zeggen. Als ik soms zie hoe de raadsleden zich om de tuin laten leiden... Hij beantwoordt hun vragen niet, maar vertelt wel een heel verhaal."

De Nieuwenhaagse politicus is gekend om zijn vechtlust. Ook voormalig voorzitter Knibbeler heeft enkele zakelijke conflicten gehad met de toenmalige lijsttrekker. „Bijvoorbeeld over de invulling van de lijst. Wie op welke plaats moet komen. Of over het aanplakken van verkiezingsposters." Alweer die bemoeienis.

Brandbrief

In zijn hoedanigheid als partijvoorzitter kreeg Knibbeler op 25 november 1985 – aan de vooravond van de verkiezingen – een brandbrief van prof. dr. A. Wattel, de voorzitter van de verkiezingscommissie. Deze voelde zich onder druk gezet door lijsttrekker Wiel Heinrichs.

'De gesprekken met de kandidaten, inclusief de lijsttrekker en de zittende raadsleden hebben een constructief verloop gehad. Ik heb in het bijzonder gewaardeerd, dat de raadsleden bij voorbaat hebben uitgesproken, vertrouwen in de commissie te hebben en zich aan het advies daarvan te zullen houden. Tegen deze achtergrond acht ik de brief van de lijsttrekker dan ook onbegrijpelijk en onterecht. Hij is uit hoofde van zijn functie adviseur van de commissie, uiteraard gezien de geheimhoudingsplicht, zonder steun of ruggespraak met de fractie. Het past dan niet en zeker niet na de eerdere gedane uitspraken om feitelijk toch druk op het AB en de commissie uit te oefenen.'

Wattel nu woonachtig in Bilthoven: „Met die brief van Wiel Heinrichs over de – verkeerde – volgorde van de kandidatenlijst was ik verre van gelukkig." De formateur was van mening dat Heinrichs zich moest onthouden van directe of indirecte beïnvloeding van het stemgedrag van anderen.

„Ik heb persoonlijk geen last van die man gehad, maar anderen wel, dat weet ik. Omdat het enigzins begon te rommelen heb ik toen een schot voor de boeg gegeven. Ik wilde een signaal afgeven naar de voorzitter toe," verklaart hij.

Volgens Knibbeler heeft er naar aanleiding van het schrijven 'een stevig gesprek plaatsgevonden met Heinrichs'. De voormalig voorzitter heeft geen negatief beeld van Heinrichs, maar weet dat sommigen mensen dat wel hebben. „Dat negatieve beeld komt waarschijnlijk voort uit eigen ervaringen. Ik weet wel dat je hem niet op de tenen moet gaan staan. Hij kan dan erg boos worden, maar is het aan de andere kant ook zo weer vergeten. En hij provoceert graag om mensen uit de tent te lokken."

Het CDA is volgens Gerards niet belangrijk voor de Nieuwenhaagse politicus. „Het had ook een andere partij kunnen zijn. Heinrichs is toevallig bij het CDA terecht gekomen en is daar heer en meester geworden. Hij heeft dat uiteraard afgedwongen door zijn kennis en zijn rappe snavel, maar Heinrichs heeft altijd weinig, te weinig oppositie gehad."

Dissidenten

De leden hebben Wiel Heinrichs in oktober weer op een verkiesbare plaats gezet. De meerderheid was van mening dat hij in ieder geval een plek verdiende bij de eerste acht op die lijst. De druppel die voor voorzitter Schurer en de bestuursleden Ingrid Beaujean (ook statenlid), Hans Voncken, Jo Coleije en Mai Thomas de emmer deed overlopen. In een verklaring zei Schurer 'het gemanipuleer binnen de partij meer dan beu' te zijn. „We hebben gewikt en gewogen, maar voor ons was de lol eraf zonder openheid en eerlijkheid. Het vergaderen was niet meer plezierig, laat staan constructief. Wij wilden werken als broeders, niet als felle opponenten. Het is toch te gek als eerlijke mensen voor de ratten gaan."

Alle pogingen van de 'dissidenten' om met een 'schone lijst' te komen liepen spaak. Jo Coleije en Jan Schurer zien de 23ste met een zwaar gemoed tegemoet. Coleije voorziet dat Heinrichs ergens bovenaan op de kandidatenlijst terecht komt. „En dan laat ik tijdens die vergadering nog wel van me horen, als rechtschapen CDA'er."

Ook Gerards heeft aan den lijve ondervonden hoe er achter de schermen werd gemanipuleerd. „Mensen werden in posities geduwd, of naar voren gehaald door Heinrichs. De juiste mensen op de juiste plaats, dat is zijn devies. Ik ken ook wel mensen die afgebrand zijn, afgeschoten door Wiel Heinrichs. Maar die mensen moeten zelf praten."

Gerards wil anderen bewegen om ook stelling te nemen. „Waar blijven die leden. Op een vergadering zie je er maar vijftig, terwijl het er toch dik honderdvijftig zijn hier in Landgraaf."

Pogingen van Gerards om meer mensen bijeen te krijgen zijn gestrand. „Ik heb mijn oor te luisteren gelegd, maar ben op berusting gestoten. Ook op angst, ja. Mensen durven zich niet te uiten. En waardoor en waarom? Daar kan ik alleen naar gissen, dus dat doe ik niet. Alleen: ik laat me de mond niet snoeren. Waarom het CDA Heinrichs blijft steunen is voor mij ook een vraag. Daarom mijn oproep. Ik steun het CDA, maar niet terwille van Wiel Heinrichs, want dan gaat de partij ten onder," vreest Gerards.

„De kans op de dertigste plaats gunde ik hem, om de kiezer inderdaad te laten beslissen over zijn politieke geloofwaardigheid. Maar jammer genoeg krijgen de burgers niet de kans om te oordelen. Wiel heeft de raad kunnen overbluffen en daarna de ledenvergadering en nu komt hij terug via een andere weg en grijpt zijn kans. Stel de partij komt met drie of vier zetels (nu acht, red.) terug, want trouwe aanhang van het CDA is er altijd, dan zou de partij zijn kopstukken naar voren moeten schuiven, bijvoorbeeld Heinrichs. Dan is hij straks weer wethouder van Landgraaf. Dat gaat me te ver. Het CDA mag niet nog meer gezichtsverlies lijden ten gunste van Wiel Heinrichs."

Bulletin

In een bulletin, gemaakt voor de verkiezingen in 1982, buigt Heinrichs zich over de vraag: Zijn landelijke partijen nu echt zoveel beter dan plaatselijke politieke groeperingen die zolang de dienst hebben uitgemaakt? Zijn antwoord is onthullend. *'Raadsleden van landelijke partijen kunnen door de leden en/of het bestuur van hun partij geroepen worden verantwoording af te leggen van hun activiteiten. Er is een duidelijke controlemogelijkheid voor de bevolking. Heel simpel: wie niets doet of verkeerd handelt, wordt op het matje geroepen. Wie roept een lid van een kleine, plaatselijke groepering ter verantwoording?'*

Net iets meer dan tien jaar na dato lijkt Heinrichs moeite te hebben met zijn eigen woorden.

Knibbeler: Als ik Wiel Heinrichs was zou ik een onderhoud aanvragen met de officier van justitie en hem vragen: 'Kan het CDA door mij beschadigd worden?' Zo niet, dan is alles okee, maar als die kans wel bestaat, moet hij gewoon aftreden."

Officier van justitie J. Nabben gaat er nog steeds vanuit dat zowel Wiel Heinrichs als Nic Odekerken door justitie vervolgd worden. „Dit jaar heeft nog [illegible], dus voor de jaarwisseling gebeurt er waarschijnlijk niets meer," zegt hij. „Maar zoals de zaken er nu voor staan, moeten de ex-wethouders zich in 1994 voor de rechter verantwoorden."

● Paul Erkens, lijsttrekker Wiel Heinrichs en Wiel Mulders op een verkiezingsaffiche uit 1981, gemaakt door Jo Gerards

De wereld van de castraat

DOOR INGE VAN DEN BLINK

Bloemen, overal bloemen, overal boeken. Margriet de Moor (51) heeft net de feestelijke presentatie van haar nieuwe roman De Virtuoos achter de rug. Ze ontvangt in een prachtig lichte kamer in haar huis in Amsterdam. De schrijfster lijkt een van die mensen die door schoonheid en succes omringd worden. Schoonheid en succes, het zijn ook belangrijke thema's in De Virtuoos.

Het boek is Margriet de Moors eerste historische roman. Onderwerp: de liefde van een mooie jonge vrouw, Carlotta, voor een gevierd castraat, Gasparo. Tijd en plaats: Napels van midden achttiende eeuw. De eerste recensies van De Virtuoos verschenen zeer prompt en zijn lovend.

Het verhaal, heel in het kort. Carlotta wordt door haar berooide vader, die aan het kaartspel verslaafd is geraakt, op prille leeftijd uitgehuwelijkt aan een veel oudere man, Berto. Carlotta leert door hem van de lichamelijke liefde genieten, 'die tirannie van paniek en geluk.' Ze krijgt twee dochters, leeft in weelde en goede harmonie. Maar Carlotta wordt ook nog geacht een zoon te baren, een erfgenaam.

Doordat ze tot deze voortplantingsplicht overgaat, krijgt Carlotta van haar man een 'winter van vrijheid' in Napels cadeau. En dan ontmoet ze Gasparo, de castraat, de wonderzanger. Zij is hartstochtelijk verliefd op hem, hij laat zich haar liefde welwillend en lui aanleunen. Hun relatie wordt in het boek bloedvol beschreven, zonder taboes of haken en ogen. „Over alle hoogtepunten ligt de glans van verlies," vindt de schrijfster zelf.

Waarom koos ze voor juist dit onderwerp?

„Het is heel associatief gegaan. Ik wilde over virtuositeit schrijven, want ik vind het ambacht, ieder ambacht, of je nou een antiquair, een musicus of een imker hoort praten, heel erg interessant. Het is bijvoorbeeld prachtig om schakers over hun vak te horen, of paardenmensen. En het toppunt van ambachtelijkheid is voor mij virtuositeit. Dan lijkt er bij het puur ambachtelijke kunnen een soort genade te komen."

Margriet de Moor heeft zelf toen ze van school af kwam een opleiding piano en zang aan het Haags Conservatorium gevolgd en trad indertijd ook op als zangeres. In het boek gaan muziek en zinnelijke liefde hand in hand. Carlotta wordt als kind al verliefd op de stem van de mooie Gasparo, die even oud is als zij en in hetzelfde dorp woont. Via de thema's 'virtuositeit' en 'muziek' belandde de schrijfster als vanzelf bij het belcanto, en dus in het achttiende eeuwse Napels, waar het belcanto bloeide als nooit daarvoor of daarna. Een belangrijke rol in het muziekleven was destijds weggelegd voor gecastreerde zangers. Veelbelovende nachtegaaltjes werden van hun mannelijkheid beroofd om daarna des te schitterender te kunnen zingen.

Geheimzinnig

Ook het koorknaapje Gasparo wordt met eigen medeweten en instemming ontvoerd. Een wat geheimzinnige missie, waarbij via een kleine operatie zijn zaadleiders en testikels verwijderd worden. Margriet de Moor legt uit dat het woord 'conservatorium' oorspronkelijk 'weeshuis' betekent. „En op de bovenste verdieping van zo'n weeshuis woonden de gecastreerde jongetjes. Daar was erg veel vraag naar, want ieder zichzelf respecterend hof had een eigen koor, en de zangers moesten bij allerlei gelegenheden optreden: bij processies, bij begrafenissen."

Een 'echte' Gasparo heeft niet bestaan, maar Margriet de Moor heeft wel een stel biografieën van achttiende-eeuwse castraten doorgelezen, als onderdeel van de 'kolossale research' die ze pleegde. Die research is overigens niet aan het boek af te lezen in die zin dat het gebukt zou gaan onder een overdaad aan historische informatie. Zelfs jaartallen ontbreken nagenoeg.

Het fenomeen castraten dateert al uit de zestiende eeuw. „Ze hebben altijd in kerkkoren gezongen, hoewel de katholieke kerk het officieel altijd verboden heeft. Heel dubbelzinnig. De allerlaatste castraat bevond zich in de kapel van de paus. Hij heeft nog opgetreden tot in deze eeuw, zo rond 1904-1911."

Hoewel er uiteraard geen goede geluidsopnamen bestaan van gecastreerde zangers, heeft Margriet de Moor wel een idee hoe hun stemmen geklonken moeten hebben. „Doordat hun lichamen iets anders uitgroeiden - ze waren molliger, langer en hadden een grotere borstkas dan gewone mannen - hadden ze een heel krachtige stem. Tegelijkertijd was hun strottehoofd ongelooflijk soepel. Niemand kan zich meer een voorstelling van dat geluid maken, het is een timbre dat niet meer bestaat. Ik vergelijk het wel eens met de stem van Maria Callas."

● *Margriet de Moor*

Door gebrek aan het mannelijk hormoon testeron waren de zangers niet erg potent en hadden ze weinig behoefte aan seks, maar ze waren ook niet helemaal impotent. Zielig vonden de meeste castraten zichzelf niet. „Ze werden al voor hun puberteit geopereerd, en wisten dus niet wat ze misten."

Familie

Hun afwijkende gedrag was overigens niet alleen te danken aan een afwijkende hormoonhuishouding, maar ook aan de manier waarop de jonge castraatjes opgroeiden, buiten enig familieverband. „Ze kregen een heel degelijke muziekopleiding, waarin uren en uren aan zangtechniek werd besteed. Verder leerden ze instrumenten zoals het clavecimbel bespelen, en ze leerden componeren."

„Wat mij heel erg heeft geïntrigeerd is die geheimzinnige combinatie van factoren die heeft geleid tot een menselijk fenomeen als dit, bijna een derde geslacht. Een bijverschijnsel was dat men erg veel van castraten hield. Vooral vrouwen waren dol op hen."

„Doordat ze zo verwend en naar de ogen gekeken werden, legden castraten vaak een uitgesproken divagedrag aan de dag: ze waren ijdel, eerzuchtig, het waren lastpakken. Dat werd ze ook wel verweten. Maar ik geef ze gelijk, ik zeg: dat mochten jullie. Want niemand doorstaat zo'n leven zonder aangetast te worden. En die mannen brachten een groot offer voor hun kunst."

Ook Gasparo is volstrekt bezeten van zijn vak. Hij kletst zijn Carlotta de oren van de kop over zangtechniek. Vooral over de staaltjes die hij zelf op het podium heeft uitgehaald. Hij is overigens niet de enige minnaar die zij heeft in haar winter in Napels. Hoe realistisch is de mateloze erotische vrijheid die De Moor schildert in haar boek?

„Meer dan realistisch," roept ze enthousiast. „Daar heb ik nu werkelijk niks aan verzonnen. Het verhaal speelt zich natuurlijk af in de hogere kringen, en daar werden verstandshuwelijken gesloten. Jaloezie speelt dan veel minder een rol. Ikzelf vind het huwelijk van Berto en Carlotta erg aantrekkelijk. Ze zijn bijzonder op elkaar gesteld, maar laten elkaar ook heel erg vrij."

Het wonderlijke is dat Margriet de Moor deze luchthartige en zinnelijke roman schreef in een periode die voor haar persoonlijk helemaal niet makkelijk was. Anderhalf jaar geleden overleden zowel haar vader als haar man, de beeldhouwer Heppe de Moor.

Ondanks het verlies van haar vader was zijn dood niet tragisch, in Margriets ervaring. Het overlijden van haar man was dat wel. Hij overleed na vier jaar ziekte. Het alleenzijn valt Margriet de Moor niet mee. Ze had na een huwelijk van 28 jaar nooit alleen gewoond. Hoe het kan dat ze in zo'n periode een roman schreef zonder één regel verdriet erin, probeert ze niet te begrijpen. Ze ging door.

Over de warme, nauwe band die er tussen zussen kan zijn heeft Margriet de Moor vaak geschreven. Ook in De Virtuoos komt zo'n zussenvriendschap voor. Carlotta heeft een lichtzinnige oudere (half) zus die moeiteloos haar gedachten raadt.

„Bij mij komen zussen er altijd goed af. Ik kom uit een groot gezin met tien kinderen, waarvan zeven meisjes. Ik sliep vaak met zusjes op een kamer, vaak ook in hetzelfde bed. Ik heb de band altijd ervaren als intiem en geinig. Als het leuk en goed is kunnen zussen ongelooflijk solidair zijn. In goed én in kwaad."

Toch is de schrijfster het er niet mee eens als de vrouwen uit haar werk 'sterker' dan de mannen worden genoemd. „Zo algemeen kun je het niet stellen. Het hangt er vanaf wat je als 'sterk' ervaart. Robert uit 'Eerst grijs, dan wit dan blauw' vertoont ook sterk gedrag, want hij gaat op een heel hartstochtelijke manier met de werkelijkheid om. Die kracht uit zich onder meer als agressiviteit. Maar ik vind grootheden als agressie, macht, zelfs geweld, niet per definitie negatief."

Dan, nadrukkelijk: „Ik vind het léf om je te beperken tot, bijvoorbeeld, het toetsenbord van een piano. Dat daardoor wegzinkt wat wij tot het belangrijkste hebben verklaard, het omgaan met elkaar, vind ik niet zwak, maar juist heel krachtig."

„Ik hou er niet van om te generaliseren over zulke dingen. Toch zie ik wel dat het in de praktijk vaak zo is dat vrouwen een grotere veerkracht hebben. Maar ik denk dat de traditie hen dat domweg geleerd heeft, niet dat het aangeboren is. Je ziet niet voor niets in een sector als publiciteit veel vrouwen. Dat is een heel ongrijpbaar, ingewikkeld gebied, te vergelijken met het huishouden, waarbij je veel moet improviseren en het hoofd koel moet houden."

Margriet de Moor, De virtuoos. Uitgeverij Contact, f29,90

Kafka in Oklahoma

DOOR JOOS PHILIPPENS

Franz Kafka's roman Amerika is voornamelijk bekend doordat hij postuum werd uitgebracht in 1927. Max Brod schond daarmee Kafka's laatste wil, want de schrijver zelve wilde dat de manuscripten van Der Process, Das Schloss en Amerika verbrand zouden worden. Dank zij Brod zijn we opgescheept met drie intrigerende en nimmer voltooide romans, die na de Tweede Wereldoorlog populair werden. Het gevoel van vervreemding waar Kafka's werk vervuld van is, paste immers perfect bij de naoorlogse tijd van snelle veranderingen en onzekerheid.

Door de hektiek van de hedendaagse maatschappij is het 'Kafkaïaanse' gevoel nog altijd actueel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit Ger Thijs' nieuwste roman 'Openluchttheater van Oklahoma.' Thijs maakt Amerika 'af.'

Hij gaat uit van een passage uit Kafka's roman. Hoofdpersoon Karl Rossmann trekt naar Oklahoma na het lezen van een affiche met de tekst: „Het grote theater van Oklahoma roept u! Alleen vandaag, slechts één keer. Wie nu de gelegenheid voorbij laat gaan, krijgt nooit meer een kans! Wie aan zijn toekomst denkt, hoort bij ons! Iedereen is welkom! Wie kunstenaar wil worden, melde zich. Wij zijn het theater dat iedereen kan gebruiken! Er is plaats voor iedereen! Weg met iedereen die ons niet gelooft."

Wie uitgaat van een dergelijke oproep, heeft een bijzonder optimistische kijk op de wereld. En zal dus ongetwijfeld teleurgesteld worden.

De hoofdpersoon van Ger Thijs' roman gaat op uitnodiging van het ministerie van cultuur naar een Kafkacongres in Oklahoma. Dit omdat hij het eveneens onvolledige Kafka-toneelstuk 'De grafbewaarder' (onsuccesvol) geregisseerd heeft. Dat stuk is trouwens niet opgenomen in het toch imposant dikke Verzameld Werk van Kafka.

In elk geval trekt de ik-persoon, net als Rossmann, naar Oklahoma. Maar hij treft er geen congres aan. Hij zoekt zich te pletter, dwaalt rond als de hoofdpersoon in Elschots 'Dwaallicht,' maar meer dan enkele bestofte congresposters vindt hij niet. Daarom maakt hij een *fakeverslag* voor het ministerie, om ten minste de helft van zijn reiskosten vergoed te krijgen. De werkelijkheid kun je manipuleren en tenslotte zal het verslag toch wel in een kelder van het ministerie belanden. De ik-persoon legitimeert zijn leugen door impliciet te appelleren aan de typisch Kafkaïaanse bureaucratie uit bijvoorbeeld 'Das Schloss.'

De vervreemding wordt compleet als de dwalende Nederlander op z'n hotelkamer gebeld wordt door een Oostduitser, die in dezelfde situatie verkeert als hijzelf. Ook opzoek naar het onvindbare congres.

De twee praten urenlang in een bar, waar de pianist probeert het Guiness-record te verbeteren en waar de eigenaar over het gevoeligste verhemelte van de VS claimt te beschikken. Daarbij kampt de Duitser nog met een cultuurshock die de VS hem bezorgt.

De mislukte congresgangers komen uiteindelijk tot de conclusie dat er helemaal geen openluchttheater bestaat in Oklahoma. De Duitser weet plots: „Misschien is dit wel het eigenlijke festival, u en ik die hier eindeloos praten over kunst en het leven, een gesprek dat geen einde vindt, zoals Kafka geen einde kon vinden voor Amerika." En het openluchttheater, dat is de hele stad Oklahoma.

In die wetenschap laat Ger Thijs hen elk huns weegs gaan. Kafka stierf in 1924, maar hij leeft nog steeds voort. De enige gewisheid is dat alles ongewis is.

Ger Thijs, Het openluchttheater van Oklahoma. Uitgeverij Contact, f24,90

Hei manneken? Waddizda?

DOOR EMILE HOLLMAN

Toen dat Frans Thomèse met zijn verhalenbundel Zuidland de AKO Literatuur Prijs had gewonnen, werd het op literair gebied wel erg stil rond de schrijver. Blijkbaar is de aandacht die met zo'n prijs gepaard gaat voor sommigen fnuikend voor inspiratie of concentratie. Anderen, zoals Margriet de Moor, duiken onmiddellijk in een nieuw avontuur en lijken nergens last te hebben.

De Vlaming Eriek Verpale werd onlangs bekroond met de grootste literaire prijs in België, de NCR Literair Prijs. Pas verscheen Olivetti 82, waarin de schrijver niet een aantal oudere verhalen onderbracht, maar dat ook enig inzicht verschaft in het dagelijkse leven van een gelauwerde schrijver.

De Vlaamse Reve (de brievenschrijver) heeft het geweten. Het ene interview na het andere, stapels post en tal van verzoeken om bijdragen voor het een of ander. Zanger Kris de Bruyne wenst een songtekst, het Tieltse Theater Malpertuis wil dat Verpale zijn bekroonde boek Alles in het klein voor toneel bewerkt. In Olivetti 82 jammert hij dat hij door de drukte geen kans krijgt om aan zijn eerste echte roman Spa Rood te werken. Hetgeen helemaal niet jammer is.

Zoals Alles in het klein bestaat ook zijn nieuwe boek uit brieven, dagboekfragmenten en verhalen. Ondanks die drukte zit de deeltijdfabrieksarbeider Verpale in het post-NCR-tijdperk weer achter zijn Olivetti. In zijn brieven dweept de romantische schrijver een beetje met zijn overtuiging dat hij een ouwe zak is en richt speels zijn vizier maar weer eens op droefogige jonge meisjes in verlaten bushokjes. „Als ik niet op mijn tellen pas word ik nog verliefd op haar, met alle gevolgen vandien: inbraak bij nacht, gedichten schrijven, veel hartzeer, zitten zuipen op 't toilet, en dood willen gaan natuurlijk."

De brieven van Verpale zijn niet gespeend van humor. Meermaals citeert hij Paul Valéry: 'Un homme seule est un mauvaise compagnie'. Zijn joodse afkomst steekt hij niet onder stoelen of banken, hij mag graag jiddische woorden gebruiken, maar net zo goed plat Zelzaats: 'Waddizda? Hei manneken, waddizda?'

Dagenlang tobt de schrijver met het verzoek van Theater Malpertuis. Om plotsklaps een gloednieuw theaterstuk in zijn kop te vinden: een huiveringwekkend mooi verhaal waarin vele herinneringen, overpeinzingen en verwijzingen uit zijn brieven en verhalen hun definitieve plaats vinden.

Hoofdpersoon is Bernard van de Wiele en niet Eriek Verpale. Het autobiografisch gehalte van dit stuk lijkt hoog, maar Verpale neemt afstand. Bernard wordt de Canadees genoemd omdat zijn vader een joodse, Canadese soldaat was die na de oorlog niet meer welkom is bij de katholieke moeder van Bernard. Omdat ma de kost verdient als kuisvrouw zorgt de jongen op aandoenlijke wijze voor zijn zusterke. Haar wacht een tragisch lot, maar zeker zo tragisch is de onschuld aan dat lot van haar broertje. Van zijn oom (Moshe) Mossel Ginsberg verneemt hij meer over zijn vader. Bernard beseft dat hij joods is en laat zich onderrichten in het jiddisch. Hij gaat op zoek naar zijn vader. Het verhaal gaat verder en eindigt uiteindelijk droevig. Maar er is ook reden tot feest, want Bernard heeft zijn identiteit ontdekt.

Laat Verpale maar jammeren over de drukte na de prijs. Na het toneelstuk Olivetti 82 (dat trouwens al op 26 maart in première ging)

● *Zelfportret van Eriek Verpale.*

klinkt uit de laatste zin van het boek opeens opluchting en vertrouwen: Ik wil nu Spa Rood voltooien.

Eriek Verpale, Olivetti 82. Uitgeverij De Arbeiderspers, f34,50

Een jonge God en zijn gedachten

DOOR ROB MOLIN

De materieel aandoende titel van Rogi Wiegs gedichtenbundel 'Spek van mooie zijde' heeft iets bedrieglijks. De inhoud heeft niet alleen betrekking op het lekkerste deel van de ham, maar ook op het minder mooie deel. Wieg, een onverbeterlijke twijfelaar, kan maar geen keuze maken tussen de mogelijkheden die hij voortdurend tussen de regels door noemt: moet ik de zonden in het mooie zetten of moet ik mij vastbijten in het minder smakelijke?

Wieg holt heen en weer van het aardse naar het hogere, van liefde naar eenzaamheid, om een tweetal begrippenparen te noemen. Omdat hij zijn anker maar niet kan uitgooien, tracteert hij elk gedicht op een portie ongedurigheid. Wiegs wereld is gecompliceerd, waar veel te genieten én te onderzoeken valt:

Ik had minder gehoorzaam
willen zijn aan wat met het begrip
te maken
heeft en in de late avond haken
aan het dierlijke van je bedekte billen

Alle goede voornemens ten spijt, heeft Wieg zijn lezer niets anders te bieden dan het melancholieke verslag van zijn rusteloosheid. Dat levert nogal wat eentonigheid op, temeer omdat motieven als ochtend, sterren, schoonheid en eeuwigheid tot vervelens toe terugkeren.

Gelukkig heeft Wieg mij ook even laten glimlachen bij al zijn zwaarmoedigheid en zoetheid, maar die momenten zijn zó schaars dat ze de totaalindruk niet wezenlijk veranderen. Hij laat zich te weinig zien van zijn leuke kant: 'Liefjes borsten maak ik een voor een/ God jubelt om haar rechter linkerteen.' Ook van relativerende zinsneden als deze is zijn poëzie te veel verstoken: 'de havens vangen wind en ik bemerk/ dat ik steeds vaker denk: gedichten dat is meidenwerk.' Jammer genoeg echter zijn deze versregels ook weer niet voldoende van 'binnen uit' en te weinig authentiek. Maar het is al heel wat in vergelijking met de gewilde woordspelingen waarop hij de lezer van tijd tot tijd vergast. Neem nou de laatste strofe van 'Een been', die overigens een goed beeld geeft van de ouwelijke neigingen van Rogi Wieg, 31 jaar oud:

we zijn de dertig gepasseerd, gebogen eet
ik kip, wacht op een gammele poot
om
te kluiven, op je been dat ik streel
en kus,
terwijl ik luister naar de druppels
van de kraan

Afgezien nog van de nietszeggende laatste regel, is dit slechte poëzie, op het aanstellerige af.

De onaangename kant van het leven waar Wieg zich mee kwelt is de dood, de eenzaamheid in de omgang met de ander en met, jawel, zichzelf, niets blijft buiten schot dat tot een minder mooie kant wordt omgetoverd.

In zijn vorige vier gedichtenbundels gaat het om precies hetzelfde, terwijl in drie prozaboeken een angstige jongeman van in de twintig aan het woord is, die het leven per se wil doorgronden en verklaren. Het zou te veel eer zijn om te beweren dat Wieg langzamerhand een cliché van zichzelf is geworden, want zijn poëzie heeft zich van meet af aan verdacht veel opgehouden in de buurt van de motieven en de sfeer van de jonggestorven Hans Lodeizen, die gedreven werd door het verlangen het alledaagse en tijdelijke in te leveren voor het mooie en duurzame.

Ik heb nooit geloofd in de beweringen dat Wieg met zijn debuut 'Toverdraad van dagverdrijf' (1986) de trend zou kunnen zetten om de heerschappij van de (nog steeds) veel beoefende onderkoelde Nederlandse 'laboratoriumpoëzie' te breken, waarvoor het overigens best wel tijd is. Daarvoor heeft Rogi Wieg toch echt te weinig eigenheid.

Rogi Wieg 'Spek van mooie zijde' Uitg. G.A. van Oorschot f 24,90

Kort geboekt

DOOR ROB MOLIN

Yvonne Kroonenberg publiceerde haar vijfde boekje met columns over m/v-relaties: *Zij houdt van hem, hij ook* (Contact, f 17,90) Al na één verhaal is duidelijk, dat de schrijfster humor heeft. Zij relativeert zichzelf, haar verwanten en haar sexegenoten, zoals in 'Kingkong' met het relaas over haar zuster van 1.49 m die verpletterd werd in de bus toen een dikke mevrouw, die haar kennelijk niet had gezien, op haar schoot ging zitten. Minder geslaagd is 'Kees de jongen' met zijn oubollige slot: 'ze had kunnen weten hoe haar leven zou zijn toen ze met hem trouwde. Toen vond ze dat jongensachtige in hem immers zo leuk? Hij is niet veranderd. Ze kan er maar beter aan wennen dat ze drie kinderen heeft. Eén wordt nooit volwassen.'

De liefde speelt ook een belangrijke rol in het elfde deel van Hans Warrens *Geheim Dagboek* over de jaren 1975 en 1976. (Bert Bakker, f 27,50) Na de bevrijdende scheiding van zijn vrouw Mabel beleeft Warren een ongekende vrijheid (met veel drank en wisselende homofiele verhoudingen) en ontwikkelt hij zich verder als dichter en vertaler. Hij geeft ook een beeld van de Amsterdamse schrijverswereld en van collega's als Gerrit Komrij (die tot ergernis van zijn partner de kat op de ontbijttafel laat rondlopen) en van Mensje van Keulen die midden jaren zeventig een betoverende verschijning moet zijn geweest.

Even intiem als dit proza is de poëzie van Marieke Jonkman, al legt zij geen bekentenissen over zichzelf af, maar meer over algemeen menselijke verhoudingen, tussen moeder en kind of vader en dochter bijvoorbeeld én over erotiek: 'Een open vrouw is recht van lijf en leden./ Borsten groeien, heupen gloeien'. *Dieptevrees* is de derde bundel van deze in 1963 geboren dichteres, die nog weleens een flinke naamsbekendheid zou kunnen gaan verwerven. (Van Oorschot, f 24,90)

Als het ooit zo ver zal komen, dan zou een onderzoek gedaan kunnen worden naar biografische aanknopingspunten in haar werk. Kees Fens heeft dat en passant gedaan in essays over de poëzie van Gerrit Kouwenaar. Beiden brachten hun jeugd door in het vooroorlogse Amsterdam, wat voor Fens soms aanleiding is om zijn anonimiteit van beschouwer af te leggen en tot autobiografische notities over te gaan. *Van huis tot huis* (Herik, f 21,90) bevat acht intelligente opstellen over de motieven in diens gehele oeuvre. Tegelijk met deze uitgave verscheen een reeks van tien gedichten van Kouwenaar (verlucht met een ets van zijn broer David), waarin de kersverse zeventigjarige intrigerender dan ooit het voorbijgaande vastlegt in taal. De titel, op zichzelf een gedicht, geeft een voorproefje van dit stollingsprocedé: *Kijk, het heeft gesneeuwd* (Herik, f 24,90)

Uit de school van Kouwenaar stamt H.C. ten Berge, die een even onderkoelde poëzie schrijft en zo wonderwel tot het wezen van de dingen doordringt. *Een tuin in de winter* met tekeningen van Roger Raveel (Herik, f 24,90) wordt beheerst door sneeuw en ijs. Wat kil en ondoorgrondelijk is, ontdooit onder de blik van de dichter: 'als hij de ogen opent, heeft het woord zich waargemaakt.' Zowel de bundel van Kouwenaar als die van Ten Berge handhaven het hoge niveau van de inmiddels vermaarde 'Zwarte Reeks' van uitgeverij Herik.

De boekenpagina verschijnt om de drie weken.

LISA TUCCI

LISA TUCCI INTERNATIONAL s.a.r.l.
gevestigd te Luxemburg, is verantwoordelijk voor design en marketing van het wereldbekende merk *LISA TUCCI* dames- en herenschoenen met fabrieken in Italië. *LISA TUCCI* exporteert naar 25 landen wereldwijd.
De verkoopaktiviteiten worden ondersteund en gecoördineerd vanuit ons verkoopkantoor *LISA TUCCI B.V.* gevestigd te Heerlen.

Ter versteviging van onze organisatie zoeken wij:

COMMERCIEEL MEDEWERKER m/v

De funktie:
Het administratief begeleiden van onze verkoop- en marketing-aktiviteiten vanuit ons kantoor te Heerlen.
Het onderhouden van kontakten en eventueel bezoeken van onze cliënten binnen geheel Nederland, waardoor men geregeld meerdere dagen van huis zal zijn.

Wij vragen:
Een gemotiveerde, enthousiaste, ambitieuze en modische jongeman/-vrouw die zowel administratief als commercieel in onze sprankelende onderneming een positieve bijdrage kan leveren.
Opleiding MBO-HBO.
Om op niveau te kunnen communiceren is uw leeftijd tussen 23 en 30 jaar.

Wij bieden:
Na een ruime inwerkperiode een dynamische en veeleisende funktie die hoge eisen stelt aan uw flexibiliteit.
Bij gebleken geschiktheid zijn verdere doorgroeimogelijkheden aanwezig.
Beloning en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn afhankelijk van leeftijd en ervaring.
Een nieuwe bedrijfswagen zal ter beschikking worden gesteld.

Belangstelling:
Uw schriftelijke reaktie - vergezeld van cv en recente pasfoto - kunt u binnen 10 dagen sturen naar:

Direktie LISA TUCCI B.V.
Burg. Waszinkstraat 2, 6417 CX Heerlen.

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Provincie Limburg

VERKEER, WATERSTAAT EN MILIEU

De hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu is belast met uitvoering van de provinciale taken op het gebied van de waterstaat, het verkeer en het milieubeheer.

In deze hoofdgroep is aan de afdeling verkeer en vervoer de voorbereiding en uitvoering van het provinciaal beleid met betrekking tot het verkeer en vervoer toebedeeld. De afdeling bestaat uit vier bureaus, waarvan het bureau projecten in hoofdzaak is belast met de beleidsvorming, het onderzoek, de planning en de advisering met betrekking tot het civieltechnisch beheer.

In dit bureau is de functie vacant van een:

Medewerker Rationeel Wegbeheer v/m

Functie-inhoud: in deze functie geeft u uitvoering aan het systeem van rationeel wegbeheer en heeft u een taak in het mede opstellen van onderhoudsplanningen voor wegen en kunstwerken. Daarnaast assisteert u bij werkzaamheden ten behoeve van de constructie, besteksvoorbereiding en realisering van wegenbouwwerken. Voorts bent u belast met het operationeel houden en beheren van de in het bureau aanwezige hard- en software en bestanden.

Functie-vereisten: voor het vervullen van deze functie is een voltooide HBO-opleiding, afstudeerrichting civiele techniek vereist. Van belang is dat u over kennis van en ervaring met automatisering en het gebruik van P.C.'s beschikt. Het strekt tot aanbeveling indien u ervaring heeft opgedaan met bovenvermelde werkzaamheden, in het bijzonder met betrekking tot het rationeel wegbeheer. Tenslotte wordt van u verwacht dat uw communicatieve en redactionele vaardigheden voldoende aan de maat zijn om deze functie te kunnen uitoefenen.

Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring wordt een salaris geboden van maximaal ƒ 5954,- per maand.

Sollicitaties en inlichtingen: indien u geïnteresseerd bent in deze functie zien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, t.a.v. de Directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer V94002 op brief en envelop. Voor informatie over deze functie kunt u zich wenden tot de heer ir. J.C.G. Bongaerts, hoofd van het bureau projecten, telefoon 043-897582.

Vrouwen, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig. Bovenstaande functie kan ook in deeltijd worden uitgeoefend.

In de laatste fase van de procedure zal een delegatie van de afdeling worden ingeschakeld, terwijl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

DE PROVINCIE MAAKT WERK VAN LIMBURG

V14/46-93

Woningvereniging „Meersse

De Woningvereniging Meerssen beheert momenteel 1500 woningen in de gemeente Me mede een bejaardencentrum. Om haar taak op het gebied van de volkshuisvesting goe vervullen, zal onze organisatie steeds moeten inspelen op maatschappelijke verand betekent dat de aandacht in toenemende mate gericht dient te zijn op kwaliteit en klant Vanuit dit oogpunt zoeken wij voor de technische dienst de juiste man of vrouw voor de fu

medewerker technische die

Functie-inhoud:
- het telefonisch te woord staan van huurders die technische gebreken melden alsmede van afspraken en het verder administratief verwerken hiervan;
  eveneens het verwerken van schriftelijk gemelde gebreken, e.e.a. via het geautomati teem;
- het verrichten van administratieve werkzaamheden zoals registratie en bewaking van derhoud, het periodiek verzorgen van kostenoverzichten aangaande de verwerkte k klachtenonderhoud, mutatie-onderhoud en planmatig onderhoud, het bijhouden van carthoteek, de administratieve verzorging van de onderhoudsbegroting;
- het verrichten van overige ondersteunende werkzaamheden zoals verzorgen van co tie, verslagen en werkbeschrijvingen, het mede verrichten van technische/bouwkundig werkzaamheden t.g.v. gemelde klachten, het verzorgen van archivering van de afdel

Functie-eisen:
- een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- een op de functie gerichte middelbare beroepsopleiding (M.T.S. bouwkunde strekt to ling);
- enige kennis met betrekking tot technische installaties;
- inzicht en ervaring in de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden;
- gevoel voor klantgericht en klantvriendelijk werken;
- ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking (kennis van NCCW-systeem str beveling).

Arbeidsvoorwaarden
Voor de full-time functie geldt:
- de aanstelling geschiedt voor de periode van één jaar;
- bij gebleken geschiktheid volgt een vaste aanstelling;
- de medewerk(st)er werkt onder leiding van het hoofd technische dienst;
- de salariëring en overige arbeidsvoorwaarden zijn overeenkomstig de C.A.O. voor wo raties;
- leeftijd 30 tot 35 jaar.

Uw sollicitatie:
- telefonische informatie is voor 10 uur 's morgens verkrijgbaar bij het hoofd technis danwel bij de direkteur;
- voor deze functie kunt u uw met de hand geschreven sollicitatie, voorzien van persoon vens, tot 14 dagen na publicatie van deze advertentie richten aan de direkteur van de V eniging Meerssen, Postbus 100, 6230 AC Meerssen, onder vermelding van "S" in bovenhoek van de enveloppe.

Met vestigingen in Heerlen, Maastricht en Eindhoven is Vogel grootste vakspecialist van Zuid-Nederland op het gebied va geluid, computers en elektronica. Voor de technische dienst zoek zang een nieuwe collega.

AUDIO MONTEUR M/V

Voor ons filiaal in Heerlen zoeken wij een enth audio monteur. Als audio monteur op de technische dienst voe voorkomende reparaties uit van audio-apparatuur. U bent verant lijk voor de goede afwikkeling daarvan.

De juiste kandidaat heeft een middelbare tec opleiding afgerond. U beschikt over enkele jaren ervaring in een so ke functie. Met uw goede kennis van zaken en een flinke dosis siasme zorgt u samen met een hecht team voor de juiste uitstral Vogelzang. Uw leeftijd is maximaal 35 jaar.

De juiste kandidaat schrijft vandaag n korte brief met curriculum vitae en een recente pasfoto naar Vo Professioneel, Kruisstraat 12, 6411 BT Heerlen, t.a.v. de heer H. Od

VOGELZANG
Daar kun je niet omheen

jüngerer Bauleiter

mit EDV-Kenntnissen zum nächstmögl. Termin gesucht.

OSSMANN-BAU

Limburgs Dagblad piccolo's

045-719966

SINT JOZEFZIEKENHUIS

Het Sint Jozefziekenhuis is een middelgroot algemeen centrumziekenhuis voor Kerkrade en omgeving. Er zijn 235 bedden, inclusief een PAAZ-afdeling met 24 bedden.
In het Sint Jozefziekenhuis worden 24 specialismen beoefend.

De Stichting Sint Jozefziekenhuis heeft de uitvoering van een aantal ondersteunende en administratieve taken, in samenwerking met de Stichting VB en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

Binnen het **St. Jozefziekenhuis** ontstaat op de **Operatie-afdeling** een full-time vacature voor een

Waarnemend Hoofd O.K. m/v

Binnen de operatie-afdeling zijn twee disciplines in verschillende teams werkzaam, te weten **chirurgie en anaesthesiologie**.

Taak/functie
Hij/zij geeft binnen de afdeling uitvoering aan beleidsrichtlijnen, zoals die door de direktie zijn vastgesteld, zowel op het gebied van patiëntendienstverlening als op het gebied van personeelsbeleid. In hoofdlijnen zal de funktionaris mede inhoud gaan geven aan zowel de taakgerichte kanten van leidinggeven (protocollering, procedures, programmering) als aan de mensgerichte kant van leidinggeven (communicatie, motivatie, sfeer, kwalitatieve/kwantitatieve inzet van medewerkers).

Selectie eisen:
Opleiding: - NZR-diploma O.K.-assistent, zo mogelijk differentiatie chirurgie en anaesthesiologie.
- Afgeronde management-opleiding of kaderopleiding. (Eventuele bereidheid tot het volgen van een dergelijke opleiding is noodzakelijk.)

Ervaring: - Ervaring in leidinggeven en in het omgaan met complexe samenwerkingsverbanden.

Salariëring
Salariëring geschiedt conform de salarisschaal van functiegroep 50, afhankelijk van opleiding en ervaring, waarbij ƒ 3.298,= het minimum (aanloopschaal) en ƒ 5.052,= het maximum bruto per maand bedraagt bij een full-time dienstverband.
Voor de overige arbeidsvoorwaarden is de CAO voor het Ziekenhuiswezen van toepassing.

Inlichtingen:
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij mevrouw H. Delsing, telefoon: 045-450663.

Solliciteren:
Belangstellenden worden uitgenodigd **binnen 10 dagen** hun schriftelijke sollicitatie onder vermelding van referentienummer **HD92128** te richten aan: Stichting Z.V.B.M., t.a.v. mevrouw H. Delsing, personeelsconsulente van de Dienst Personeel & Organisatie, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade.

CFG CHARLES FEIJTS GROEP

Ervaren Verkoper Bedrijfswagens

Opleiding op MBO-nivo aangevuld met IVA of MATS Apeldoorn.
Ervaring is een vereiste.

Aankomend Verkoper Bedrijfswagens

Opleiding op MBO-nivo aangevuld met IVA of MATS Apeldoorn.
Kennis van de autobranche is een vereiste.

Medewerker Verkoop Binnendienst

Opleiding op MBO-nivo. Commercieel, technisch, administratief inzicht en bekend met automatisering.
Kennis van de autobranche is een vereiste.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan:
Charles Feijts Groep, t.a.v. M. Feijts,
Postbus 5481,
6130 PL Sittard

LAUDY

LAUDY BOUW & PLANONTWIKKELING B.V.
is een in Sittard gevestigde bouwonderneming met e jaaromzet van ca. 75 miljoen gulden.
Het bedrijf realiseert projekten in de sektoren utiliteits- industriebouw, woningbouw, renovatie en restauratie.

Wij zoeken kontakt met kandidaten voor de vakature

CHEF MATERIEELDIENST

Funktie-informatie:
De funktionaris ressorteert onder het hoofd produktie verantwoordelijk voor het beheer van het materieelpa omvattende de werf, het magazijn en de werkplaats. Hij vervult een adviesfunktie t.a.v. het te voeren mate beleid in het bedrijf.

De werkzaamheden omvatten onder andere:
- leiding geven aan circa 10 medewerkers;
- koördineren en regelen van de inzet van materieel t.b.v. de bouwprojekten;
- koördineren en regelen van de transporten van machines en hulpmaterieel;
- opstellen en kontrole op de uitvoering van onderho programma's t.b.v. bouwmachines;
- verzorgen van de materieelregistratie;
- maken van kalkulaties en kontrole op de uitvoering v kleinschalige staalkonstrukties;
- de kwaliteitszorg in het kader van het materieelbe

Funktie-eisen:
- leeftijd ca. 35 tot 40 jaar;
- opleidingsnivo HTS werktuigbouw of gelijkwaardige technische opleiding, bij voorkeur met applikatie elektrotechniek;
- ruime ervaring in een leidinggevende funktie op materieelgebied in de bouwbranche;
- ervaring met het werken met een geautomatiseerd administratiesysteem;
- kennis van de wettelijke veiligheidsvoorschriften en milieuwetgeving;
- een persoon met organisatie-talent en een servicegerichte instelling;
- woonachtig of bereid zijn te gaan wonen in de regio waar het bedrijf is gevestigd.

Geboden wordt:
Een veelzijdige en uitdagende funktie met uitstekende arbeidsvoorwaarden.

Kandidaten voor deze funktie worden verzocht hun sollicitatie met uitgebreid curriculum vitae binnen 14 dagen te richten aan:
Organisatie-Adviesbureau A. Duys b.v.
Moslaan 12, 6823 JP Arnhem.

Het spreekt vanzelf dat uw sollicitatie vertrouwelijk zal worden behandeld.

Onze cliënt is een bouwonderneming in Noord-Limburg en vormt een zelfstandig functionerend onderdeel van een landelijk opererende holding met activiteiten op het gebied van utiliteitsbouw, woningbouw, beton- en waterbouw alsmede renovatie en onderhoud. Onze Noord-Limburgse cliënt richt zich voornamelijk op de woning- en utiliteitsbouw in Limburg en Brabant. Ter versterking van het managementteam zijn we op zoek naar een (m/v)

Projectleider woning/utiliteitsbouw

pragmatische HTS'er BK, met organisatietalent

Uw functie
Tijdens de ontwikkelingsfase van projecten wordt u als adviseur bij het directie-overleg betrokken.
Uw inbreng heeft betrekking op alle bouwkundig-technische en organisatorische aspecten die bij uitvoering van het bouwproject van belang zijn.
Vanaf opdrachtverstrekking tot en met oplevering en nazorg bent u verantwoordelijk voor de algehele coördinatie, voortgang en resultaten van alle bouwactiviteiten per project. Op basis van kwaliteitsnormen, budgetteringen en planningen zorgt u voor een optimale inzet van mensen en middelen op de diverse bouwprojecten.
U rapporteert aan de directeur.

Uw profiel
- Uw bouwkundige kennis heeft een HTS-niveau.
- U heeft enige jaren ervaring als (hoofd-) uitvoerder en/of (assistent) projectleider binnen een middelgrote bouwonderneming, op grond waarvan u praktisch bekend bent met het zelfstandig leiden van bouwprojecten, in de woning- en utiliteitsbouw.
- U bent géén bureaumanager, maar een manager die op de bouwplek zaken controleert, regelt, aanstuurt en ter plekke problemen oplost of laat oplossen.
- Praktisch bekend met geautomatiseerde gegevensverwerking.
- Leeftijdsindicatie: vanaf ca. 28 jaar.

Geboden
- Een verantwoordelijke en zeer zelfstandige managementfunctie waarin u betrokken wordt bij alle aspecten van het bouwproces. Een functie ook waarin u veelvuldig interne en externe contacten heeft met alle belanghebbende partijen.
- Onze cliënt is een gezond en slagvaardig bedrijf met een uitstekende reputatie en vormt een prima werkomgeving voor degene die een degelijke carrière-stap wil maken.
- Salaris en secundaire voorwaarden in overleg.
- Voor de juiste kandidaat zijn er goede carrièreperspectieven.

Bent u toe aan een volgende stap? Zo ja, stuur dan een korte brief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 73.7477 naar
Mercuri Urval B.V.
Boschdijk 60
5612 AN Eindhoven.

België Denemarken Finland Frankrijk Engeland Italië Nederland Zweden

Mercuri Urval

Noorwegen Spanje Duitsland Zwitserland Australië Verenigde Staten

LUIJTEN ADVOCATEN

hebben ruimte voor een - bij voorkeur - zelfstandig praktizerend advocaat (m/v)

die op basis van kostendeling onder bovenvermelde kantoornaam de praktijk wil uitoefenen.

Schriftelijke sollicitaties s.v.p. binnen 14 dagen richten aan:
Mr. E.R.Th.A. Luijten
Postbus 55
6400 AB Heerlen

Apothekers-assistent m/v

Voor een apotheek in Heerlen. Wij bieden u werk aan dat 5-6 maanden gaat duren. Bent u gediplomeerd apothekersassistent en op zoek naar een fulltime baan, reageert u dan snel.

Informatie bij Meijke van Noorden, tel. 045-71 31 00, Heerlen, Akerstraat 26.

randstad uitzendbureau

Hekserij leeft nog in Nederland

zwijgzame mens die nog in heksen gelooft, hoeft niet te blozen. De hekserij leeft nog in Nederland, zij het niet in de gedaante die we kennen uit sprookjes en films of van de cd-hoes van een heavy-metalgroep. De moderne heks heeft weliswaar geen ..., maar wel een postbus. De veertig heksen die in Nederland wonen, zijn volledig bij zinnen, dragen geen hoge puntmutsen en vliegen niet rond op ...kende bezemstelen. De hekserij, binnen ... wereldje ook wel *de Wicca* genoemd, ...t zichzelf als de voortzetting van ...n serieuze oude natuurreligie. De heksen van nu willen met hun 'witte magie' niemand kwaad doen. ...e koesteren de natuur ... hun eigen lichaam ... aanbidden naast de mannelijke God ook ...n Godin. De moderne heksen hebben geen zendingsdrang. Sterker ...g, ze voeren een ontmoedigingsbeleid.

door
LINDA DANIËLS

...e, een 47-jarige vrouw in ...cht, ziet er zo op het eerste ge... uit als een doorsnee huis...w. Aan haar uiterlijk is niet af ...en dat ze er een ietwat vreem...levenswijze op na houdt. Ze ...t zichzelf heks omdat ze gel...erd is in één van de Neder...se 'heksenkringen'. Zij is ...rdvoerder van haar kring en ... rituelen en vieringen.

...kleuter geloofde ik dat er ka...tertjes in het bos leefden. Ik ... die kleine mannetjes zelfs in ... gras rond dartelen. Nu moet je ...meteen denken dat er een ...je bij me los is. Ik heb me al...tijd verbonden gevoeld met de ...tuur en dat uitte zich in mijn ...tasie."

...p de middelbare school viel ze uit ...oon bij haar leeftijdgenoten. ...wijl klasgenoten zich bezig ...den met muziek en verkering, ...rd haar interesse in kruiden en ... bovennatuurlijke als een enge ...by beschouwd. Het was die ...e 'enge hobby' die haar uitein...lijk terecht bracht bij de boeken ... hekserij. „Ik las dat heksen in ... Middeleeuwen al kruiden ge...ikten om mensen en dieren te ...ezen, en dat sprak mij enorm ... Pas toen vielen al die puzzel...jes op hun plaats. Later ben ik ...gaan verdiepen in de Wicca, de ...tuurgodsdienst, en in de magie. ...kan ik de energie kwijt die al... al in mijn binnenste borrelde."

Natuurgodsdienst

...heksen van nu leven naar de ...ca, volgens hen de oudste hei...se natuurgodsdienst die be...t. „We zien de aarde als een ...nd wezen. We hebben geen ...ige boeken, dogma's of stenen ...pels. De aarde is ons boek en ...tempel is de heksenkring die ...elf creëren. We hebben wel ... leefregels. Een heks heeft een ... eigen verantwoordelijkheid," ...t Circe. „We geloven dat we op aarde zijn om het leven dat we gekregen hebben zo goed mogelijk te leven, dat het goede en het slechte dat we doen bij onszelf terugkomt. Daarom geloven we ook in karma en reïncarnatie."

In de religie van de heksen staan een Godin en een God centraal. De Godin wordt belichaamd in de aarde en de maan, en de God in de vruchten die de aarde voortbrengt. De God is ook degene die de jaarcyclus op gang brengt, degene die de Aarde bevrucht. Zonder de God zou de aarde dor en dood zijn. Zonder de Godin zou er helemaal geen aarde zijn. Het heksengeloof kan dus als een religie van de ecologie worden beschouwd.

„Er zit ook een vonkje van die goden in het hart van iedere heks. Dat goddelijke heb ik bij mezelf herkend en dat herken ik ook in anderen. Via dat vonkje kunnen we communiceren met onze goden, we praten met ze, voeren hele discussies. De goden kunnen via het vonkje energie aan mij doorgeven en die energie kan ik dan weer gebruiken om dingen te bewerkstelligen. Dit wordt dan magie genoemd," probeert Circe haar complexe geloof te verduidelijken.

Magie

Circe maakt, zegt ze, alleen gebruik van positieve witte magie. „Ik kan daar mensen mee helpen." Ze noemt het voorbeeld van een vrouw, die zeer leed onder het feit dat haar poes was weggelopen. „Ik probeer dan met mijn energie en met de energie van de Goden het beestje terug te krijgen. Ik steek twee kaarsen aan en plaats die een flink stuk uit elkaar. De ene kaars symboliseert dan de poes en de andere de vrouw. Ik visualiseer dan voor mezelf dat het beest bij zijn baasje terugkomt. Om het uur schuif ik de kaarsen wat dichter bij elkaar, totdat ze elkaar raken. Dat is het tijdstip waarop de poes weer bij zijn baasje aan komt lopen. Dit soort magie lukt bij mij bijna altijd."

Voorzichtig laat ze doorschemeren dat de kaarsenmagie ook kan worden toegepast bij vermissingen of ontvoeringen van mensen. Ze heeft het zelf een keer toegepast bij een ontvoering en dat is uiteindelijk goed afgelopen. Maar: „Je mag niet alleen op de magie vertrouwen. Om iemand of iets terug te vinden, moeten alle krachten gebundeld worden. Dat betekent dus dat ook de normale stappen gezet moeten worden. Naar de politie gaan, bijvoorbeeld."

Binnen de moderne hekserij wordt op verschillende manieren getoverd. Naast de kaarsenmagie is er ook nog die van de talisman. Een talisman wordt gemaakt met de bedoeling om dingen naar je toe te trekken. Iemand die bijvoorbeeld graag een bepaalde baan in de handel wil hebben, kan door Circe een talisman laten maken. Volgens de hekserij zijn problemen die met werkgelegenheid te maken hebben, Mercurius-problemen. De kleur van de planeet Mercurius is heldergeel, dus zal ze van die kleur een klein stoffen zakje maken. In dat zakje worden drie kruiden gedaan die bij Mercurius horen. Dat zijn lavendel, dille en pepermunt. Ook moet in het zakje iets van de persoon zelf worden gestopt. In dit geval wordt dat een klein briefje met daarop de naam van de werknemer-in-spe. Op datzelfde briefje wordt dan een symbolische tekening van het beroep gemaakt, bijvoorbeeld een bankbiljet. Tenslotte wordt het zakje gesloten. De heks richt dan haar energie op het zakje door het in de handen te houden en zich de desbetreffende persoon gelukkig aan het werk voor te stellen. Dit gaat weer via 'visualisatie'. Degene voor wie de talisman bedoeld is, moet het zakje altijd bij zich dragen en 's nachts onder zijn kussen leggen.

Volgens Circe kunnen heksen hun magische krachten ook negatief gebruiken. Zwarte magie dus. Een van de leefregels van de Wicca is: een heks mag niemand kwaad doen. Daarom willen heksen die de Wicca aanhangen niets met zwarte magie te maken hebben. „Je mag de talisman niet gebruiken om iemand zijn baan af te nemen. Via de talisman kun je namelijk ook proberen te bewerkstelligen dat iemand door een verkeersongeluk om het leven komt. Zo kun je natuurlijk ook een baan vrij maken. Ik vind dat een erg beangstigende vorm van magie. Ik zou willen dat die vorm niet bestond, maar het bestaat wel," zegt Circe ernstig.

'Als kind geloofde ik al in kaboutertjes'

Rituelen

Rituelen zijn, uiteraard zou je bijna zeggen, de kern van de hekserij. Een ritueel kan overal gehouden worden, in de huiskamer van een pand op de Kalverstraat in Amsterdam, in een afgehuurd zaaltje waar de avond tevoren nog een bruiloft werd gevierd of in het wandelbos van de aangrenzende buurtvereniging. De aanwezige heksen beelden zich tijdens zo'n bijeenkomst een cirkel in, zodat alle deelnemers met elkaar verbonden worden.

Vervolgens wordt aan de vier elementen (vuur uit het zuiden, water uit het westen, aarde uit het noorden en lucht uit het oosten) gevraagd of ze aanwezig willen zijn. Dan wordt aan de God en de Godin gevraagd of ze getuigen willen zijn van het ritueel. Als alles en iedereen aanwezig zijn kan gestart worden met de rituelen. Er wordt dan gezongen, gedanst en gesproken met de goden.

De Wicca kent acht jaarfeesten en viert alle volle manen. De maanvieringen worden gehouden volgens de Keltische maankalender en de jaarfeesten zijn de oude oogst- en zaaifeesten. „Met de jaarfeesten proberen we te verbeelden wat er in de vier jaargetijden in de natuur gebeurt. Het oude kerstfeest is een jaarfeest. Dan vieren we de terugkeer van het licht dat het donker overwint. We vormen dan een cirkel en steken gelijktijdig een aantal kaarsen aan om de intrede van het licht te symboliseren," vertelt Circe.

Hoe word je in een heksenkring opgenomen? Volgens oude volksverhalen door je om twaalf uur 's nachts, liefst met Pasen of Pinksteren, op een kruispunt van wegen, bij een lindeboom of in het Harzgebergte, aan de duivel te verkopen. Circe kan om dit soort verhalen alleen maar smakelijk lachen. „Ik weet niet precies hoe het met andere heksen zit, maar ik weet van mezelf dat ik als heks ben geboren. Als iemand er achter komt dat hij heks is, moet hij heel wat stappen ondernemen om in onze kring te komen. We hebben geen zendingsdrang, we voeren eerder een ontmoedigingsbeleid. Mensen moeten er echt veel voor over hebben om als heks geïnitieerd te worden. Ze moeten erg serieus met hekserij bezig zijn. Gedurende twee jaar moeten de heksen een training volgen. Ze moeten een boekenkast vol met informatie doorploegen en dan moeten ze ook nog in onze groep passen. Pas als de hele groep echt overtuigd is van de goede intentie van de heks, zou de inwijding gehouden kunnen worden."

Heksenvrees

Het beeld dat de gemiddelde Nederlander van een heks heeft, als hij al in hekserij gelooft, is toch nog dat van die kwade heks uit de verre Middeleeuwen. In het midden van de vijftiende eeuw ontstond, vooral in Noord-Europa, een heksenvrees en een daaruit voortvloeiende heksenvervolging. Het niveau van die waanzin steeg tot in het ongelooflijke en breidde zich uit als een besmettelijke ziekte. Duizenden mannen en vrouwen uit alle rangen en standen; priesters, raadsleden en vorstelijke personen werden om de nietigste redenen verdacht van tovenarij en aangeklaagd. Eenmaal aan het gerecht overgeleverd, werden ze op de pijnbank gedwongen zichzelf schuldig te verklaren en anderen te beschuldigen om dan tot de brandstapel veroordeeld te worden.

Circe ziet weinig overeenkomsten tussen de Middeleeuwse- en de moderne heksen. „Niemand weet precies waar de heksen zich toen mee bezig hielden. Om voor heks te worden aangezien, hoefde je in de late Middeleeuwen geen speciale activiteiten te ontplooien. Je had alleen maar lastige buren nodig. De huidige hekserij lijkt in dat opzicht niet op de oude vorm. Wij bestempelen onszelf tot heks."

De enige overeenkomst die Circe kan ontdekken is het gebruik van kruiden. „De heksen van vroeger gebruikten, net als wij, kruiden om mensen en dieren te genezen. De maatschappij vond dat waarschijnlijk beangstigend. Niet alleen de goede dingen, maar ook allerlei slechte gebeurtenissen werden toegeschreven aan de heksen. Als een kind plotseling ziek werd of een paar koeien op onverklaarbare wijze het loodje legden, dan werd al gauw aan zwarte magie gedacht."

Uitlachen

Met het verdwijnen van de hetze tegen de heksen is de angst voor het bovennatuurlijke er niet minder op geworden. Als iemand zich in deze tijd voor heks uitmaakt, wordt hij of heel hard uitgelachen of voor de rest van zijn leven met de nek aangekeken. Daarom leven mensen als Circe, heksen die het gevoel hebben magische krachten te bezitten, in de anonimiteit. Haar kleine ondergrondse heksenbeweging treedt niet meer op de voorgrond. Het groepje reageert erg huiverig op elke vorm van publiciteit en is alleen via een postbus bereikbaar. De bekrompenheid van denken van de samenleving, ingegeven door de onbeschrijflijke angst voor het bovennatuurlijke, heeft de hekserij in haar schulp teruggedrongen. Dit is ook de reden waarom Circe niet wil dat haar echte naam in de krant verschijnt en tevens de reden waarom regelmatig tv- en radio-interviews worden afgewezen.

„Ik vertel niet zomaar aan iemand dat ik een heks ben. Alleen aan mensen die het aan me vragen." Circe wijst met haar vinger op haar voet die in het verband is gedraaid. Ze moet hard lachen als ze vertelt wat haar overkomen is. „Tijdens een ritueel is mijn gewaad in brand gevlogen. Typisch een foutje van een heks, hè? Meestal worden de bijeenkomsten naakt gehouden om samen te smelten met de natuur, maar deze keer hadden we een lang gewaad aan. Ik denk dat ik toch maar weer voor de naaktheid ga pleiten, want het kledingstuk was me alleen maar tot last. Mijn voet verbrandde toen de stof vlam vatte. Een pijnlijke zaak, maar gelukkig aan de genezende kant. Ik heb de dokter verteld, de goede man is tenslotte streng christelijk, dat het tijdens een gezellig feestje gebeurd is. De waarheid heb ik maar voor mezelf gehouden."

Voor meer informatie over de Wicca: Circe, Postbus 2181 3500 GD in Utrecht. Alleen brieven met ingesloten enveloppe en postzegel worden beantwoord.

INDIEN NIET NU, WANNEER DAN?

...ge tijd geleden verscheen er in ... New York Times een artikel ...onder de merkwaardige titel: ...paren spreken dagelijks vier ...uten met elkaar." In het artikel ...rden de resultaten beschreven ... van een onderzoek naar de ...besteding van mensen die tot ... midden of hogere kader van ...ven of overheidsinstellingen behoren. De voornaamste klacht van de onderzochte personen was 'chronisch tijdsgebrek'. Voor een ...eus gesprek met hun partner ...den ze gemiddeld minder dan ... uur per week, 28 minuten ...cies te zijn, beschikbaar te hebben. Voor hun kinderen bleven er zegge en schrijve 30 seconden per dag over. Niettemin gaven de meeste ondervraagden aan, dat het gezinsleven voor hen heel belangrijk is.

door
RENÉ DIEKSTRA

Op de vraag: wat maakt dat mensen mislukken in hun banen, valt, dat is inmiddels duidelijk uit tal van studies, geen simpel antwoord te geven. Er zijn geen algemene, min of meer voor iedereen geldende, oorzaken aan te wijzen. Maar er is een verschil tussen wel en niet succesvolle leidinggevenden, dat steeds maar weer opduikt in allerlei onderzoeken: de weinig succesvolle managers hebben sterk de neiging tot verwaarlozing van hun gezins-/relatieleven.

Het gaat hier om mensen, mannen en vrouwen, voor wie werk veruit prioriteit en prioritijd nummer 1 is. Ontstaan er op het werk problemen of neemt de werkdruk toe, dan wordt ook de tijdsinvestering in het werk verder opgeschroefd, steeds ten koste van andere levensgebieden. Tussen globaal hun 30e en 45e levensjaar komen nogal wat hen in een neerwaartse spiraal terecht die er als volgt uitziet: problemen op de werkplek versterken al bestaande spanningen in de privé-situatie, terwijl op hun beurt moeilijkheden thuis het functioneren op de werkplek nadelig beïnvloeden.

De almaar oplopende stress die daar het gevolg van is, leidt niet zelden tot vluchtgedrag, in het werk zelf, maar ook vaak in alcohol en andere 'drugs' en in 'vluchtige' relaties buiten de deur (vaak met werknemers uit hetzelfde bedrijf of instelling of met cliënten/patiënten). Het zal duidelijk zijn dat die laatste vlucht, waarvoor weer hele hordes uitvluchten moeten worden bedacht, de stress en de bestaanswanorde alleen maar verder doen oplopen.

Dit proces loopt vaak uit op een echte crisis-situatie, of een ineenstorting, van de partnerrelatie, maar ook van de lichamelijke en geestelijke gezondheid, in de vorm van bijvoorbeeld een ernstige depressie of overspannenheid die verder werken voor kortere of langere tijd onmogelijk maakt. De persoon in kwestie realiseert zich vaak pas dan, wat er gebeurd is of wat hij al die tijd gedaan heeft, namelijk: familie en vrienden verwaarloosd die zich op den duur dan ook hebben teruggetrokken, gezondheid verwaarloosd, en het denken of reflecteren over het eigen gedrag en het effect daarvan op anderen verwaarloosd. Hij of zij wordt dan ook nog eens geconfronteerd met het feit dat er niemand is, ook niet op werkplek, die waardering heeft voor de eenzijdige overinvestering in een enkel levensgebied.

In een artikel in de Harvard Business Review met de veelzeggende titel 'Het Werk Alibi: Als het moeilijker is om naar huis te gaan', schrijft Bartolome: „Veel leidinggevenden lijken zich niet te realiseren dat relaties in de privé-situatie net zo goed en net zo veel onderhoud en investering vragen als zakelijke relaties." Daar komt in veel gevallen nog bij: a) de angst voor conflicten met de levenspartner, en daarmee de neiging om gesprekken maar uit de weg gaan; b) de angst om zichzelf kwetsbaar op te stellen, en daarom veel te lang blijven doen 'alsof er niets aan de hand is'; c) een 'mañana'-houding, wat betreft het zich bezig houden met gezins- of relatieaangelegenheden.

Bartolome verduidelijkt deze 'mañana'-houding als volgt. „Stel u bent 25 jaar en gehuwd/samenlevend. U staat aan het begin van uw carrière. U weet dat u nog een hele weg te gaan hebt om 'boven' te komen. U besluit om eerst aan uw carrière te werken. Gezinsleven, gezondheid en de bezinning op wat u verder met uw leven wil, komen mañana wel.

Mañana – u bent 30 jaar en u hebt 2-jarig kind. Als u inderdaad al op de weg 'naar boven' bent, hebt u nu duidelijk veel meer te doen. Als u nog niet hebt kunnen klimmen, zoekt u naar nieuwe wegen om omhoog te komen. In beide gevallen besluit u om u met gezinsleven, gezondheid en bezinning op wat u verder met uw leven wil, mañana te gaan bezighouden.

Mañana – u bent 35 en lid van het management-team en uw salaris ligt duidelijk boven het gemiddelde. Desondanks komt af en toe een gevoel van angst en leegte bij u boven. Is dit het nou, is dit alles? Is dit een voortijdige 'midlife'-crisis? U besluit af te wachten en te zien of het mañana beter gaat.

Mañana – u bent begin 40 en besluit (zoals veel vrouwen en mannen van uw leeftijd) u nu echt aan uw gezin te wijden, beter op uw gezondheid te passen en ook aan andere dingen tijd te besteden dan alleen maar aan werken. Vanaf nu zal alles anders worden. Maar hier gaat vaak de 'alles of niets'-val open: of alles wordt anders... of niets. Helaas blijft het vaak bij niets."

Waarom? Iemand die jarenlang bezig is geweest op de manier van 'ik doe nu eerst dit, maar later zal ik ook al die andere zaken die ik nu verwaarloos, inhalen', die houdt zichzelf op twee manieren voor de gek. Op de eerste plaats, het is onmogelijk om dezelfde ervaringen die je vandaag bewust hebt laten lopen, morgen in te halen. Als we op 30-jarige leeftijd niet genieten van emotioneel contact met onze partner, wanneer dan? De gelegenheden die je in dit opzicht eerder hebt laten lopen, kun je later niet meer inlopen. Ze zijn voorgoed verloren.

Op de tweede plaats, wie zichzelf bepaalde gewoonten heeft aangeleerd, heeft meestal ook bepaalde feiten gecreëerd die niet gemakkelijk te veranderen zijn. Het is bijvoorbeeld bepaald geen sinecure om plotseling een vriendschapsrelatie met je 16-jarige zoon of dochter op te bouwen, als je dat tot nu toe verwaarloosd hebt. De frustraties in de eerste pogingen om zoiets toch nog op gang te brengen zijn vaak zo groot, dat we vaak snel weer terugvallen op de oude manier van omgaan.

Vandaar dat het misschien toch niet zo'n slecht idee is om de volgende vragen in de ik-vorm op een papier over te schrijven en dat onder uw kussen te leggen zodat u er aan het begin en einde van de dag aan herinnerd wordt.

1. Hoe intensief hebt u in de laatste drie maanden aan de relatie met uw partner onderhoud besteed?
2. Hoe intensief hebt u aan de relatie met uw kind(eren) in de laatste drie maanden aandacht besteed?
3. Hebt u het laatste half jaar regelmatig contact met uw ouders gehouden?
4. Hebt u het laatste jaar, buiten de gebruikelijke dingen (verjaardag, lintjes) tijd genomen voor uw familieleden?
5. Hebt u de laatste maand contact met vrienden onderhouden?
6. Hoe vaak hebt u in de afgelopen maand contact gezocht met anderen (vrienden, kennissen, familie) gewoon om wat bij te kletsen en niet om een of andere zakelijke reden?

Als u wat ongemakkelijk wordt bij het aan uzelf stellen van deze vragen, schrijf er dan ook nog de volgende overdenking bij: 'Kiezen is verliezen en sommige verliezen zijn voorgoed'.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

● *In bruine pij: de Franciscanen van De Vrank tijdens de communiteitsmis op dinsdagavond. Van links naar rechts: Fer van der Reijken (33), Sjaak Geurts (69), Servaas Wijsen (72) en Louis Bohte (47).* Foto: DRIES LINSSEN

Eens telde de orde van de Franciscanen in Nederland meer dan veertienhonderd leden. Op 1 januari van dit jaar waren dat er nog 414, van wie 281 vijfenzestig jaar of ouder. Ook de Franciscanen staan voor de keuze: werven of sterven. Het provinciaal bestuur wil 'van de breedte naar de diepte'. Er komen zeven gezichtsbepalende levensgemeenschappen, waarvan één in de Vrank in Heerlen. Daar ook woont de jongste Franciscaan van Nederland: Fer van der Reijken, 33 jaar, doctorandus in de klinische psychologie, pastoraal werker van de stichting 'Samen Onderweg', een gemeenschap van mensen die in de kapel van het Bernardinuscollege in Heerlen op een eigentijdse, verstaanbare wijze liturgie vieren, met tal van activiteiten er omheen.

'Ik heb een bruin hart met een wit koord er omheen'

Even voorbij de kerk in de Vrank in Heerlen is een 'afwerkplaats' van straatprostituées. Zodra de avond valt, rijden auto's de doodlopende, oude Beersdalweg in. Lichten worden gedoofd. En na een spannend kwartier gaan portieren open. Condooms en tissues worden weggegooid.

Verscheidene 'vrienden van de straat' vonden de weg naar het klooster van de Franciscanen die de St.-Antonius-van-Paduakerk in de Vrank bedienen. Voor dak- en thuislozen, al dan niet verslaafd aan alcohol of drugs, is er overdag koffie, brood en beleg verkrijgbaar, en soms iets warms.

Eenzelfde service verlenen de Franciscanen aan de zwervers die in het klooster aan de Akerstraat in Heerlen aanbellen. Daar wonen de oud-leraren van het Bernardinuscollege, van wie alleen pater Max van der Schoot nog actief is. De oud-directeur is thans een van de schoolpastores aan het college, dat een belangrijk aandeel in de katholieke emancipatie van de mijnstreek heeft gehad. Tot de pupillen van de classicus uit Hedel behoorden eens de huidige minister van Onderwijs en Wetenschappen, Jo Ritzen en de voorzitter van de Tweede-Kamerfractie van de PvdA, Thijs Wöltgens.

De 'bruine paters' vestigden zich in Heerlen met het oog op 'het rode gevaar'. De kalender wees 1910. Mijnen waren in opkomst. Uit binnen- en buitenland stroomde het werkvolk toe. Aalmoezenier dr. Henri Poels vroeg de provinciale overste van de Franciscanen om zich met de zielzorg van de buitenlandse mijnwerkers te belasten. Deze, Simon Bennenbroek, bouwde aan de Sittarderweg een klooster, dat hij bemande met mensen die alle Europese talen spraken.

Eveneens werd de Franciscanen gevraagd om in Heerlen een school op te richten, waar kinderen van mijnwerkers een middelbare opleiding zouden kunnen volgen. In 1913 werd de vijfde katholieke hbs van Nederland geopend. Pas in 1918 werd het een vijfjarige opleiding. Bovendien kwam er een middelbare handelsschool bij; later een gymnasium.

In 1923 bouwden Franciscanen een rectoraatskerk in de Laanderstraat in Heerlen en in 1926 kreeg pater Bernardus Teunissen opdracht om nabij de Husken- en Vrankerkolonie een kerk te bouwen. Met confraters bedelde en preekte de Brabander ƒ 117.715,80 bijeen. Daarmee konden ook de kunstwerken worden betaald, waarmee de kerk was verfraaid. Gebrandschilderde ramen en muurschilderingen van Charles Eyck en de beelden en kruisweg in hoogvuurglazuur van Charles Vos geven de St.-Antonius-van-Paduakerk iets museaals. Eind 1930 werd zij ingewijd, eerst in de zomer van 1935 geconsacreerd. In vele talen werd de bisschop van Roermond, mgr. dr. Gulielmus Lemmens, verwelkomd.

Vanwege de te duchten mijnschade gingen de plannen om het gebied tussen de steenbergen van de ON1 in Heerlen en de ON3 in Heerlerheide vol te bouwen niet door. Desondanks was veel aanloop in het afgelegen Franciscanenklooster. Te meer daar het de enige telefoon in de buurt had. Op de fiets bracht broeder Coelestinus van Lierop jobstijdingen en blijde boodschappen rond.

Om aan tewerkstelling in Duitsland te ontkomen traden tijdens de Tweede Wereldoorlog verscheidene onderduikers in. Vanwege zijn anti-Duitse preken werd pater Laetus Himmelreich op transport gesteld naar Dachau. Als een gebroken man keerde hij terug.

Met open armen werden, in februari 1965, ook de zusters Franciscanessen van Heythuysen verwelkomd. Vanuit hun klooster aan de Grasbroekerweg in Heerlen bestierden zij de kleuter- en meisjesschool in de Husken- en Vrankerkolonie. Toen het klooster een kindervoogdijhuis werd, namen de Franciscanessen hun intrek bij de Franciscanen. De nonnen kregen de achterkant van het klooster en een eigen ingang. Alleen van de keuken werd gemeenschappelijk gebruik gemaakt.

In januari 1966 werd het rectoraat tot parochie verheven.

Door de mijnsluitingen kwamen vele parochianen in de wao. Anderen werden vervroegd gepensioneerd of elders tewerkgesteld. „Met de mijnwerkers werden ook de huizen afgedankt; dichtgespijkerd; gesloopt: om de grond beter te kunnen verkopen," meent Huub Latten (61), zoon van een mijnwerker in Bleijerheide en thans pastoor van de St.-Antonius-van-Paduaparochie.

Parallel aan de sluiting der mijnen voltrok zich een deconfessionaliseringsproces. Het aantal ambtsverlatingen nam toe, het aantal roepingen af. Niet alleen bij congregaties, die in de vorige eeuw ten behoeve van de volksgezondheid en het onderwijs werden opgericht, maar ook bij de Franciscanen. In 1981 gaf pater Theophilus Thöni de parochie van de Laanderstraat aan het bisdom terug; in 1984 pater Jacques de Haas de parochie van de Sittarderweg. Slechts twee paters waren er in de Vrank nog over, Chris van Deelen en Desiderius Duynstee, toen in 1985 de laatste zusters Franciscanessen vertrokken.

In 1987 werd de communiteit van de Franciscanen nieuw leven ingeblazen. Pater Servaas Wijsen, die aan het Bernardinuscollege Frans had gegeven en directeur van het Antonius-Doctorcollege in Kerkrade was geweest, had er in het provinciaal bestuur van de orde op aangedrongen. Door het bisdom werd de parochie uitgebreid met de nieuwbouwwijken Nieuw-Beersdal, Nieuw-Husken en Zeswegen.

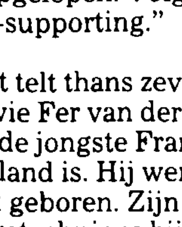
„Het betekende een verdubbeling van het aantal parochianen," aldus pastoor Latten. „Decennialang waren dat er tweeduizend geweest, verdeeld over vijfhonderd gezinnen. Nu zijn het er 4.100, verdeeld over 1850 gezinnen of adressen. Hieruit blijkt dat de gezinnen kleiner zijn geworden. De kerkelijkheid is laag. Op zaterdag en zondag komen slechts 150 mensen naar de kerk. Met Kerstmis, Pasen en zodra kinderen de eerste communie doen is de kerk vol. Dank zij het solidariteitsfonds van het bisdom konden de eindjes aan elkaar worden geknoopt. Hadden we zes jaar geleden slechts 13.500 gulden aan inkomsten, inmiddels is dat tot 50.000 gulden opgelopen. Volgend jaar zijn we self-supporting."

De communiteit telt thans zeven personen, van wie Fer van der Reijken met 33 de jongste Franciscaan van Nederland is. Hij werd in 1960 in Rijswijk geboren. Zijn vader was off-shoretechnicus bij de Shell. Na zijn middelbare schoolopleiding bij de Jezuïeten in Delft studeerde Fer psychologie aan de universiteit van Leiden. Als bijvak koos hij theologie. Zijn doctoraalscriptie ging over zelfdoding. Hij had daartoe 88 pastores aangeschreven en negen nabestaanden van zelfdoding geïnterviewd.

„Harde conclusies konden niet worden getrokken, maar aanbeveling verdient om nabestaanden van zelfdoding naar draagvermogen bij het afscheid te betrekken. Veel verdriet werd verdrongen, omdat buitenstaanders niets van de zelfdoding mochten weten en niet bij het afscheid mochten zijn. Verdriet moet echter kunnen stromen, wil iemand niet in zijn verdriet verstikken. Laat nabestaanden zoveel mogelijk meedoen; teksten maken, en meedoen met de rituele handelingen. Dat werkt heel goed. De toon voor rouwverwerking wordt, mijns inziens, in de eerste drie dagen gezet."

Franciscanen werven om niet te sterven

door **JAN VAN LIESHOUT**

Wat de omgeving al jaren had zien aankomen, gebeurde op 2 februari 1986 . Fer van der Reijken trad in bij de Franciscanen. Het werkstuk geschiedenis, dat hij in de vijfde klas van het atheneum had moeten maken, was een voorteken. Het was gewijd aan de stichter van de orde van de Franciscanen, Franciscus van Assisi.

Van der Reijken: „In 1976 was het 750 jaar geleden dat Franciscus overleed. Naar aanleiding daarvan verschenen vele boeken, brochures en publicaties over hem. Een Franciscaan liet ik mijn werkstuk lezen. Hij vroeg me of ik met hem, een medebroeder en een andere jongen van zestien mee op vacantie naar Assisi wilde. Het was een geweldige ervaring. Ik kwam er op plekken waar toeristen niet mogen komen. Sedertdien bezocht ik meer Franciscanenkloosters; in België, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Joegoslavië, Noorwegen, Zweden."

Op 2 februari 1986 werd Fer van der Reijken ingekleed. Een vol jaar draaide hij mee met de communiteit van het klooster aan het Waterlooplein in Amsterdam. Hij bestudeerde er de bijbel en de geschriften van Franciscus; was drie dagdelen per week in het St.-Vincentiushuis onder de zwervers.

In groot contrast met Amsterdam stond het verblijf in het zeventiende-eeuwse Franciscanenklooster in Megen, waar Van der Reijken zich in de geschiedenis van het religieuze leven en de spiritualiteit verdiepte. „Voor het eerst had ik oog voor de kringloop der seizoenen. Perebloesems reikten tot aan mijn slaapkamer. Ik vond er de weg naar binnen."

Van der Reijken zag een taak weggelegd 'in het grensgebied van de psychologie en het pastoraat'. Daarom begon hij aan de UTP in Heerlen zijn theologiestudie. „De UTP stond erg goed aangeschreven. Bovendien was er op de Vrank een Franciscaanse communiteit."

Halverwege heeft Van der Reijken zijn studie onderbroken. Hij werd pastoraal werker van de stichting 'Samen Onderweg', een gemeenschap van mensen die in de kapel van het Bernardinuscollege in Heerlen op een eigentijdse, verstaanbare wijze liturgie vieren. Pater Max van der Schoot, die in die liturgievieringen voorgaat en preekt, vroeg hem bovendien als godsdienstleraar op het Bernardinuscollege.

„Jeetje. Godsdienstleraar? En dat in deze tijd! Maar daar ging het niet om. 'Je bent psycholoog,' zei Max. 'En je weet dat op een school met zestienhonderd leerlingen van alles aan de hand is: conflicten thuis; puberteitsproblemen; gebroken relaties.' Weldra had ik twaalf uren en was ik met de voorbereiding van de lessen, de proefwerken en de vergaderingen erbij 24 uur per week kwijt. Ik kwam echter niet uit de verf. Ik verzoop in oppervlakkigheid; kwam te weinig tot diepgaande gesprekken en aan leerlingenbegeleiding niet toe. In mijn hart ben ik geen leraar. Ik ben vele malen liever pastor. In overleg met mijn medebroeders heb ik daarom mijn aanstelling opgegeven en in september mijn theologiestudie aan de UTP hervat. Of ik priester word, weet ik nog niet. Het is een uitdaging in een crisistijd. Maar ook zonder priesterwijding kun je een volwaardig Franciscaan zijn."

„Om Franciscaan te kunnen worden moet je inderdaad psychisch uitgebalanceerd zijn, zoals de provinciale overste het onlangs zo treffend uitdrukte. Je moet op eigen benen kunnen staan; kunnen communiceren; bereid zijn om je iets te laten gezeggen."

Het eerste jaar van de vorming vindt sinds twee jaar in Eindhoven plaats, het tweede jaar in de Brusselse gemeente Schaerbeek. Wie priester wil worden begint vervolgens zijn hogere studies. Overigen kunnen zich als pastoraal werker dienstbaar maken; katechese geven of de draad van de diaconie oppakken; dat is de dienstverlening aan de medemens in nood.

„De diaconie is de laatste jaren sterk verwaarloosd," vindt pastoor Latten. „Agenda's van pastoors worden voor 95 procent gevuld met pastorale activiteiten, liturgievieringen en katechese. Eerst het geloof doorgeven; de eigen identiteit veilig stellen. Voor sociaal zwakkeren is er geen tijd. Wat dat betreft kunnen katholieken iets van protestanten leren. Diaconie wordt er door ouderlingen beoefend. In de diaconie toont de kerk haar geloofwaardigheid."

De Franciscanen hebben het voor de dak- en thuislozen opgenomen. Vier of vijf 'vrienden van de straat' mogen 's middags meeëten.

Sjaak Geurts (69), zoon van een NS-employé in Venray, die twintig jaar directeur van een technische school in Pakistan was, zoekt de zwervers op in het inloophuis aan de Groene Boord in Heerlen.

Louis Bohte (47), zoon van een buschauffeur in Amsterdam, wil zich het lot van aidspatiënten aantrekken. In Rotterdam hield hij zich bezig met de resocialisatie van alcohol- en drugsverslaafden; in Amsterdam met de opvang van straatprostituées in een huiskamerproject. Hij heeft het consultatiebureau voor alcohol- en druggebruikers in Heerlen zijn diensten reeds aangeboden. Het wil echter een full-timer. Bohte wil het werk vooralsnog part-time doen om zijn studie godsdienstsociologie aan de Vrije Universiteit van Amsterdam te kunnen afmaken. Hij is al bezig met zijn doctoraalscriptie, die over zelfdoding gaat.

Ook bekommeren de Franciscanen van Heerlen zich om asielzoekers en zijn ze lid van Amnesty International.

„Schoolpastor Max van der Schoot zei het in een van zijn indrukwekkende preken zo mooi," evalueert Fer van der Reijken. „Geloven in God is: de lijdende en geteisterde mens dienen. In de bijbel kiest God ook voortdurend partij voor behoeftige mensen. Vanuit die gezichtshoek vind ik het hardstikke fijn om Franciscaan te zijn. Het is de keuze van mijn hart. Ik kan niet in mijn hart kijken, maar het moet bruin zijn met een wit koord er omheen."

STANDPLAATS:
Boedapest
Runa Hellingova

Aanhangseltje

Brigitte Bardot heeft geluk. Of misschien zoveel vrouwelijke vormen dat zelfs de Slowaken (en Tsjechen) het niet nodig vonden in haar naam te beklemtonen dat ze echt een vrouw en geen man is. Alle andere vrouwen krijgen, of ze het leuk vinden of niet, in het voormalige Tsjechoslowakije een aanhangsel aan hun naam geplakt.

Bo Derek, die toch niet echt voor Bardot onderdoet, wordt dien ten gevolge Derekova en ook de schrijfster van dit stukje krijgt een paar letters achter haar naam.

Erg? Ach, je kunt op zijn minst constateren dat het onbeleefd is om buitenlandse namen ongevraagd te veranderen. Maar dat kleine aanhangseltje -ova schijnt de Slowaken buitengewoon aan het hart te gaan. Zozeer dat ze er een ruzie met hun Hongaarse minderheid en een mogelijke schrobbering van de Raad voor Europa voor over hebben.

Het draait allemaal om de vernieuwing van de wet op de namen. De Slowaken zijn voor ze begin juli lid werden van de Raad van Europa op hun vingers getikt dat het geen pas heeft de leden van de Hongaarse of andere minderheden te beperken in hun naamkeuze.

De Slowaakse regering toonde berouw en kwam met een nieuwe namenwet. In het vervolg moet kleine Istvan Antall ook als Istvan Antall in het geboorteregister worden opgenomen, en niet op zijn Slowaaks als Stefan.

Ook Hongaarse achternamen moeten in het vervolg op zijn Hongaars in de burgerlijke stand worden vermeld. Dat zou betekenen dat Istvans zusje Katalin als Katalin Antall wordt geregistreerd. En dat ging de Slowaakse regering en de nationalistsche partijen toch waarlijk te ver.

De nationalistische partijen vinden het laten vallen van het -ova voor een vrouwennaam een te schokkende ingreep in de Slowaakse taal en daarmee een regelrechte aantasting van de Slowaakse cultuur. Wat Hongaren onderling doen moeten ze zelf weten, maar ze leven in Slowakije en dienen zich wel aan te passen. Een van de argumenten van de nationalisten is dat dat -ova achter alle namen wordt geplakt, ook buitenlandse.

„Ik kan me heel goed indenken dat buitenlandse vrouwen zo'n naamsverandering heel vervelend vinden," aldus de vertaalster Jana Krejcokova. Een tijd geleden heeft ze geprobeerd de uitgever van een Engels boek dat ze vertaald heeft, te overtuigen dat hij de naam van de vrouwelijke auteur niet moest veranderen.

Zonder succes. De uitgever kon zich niet eens indenken dat mensen zich daar druk om maken. Vreemd genoeg kunnen daarentegen bijna alle Slowaken zich opwinden over het feit dat Slowaakse namen in Hongarije volgens de Hongaarse spellingsregels worden gespeld.

Nu wordt de -ova kwestie door radicale Hongaarse partijen in Slowakije misschien wel erg opgeblazen. Aan de andere kant is het niet het enige punt waar de Slowaakse regering slechts schoorvoetend, of zelfs helemaal niet reageert op de vermaningen van de Raad voor Europa.

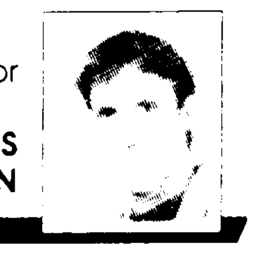
Onlangs blokkeerden de inwoners van het dorp Marcelhaza (Slowaaks: Marcelova) alle toegangswegen tot hun dorp, nadat het bordje met de Hongaarse dorpsnaam van hogerhand was verwijderd. Wegwerkers kwamen het bordje vervolgens weghalen in opdracht van het ministerie van verkeer, dat inmiddels al vijf regionale hoofden heeft ontslagen omdat ze niet aan die maatregel wilden meewerken.

De kwestie van de Hongaarse plaatsnamen was een van de punten die de Raad van Europa uitdrukkelijk aan de orde heeft gesteld voor de toelating van Slowakije. En hoewel ook plaatsnamenbordjes niet echt een grote zaak genoemd kunnen worden, geeft het aan dat er iets fout was aan de verwachting dat het lidmaatschap van de raad Slowakije op de spoor van een goed minderheidsbeleid zou zetten.

De Limburgse mergel is rijk aan fossielen, overblijfselen van planten en dieren, 80 tot 64 miljoen jaren oud, uit de laatste periode van het Krijt-tijdvak, toen Zuid-Limburg nog bedekt was door een ondiepe, warme zee. In 1770 ontdekten mergelhakkers de schedel van een zeemonster met vervaarlijke tanden. Geen dier dat tijdens de zondvloed de dood vond, geen krokodil of walvis, maar een onbekend beest dat later de naam Mosasaurus (Mosa = Maas, saurus staat voor hagedis) zou krijgen. Een beroemde vondst, die twee eeuwen later nog steeds stof doet opwaaien, zeker nu de Amerikaanse mafheid rond de dinosaurus ook Europa heeft bereikt. Een pronkstuk voor elk museum. En dus ook voor het Natuurhistorisch Museum in Maastricht, dat helaas slechts beschikt over een gipsafgietsel. Het origineel bevindt zich immers in Parijs. Als oorlogsbuit meegevoerd door Franse soldaten die de Limburgse hoofdstad in 1795 veroverden. Eerdere pogingen het fossiel terug te krijgen, liepen op niets uit. Onlangs is men opnieuw tot de aanval overgegaan, waarbij onder meer twee Europarlementariërs in de frontlinie opgedoken zijn. De strijd om een eeuwenoude kinnebak.

Mosasaurus moet pronkstuk Maastrichts museum worden

door HANS GOOSSEN

Hij lijkt zo uit een stripverhaal weggelopen te zijn. Professeur Léonard Ginsburg, *sans chair*, zonder leerstoel dus, paleontoloog in het Muséum d'Histoire Naturelle in Parijs. Ergens in de zestig, twee turven hoog, wijsneuzig brilletje. Giechelt bij voortduring als een jonge bakvis en wekt de ergernis van de overdreven rondloerende bewakers door de fotograaf toestemming te geven op de stellage naast een dinosaurus te kruipen. In de tussentijd beklopt hij een andere, bijna twee meter hoge sauriër om te bewijzen dat die nep is.

Van geperst papier, *papier pressé*, giechelt hij maar weer eens. Maar toch waardevol, uit begin van deze eeuw. „Zo worden ze vandaag niet meer gemaakt. Hij loopt alleen een beetje raar," ontdekt hij plotseling terwijl hij illustratief zijn eigen voeten naar binnen draait. Zonder blikken of blozen draait hij het onderbeen van het gevaarte in de juiste stand.

De rumoerige, maar fraaie *galerie paleontologique* van het Muséum d'Histoire Naturelle in de Jardin des Plantes langs de Seine in Parijs wordt beheerst door hordes schoolkinderen. Peutertjes soms, die hand in hand voorafgegaan en gevolgd door een juf langs de soms miljoenen jaren oude overblijfselen trekken. De invloed van Jurassic Park, de filmkraker van miljoenenverzamelaar Stephen Spielberg, is ook in Parijs merkbaar. „Een overdosis," mompelt Ginsburg. Teveel van het goede. „Die kinderen weten nog niet eens waarom ze zelf geboren zijn, maar komen hier wel naar de voorgangers van de mensheid kijken." Voor hem hoeft het niet, al die blagen met hun vettige vingers op de vitrines. „Eigenlijk zou er een apart museum voor kinderen moeten komen, waar ze overal aan kunnen zitten."

Dat Maastricht met de Mosasaurus-schedel het liefst in de hal van het Natuurhistorisch Museum in de Limburgse hoofdstad wil pronken, begrijpt Ginsburg niet helemaal. Drukte om niets. In Parijs trekt de Mosasaurus toch veel meer bekijks. „Ik heb eens een Griekse monnik van die beroemde rotskloosters, de Meteora, gesproken. Hij vertelde me dat een van de standbeelden van het klooster in een Parijs museum stond. Maar hij was daar blij mee omdat veel meer mensen er zo van konden genieten."

En bovendien, de schedel mag dan in eerste instantie als oorlogsbuit naar Frankrijk zijn vervoerd, maar hij is wel degelijk betaald, meent Ginsburg die daarmee de Maastrichtse lezing dat het fossiel onrechtmatig verkregen is, en dus eigenlijk weer richting Limburg getransporteerd zou moeten worden, naar het rijk der fabelen verwijst.

De bijna 1 meter 20 metende schedel van het zeemonster die later als een paleontologisch meesterstuk te boek is komen te staan, werd in 1770 ontdekt door werklieden die mergelblokken uithakten in een galerij in de St.-Pietersberg. Zij waarschuwden onmiddellijk legerchirurgijn Hoffmann, die niet alleen bekend stond als fervent verzamelaar van vondsten maar ook als vrijgevig in de beloning van tips van de mergelhakkers.

De gepensioneerde medicus, die later vereeuwigd werd in de naam *Mosasaurus hoffmanni*, heeft overigens niet al te lang mogen genieten van de schedel. Kanunnik Godding of Godin, een belangrijke geestelijke in Maastricht, was niet bijster geïnteresseerd in natuurlijke vondsten, maar wel toevallig eigenaar van de grond waaronder de steengroeve zich bevond. De schedel van de Mosasaurus, toen nog aangezien voor een krokodil, had de nodige publiciteit gekregen en leek met elke letter in waarde te stijgen.

De kanunnik bleek niet ongevoelig voor wereldse rijkdom en ging een juridisch steekspel aan met Hoffmann. De legerarts dolf het onderspit. De kinnebak verwisselde van eigenaar en kreeg een plaatsje onder een glazen stolp in het buitenhuis van de geestelijke aan de St.-Pietersberg. Zowel nieuwsgierige Maastrichtenaren als vreemdelingen kregen de kans de 'krokodil' te bewonderen.

Toen Maastricht in het najaar van 1794 belegerd werd door de Franse troepen die de idealen van de revolutie over heel Europa wilden verspreiden bracht Godding zijn kostbare fossiel ijlings in veiligheid. Dat lukte nog, maar een jaar later zat de kanunnik met een lege stolp. En twaalf grenadiers met zeshonderd volle flessen wijn. Dat was de beloning die de Franse volksvertegenwoordiger Freicine had uitgeloofd voor diegene die de schedel op de kop wist te tikken.

Als doekje voor het bloeden werd Godding vrijgesteld van oorlogsschatting die hij als lid van het kapittel van Sint Servaas moest betalen. Ook zou hij nog een redelijke vergoeding krijgen als men het in Parijs eens geworden was over de waarde van de schedel. Het is echter hoogst twijfelachtig of Godding die schadeloosstelling heeft ontvangen.

Hoe dan ook: sinds 1795 ligt de Mosasaurus hofmanni opgebaard in een vitrine in de galerie van het Muséum d'Histoire Naturelle in Parijs. De Maastrichtse tegenhanger moet het doen met een gipsafgietsel, dat zelf overigens ook al een antiek stuk is.

Maar waar de prachtkop in het Natuurhistorisch Museum in Maastricht een prominente plaats in de geheel te vernieuwen ontvangsthal zou krijgen, gaat de Mosasaurus in de Franse hoofdstad verloren in de massa, meent conservatrice Fokeline Dingemans van het Maastrichtse museum.

De Mosasaurus hofmanni is niet de enige en zelfs niet de eerste in zijn soort die in de omgeving van Maastricht is aangetroffen. Al in 1764 werd een bijna even gave schedel gevonden. Maar uitgerekend het exemplaar van Hoffman zorgde ervoor dat de naam Mosasaurus in zwang kwam, een geslachtsnaam die later zelfs aan soortgelijke beestjes uit de Verenigde Staten toebedacht is. „Het fossiel speelt een belangrijke rol in de geschiedenis van de studie van fossielen. Dat maakt het juist zo interessant," licht Dingemans de Maastrichtse wens toe om de vondst terug te krijgen.

Vervulling van de wens zal niet gemakkelijk zijn. Dat hoeft niemand Fokeline Dingemans te vertellen. Uit eigen ervaring weet ze dat musea dat wat ze hebben angstvallig koesteren. „Uitlenen, akkoord, maar weggeven, ho maar."

Professeur Philippe Taquet, directeur van de afdeling paleontologie van het Parijse museum en chef van de al eerder opgevoerde Ginsburg, vormt geen uitzondering. De beslissing is aan de politiek. De collectie van het Muséum d'Histoire Naturelle is eigendom van de Franse staat. En als die de teruggave beveelt, zal Taquet daar zonder morren aan gehoorzamen.

Maar hij loopt er niet erg warm voor. „Allez, dan kunnen alle musea onderling gaan ruilen. De kwestie ligt natuurlijk erg gecompliceerd. Het is zo gegroeid in de loop der geschiedenis. Stel toch eens dat alle gekolonialiseerde landen hun eigendommen terugeisen uit de diverse Europese musea," luidt zijn filosofie.

Er is momenteel wel een Europese wet die bepaalt dat cultuur- en natuurmonumenten in principe moeten terugkeren naar het land van oorsprong, maar daarbij geldt een verjaringstermijn van dertig jaar. Daarmee schiet Maastricht dus niet veel op. Bovendien is de Franse staat een beetje huiverig voor het scheppen van precedenten door al te gemakkelijk overstag te gaan bij de teruggave van museumstukken.

De regering in Parijs ziet de lege musea al voor zich. In het Louvre hangen bijvoorbeeld schilderijen uit de gehele wereld die echt niet allemaal door eerlijke koop verworven zijn.

Als de geschiedenis zich herhaalt, slinken de kansen van het Natuurhistorisch Museum. Eerdere pogingen, al dan niet uit edele overwegingen zijn immers op niets uitgelopen.

Zo heeft Rosa Godding, nicht en erfgename van de in 1797 overleden kanunnik, na de val van Napoleon in 1814, waarmee een einde kwam aan de Franse overheersing, diverse pogingen ondernomen het haar oom gedane 'onrecht' te herstellen. Of de schedel terug óf een vergoeding van de geleden schade. Vooral om dat tweede leek het nicht Rosa te gaan, want zij was nog minder dan haar oom geïnteresseerd in fossielen.

Rosa Godding zocht het bij haar pogingen hogerop. De gouverneur van Limburg, de gezant in Frankrijk, ministers van Binnenlandse en Buitenlandse Zaken en zelfs Koning Willem I werden in de loop der jaren gevraagd in actie te komen. Dat is niet in alle gevallen gebeurd. Zo zijn er geen aanwijzingen dat Willem zich daadwerkelijk met de zaak van de 'versteende krokodil' heeft bemoeid. En ook de lijn via gouverneur De Brouckère naar de ministers Roëll en Van Nagell en de Nederlandse gezant in Frankrijk liep al snel dood. De ambassadeur Fagel kreeg weliswaar de instructie om stappen te ondernemen, maar nam die opdracht volgens de archieven niet erg energiek ter hand.

Waar Van Nagell en Fagel faalden, denken de twee Europarlementariërs Jan-Willem Bertens (D66) en Maxime Verhagen (CDA) nu te slagen. Het nijvere politieke duo, gemobiliseerd door het Natuurhistorisch Museum, heeft via bevriende relaties in het Europese parlement de Franse minister van Cultuur bereid gevonden tot een gesprek. Wanneer dit plaats moet vinden, is nog onduidelijk. Een eerste afspraak werd afgelopen week afgeblazen.

Bertens en Verhagen, beide historisch geschoold met wortels in Maastricht, stralen optimisme uit. Eerstgenoemde liet eerder in de media optekenen niet de indruk te hebben dat zijn Franse collega's in het Europese parlement het verlies van de Mosasaurus zullen betreuren.
Maar evenmin lijkt Philippe Taquet wakker te liggen van het nieuwste offensief uit Limburg. Gewoon het volgende couplet van een lied dat al eerder gezongen is. „Een paar jaar geleden heeft hier nog een groepje uit Maastricht het Limburgs volkslied aangeheven voor de vitrine van de Mosasaurus. Dat was *très sympathique*," klinkt het ietwat meewarig. Aardig, maar niet meer dan dat.

Dingemans ziet echter nog wel perspectief. „Binnen de Europese gemeenschap zouden er plannen zijn om iets voor de stad Maastricht te doen als dank voor het verdrag dat de deur heeft geopend voor het Europa zonder grenzen. Het zou toch aardig zijn als in het kader daarvan de kop naar Maastricht zou komen."

Bovendien hopen Dingemans, Bertens en Verhagen garen te spinnen bij de dinosaurussenrage die het kassucces van regisseur Spielberg vergezelt en ook Europa heeft overspoeld. Officieel wordt het toeval genoemd dat de lobby voor Maastricht op het hoogtepunt van de dino-rage nieuw leven ingeblazen krijgt, maar alle partijen zijn het erover eens dat de extra publiciteit die zo geoogst wordt toch mooi meegenomen is.

De wind in de zeilen dus? Dat is nog maar de vraag: ook in Parijs wemelt het inmiddels van de dinosauriërs en andere aanverwante oeroude hagedissen. In het voorportaal van het Muséum d'Histoire Naturelle heeft de commercie onverbiddelijk toegeslagen. Miniatuurdinosaurussen worden met kuddes verkocht.

En tussen de handelswaar is zelfs een bouwpakketje van de Mosasaurus te vinden.

● *Hordes Parijse schoolkinderen trekken iedere dag voorbij de vitrine met de Mosasaurus hoffmanni.*

● *De twee musea. Links het Muséum d'Histoire Naturelle in Parijs, dat over de originele kinnebak beschikt. Rechts het Natuurhistorisch Museum in Maastricht dat het met een gipsafgietsel moet doen.* Foto's FRITS WIDDERSHOVEN

Slachtoffe[r]

DOOR PETER STIEKEMA

Een week of twee geleden ben ik slachtoffer geworden van een serieus misdrijf, hoewel de schade in materieel opzicht achteraf gezien best meeviel. Statistisch gezien schijnt iedere Nederlander in zijn leven wel een aantal keren een misdrijf aan den lijve te moeten ondervinden. Ik bedoel maar, iedere inwoner van dit land is t[illegible] minstens één keer een fiets gestolen. Hoewel velen het niet e[illegible] zullen beseffen: het stelen van een fiets is volgens de wet nog steeds een misdrijf. De meeste mensen lijken het niet eens meer als overtreding te zien, maar vooral als een soort nationale sport, met ongeveer evenveel winnaars als verliezers, naar het schijnt.

Dinsdag 9 november wandelde ik om een uur of half twee met vrouw en hond even langs het Julianakanaal in Elsloo. De auto had ik langs de Kanaaldijk-Oost geparkeerd. Niets aan de hand, zou je zeggen, een kort wandelingetje op een klaarlichte dag, waarbij de auto vanuit de verte steeds in het oog kon worden gehouden. Op de terugweg passeerde ons een wit vehikel met hoge snelheid, dat ongeveer een kilometer verder, vlak voor mijn auto, parkeerde. Dat gebeurt daar wel vaker, door sportvissers bij voorbeeld, die er hun hengeltje willen uitwerpen. Vanuit de verte leek het net of de twee mannen rond mijn auto liepen en naar binnen keken.

Gezichtsbedrog, dacht ik in eerste instantie, maar toen de afstand iets kleiner werd, leek het er toch steeds meer op, dat de twee het op de auto gemunt hadden. Samen met de hond zette ik het op een lopen. Waarschijnlijk zagen de twee ons naderen, want toen ik op zo'n driehonderd meter was gekomen, sprongen zij in de witte auto, waarvan ik zelfs het merk niet met zekerheid kon vaststellen en stoven weg. Inderdaad bleken de twee rechter-portieren open te staan en miste ik mijn tasje met autopapieren en dergelijke. De radio was niet aangeroerd, vermoedelijk omdat de krakers het op de auto zelf hadden voorzien en door mijn komst gestoord werden. Ik was woedend, bedacht me geen moment en reed, nadat ook mijn vrouw was gearriveerd, in de richting waarin de dieven waren verdwenen. Gewapend met een schroevendraaier ging ik enkele parkeerplaatsen in de richting Meers-Stein af in de hoop het tweetal nog te kunnen betrappen. Toen dat vergeefs bleek te zijn, racete ik naar het politiebureau en deed aangifte. Korte tijd later had een eerlijke vinder – die bestaan heus nog – mijn tasje op straat aangetroffen. Voor zover ik kon nagaan miste ik alleen een tien jaar oude politieperskaart, waar normaal gesproken niet veel kwaad mee kan worden uitgericht. De schade aan het gekraakte portier bleek later een dikke achthonderd gulden te bedragen.

Achteraf gezien denk ik dat ik geluk heb gehad, de schade viel mee en ik had het er levend afgebracht. Dat laatste besefte ik pas nadat ik in de krant las dat een 43-jarige inwoner van Maastricht zondag rond elf uur 's ochtends door een autokraker dood was gestoken. De Maastrichtenaar was gealarmeerd door zijn autoalarm en trof zijn moordenaar achter het stuur aan. Dat, bedacht ik toen, had mij ook kunnen gebeuren, als ik met mijn massieve lichaam iets sneller had gesprint bij voorbeeld, of het tweetal onderweg nog had getroffen.

Ik moet eerlijk zeggen dat deze poging tot autodiefstal en de moord op de Maastrichtenaar mijn gevoel voor onveiligheid sterk hebben vergroot. Ik kan geen oude witte auto met twee of meer mannen erin zien of ik vraag me af of zij misschien..... Ik denk dat veel mensen, die iets dergelijks overkomt, hetzelfde hebben. Je voelt je relatief hulpeloos tegen het tuig dat het op je (schaarse) bezittingen heeft gemunt. Alarminstallaties kunnen helpen, maar blijkbaar net zo goed je doodvonnis inluiden. Uitspraken van politiemensen, dat je het beste een honkbalknuppel achter de deur kunt zetten, vergroten dat gevoel van onveiligheid nog. Je wordt bij wijze van spreken vermoord voor een kwartje en de politie, de samenleving, lijkt machteloos tegen de enorme toename van criminaliteit. Zou het angstaanjagende toekomstbeeld, geschetst in de 'Mad Max'-films, soms toch heel dicht bij de werkelijkheid liggen?

Uitgebreide woon- en hifibeurs in het Mecc

Creaties van jong talent in zandbak

DOOR MARIËTTE STUIJTS

Een beetje verdwaald lijken ze. Vreemd gevormde stoelen, futuristische kastjes en fantasievolle tafels. Van staal, hout en glas; in naturel en in felle kleuren. Neergezet in een grote zandbak op de beurs Huis & Sfeer. Tot en met zondag zijn in het Mecc in Maastricht bijna honderd creaties van jonge ontwerpers te zien.

Op de woonbeurs, die woensdag is geopend, kunnen bezoekers dit jaar niet alleen kijken maar ook luisteren en voelen. Voor dat tweede zorgt met name het onderdeel Selected Hifi & Video zich. In speciale luisterkamers overspoelen importeurs van stereo-apparatuur het publiek met klanken. Gezeten in een speciaal kijk- en luisterhoek van B&O laat het een na het ander stel zich imponeren door het beeld en geluid van de 'thuisbioscoop'. Het is voor het eerst dat Huis & Sfeer is gecombineerd met de hifi-beurs.

Een andere aandachtstrekker is 'het huis' van Jan des Bouvrie. Velen vallen even neer op de bank of op het bed in de woon- en slaapkamer die hij in een soort tent heeft ingericht. Per slot van rekening zit je niet elke dag bij Des Bouvrie op de bank.

Ook een stand met waterbedden nodigt uit tot proberen. Even voelen hoe dat ligt.

Huizen & Wonen is dit jaar groter dan vorig jaar. Het aantal exposanten is toegenomen en het aanbod zeer gevarieerd. Luxueus gedrapeerde gordijnen, slimme cd-kastjes, chique serviesgoed en dure eetkamers; het is er allemaal. Enthousiast probeert een Engelse importeur grote spiegels aan de man (die in de meeste gevallen een vrouw is) te brengen. Elders demonsteert een verkoopster behulpzaam diverse bubbelinstallaties voor in bad. Een apart vormgegeven open haard wekt bewondering, een metalen keukentafel die zo heet wordt dat je er vlees op kunt bakken, verwondering,

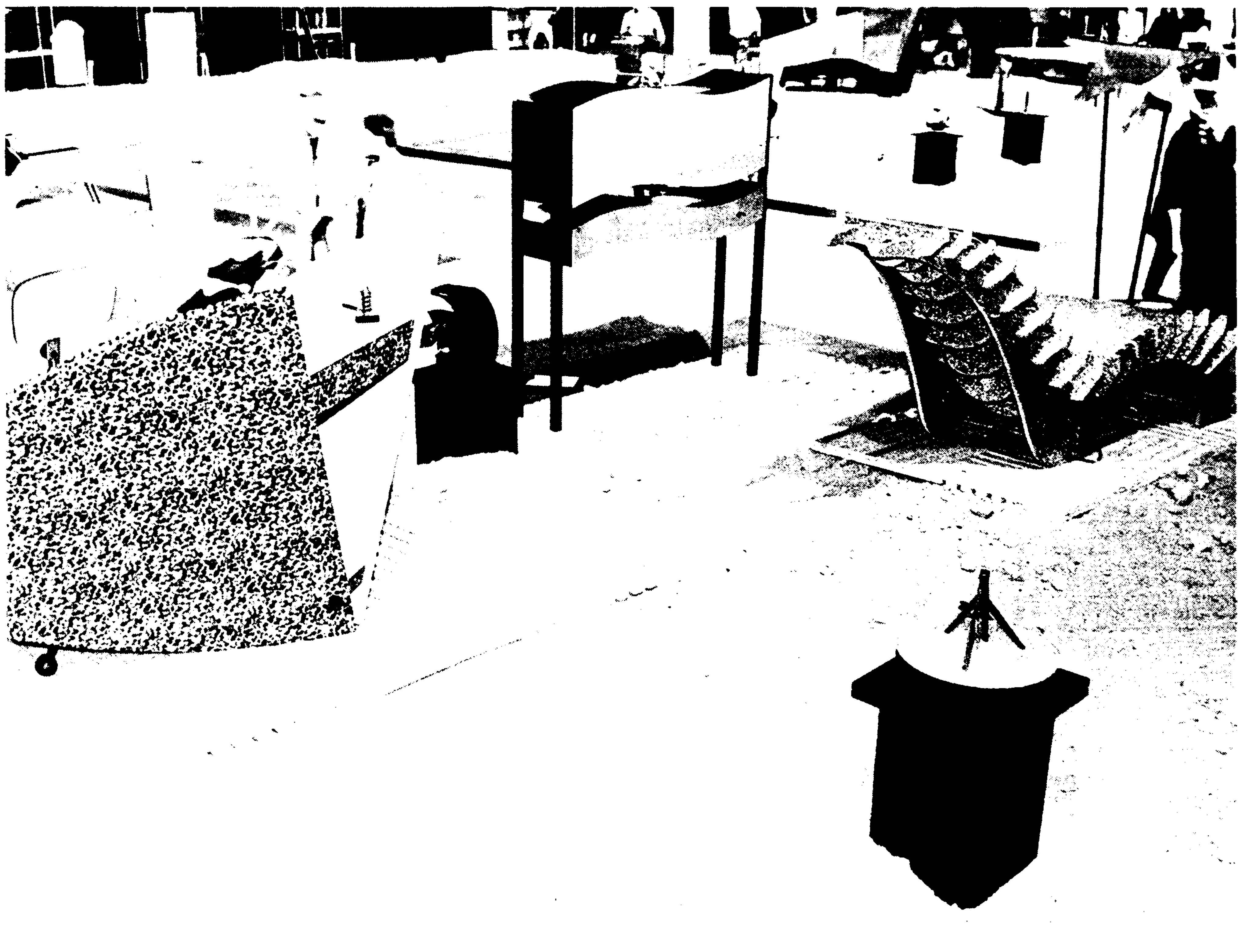
Wedstrijd

De meeste presentaties zijn heel wat luxueuzer uitgevoerd dan de tentoonstelling van ingezonden werkstukken voor de ontwerpwedstrijd. Hier komt het aan op orginaliteit, functionaliteit en vakmanschap. Sommige zijn opvallend professioneel, anderen zouden nog wel wat gepolijst mogen worden. De vakjury (bestaand uit meubelontwerper Arnold Merckx, fotograaf Etienne van Sloun en grafisch ontwerper Evert Soons) heeft inmiddels zeven ontwerpen genomineerd. De prijzen worden morgenmiddag toegekend.

De genomineerden zijn Fiona Geggie uit Eygelshoven met 'de aankleding van een tafel', Kersten Goossen uit Merchten met 'At-Ternsion', Helene Klok uit Leuven met 'Hoge kast met drie roterende elementen', Huub Looze uit Eindhoven met 'Een extra tafeltje' en met 'Behangen en Ophangen', Claudia van Tiggelen uit Sittard met 'Melk en suikerstel' en Roel van Beek uit Hasselt met 'Hoge kast met borstelharen'.

Ook de bezoekers hebben een stem, zij kunnen hun voorkeur uit de 'zandbak' op een enquêteformulier aanmelden voor de publieksprijs.

Overigens is gekozen voor deze zanderige presentatie, omdat direct na de woonbeurs het Mecc ingericht moet worden voor het paardesportevenment Jim. Op de plaats waar nu aparte ontwerpen prijken, zullen volgende week ruiters hun paarden voorbereiden op de springwedstrijd.

● *Speelse inzendingen voor de ontwerpwedstrijd, te zien op Huis & Sfeer.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN.

De Hopel trotseert al bijna eeuw problemen

DOOR JO REIJNDERS

In de Kerkraadse – of zeg maar Eygelshovense – woonwijk de Hopel staan 46 witte mijnwerkerswoningen. Als de muren van de monumentale panden konden spreken, zou er een aardig geschiedenisboek ontstaan met het lief en leed dat zich sinds 1907 in en rond de woningen heeft afgespeeld. Wel of niet afbreken, renovatie ja of nee en ga zo maar door. Bijna 90 jaar staan ze er nu, op een steenworp afstand van de spoorlijn Heerlen-Kerkrade en de autoweg tussen de Klankstad en Brunssum. Aan hun bewogen geschiedenis worden momenteel weer enkele blazijden toegevoegd. Er zijn vocht- en tochtproblemen en de bewoners zoeken met eigenaar gemeente Kerkrade naar een oplossing.

● *De drie klokgevels aan de Meesstraat in De Hopel.* Foto: FRANS RADE

De woningen werden tussen 1907 en 1910 in opdracht van de particuliere steenkolenmijn Laura en Vereeniging gebouwd. De opkomst van de mijnindustrie zorgde voor een bevolkingsexplosie in oostelijk Zuid-Limburg. En al die mijnwerkersgezinnen moesten in de buurt van de mijn worden ondergebracht. De eerste 27 huizen werden ontworpen door de Duitse architect A. Reichpietsch. Hij maakte van de kleine mijnwerkerskolonie in de Hopel één architectonisch en stedebouwkundig geheel.

Net zoals in andere 'kolonieën' is ook in de Hopel sprake van een grote verscheidenheid aan woningtypes. Liefst elf zijn er te vinden. Alleenstaande huizen, twee onder een kap, een blok met drie klokgevels aan de Meesstraat of twee gesloten rijen met vier onder een kap aan de Kanariestraat. En aan de Lijsterstraat vallen de afwisselende houten versieringen boven in de puntgevels op. Ook zijn er woningen, waar in het wit van de gevel nog een rij siersteen is ingemetsteld, waardoor een vakwerkeffect ontstaat. Uiterlijk zie je een combinatie van Jugendstil en chaletbouw. Variatie genoeg dus in stijl en ook indeling. Want er zijn hele kleine woningen met twee, maar ook met drie slaapkamers. En ook de woonkamers verschillen nogal in grootte. Net zoals het halletje, dat soms niet eens plaats heeft voor een kapstok.

In de jaren zeventig is er veel gepraat over het voortbestaan van de woningen. Door de jarenlange discussie werd er weinig of geen onderhoud meer gepleegd. De woningen gingen allerlei gebreken vertonen, herstel en renovatieplannen werden naarmate de tijd verstreek duurder en de slopershamer kwam steeds dichterbij. Een bewonerscomité zag de bui hangen en bond de strijd aan met plaatselijke, provinciale en landelijke overheden. Een van de successen was dat de woningen op de monumentenlijst kwamen te staan.

Renovatie

De wijze van aanleg van de wijk, de vormgeving van de woningen en het feit dat hier nog een volledige 'kolonie' stond, waren voor de minister van Cultuur aanleiding om de woningen op de monumentenlijst te plaatsen. Het andere en belangrijkste succes was het voorkomen van sloop. De woningen werden gekocht door de gemeente Kerkrade, die een onderzoek liet verrichten naar de haalbaarheid van een grondige renovatie. De kosten waren echter onaanvaardbaar hoog. Toch diende de gemeente bij het ministerie een verzoek tot renovatie in. Na de plaatsing op de monumentenlijst kwam de minister uiteindelijk met geld over de brug. Andere instanties volgden toen snel. De Hopel was gered.

Bij de renovatie, die tussen 1980 en 1982 werd uitgevoerd, werden de huizen van de buitenkant volledig gerestaureerd. De interessante architectonische bijzonderheden en de karakteristieke witte gevelkleur bleven daarbij behouden. Van binnen werden de woningen aangepast aan de eisen van de tijd. Een doucheruimte, keuken, centrale verwarming, nieuwe binnendeuren en een grondige verfbeurt moesten het leven van de Hopelenaren gaan veraangenamen. Ook werden bestrating, riolen en ander leidingwerk vernieuwd.

Voor de huidige bewoners is de wijk nog steeds iets bijzonders. „Je hoort bij 'die witte kolonie', woont in een monumentaal pand van bijna honderd jaar oud aan de rand van de bewoonde wereld, hebt een leuke tuin en weet dat er geen wildgroei om je heen mag ontstaan. Het huis is immers een monument," zegt Guus Rinkens, voorzitter van de Huurders Belangen Vereniging De Hopel.

Transpireren

De laatste jaren vertonen de woningen gebreken in de vorm van vocht en tocht. De muren zijn gaan praten. Of beter gezegd, transpireren. Keukenmuren worden zwart van het vocht, tegelwerk laat los, en behang schimmelt en valt tenslotte van de muur. Ook tocht het in de woningen als de pest. Kozijnen sluiten niet goed af. Stille getuigen zijn de doeken die bewoners op de vensterbanken hebben gelegd om tocht tegen te gaan,

De laatste jaren trekt de nieuwe Huurders Belangen Vereniging (HBV) De Hopel regelmatig bij de gemeente aan de bel. Om de klachten kracht bij te zetten worden huurverhogingen niet betaald. De gemeente heeft onlangs een onderzoek naar de vocht- en tochtproblemen laten uitvoeren. Conclusie was dat tachtig procent van de woningen last heeft van optrekkend vocht uit de funderingen. Er werd schimmel geconstateerd in kelders, woonkamers, keukens en badkamers. Men buigt zich nog over de aanpak. In een aantal woningen wordt al geëxperimenteerd met een ander ventilatiesysteem.

De wijk hoopt dat de problemen nu voorgoed uit de wereld worden geholpen. „Met de technische mogelijkheden van nu kan er meer gebeuren dan bij de renovatie van dertien jaar geleden," meent Guus Rinkens.

Kattebakvulling met milieukeur bij gft

Kattebakvulling mèt een milieukeurmerk mag voortaan bij het groente-, fruit- en tuinafval. Het ministerie van VROM en de Stichting Milieukeur zijn het daarover eens geworden.

De stichting heeft gemeenten en afvalverwerkende bedrijven gevraagd hun eisen voor scheiding van huishoudelijk afval op dit punt aan te passen.

De stichting heeft eisen opgesteld waaraan milieuvriendelijke kattebakvulling moet voldoen. Het basismateriaal moet een bij- of afvalprodukt zijn. Er zijn maxima gesteld voor eventuele verontreiniging, bijvoorbeeld met zware metalen.

Als aan alle eisen wordt voldaan, kan de kattebakvulling worden gecomposteerd.

Producenten die menen dat hun produkt aan de eisen voldoet, kunnen bij de stichting het milieukeurmerk aanvragen.

Diezelfde mogelijkheid is er nu ook voor producenten van koel- en vriesapparatuur. Eén van de eisen waaraan zij moeten voldoen, is het gebruik van koelmiddelen die de ozonlag niet aantasten.Daarnaast gelden er eisen voor onder meer het energieverbruik en het geluidsniveau.

Berckepoort rijkste 16de-eeuws monument

De Berckepoort in Dordrecht is Nederlands rijkste burgermonument uit de 16de eeuw. Bouwkundig onderzoek van het monument heeft voetstukken en sleutelstukken aan het licht gebracht die volgens de onderzoekers A.H.M. Glaudemans en J.A. van der Hoeve hun weerga niet kennen in de Nederlandse bouwkunst in die tijd.

Op de zolder van het bouwwerk hebben zij bovendien restanten van stucwerk aangetroffen van rond 1700. Toen was stucwerk volgens hen alleen in Engeland en Duitsland gebruikelijk.

De Berckepoort is een 45 meter lang stelsel van gebouwen in het centrum van de stad. Het grenst aan 't Hof, waar in 1572 de eerste vrije Statenvergadering werd gehouden.

Het pand is genoemd naar Matthijs Berck, een wijnhandelaar uit Duitsland, die omstreeks 1570 eigenaar werd van het pand. Hij verbouwde en vergrootte het gebouw met de bijzondere renaissance-consoles onder de balken van de bel-etage. De gemeente Dordrecht heeft plannen het sterk verwaarloosde complex te restaureren.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

OG te huur gevraagd

Jongeman 26 jaar, zoekt met spoed, i.v.m. nieuwe baan, woonruimte in **Maastricht e.o.** (max. huurprijs ƒ 650,-) ☎ 030-511709, Jan.

Te huur gevr. in Zuid-Limburg pand voor PRIVÉHUIS liefst vrijstaand. Br.o.nr. B-04788, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevr. woonruimte in ECHT per 1 december a.s. Telefoon 077-870969.

Tijdelijk te huur gevraagd WONING in Weert voor 2 à 3 personen, max. ƒ 1.000,- per maand. ☎ 04936-93483.

BELONING te huur gevr. app., flat, bovenwon. of huis gemeub. geen bezwaar. 06-52985817 of 045-420912.

Te h. gevr. klein appartement te HEERLEN plm. ƒ 450,- p.mnd. ☎ 045-713470.

Te huur gevraagd omg. SIMPELVELD of Landgraaf flat of appartement, huurpr. ca. ƒ 600,- ☎ 04451-2056.

Te huur gevraagd in SITTARD, kleine flat of appartement, max. huurprijs ƒ 600,-. Telef. 045-325895

Te h. gevr. woning met 3 slaapk., garage en evt. tuin in HEERLEN. Tel. 09-49-240333689, na 17.00 uur.

Ruimte met separate ingang en toilet voor kleine praktijk in DUITSLAND, gem. Selfkant of Gangelt. Br.o.nr. B-04854, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevr. AUTOSTALLING, Ifst. garagebox tot ƒ 60,- p/mnd. (omg. Oud-Geleen). Telef. 046-757595.

Praktizerend alternatief ARTS zkt. op goede stand GEZINSWON. (2/4 slpkms.) met tuin en garage (omg. Sittard). Huurpr. tot ƒ 900,-. Telef. 046-757595.

Te huur gevr. WOONRUIMTE voor bedrijfsleidster in straal van 30 km rond Maastricht (niet in België) max. huur plm. ƒ 700,- excl. servicekosten. 046-529731.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur: Hasselt-Bokrijk Nieuw luxe villa-app.

Opp. 230 m2, ruime living, 3 slpk., bureel, inger. keuken, inger. badk., garage 4 auto's, zonneterras en tuin. Prijs 40.000 BFR p/mnd. all in. Telefoon 09-32.1625.5047, bureel 09-32.112.34265 privé.

Urmond gemeente Stein

te huur comfortabele 2 onder 1 kap woning met garage en tuin. Ind.: royale woonkamer met moderne keuken. Aparte berging vanuit keuken en garage bereikbaar. Verdieping: 3 slpkrs, badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel. Zolder zeer ruim, geschikt als slaap- en hobbykamer. Huurprijs ƒ 941,05 excl servicekosten ƒ 12,50,-. Informatie BV Vastgoed Beheer ABC, Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen. Telef. 045-712040.

Prima huurmogelijkheden in

Brunssum, Heerlen en Nuth

voor alleenstaanden en meerpersoons huishoudens.
* Brunssum: gunstig gelegen appartementen met lift, huurprijs v.a. ƒ 702,07 excl. servicekosten
* Heerlen-Zeswegen: centraal in de wijk boven winkelcentrum gelegen appartementen met lift, huurprijs v.a. ƒ 792,29 excl. servicekosten
* Nuth: in centrum goed gesitueerde en bewoonde appartementen met lift, huurprijs v.a. ƒ 750,12 excl. servicekosten

WONINGBEHEER LIMBURG

wbl REGIO OOSTELIJK ZUID-LIMBURG

Christinastraat 52, 6471 EW Eygelshoven. Tel. 045-351245, maandag t.m vrijdag 9.00-12.30 uur.

Voor HUUR en VERHUUR van

Gemeubileerde woonhuizen en appartementen

rent service og **043-254771**

Voor HUUR en VERHUUR in de hogere prijsklasse van

Woonhuizen Appartementen Zakenpanden

in Zuid-Limburg en grensgebied.

rent service og **043-254771**

Te huur

Heerlen

RENNEMIG: woningen met 1, 2 of 3 slaapkamers. Huur ƒ 800,- tot ƒ 900,- per mnd.

Voerendaal

LINDELAUF: woning met 3 slaapkamers. Huur ca. ƒ 1.015,- per maand. Inl. Janssen BV Makelaardij o.g. Tel. 043-213791. Maandag t.m vrijdag 09.00-17.00 u.

Te h. modern WINKELPAND centrum Brunssum, plm. 650 m2. Inl. 077-512895, fax 077-545913.

LANDGRAAF, te huur stenen loods, 350m2 groot (inrijh. 4.00m.) ☎ 04458-1592.

HEERLERHEIDE te huur 1 pers. appartement, gestoffeerd. Huur per maand ƒ 525,-. Huursubs. mog. Inl. 045-214368.

Te huur te GELEEN zelfst. woning, ƒ 885,- per maand incl. stookkosten. Telefoon 04493-4245.

Te huur BRUNSSUM-Centrum (winkelerf). 2-kamer appartement op 2e verd. met centrale verwarming en berging. Huurprijs incl. stoffering ƒ 700,- p.mnd. Te aanv. per direct. Inl. Winkens Makelaardij b.v., tel. 045-251465.

Te huur in een fraai en rustig, in de omg. van Epen gelegen vakwerkboerderij, is een comf. APPARTEMENT, (vloeropp. ca. 60 m2) + parkeerplaats, voor verh. beschikb. Huurprijs p.mnd. (excl. kosten, verw., electr. etc.) ƒ 635,-. Huisdieren niet toegestaan. Als gegadigden buiten-wonen op prijs stellen. Br.o.nr. B-04863, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur aangeb. ruim app. in centrum SITTARD, nabij Ziekenh. en station. Grote woonk. met balkon, 2 slpks., keuk., badk., toilet, kelder en garage. Te aanv. v.a. 1-1-94. Telef. 046-519302.

Te huur

winkelpand

Met mooie ruime bovenwoning gelegen te Heerlerheide. Winkelruimte 65 m2. Huurprijs ƒ 1 350,- per mnd. Inlichtingen tel. 04750-33316.

Te huur op het industrieterrein "Heide Roerstreek" in Roermond. Courante bedrijfshal (B.V.O. plm. 1.070 m2) met kantoor, perc. opp. ca 2.100 m2. Huurprijs incl. kantoor ƒ 70,- p.m2. Inl.

Van Cromvoirt Makelaardij

Tel. 04750-33533.

Te huur bovenwoning te LANDGRAAF. Ind. woonkamer, keuken, badkamer en 2 slpkrs. Voor inl. 045-715294.

Hoge BELONING! Voor diegene die ons een eengezinswoning bezorgd. ☎ 045-413446.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Heerlen (centr.) - Horecapand

Willemstraat 27-29. Optisch uitstekend gelegen restaurant/grill-counter met aparte bovenwoning (te moderniseren). Vraagprijs ƒ 250.000,- k.k. incl. compl. inventaris. Inl. PAUL CROMBACH O.G. Telefoon 046-580087.

Ubach over Worms

Royaal halfvrijst. woonhuis met ruime garage, zonnige tuin, modern afgewerkte living ca. 30 m2., semi-open keuken met install., bijkeuken, 4 slaapk., badk. met douche en 2e toilet, zolder met mogelijk. voor 5e slaapk. Grotendeels dubbele beglazing. Geheel rolluiken. Prijs ƒ 205.000,00 k.k. 7654. Inl. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V., telef. 045 - 71 22 55.

Munstergeleen

Gunstig gelegen, goed onderhouden, halfvrijstaand woonhuis. Afgewerkt met duurzame materialen. Prijs ƒ 219.000,- k.k. Telef. 046-510772.

Voerendaal - open huis

Deze woning kunt U heden vrijblijvend bezichtigen tussen 13.30 en 15.00 uur: Henri Jonasstraat 20, perfect onderhouden vrijstaande met garage geschakelde woning met fraaie tuin, gar. met vliering, l-vorm. woonk., keuken met compl. aanbouwk., 3 slaapk., luxe badk., vaste trap zolder met 4e slaapkamer.

Prijs ƒ 249.000,- k.k. inl.: PAUL CROMBAG O.G Telefoon 046-580087.

Wilt u uw huis verkopen in de regio Zuid-Oost Limburg?

Dan vindt Makelaardij HONINGS het volgende voor u belangrijk:
* Uit sociaal en financieel oogpunt dienen huizenzoekers aan beide zijden van de grens benaderd te worden. Uit sociaal oogpunt omdat iedere huizenzoeker een eerlijke kans dient te krijgen. Uit financieel oogpunt omdat een groter marktgebied meer kandidaten voor uw huis oplevert en dus een grotere kans geeft op een hogere opbrengst.
* Aangezien het huizenbestand van Makelaardij HONINGS wegens de snelle verkopen eenvoudigweg niet kan groeien betekent dit voor u altijd optimale inzet bij de verkoop van uw huis.
* De verkoop wordt PERSOONLIJK verricht door een ECHTE makelaar.

Vind u dit ook belangrijk? BEL ONS EVEN! 045-460444.

Kerkrade (Haanrade) Jac. Ruysdaelstr. 5

Gelegen in rustige en mooie woonbuurt: VRIJSTAAND woonhuis met 3 slpks. en geschakelde garage. Spoedig te aanvaarden. Vr.pr. ƒ 220.000,-.

Brunssum, Koolhofstraat, 29a

Halfvrijstaand kantoorpand met garage, eventueel geschikt te maken voor bewoning, vr.pr. ƒ 170.000,- k.k.

Hoensbroek Oranjestr. 40

Rustig gelegen appartement op 2e verdieping Z-vormige living, 2 slp.kms, garage, bouwj. '84. Prijs nader overeen te komen. Spoedig te aanvaarden.

Brunssum, Steenbergstr. 6

Gemoderniseerd ruim halfvrijst. woonh. met o.a. 4 slaapk. en garage geschikt voor 2 auto's, perc.opp. 405m2. Inhoud 550 m3, vr.pr. ƒ 195.000,- k.k.

Landgraaf, Ubach o. Worms

Geschakelde bungalow met o.a. 2 slaapk. en garage, geh. gelijkvl. dus uitermate geschikt voor senioren. Nadere informatie ontvangt u bij de bezichtiging. Bel voor afspraak

Brunssum, Trichterweg 183

Sfeervol herenhuis met o.a. kantoor/werkplaats/garage en appartement. Het betreft een groot en in perfecte staat zijnde pand met meerdere mogelijkheden. Vr.pr. ƒ 265.000,- k.k.

Brunssum, Het Ambacht 72

Op uitst. lokatie, perf. onderh. halfvrijst. herenhuis met gar. en tuin. Ind.: o.a. woonk. met open haard en parketvloer, 3 slpkmrs., badk. met douche, ligbad 2e toilet en dubb. wastafel, vaste trap n. 2e verd. en o.a. hobbykamer. Vraagprijs ƒ 268.000,- k.k. Spoedig te aanvaarden.

☎ **045-460444.**

MAKELAAR O.G. HYPOTHEKEN TAXATIES VERZEKERINGEN MAKELAARDIJ HONINGS

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Een betrouwbare naam

met groot verkoopsucces en een nog betere uitgebreide service.

Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD. Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons. Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.

U ontvangt dan na de notariële transactie voor uw bemiddeling ƒ 250,-.

Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen. Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers. Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers. Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Brühl voor 4 pers. en nog veel meer mooie prijzen.

☎ **09-4924073017 / 045-451291**

Einighausen - Sittard

Landelijk gelegen volledig gerestaureerd in 1990, MONUMENTALE hoekwoning van boerderij, centrum dorp. Ind.: beg. grond: woonkamer, open keuken, toilet, hal, berging; 1e verd.: overloop, douche met 2e toilet, 2 slpks, kleine voortuin en binnenplaats, plm. 25 m2. Geschikt voor klein gezin of oudere personen. Direct te aanvaarden. Prijs ƒ 125.000,- k.k. ☎ 046-511322. Vrij. 12.00-17.00 u.

Heerlen - Welten, De Doom 27

Verkoop bij inschrijving van 1/2 vrijst. woonhuis met garage en perc. van 524 m2. Mogelijkh. tot bezichtigen tijdens OPEN HUIS op dinsdag 23 nv. van 15.00 tot 17.00 uur. Voor inl. Wijman & Partners, 045-728671

Düsterwald Immobilien - Baufinanzierungen

Wegens grote vraag en snelle verkoop zijn wij voor onze klanten dringend op zoek naar alle soorten woonhuizen in het grensgebied, Kerkrade, Haanrade, Landgraaf, Vaals, Bocholtz, Simpelveld. Wij geven raad bij de reële prijsstelling en snelle verkoop van uw huis.

Belt u ons: 09-49.2406.93306

☎ **045-351254.**

geen verkoop - geen kosten.

In sommige gevallen kopen wij Uw object aan.

**** Leuk huis gezien ??****

Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!

VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen Telefoon: 045 - 741616 NVM

Van de Pas, de makelaar van de koper!

IMMO-TREND

Der Immobilien Partner

Voor onze klanten zoeken wij dringend huizen. Wilt u uw huis verkopen, of weet u iemand die voornemens is het huis te verkopen.

Belt u ons: **09-49.24072037 of 045-316070.**

Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

*** Hypotheekrente v.a. 6,5%!! ***

Met tienduizenden guldens voordeel; VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen Telefoon: 045 - 741616 NVM

Van de Pas, de makelaar van de koper!

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Woonhuis verkopen???

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan. 100% zekerheid - geen makelaarskosten. DEROY VASTGOED LIMBURG B.V. 045-727173.

Direkt en zeker uw huis verkocht!!!

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan. 100% Zekerheid en geen makelaarskosten. Denis Vastgoed. ☎ 040-518428.

Te koop goed onderhouden TUSSENWONING te

Schaesbergerveld (Heerlen)

voorzien van kunststof ramen en rolluiken, vr.pr. ƒ 109.000,- k.k. Inlichtingen na 18.00 uur. ☎ 045-326683.

Merkelbeek

Modern halfvrijst. woonhuis met garage, carport en tuin. Ind.: hal, L-woonk. met parket, eetkeuken, berging/bijkeuken. 1e verd.: 3 slpks, badkamer met ligbad en 2e toilet, vaste trap zolder, mogelijkheid 4e slaapkamer. Vraagprijs ƒ 207.500,- k.k.

Schinveld

Groot vrijst. woonh. m. kelder, garage en tuin. Mooi gelegen aan de bosrand. Ind.: hal m. marmervl., eetkeuken, royale woonk. badk. m. bad. Verd.: 3 slpks., badk. m. douche. Zolder via vlisotrap. Perceel ca. 720 m2. Vraagprijs: ƒ 339.000,- k.k.

Genhout

Prachtige monumentaal verbouwde boerderij met berging stal, grote patiotuin en kleine fruitweide. Ind.: hal met leistenen vloer, woonk., met plankenvloer en open haard, grote eetkeuken, bijkeuken, tuinkamer. 1e Verd.: 3 grote slpk., luxe badk. met ligbad en 2e toilet. In 1986 geheel gerenoveerd met duurzame materialen. ƒ 385.000,-k.k.

Spaubeek

Prachtige bungalow m. grote inp. garage (2 auto's), kelders en grote siertuin. Ind.: hal, L-vorm. woonk. m. leist.vloer (60 m2), aanb.keuken, 3 royale slpks., luxe badk. m. ligbad en 2e toilet. Vraagprijs: ƒ 398.000,- k.k.

Heerlen

Mooi gelegen en uitst. onderh. woonh. m. tuin, berging en garage. Ind.: hal, woonk. m. parket, luxe aanb. keuken. Verd.: 3 slpks. badk. Vaste trap zolder, mog. 4e slpk. Pand moet van binnen gezien worden! Prijs n.o.t.k.

Echt

nabij centrum. Uitst. onderh. bedrijfsobject m. 2 woonh. en tuin. Zeer geschikt voor dubb. bewoning. Grote bedrijfs/winkelruimte (ca. 450 m2) voor vele doeleinden geschikt. Een woonh. 5 slpks. 2de woonh. ook geschikt voor kantoor. Vraagprijs: ƒ 569.000,- k.k.

Emile Delarue O.G. Meerssen

☎ 043-650178.

Geef aan niemand opdracht!

Praat eerst eens met Mr. Cornelis Bronens, makelaar, over de verkoop van Uw huis. Geleen, 046-750318.

Riante bouwkavels te Brunssum

op exclusieve locatie opp. van 1.000 m2 tot 3.700 m2.

Grouwels-Daelmans 043-254565

Gulpen

Halfvrijst. huis v/h horecapand. Inrit. Betegelde voortuin, entree, hal, 2 toiletten met fontein, L-vorm. woonk., eetkeuken, berging-wasruimte met aparte ingang. 1e verd.: 4 kmrs., toilet/douche. 2e verd.: 4 kmrs, toilet/douche, uitzicht op de Maas, garage. ƒ 145.000,- k.k.

W. Timmermans

(Makko Gulpen) NVM-makelaar-taxateur o.g. Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182 (Zaterdag tot 13.00 uur.)

Prachtig herenhuis a/d Maas te Namen in België met park 22 A

Begane grond: grote living/eetkamer 50 m2, grote compleet ingerichte keuken, kantoor, hal + WC, terras met uitzicht op de Maas, garage. 1e verd.: ruim kantoor, badk., 2e WC, 3 slpk. 2e verd.: 4 slpk., 1 doucheruimte, berging. Kelder: washok, atelier, stookolie cent. verw. WC CONEX (Namen): ☎ 09-32.81310303. (werkd. van 9-17 u.)

Zeer lage hypotheekrente!!

2 jaar bedenktijd 6,6%, 15 jaar 7%, 20 jaar 7,2% en 25 en 30 jaar 7,3%. Voor alle hypotheekvormen en combinaties. Ook voor belastingvrij bouwsparen! Gewoon sparen 6%! Parmentierstr. 35, Heerlen-Zd. ☎ 045-428500.

Kisters vof Assurantiën verzekeringen leningen-hypotheken spaarrekeningen etc. fax-service

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Heerlen

Lumièrestr. 4. Goed onderh. tussenwon., bwj. 1967, geï. geïsol., aangelegde tuin. Ind.: betegelde kelder met c.v.-ketel en evt. aansl. v. wasm. en droger. Beg.gr.: ruime hal, toilet met fontein, keuken met app., doorzonkamer 28 m2. 1e Verd.: overloop, 3 slpks., doka, ruime douche en wastafel. 2e Verd.: beschoten zolder. Vr.pr. ƒ 158.000,- k.k. ☎ 045-726836.

Stein

Drossaert-Maesstr. Bungalow met kant. Souterrain: ruime kelders (archief). Beg.gr.: keuk., ruime woonk. m. open-haard-partij, 3 slpk., badk., 2 kant., spreekk. + toilet. Gr. terras en ruime tuin. Eigen parkeerpl. Vr.pr. ƒ 355.000,-k.k. B & R Immo, ☎ 046-370751.

Riemst (B)

Mooi vrijstaand herenhuis, landelijke omgeving op 1120 m2 grond, c.v., garage. ƒ 229.000,- k.k. ☎ 09-32.12.261346.

Maastricht

Hertogensingel: fraai gel. herenhuis. Souterrain: gewelfde kelder. Beg. gr.: salon en suite, serre, toilet, keuken, bijkeuken, berging, terras, tuin. 1e Verd.: 2 slpk., badk., toilet. 2e Verd.: 2 slpk. 3e Verd.: zolder. Vr.pr. ƒ 475.000,- k.k. B & R Immo, ☎ 046-370751.

Stein

Goed onderhouden halfvrijstaande bungalow gelegen op een rustige lokatie, bestaande uit o.a. woonkamer (ca. 45 m2), keuken bijkeuken, 4 slaapkamers, badkamer, provisiekelder en garage. Aanv. i.o. Vraagprijs ƒ 349.000, k.k. Inl. Meijers Makelaars (t) 046-515050.

België (Sippenaeken): ruime boerderij op 7.400 m2, voor 1 of 2 gezinnen. Vele mogelijkheden. Stallen 400 m2 in vakwerk. Rustige ligging, dichtbij bos. ƒ 362.163,-. NYSSEN ☎ 09.32.8788.1616.

SIMPELVELD te koop royaal woonhuis met c.v., tuin, woonkamer, keuken, 3 slpkrs., badkamer, kelder en zolder. Vraagpr. ƒ 250.000,- k.k. Telef. 045-441977.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

HUIS met spoed gevraagd tot max. ƒ 150.000,- achterstallig onderhoud geen bezwaar. Tel. 040-128897.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-520558.

Te k. in KERKRADE-Bleijerheide nette rustige etagewoning met 2 slaapkamers. Gunstige ligging. ƒ 142.000,- k.k. Inl.: 045-459596.

KERKRADE, vrijst. woonhuis, 3 slpks., geschakelde garage, vr.pr. ƒ 220.000,-. Telefoon: 045-451364.

KERKRADE te koop vrijst. herenhuis, dak en kozijnen nw.,dubb. begl., 3 slpks., kelder en zolder. 245 m2 tuin. Vr.pr.ƒ 260.000,- k.k. Telefoon: 045-461222.

BRUNSSUM Muezeberg 4, ouderwets hoekhuis met tuin, mog. geschikt voor dubb. bewoning, 4 slaapk., badk. met 2e toilet en bad. Inruil bestaande won. bespreekb. ƒ 175.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

GELEEN-Z. Landsteinerstr.: halfvrijst. woonhuis met dubb. garage 33 m2, prov./c. v./waskelder, gesloten keuken met app., doorzonkamer, parketvloer en schuifpui, 3 slpk.,waarvan 2 met wandkast en v.w., badk. met ligb., balkon, onderh.vrije kozijnen en rolluiken. Pr. ƒ 207.000,- ☎ 04492-4854.

Te k. halfvrijst. woonhuis, vr. pr. ƒ 195.000,-. Landsheerlaan 19, SUSTEREN. Telef. 04499-1950 na 16.00 uur.

KERKRADE-Terwinselen, uitst. onderhouden woonhuis met gar., tuin. Living ca. 36 m2 met luxe parketvl., keuken met install. incl. app., 3slpks., luxe badk. met ligbad en 2e toilet, sep. bergruimte. Vaste trap naar 2e verd., 4e slpk. met groot dakraam en parkelvl., sep. bergruimte. Grotendeels dubb. beglazing. Bwj. 1978. Pr. ƒ 215.000,- k.k. Telef. 045-418002.

Wees de winter een slag voor koop uw huis 'n MASTER heteluchtkanon, daarvoor ook infraroodstralers, gasheaters, bouwdrogers en gebruikte kanonnen op voorraad. G. Cornelissen Mill. Tel. 08859-51072

Te koop BRUNSSUM, Kerkstraat. Statig herenhuis met garage en tuin. Ind.: o.a. woonk. van 45 m2, keuken, bijkeuken, 4 slaapk., badk. met ligbad, vaste trap naar zolderverd., vr.pr. ƒ 298.000,- k.k. Aanv. in overleg. Inl. Winkens Makelaardij b.v., tel. 045-251465.

Kachels/Verwarming

KACHELSPECIAALZAAK Reker. Kluis 28, Geleen. Telef. 046-740785.

KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Telef. 04459-1638. De beste en goedkoopste.

SIEMENS, Bosch, Zanker, AEG, Miele wasmachines, drogers, koelkasten, vriezers, vaatwassers. De laagste prijs. Jac. Köhlen, Rijksweg N. 104, Sittard. 046-513228/514862.

BARBAS kachels, gas-inzets, openhaarden. Arnold Opreij, Heerlerbaan 275, Heerlen. Filiaal Beatrixhaven Maastricht.

HEERLEN, Burg. Waszinkstraat 109. Te koop woonhuis met stadstuin op uitstekende locatie in Aarveld. Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k. ☎ 045-740579.

BOCHOLTZ. Rustig gel. woonhuis, bouwjaar 1970, perfect onderhouden, 95 m2, woonkamer 35 m2, badkamer met douche, royale keuken, 2 toiletten, 2 grote slaapkamers. Perc.opp. 171 m2, grote garage, idyllische tuin, nieuw dak 1992, nieuw HR combi cv 1993, dubbele beglaz. Vr.pr. ƒ 245.000,-. Tel. 045-444197.

Vrijgelegen groot karakteristiek HUIS met plusm. 3.000m2 grond, nabij manege, vr.pr. ƒ 395.000,- k.k. Tel. 045-414192.

AMSTENRADE, De Gijselaar 71, rustig gelegen ruim halfvrijst. woonhuis (goed onderhouden) met o.a. woonk., keuken met app., 4 slpkmrs., badk. met ligbad, 2e toilet, garage, hobbyruimte en tuin. Vraagprijs ƒ 228.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen, 046-375757.

Te koop weg. omst. KERKRADE, Bleijerheidestr. Nieuwbouwwoning. Aanv. ca. jan. '94. V.a. maandag info: Stienstra Heerlen ☎ 045-712255 (Dhr. F. Zinken).

EYSDEN te k.: woning met gar. en gr. tuin, ƒ 220.000,- k.k. Tel. 04409-3693.

Te koop gevraagd BOUWGROND in Landgraaf of directe omgeving. Telefoon 045-324440.

Te koop gevraagd BOUWGROND. Telef. 045-230674.

Te k. vrijstaand WOONHUIS, 4 slpks. W. Sophiaplein 3, Kerkrade-W, pr. ƒ 209.000,- k.k. Tel. 045-443401.

AMBY-Maastricht. Te koop ruim halfvrijst. woonhuis met garage. Telefoon 043-625594 na 19.00 uur.

Bedrijfsruimte

GEMEUBILEERDE kantoren tijdelijk of permanent, incl. receptiefaciliteiten, postadres, telefoonbeantwoording, tekstverwerking, vertalingen, hostessen. Maastricht, Amsterdam, Utrecht. Bel Euro Business Center, 043-821500.

Te koop Romney-LOODS afm. 9x15 m., gedemonteerd. Vr.pr. ƒ 2.450,-. Telef. 04492-4534. Koopje!

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Woningruil

Te ruil mooie flat te KERKRADE nabij centr. lage huur tegen eengezinswoning te kerkrade. 045-354648.

Kamers

KAMER gezocht voor 2 studenten, per 1-12-'93, omg. Brunssum. Na 18.00 uur 040-439087 of 04746-2902.

Kamer (8x5) voor werk./stud. pers., eig. kitch., in landhuis te SCHAESBERG, 5 min. van trein/bus. 045-311288.

Voor kamers en appartementen te SIMPELVELD. ☎ 045-445051.

Te huur in MAASTRICHT-Centrum kamer in studentenhuis. Telef. 043-251634.

Kamer v. 1 à 2 pers. te huur aangeb. in centr. HOENSBROEK. 04492-1822.

Te huur KAMER. Telefoon 045-726564, na 13.00 uur.

KAMER te huur in Heerlen voor ouder persoon. Telefoon: 045-415718.

Te huur mooie ruime kamer te BINGELRADE plm. 5 km van Sittard. ☎ 04492-3421.

Nette royale luxe kamer te GELEEN, plm. 24 m2, ƒ 450,- p/mnd. en ƒ 400,- borg. 046-519388.

Bouwen/Verbouwen

Te koop betonelementen

loods

8.0 x 16.0 mtr, ƒ 3.000,-. Tevens een aantal losse platen en palen voor uitbreiding van deze loods of voor schutting. Tel. 04746-6201.

In/om de tuin

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen en vlonderplanken. Houthandel Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Telef. 04458-1982.

TUINARTIKELEN grootste collectie van Limburg: decoratieartikelen, tuinscherm en, zand-siergrind-boomschors, siersteen enz. Lage prijzen! Cremers B.V., Valkweg 32, Industrieterr. Abdis.bosch-Landgraaf. Tel. 045-312127.

Te koop MOTORZAAG in prima staat. Telefoon 04405-3194.

Te koop Deense OPENHAARD t.e.a.b. Te bevr. Hamerstraat 7, Heerlen, Telefoon 045-717659.

OPENHAARDHOUT te koop ƒ 55,- per m3, gratis bezorgd. ☎ 04459-1675.

Te koop goede GASHAARD huisjesmodel, kan brandend gezien worden. ☎ 046-757430.

Te koop grote ALLESBRANDER, ƒ 100,-. Telef. 045-254904.

Te koop aangeboden gebruikte TROTTOIRTEGELS met Basalt ƒ 0,50 per stuk. ☎ 046-527829.

Geïmpregneerd TUINHOUT op maat! Ook hardhout! Schermen, palen, planken, balken, bielzen, blokhutten enz. Bezorgen mog. Impreg Tuinhout BV, In de Cramer 18, Heerlen. ☎ 045-717733.

Bouwmaterialen & Machines

Te koop:

palletstelling in prima staat 100 en 130 cm diep: legbalken 350 cm lang, hoogte tot maximaal 680 cm, staanders van 340 cm, ƒ 87,50 per stuk; legbalken 350 cm ƒ 37,50 per stuk; stalen of houten legbordstelling incl. 5 platen v.a. ƒ 120,- per meter in diepte's van 30 / 40 / 50 / 60 / 80 cm, hoogte 200 tot 300 cm.

Rockmart, Kissel 46 A

Heerlen. ☎ 045-723142.

Makita

H.B.M. Limburg, verkoop en reparatie. Lindelaufer Gewande 20, Voerendaal. ☎ 045-750959.

J.V.D. vloer- en WANDTEGELS tegen inlevering van deze adv. 10% korting, lijm en voegsel gratis franco thuis. De Hut 7, Gulpen, ☎ 04450-1970. Openingstijden ma t/m vrij 13.00-18.00 uur, zat. 9.00-16.00 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop HEFTRUCK Linde 3 ton, diesel, 2.5 ton, gas. Rennveldweg 70, Heerlen. ☎ 727742.

Te koop GEVRAAGD tonmolen. ☎ 04404-2442.

Master HETELUCHTKANONNEN; uit voorraad verkaar. Collé Sittard, terweg 90, tel. 046-519980.

PLATENZAAGMACHINE koop in bedrijf te bezichtigen. Inl.: H.B.M. Limburg. ☎ 750959.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446. Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Nog enkele mooie luxe showroomkeukens met zeer

Hoge korting bij Vossen Keukens

Modern: Glaspaleis, Kerkplein 45. Klassiek: Eikenderweg 77, Hrln. ☎ 045-717555.

INBOUW-APPARATUUR: grote keus in topmerken, scherpe prijzen en vakkundig advies. Vossen-Keukens: Glaspaleis, Kerkplein 45, Heerlen en Eikenderweg 77. Telef.: 045-717555.

KEUKEN-RENOVATIE: Werkbladen, spoelbakken, inb.app. en montage met garantie. Vossen-Keukens, Eikenderweg 77 en Glaspaleis, Kerkplein, Heerlen. Telef.: 045-717555.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Te koop complete Oma SLAAPKAMER, pr.n.o.t.k. Tel. 045-427843.

Te k. complete INBOEDEL; vóór 10.00 of na 18.00 uur Goselingstraat 98, Heerlen, telef. 045-723043.

Zkt u 2e hands MEUBELEN? Veel keus, ook antiek. Voestenderstr. 208 Hoensbroek.

Te k. ROLGORDIJN, beige, br. 3.10 x h. 2.10m. jr. oud. Bellen tussen 14.00 uur 045-318311.

Te k. TIENERKAMER: bruin, 1-pers. bed, kastje, 2-deurs kast, taire, bureau en tevens accessoires, pr. Telef. 04459-1491.

Weg. overcompl. te k. SLAAPKAMER ƒ 1.350,-. ☎ 045-726840.

Te koop bruin leren STEL 3-1-1 ƒ 900,-; mer 8-hoekige tafel met ƒ 300,-; antieke kast; meier bank en antiek goed. ☎ 045-721352.

Te koop Frans eiken KAMERTAFEL 0.85x2.0 6 stoelen rieten zitting; India Bidjar 2.93x1.95m. lefoon 045-271684.

Wegens omstandigheden INBOEDEL te koop. Nrd. 150, Hoensbroek. Tel. 045-213027.

Te k. complete HUISRAAD w.o. bankstel, eethoek, kast, wandmeubel, kleur ken, hoge koelkast, kl. machine, centrifuge, comf. met oven en verw. st., pr.n.o.t.k. ☎ 045-259004

BEMIDDELING O.G. - HYPOTHEKEN - VERZEKERINGEN

HEERLEN

Op misschien wel de beste ligging van Heerlen een halfvrijstaand sfeervol (split-level) herenhuis (bwj. '70) met garage en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, woonkamer, studeerkamer, eetkamer met halfopen keuken, kelder. Verd.: badkamer, 5 slaapk., c.v. **Prijs ƒ 339.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Winkel/woonhuis met garage en tuin (achterom bereikbaar). Ind. b.g.: winkel (80 m²), (mooie etalage) 2 magazijnruimten, keuken, toilet, kelder. Verd.: woonkamer, eetkeuken, badkamer, 2 slk., c.v. **Prijs n.o.t.k.**

Tussengelegen ouder sfeervol woonhuis met berging en tuin. Ind. b.g.: hal, kelder, woonkamer, douche, toilet, slpk. Verd.: keuken, toilet, douche, 4 slpk. **Prijs ƒ 145.000,- k.k.**

Halfvrijst. woonhuis met binnenplaats. Ind. b.g.: gang, ruime woonkamer, geïnstall. eetkeuken, toilet, badkamer, berging. Verd.: 2 slaapk., vaste trap zolder, alwaar 3e slaapk. **Prijs ƒ 119.000,- k.k.**

Een werkelijk mooi gesit. woonhuis, bwjr. '75, aan plantsoen, met garage en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, woonkamer met open keuken. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. **Prijs ƒ 198.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Rustig gesit. halfvr. keurig onderhouden woonhuis (bwj. '68) met grote garage en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, woonkamer, prachtig geïnstall. keuken. Verd.: badkamer, 3 slaapk., zolder, c.v. Rondom rolluiken. **Prijs ƒ 178.000,- k.k.**

Nabij centrum een tussengelegen woonhuis (bwj. '85) met carport en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, L-vormige woonkamer. Souterrain: eetkeuken, ruime berging. Verd.: 3 slk., badkamer, c.v. **Vraagprijs ƒ 158.000,- k.k.**

AMSTENRADE

Rustig gesit. keurig gerenoveerd halfvr. woonhuis met berging en binnenplaats. Ind.: b.g. gang, kelder, woonkamer, prachtig geïnstall. eetkeuken, toilet, badkamer. Verd.: 3 slaapkamers. Vaste trap zolderverd., alwaar 4e slaapk., berging, c.v. **Prijs ƒ 148.000,- k.k.**

SCHINVELD

Keurig onderhouden tussengelegen woonhuis met garage en tuin. Ind.: b.g. gang, kelder met bar, woonkamer, eetkeuken, toilet, badkamer. Verd.: 3 slaapk., zolder, c.v. **Prijs ƒ 155.000,- k.k.**

LIVAC BV

ing. WIL SPAAI
Akerstraat Nrd. 11
6446 XB Brunssum
Tel. 045-220550

Hollandse tulp viert vierhonderdste verjaardag

'Tulips from Amsterdam' komen uit Zuid-Rusland

Tulpen, bollen, Holland. Vraag een buitenlander waar de tulpen vandaan komen en hij zegt: 'Nederland'. Tulips from Amsterdam is een internationaal dogma. Tulips from Russia of Tulips from Iran zul je een Amerikaan niet snel horen zeggen. Toch zijn de tulpen die bij duizenden worden gekweekt achter de duinen en in het Noordelijk Zandgebied zijn oorspronkelijk afkomstig uit Zuid-Rusland. Via het toenmalige Perzië, Turkije en Wenen belandden de tulpen vier eeuwen geleden uiteindelijk in Hollandse bodem.

● *De moderne tulp, in heel de wereld het symbool voor Nederland.* Foto: DIJKSTRA

DOOR RIEN FLORIS

Karel van der Sluis was vierhonderd jaar geleden verantwoordelijk voor de komst van de tulp naar Nederland. Van der Sluis – die zijn naam had verlatiniseerd tot Carolus Clusius – was kruidkundige. Hij was enige tijd aan het Oostenrijkse hof geweest en had daar de tulp ontdekt. Terug in Nederland werd Van der Sluis 'prefect' van de universiteitstuin in Leiden. Per postkoets liet hij tulpebollen overkomen en in het najaar van 1593 plantte hij de eerste tulp in Neerlands bodem. „Helaas is niet bekend wat voor tulp dat was. De identiteit van die tulp is in het rijk der nevelen verdwenen," zegt Jan Pijl van Duyvenbode. Hij is voorzitter van de Hortus Bulborum in Limmen en een kwart eeuw voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Veredeling van Siergewassen. In de Hortus Bulborum staan 1100 soorten tulpen. Jonge en hele oude.

Statussymbool

Tulpen werden een statussymbool. De kwekers van tulpen uit die tijd waren tuiniers met veel geld. Nog geen halve eeuw nadat Carolus Clusius de eerste bol plantte, werden er fortuinen neergeteld voor een enkele bol. Dat ging vooral om de Semper Augustus. Voor één bol werden bedragen van meer dan drieduizend gulden betaald. Voor dat geld kon je in die jaren een riant huis laten bouwen. Er waren dwazen die alles over hadden voor een tulp. Voor één bol werd 4500 gulden betaald met daarbij nog een paard en karos. Er waren zelfs gevallen waarbij het echtelijke bed werd verkocht om een tulp rijker te worden.

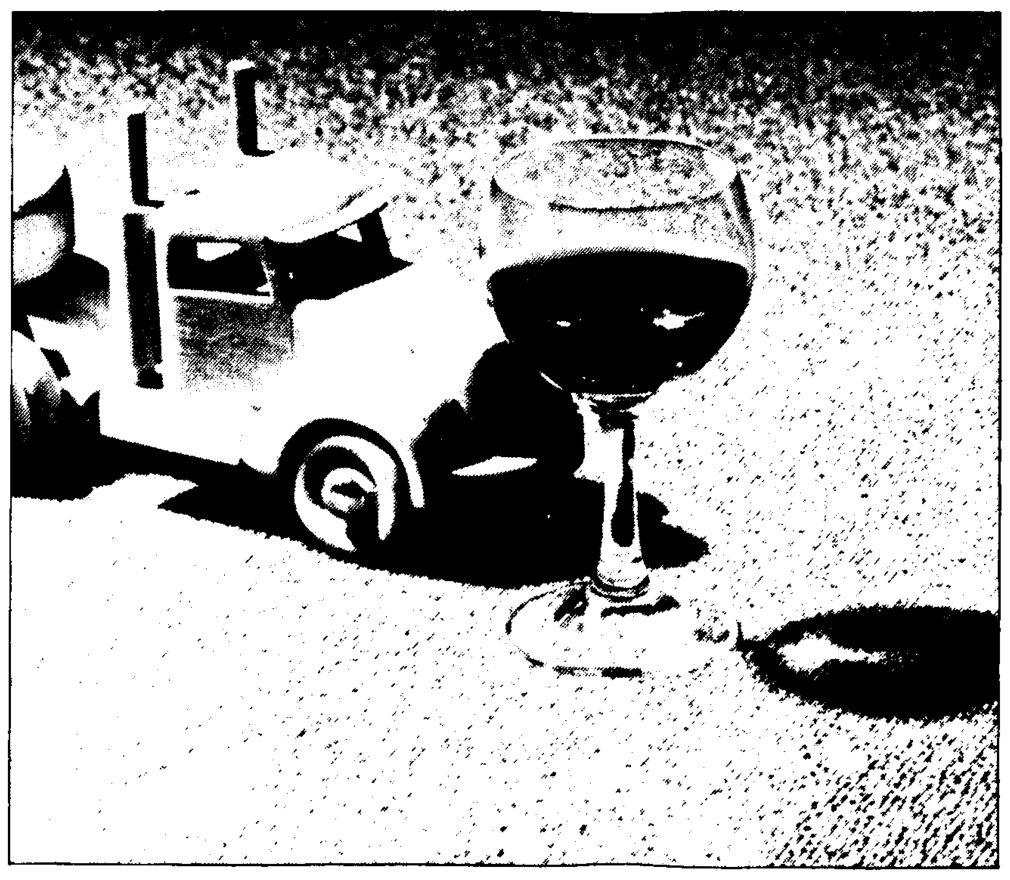
De gelukkige eigenaars van tulpen werden geruïneerd door een verbod van de Staten van Holland en West-Friesland. Die riepen de windhandel in tulpebollen in 1637 een halt toe, waardoor de markt instortte. Dat de tulp later zo'n economische vlucht nam, kon Karel van der Sluis niet bevroeden. „Er kwamen in Nederland oorspronkelijk geen tulpen voor, maar het gematigde klimaat is uitermate geschikt voor het kweken van de bollen. Een van de doorbraken in de tulpenteelt is de bollen na het rooien in verwarmde ruimten te brengen. We hebben het in Nederland steeds over ecologie, maar met die methode wordt in feite de natuurlijke situatie van de tulp in het land van oorsprong nagebootst. Je aapt namelijk de grondtemperatuur van Iran en Turkije na. Dat zijn de natuurlijke omstandigheden waar ze zijn opgegroeid. Als je hier een tulp in de grond laat zitten, is ie binnen een paar jaar dood, omdat de grondtemperatuur te laag is." Daarom worden tulpen in Nederland ieder jaar weer uit de tuin gehaald om in het voorjaar te worden geplant.

Door het economisch gewin verdwenen er ook tulpesoorten. Bollenkwekers ruimden oude soorten op die niet veel opleverden. Schoolmeester Piet Boschman uit Limmen verzamelde de oude soorten die werden weggooid in zijn tuin. Daarmee legde hij de basis voor de hortus bulborum. „Het was een drift van die man om alles te redden wat er was. Dat speelde in de jaren twintig. Piet Boschman heeft de stoot gegeven voor het behoud van oude tulpesoorten."

Het kweken van eeuwenoude tulpesoorten in een tuin op de geestgronden bij het kerkje van Limmen. Dat is een beeld dat louter nostalgie oproept. Fout. De kweek van oude tulpesoorten kan nog wel eens de toekomst betekenen voor milieuvriendelijk gekweekte bollen. „Oude soorten hebben een hoge ingebouwde resistentie tegen ziekten. In Wageningen (Plantenziektekundige dienst) wordt nu onderzocht hoe die genetisch bepaalde resistentie kan worden gekruist met nieuwe tulpesoorten. Met het verplicht verminderen van gewasbeschermingsmiddelen in de bollenteelt kan dat van groot belang zijn voor de toekomst. Dat oude tulpen zo resistent zijn, wordt nu wetenschappelijk onderbouwd, maar je kunt het op je klompen aanvoelen. Het feit dat die tulpen er na 400 jaar strijd nog zijn, zegt genoeg. Als ze zwak zouden zijn waren ze al ten onder gegaan."

Uitbundige viering

De verjaardag van de tulp (400 jaar in Nederland) wordt volgend jaar uitbundig gevierd. Musea, horeca, botanische tuinen, de Keukenhof, corso's, de Efteling, Duinrell en andere toeristische attracties hebben zich bij het Nederlands Bureau voor Toerisme (NBT) en het Internationaal Bloembollencentrum gemeld om deel te nemen aan festiviteiten rond de verjaardag. Touroperators in binnen- en buitenland zijn druk doende programma's samen te stellen met de tulp als middelpunt. In Madrid houdt het NBT een Hollandweek die in het teken van de tulp staat.

● *Met 'vlekkenschild gewapend' kamerbreed tapijt wordt niet meer warm of koud van een kopje koffie of glaasje rode wijn.*

'Vlekkenschild' beschermt tapijt

Menige huismoeder bekijkt hoofdschuddend de 'ravage' die is overgebleven op de vloerbedekking na een verjaardagsfuif of zomaar een gezellig samenzijn. Het verwijderen van koffie- en wijnvlekken (de meest voorkomende vlekken in Nederland) levert steeds weer de nodige problemen op. En na behandeling blijven altijd een aantal lichtere plekken zichtbaar.

Dit probleem is sinds kort opgelost door de ontwikkeling en invoering van een procédé dat kamerbreed tapijt blijvend beschermt tegen hardnekkige vlekken. Een belangrijke doorbraak op tapijtgebied omdat het vlekkenschild ook na jaren gebruik blijvende bescherming biedt.

Aan de ontwikkeling van het zogenaamde 'vlekkenschild' is anderhalf jaar research vooraf gegaan. Het resultaat van de samenwerking tussen Wyers Woningtextiel en de fabrikant van Antron Excel garens.

Nadat het tapijt geverfd en doorgestikt is, krijgt het als laatste behandeling een extra bad waarbij het wordt voorzien van de beschermende coating. Dat heeft tot gevolg dat koffie of rode wijn zich niet op de tapijtvezel kunnen afzetten en met een in lauw water gedrenkte tissue of doek verwijderd kunnen worden. Is de vlek in het tapijt gedroogd, dan kan zelfs ongestraft verdund bleekwater (1 deel bleekwater op 20 delen water) worden gebruikt. Zelfs de hardnekkigste vlekken verdwijnen als sneeuw voor de zon. De kleuren worden niet aangetast, want het garen met vlekkenschild is absoluut chloorbestendig. Na de behandeling met verdund bleekwater dient de vlek wel even met een water/azijn oplossing geneutraliseerd te worden.

Cymbidiums: pracht op winterse vensterbank

DOOR FRANS WEGMAN

Nog niet zo lang geleden werden orchideeën in de huiskamer als blijken van bijzondere welstand beschouwd, want het waren toen kostbare bloemen. Nu worden ze in fraaie verpakking in tuincentra en warenhuizen verkocht: groot- en kleinbloemige rassen, waarvan de meeste Cymbidiums zijn.

De takken van de grootbloemige Cymbidiums zijn zo'n 30 cm lang en dragen 8 tot 18 vaak zacht getinte bloemen. De bloemkleuren zijn: groen, roze, karmijn, rood, geel, bruin, wit en altijd met een opvallend gekleurde lip.

De kleinbloemige hybriden worden met 20 tot 60 cm lange takken, in water met snijbloemenvoedsel, op de veiling aangevoerd. Deze snijbloemen hebben een lang vaasleven. De grootbloemige 20 tot 40 dagen, de kleinbloemige 14 tot 25 dagen.

De laatste jaren zijn deze orchideeën ook als potplanten verkrijgbaar. Dan blijven ze helemaal lang mooi, tenzij ze door bijen of hommels worden bestoven. Direct na de bestuiving verwelken ze namelijk.

De naam van de bloem is afgeleid van het Griekse kumbos, dat 'schuitje' betekent. Dit kan zowel betrekking hebben op de stempelzuil in de bloem als op de bootvormige onderlip. Er zijn Cymbidiums die tot zo'n 2000 meter hoogte in de Himalaya bloeien, andere soorten komen in laagland voor, zoals in de savannen van Noord-Australië. Het verspreidingsgebied kent een klimaatzone die loopt van Tibet, via China/Taiwan, Filippijnen en Indonesië naar Australië.

Orchideeënkwekers in binnen- en buitenland hebben de laatste jaren zo'n zevenduizend kruisingen op de markt gebracht. Men vermeerdert de planten voornamelijk via weefselkweek. Ook wordt nog deling toegepast, waarbij de nieuwe schijnknollen (verdikkingen van de wortelstok) voorzichtig worden losgesneden en opgepot.

In een goed verwarmde omgeving, die constant vochtig wordt gehouden, worden de nieuwe planten tot ontwikkeling gebracht. De liefhebber kan hiermee ook best goede resultaten bereiken in de hobbykas. Zaaien is ook een mogelijkheid tot vermeerdering.

De verzorging van snijbloemen van 'Cymbidium kan beperkt blijven tot het bijschenken van het water waarin snijbloemenvoedsel is opgelost. Gebruik wel onthard water, regenwater of gekookt water dus.

Temperatuur

Bent u in het gelukkige bezit van een fraai bloeiende potplant, dan vraagt deze wel wat meer zorg. Het belangrijkste is wel de temperatuur waarin de plant staat. Voor de nu bloeiende Cymbidiums op de vensterbank (want ze vragen veel licht) is de juiste temperatuur overdag ongeveer 20 graden en die mag 's nachts niet onder de 16 graden dalen. U moet de plant dus 's avonds van de vensterbank halen omdat het vlak achter de ruiten knap koud kan worden.

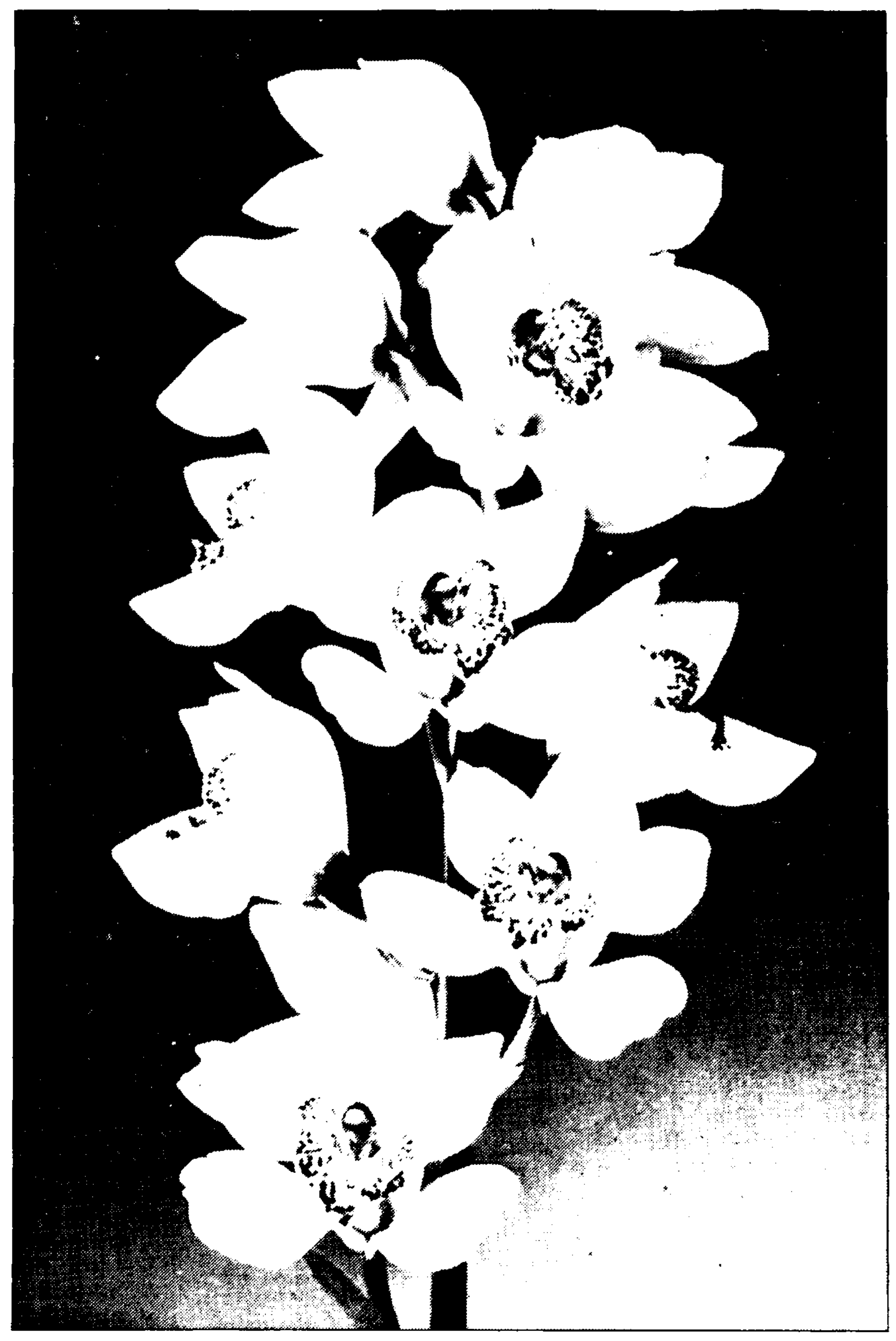
De Cymbidiumsoorten uit de gematigde streken maken nu hun rustperiode door, waarbij de temperatuur overdag circa 15 graden mag zijn en 's nachts niet lager dan 10 graden. De grond krijgt nu weinig water maar moet wel goed vochtig blijven.

Om de twee à drie jaar kunnen de planten worden verpot. Dit gebeurt in februari/maart en ná de bloei. Er zijn verschillende grondmengsels te maken van klei, veenmos en bladgrond, maar er zijn ook speciale mengsels, bijvoorbeeld van turf met kokosvezels voor orchideeënteelt te koop. Daar zit dan ook Dolokal of Viano in. Orchideeën houden niet van een zure grond: pH 5,8 is je ware.

Voedsel

Ziet u uit de gedeelde knollen of de overwinterde plant nieuwe scheuten komen, dan gaat u geleidelijk wat meer water geven. Tijdens de groei geeft u de planten wekelijks de juiste dosis plantenvoedsel. Pokon heeft pas speciaal orchideeënvoedsel op de markt gebracht, evenals trouwens voor voor bonsai's en cactussen. Het is geen bezwaar om overwinterende planten elke maand wat mest toe te dienen. Vele Cymbidiums kunt u in een mooie zomer buiten zetten. Kies er een beschutte plek voor. Zou de plant gaan bloeien, dan bent u dus gewaarschuwd tegen hommels en bijen!

Er zijn in ons land tamelijk veel liefhebbers die orchideeën kweken in kasjes of op de vensterbank. Velen van hen steken hun licht bij elkaar op via de Nederlandse Orchideeënvereniging. De secretaris is mevrouw Gieskes, Reggestraat 31, 7555 KK Hengelo, tel. 074-913015.

● *Een grootbloemige Cymbidium kan in een vaas wel veertig dagen mooi blijven.* Foto: GPD

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week: van maandag: 8 november t/m zondag: 14 november 1993

Bij een normaal jaarverbruik in m^3 van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
1000	27	ƒ 13,50	56
1200	33	ƒ 16,50	68
1400	38	ƒ 19,00	78
1600	44	ƒ 22,00	90
1800	49	ƒ 24,50	101
2000	54	ƒ 27,00	112
2200	60	ƒ 30,00	124
2400	65	ƒ 32,50	134
2600	71	ƒ 35,50	146
2800	76	ƒ 38,00	157
3000	82	ƒ 41,00	169
3200	87	ƒ 43,50	179
3400	92	ƒ 46,00	190
3600	98	ƒ 49,00	202
3800	103	ƒ 51,50	213
4000	109	ƒ 54,50	225
4500	122	ƒ 61,00	252
5000	136	ƒ 68,00	280
5500	150	ƒ 75,00	309
6000	163	ƒ 81,50	336

Tip: Doet u mee aan de 'Spaarlampenactie'?

● *De hutkoffer kan voor allerlei doeleinden worden gebruikt.* Foto: GPD

Kunststof hutkoffer

Vroeger was de loodzware hutkoffer in het verblijf van elke zeeman te vinden, zoiets als de plunjezak van Jan Soldaat. Curver heeft er een moderne variant op gemaakt: de hutkoffer van kunststof. De afmetingen, 78 x 38 x 34 cm, bieden plaats aan allerlei dingen die moeten worden opgeborgen maar houden het ding, ook door zijn lichte gewicht, makkelijk draagbaar.

In plaats van de zware ijzeren hengsels die de vroegere houten hutkoffer kenmerkten, zijn in het Curver-produkt twee robuuste handgrepen in de body geïntegreerd. Afsluiten kan ook, met een hangslot.

De hutkoffer kan voor allerlei doeleinden worden gebruikt, in de garage, schuur, dhz-werkplaats, in de kinderkamer waar het speelgoed 's avonds netjes moet worden opgeborgen. Hij kan ook een aantal leuke Sinterklaas-surprises of kerstcadeautjes bevatten, waarbij deze 'verpakking' zelf eveneens als geschenk dienst doet. De prijs ligt rond de 70 gulden.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 16 november 1993.

De geldverstrekjkers, die deze week hun hypotheekrentetarieven hebben verlaagd, reageerden daarmee vertraagd op de al weken aanwezige ruimte. De rente op de kapitaalmarkt is de afgelopen week nauwelijks gewijzigd.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7.00	3,70	2,40
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,20	3,83	2,50
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,50	4,02	2,66
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	7,20	4,72	3,83
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,60	3,47	2,23
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	6,90	3,66	2,37
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,20	3,85	2,53
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,40	4,20	3,41
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,70	4,39	3,57
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,00	3,75	2,46
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	7,50	4,08	2,71
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	5 jaar	1,00	6,50	3,42	2,20
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	10 jaar	1,00	6,80	3,62	2,35
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	15 jaar	1,00	7,20	3,87	2,55
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,14	3,36
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,60	4,33	3,52
GWK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,68	2,40
GWK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,30	3,94	2,61
GWK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,60	4,33	3,52
GWK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,39	3,57
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,60	4,33	3,52
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	6,90	3,68	2,40
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	7,00	3,75	2,45
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	7,50	4,07	2,71
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,64	2,35
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,20	3,83	2,51
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,67	2,39
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,20	3,86	2,54
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	7,50	4,06	2,70
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	6,60	4,24	3,43
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,30	3,49
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	6,80	3,58	2,31
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,20	3,84	2,51
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	7,60	4,10	2,72
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	variabel	1,00	7,20	4,72	3,83
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,00	3,59	2,28
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,30	3,79	2,43
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,90	4,52	3,67
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
Westland Utrecht	lage last h.	7 jr*QL	1,00	6,90	3,69	2,41
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	6,70	3,51	2,26
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,00	3,71	2,41
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,00	3,59	2,28
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	6,70	3,55	2,30
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	4,27	3,46

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

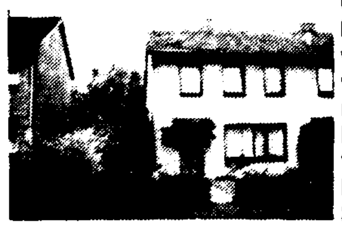
EYGELSHOVEN-KERKRADE: goed onderhouden woonhuis met o.a. hal, toilet, woonk. met open keuken en tuintje. Op de verd.: 3 slaapk, badk. Zolder met vaste trap, CV, perceel 117 m², diverse roll. Aanv. in overleg. **Prijs ƒ150.000 k.k.**

VALKENBURG: wit halfvrst. herenhuis met o.a. kelder, hal, toilet, woonkamer met leivloer, keuken, badk, 3 slaapk, vaste trap naar zolder, stal en weiland, tuin met zwembad. Aanv. op termijn. **Prijs op aanvraag.**

KERKHOFFS MAKELAARDIJ o.g.
046-373427 NVM
heden van 10.00-13.00 uur
Kleingenhouterstraat 50 Beek

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 189.000,- k.k.

Goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout.: prov. ruimte, berging, wasmach.ruimte, garage, tuin. **Beg.gr.:** hal/entree, toilet, L-vorm. woonk., woonkeuken, balkon. **1e verd.:** overl., 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en vaste wastafel. **2e verd.:** d.m.v. een vliezo-trap bereikbare zolder. **Algemeen:** dubbel glas (woonniveau), aanv. direct, aardig woonhuis met mogelijkheden, goede buurt.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 182.500,- k.k.

Uitstekend onderhouden woonhuis met carport, berging en tuin in een kindervriendelijke, goede buurt.
INDELING:
Beg. gr.: carport, berging, hal/entree, toil., ruime woonkamer met parketvloer, ruime keuken, tuin/terras **1e verd.:** overloop, 3 slaapk., badk., v.v. douche, 2e toilet, vaste wastafel en aansl. wasmachine. **2e verd.:** d.m.v. een vliezotrap bereikbare ruime zolder (evt. 4e slaapk.). **Algemeen:** zeer goede staat, pand is geh. v.v. rolluiken, HR-combi-c.v. installatie '91, een pand dat beslist gezien moet worden.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 180.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met ruime berging en tuin in een goede buurt van Hoensbroek.
INDELING:
Beg.gr.: hal/entree, toilet, ruime woonkamer met parket en mog. voor open haard, 1/2 open keuken met aanbouw, terras, leuke tuin, ruime berging. **1e verd.:** overloop, 3 slaapk., badkamer v.v. ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder waar een 4e slaapkamer realiseerbaar is, gescheiden c.v.-ruimte. **Algemeen:** goede staat, uitstekende buurt (veel groen), loopafstand van het centrum.

ELSLOO

Vraagprijs ƒ 289.000,- k.k.

Kwalitatief uitstekend vrijstaand woonhuis met carport, (garage), en tuin in een goede woonwijk (Catsop).
INDELING:
Sout.: provisiekelder. **Beg. gr.:** hal/entree, garderobenis, 1/2 bet. toilet, keuken met app., woonkamer met parketvloer, eetkamer met schuifpui naar tuin, terras, carport, kantoor (mog. voor garage) tuin met vrij uitzicht. **1e verd.:** overloop, 3 slaapkamers, badkamer met vaste wastafel, douche, ligbad, bidet en 2e toilet. **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap bereikbaar ruime zolder, ingericht als hobbyruimte. **Algemeen:** uitstekende staat van onderhoud. CV-gas, dakisolatie, dubbel glas (nieuwe meranti kozijnen), aanv. i.o., perc. opp.vl. 439 m2. **Tevens informatie verkrijgbaar bij ass.kant. Marij Knipsael, Dorine Verschureplein 22, 6181 AS Elsloo, tel.nr. 046-370645.**

BRUNSSUM

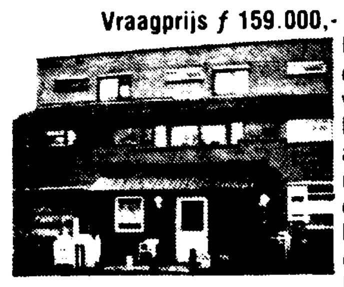
Vraagprijs ƒ 339.000,- k.k.

Goed onderhouden sfeervol vrijstaand woonhuis, met garage hobbyruimte, ruime tuin, gelegen aan de rand van een bos.
INDELING:
Beg.gr.: royale entree, bet. toilet, voorraadkast, woonkamer met niveau-verschil, eetkamer, keuken met apparatuur, bijkeuken, hobby-ruimte garage (2e douche en 2e toilet), tuin (zuiden) met tuinhuis. **1e verd.:** overloop, 4 slaapkamers, bergzolder, hobbyruimte incl. keukenblok, complete badkamer. **2e verd.:** d.m.v. een vliezo-trap bereikbaar ruime bergzolder. **Algemeen:** uitstekende staat van onderhoud. CV-gas, dak-spouwisolaties, dubbel glas, perc.opp.vl. 443 m2. HUIS MET DIVERSE EXTRA'S.

BRUNSSUM

Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k.

Uitstekend onderhouden woonhuis, bijzondere architektuur, met tuin, in een goede kindervriendelijke buurt.
INDELING:
Beg. gr.: entr., bergk., ½ bet. toilet, wasmachiner., hobbyruimte (30 m²), berging. **1e verd./parterre:** entr., ruime woonk. met schuifpui naar groot terras, ruime keuken. **2e verd.:** c.v.-ruimte, complete badkamer, 2 slaapk. **Algemeen:** goede ligging, bouwjr. '77, goed geïsoleerd, kindervriendelijke buurt, fietsafstand van het centrum.

NUTH

Vraagprijs ƒ 179.000,- k.k.

Drive-in-woning met garage en tuin in een kindervriendelijke goede buurt.
INDELING:
Beg.gr.: hal/entree, toilet, garage met aansl. wasm., bergkast. **1e verd.:** overloop, L-vorm. woonkamer met plankenvloer, gesl. keuken, tuin. **2e verd.:** overloop, 3 ruime slaapkamers, 1/2 bet. badkamer met ligbad en vaste wastafel, gescheiden 2e toilet. **Algemeen:** CV-gas, goede omgeving, ged. geïsoleerd.

KLIMMEN

Vraagprijs ƒ 229.000,- k.k.

Vrijstaand woonhuis met garage en grote tuin met vrij uitzicht.
INDELING:
Beg.gr.: entree, ½ bet. toilet, voorraadkast, gesloten keuken, L-vorm. ruime woonkamer, grote garage met kelder/hobbyruimte, grote tuin. **1e verd.:** overloop, 3 slaapk. (1 slaapk. met balkon), badkamer v.v. vaste wastafel en douche. **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap, grote functionele zolder. **Algemeen:** goede lokatie, ged. dubbel glas, **perc. opp.vl. 580 m².**

NIEUWBOUW

WONEN in HOENSBROEK

Centraal in Hoensbroek wordt op korte termijn gestart met de nieuwbouw van **een 58-tal nieuwe woonhuizen.** De eigentijdse architectuur alsmede de lokatie geven aan dit nieuwbouwproject een bepaalde visie op het onderwerp eigentijds wonen.

Koopsom ƒ 137.000,- v.o.n.
met de mogelijkheid van een overheidsbijdrage (Premie-A)

Deze eengezinswoningen kenmerken zich door een eigenwijze architectuur, uitstekende starterswoningen.
INDELING:
Begane grond:
entree, ½ bet. toilet met fontein, woonkamer met tuincontact, ½ open keuken, tuin met berging, achteringang (pand is van de achterzijde bereikbaar).
1e verdieping:
Overloop, 3 slaapkamers, ½ bet. badkamer met douche, vaste wastafel, mogelijkheid van 2e toilet, aansluiting wasmachine.
Algemeen:
Optimale isolaties, beperkte inspraak mogelijk, bij bepaalde kavels zijn garages mogelijk, **betaalbaar wonen.** Prijzen excl. renteverlies. Koop uitsluitend mogelijk aan de doelgroep, premie-A-gerechtigden.

Steens / De la Haye / Wald / Dogge
ASSURANTIE-ADVISEURS - MAKELAARDIJ ONROEREND GOED

NUTH — HOENSBROEK
HOOFDSTRAAT 86, 6432 GG HOENSBROEK, POSTBUS 45, 6430 AA HOENSBROEK, TELEFOON 045-225454

OFFERMANS BORGER & PARTNER'S VASTGOED

ECHT, Doktersweg 2
Keurig halfvr. woonh. met gar. in centr., goed onderh., geh. roll., 3 slpk., gr. badk. **Vr.pr. ƒ 219.000,-k.k.**

SPAUBEEK, Rubensstraat 16
Halfvrijstaand woonhuis met garage en ruime tuin, rustige ligging, goed onderh., nieuwe keuken en nieuwe c.v. **Vr.pr. ƒ 225.000,- k.k.**

GELEEN, Beneluxlaan 12
Tussengel. woonh., mooi gel. aan plantsoen. Tuin, berg. en achterom. Woonk. m. open h., 4 slaapk. **Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.**

GELEEN, Boerhavestraat 38
Tussengel. woonh. in rust. str. m. achterom, berg. en gar., geh. kunst. koz. m. dubbelgl., nw. dak, nw. cv-ketel, m. kelder, 4 slpk. **Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.**

OIRSBEEK, Grachtstraat
Ruim halfvr. woonh., goed onderh., geheel onderkelderd, gesloten keuken met compl. app., 3 slaapkamers. Betegelde plaats en mooie loods (150 m2), waarachter tuintje. **Vr.pr. ƒ 249.000,- k.k.**

STEIN, Teutonenstraat 8
Geschakeld woonh. 1974, goed onderh., kunstst. koz. m. dubbelgl., woonk. 43 m² met openh., mooie witte keuk., 3 slpk., gr. tuin m. privacy. **Vr.pr. ƒ 205.000,- k.k.**

STEIN, Suttnerstraat 15
Keurig halfvr. woonh. met gr. gar. en mooi aangel. tuin op zuid, geh. kunstst. koz. met dubbelgl. en roll., woonk. 32 m2, gr. badk. m. ligb., douche, 2e toil. **Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k.**

Uw huis verkopen? Vraag vrijblijvend ons advies!

LANDGRAAF, Hoefveld 36
Tussengel. woonh. uit 1976 met gar., tuin en achterom, woonk. 30 m², open keuk., 3 slaapk. (4×5m; 4×3m; 3,5×2,5m), goede ligging. **Vr.pr. ƒ 187.000,- k.k.**

KERKRADE, Nieuwstraat 111
Halfvr. woonh., 1983, garage, perf. onderh. en geïsol. met gr. tuin, perc. 480 m². **Vr.pr. ƒ 279.000,- k.k.**

MAASMECHELEN (B), Koning Albertlaan 117
Mooi gel. landhuis met dubb. gar. Ind. souterrain: woonk. 60 m², gr. slpk. op beg. gr. met aparte badkamer. Boven 3 zeer grote slpk. en badk. Pand is schitterend afgewerkt. **Vr.pr. ƒ 495.000,-k.k.**

BEDRIJFSRUIMTE

KERKRADE, Hoofdstraat 38
Winkel-woonh. met werkplaats, op goede lokatie. Winkelged. verhuurd. Bedrijfsr. 80 m², goede toeg. via poort. Riante bovenwoning. Schitt. parkachtige tuin van 1000 m2. **Vr.pr. ƒ 420.000,-k.k.**

KERKRADE
Winkel-woonh. (slagerij) met beteg. werkr. en schitt. bovenwoning, op goede lok., dir te aanv. **Vr.pr. ƒ 275.000,-k.k.**

GEEN VERKOOP GEEN KOSTEN
Rijksweg Zuid 170 B, 6161 BV Geleen
Tel. 046-740535 b.g.g. 046-752193

HEERLEN
Palemig
ƒ 259.000,- k.k.
Royaal vrijstaand woonhuis ca. 890 m³. Grondopp. ca. 544 m². Ind.: sout.: 4 kelders, beg.gr.: hal; toilet; woonkamer 9.30x3.55 met open keuken; terras (balcon); tuin ca. 20 m diep. 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers en zolderruimte. Aanvaarding: in overleg.

VALKENBURG-SIBBE
ƒ 525.000,- k.k.
Vrijstaande bungalow met inpandig zwembad en sauna. Ind.: sout.: zwembad met sauna 13.00x5.50; provisiekelder; 2 slaapkamers en dubbele garage ca. 47 m². Beg.gr.: hal, living ca 70 m² met balkon en vrij uitzicht; keuken 12.50 m² met moderne inrichting; mooie badkamer; 2 slaapkamers resp. 33 en 21 m²; goed aangelegde tuin; totale opp. 1130 m².

BEDRIJFSPANDEN

NABIJ HEERLEN ƒ 375.000,- k.k.
Horeca-object met woonhuis. Ind.: sout.: kelderruimte ca. 325 m², beg.gr.: totale opp. 450 m² incl. kegelbaan en toiletpartijen. 1e verd.: woonkamer, keuken, eetkamer en dakterras. 2e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. Grondopp.: 580 m². Aanvaarding in overleg.

LANDGRAAF
ƒ 425.000,- k.k.
Royaal woonhuis met bedrijfsruimte. Woonhuis: sout.: ca. 30 m². Beg.gr.: hal, living 55 m², keuken, 2 slaapkamers, badkamer, terras en tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers. Bedrijfsruimte ca. 310 m² bruikbaar opp., kantoren ca. 130 m², drukkerij 130 m², 50 m² overige ruimten. Grondopp. 1300 m². Aanvaarding: in overleg.

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
NVM
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

Huis verkopen?
Dan zoekt u toch zeker de beste koper!

TE KOOP ... VERKOCHT ... uitsluitend na afspraak ...-712255

Als u uw huis wilt verkopen, ga dan met makelaar **Stienstra** praten.
Elke week komen bij de Stienstra-kantoren honderden aanvragen uit alle windstreken binnen; zelfs van ver over de grenzen.
Aanvragen in geheel Zuid-Limburg van gezinswoningen tot villa's, van appartementen en woonboerderijen tot kastelen.

Als u dus verkoopplannen heeft en de beste koper zoekt, maak dan een afspraak met een van de makelaars/taxateurs van Stienstra voor een vrijblijvend gesprek.

En tenslotte ... no cure, no pay.
Omdat wij er zeker van zijn de juiste koper voor uw huis te vinden, hoeft u niets te betalen als wij daarin niet zouden slagen!
Dat is toch een uniek aanbod of niet soms?

STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.

Voor inlichtingen kantoor:
Heerlen, Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen. Tel. 045-712255*
Maastricht, Aubeldomein 17, 6229 EB Maastricht. Tel. 043-616263*
Aken, Jesuitenstraße 2, 52062 Aken. Tel. 0949-241-407540*

Heerlen-Noord, Winkelcentrum "De Heksenberg"

Verschillende winkel-units te huur vanaf ca. 80 m² - ca. 225 m² vloeroppervlak. Direct te aanvaarden. Het winkelcentrum is goed bereikbaar en zeer geschikt voor dagwinkels. Ruime parkeergelegenheid aanwezig. Huurprijs en huurtermijn n.o.t.k.

Inlichtingen bij:
Van Gerwen Makelaardij B.V.
Stationsstraat 14, 6221 BP Maastricht, 043-252425

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA!
NVM MAKELAAR

BRUNSSUM

"RESIDENTIE BEUKENHORST" DE PAREL VAN BRUNSSUM
In 't groen, op de hoek van de Rimburgerweg en de Prins Henderiklaan te Brunssum (slechts 700 m. van het stadhuis, vlakbij het natuurgebied *Brunssumerheide* en de *golfbaan*) wordt een uniek appartementen complex gebouwd.

24 appartementen in 5 types, 2 penthouses en een riant woonhuis in een schitterende architectuur en met een zee van ruimte, die beslist riant genoemd mag worden. Extra aandacht is besteed aan de specifieke wensen van de kopers:
- elk appartement heeft een eigen garage
- de balkons en terassen zijn extra royaal
- zoveel mogelijk bestaand groen en bomen blijven rondom het complex gehandhaafd
- optimale isolatie
- prima beveiliging d.m.v. video-camera systeem

Prijzen vanaf:
ƒ. 214.215,00 tot ƒ. 389.125,00 v.o.n.

Wenst u in het bezit te komen van een uitgebreide brochure of wenst u een vrijblijvend gesprek, bel dan met ons kantoor.

Dit is een projekt van:
ABN•AMRO projektontwikkeling, Bouwbedrijf Jongen en Architectenburo ir. Ger Widdershoven

LANDGRAAF

ZWARTEBERGWEG 1
Fraai gelegen vrijst. woonhuis m c.v., garage voor 2 auto's, overdekt zwembad en tuin rondom. Ind. o.a: beg gr: royale hal, woonk ca. 64 m2, aparte keuken m eiken inrichting, bijkeuken, garage en zwembad (ca 8x4). 1e Verd: overloop, 3 grote slaapks, grote werkkamer, kleine slaapk, badk m ligb, douche, toilet en dubb. v.w., c.v. ruimte. Perc. op 1030 m2. Bwjr. 1972/73. Aanv. in overleg. **"DIT HUIS MOET U BESLIST VAN BINNEN ZIEN"!**
Prijs ƒ. 448.000,-- k.k.

HOENSBROEK

QUIRINUSSTRAAT 5
Type vrijstaand landhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: geheel onderkelderd o.a. portaal, toilet, provisiekelder, waskelder met douche, hobbykelder. beg.gr.: hal, L-vorm. woonk.(54 m2), aparte keuken (13,5 m2) met eiken inr., gar.(met zolder), overdekt terras en tuin. 1e verd.: 4 slaapks. en badk. met ligbad, v.w. en toilet. 2e verd.: via vlizotrap bereikbare bergzolder. Bwjr. 1980.
Prijs ƒ. 379.000,-- k.k.

HEERLEN

LUXE KOOP-APPARTEMENTEN IN HET HARTJE VAN HEERLEN "RESIDENTIE CORIOVALLUM"
Op de hoek van de Coriovallumstraat en de Ververstraat wordt het stijlvolle en excl. appartementengebouw "Residentie Coriovallum" gebouwd, op slechts enige minuten loopafstand van het winkelcentrum van Heerlen, met de rust van het ABP-park aan de achterzijde.
Indeling: hal, een prachtig balkon (4,5x3,5 m) gelegen op het zuiden, royale woonk., 2 zeer ruime slaapks., luxe badk., keuken en aparte bijkeuken. Eigen parkeerplaats op een afgesloten terrein.
Prijzen vanaf ƒ. 270.000,- v.o.n.

HEERLEN

DEKEN NICOLAYESTRAAT 20
Nabij centrum gelegen bedrijfsobjekt voor meerdere doeleinden geschikt o.a. winkel, wonen, kantoor, praktijkruimte etc.
Ind.: sout.: kleine kelderruimte.
Beg.gr.: winkelruimte ca. 100 m2, incl. overdekte patio, werkruimte, gar./berging. 1e verd.: overloop, 2 grote slaapks. (waarvan 1 met ruime werkhoek), het realiseren van meerdere kamers is mogelijk, badk. met ligbad, toilet en v.w. 2e verd.: grote living bestaande uit zithoek, eethoek, keuken en bergruimte.
Prijs ƒ. 320.000,-- k.k.

HEERLEN

NOG 1 RIANT BOUWKAVEL, GROOT CA. 840 M2

IN HET FRAAIE BOUWPLAN "HUSKEN".
Frontbreedte 13 meter. Aan achterzijde aan groenvoorziening gelegen. Koopsom f 115.859,-- vrij op naam.

HEERLEN

DE HEUGDEN 98
Modern appartement in centrum (8e verd) met lift. Ind: hal met sierpleister, living ca. 35 m2 met royaal balkon, keuken m parket en inrichting, 2 slaapks, speelhal, badk m ligbad en v.w., apart toilet, berging. Bwjr. 1980. Dubbel glas, hardhout. Aanv. in overleg.
Prijs ƒ. 148.000,-- k.k.

MET SPOED GEZOCHT!

WEGENS GROTE VRAAG EN ONZE SNELLE VERKOOP, VRAGEN WIJ TER BEMIDDELING WONINGEN EN LANDHUIZEN IN DE OOSTELIJKE MIJNSTREEK.
MAAK VRIJBLIJVEND EEN AFSPRAAK.

aquina NVM MAKELAAR
Makelaardij O.G., Taxaties, Hypotheek-adviescentrum
L. AQUINA en E. WEERTS
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
Oók zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur.
☎ **045-715566**

'Het is allemaal zo heel anders geworden'

Pleuni Touw terug op tv dankzij serie 'Diamant'

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Zo'n tien jaar zagen we haar niet op tv of in een Nederlandse film. En nu heeft ze de hoofdrol in de nieuwe RTL 4-serie 'Diamant' en een dragende rol in de speelfilm De Tussentijd, waarmee vorige week de Nederlandse Filmdagen in Utrecht werden geopend. Pleuni Touw is dus weer helemaal terug.

Van het toneel is ze trouwens nooit weggeweest. Jaar na jaar al worden de schouwburgen afgewerkt in vrije produkties. Meestal samen met echtgenoot Hugo Metsers. Maar waarom zo lang geen tv of film meer? „Dat moet je mij niet vragen," zegt ze met een stralende lach. „Ik werd gewoon nooit gevraagd." Maar niet dat we moeten denken dat ze daardoor zielig is. „Ik had voldoende werk. Ik heb mijn toneel en dat is toch mijn basis, mijn roots."

Toen het script van 'Diamant' langs kwam was ze direct gewonnen voor de rol van Hester van Tellingen. „Zeker in de eerste delen van de serie is het een vrouw die geleerd heeft zichzelf weg te cijferen. Ze is niet gelukkig, maar ze denkt nooit: en nu ik. Vroeger heeft ze in de zaak gewerkt en nu is ze nog steeds een goede gastvrouw. Ze respecteert haar man ondanks alles, maar er gebeuren wat dingen in haar leven waardoor ze ontzettend verandert."
Hester is, volgens Pleuni Touw, 'een naïeve teruggetrokken vrouw'. Maar gaande de serie vallen haar de schellen van de ogen en zal ze toch de moed bij elkaar rapen om bepaalde beslissingen te nemen. Welke dat zijn wil Pleuni Touw niet verklappen. „Daar zul je mij niet over horen, maar het wordt echt héél spannend."

● *Pleuni Touw: „Het wordt echt heel spannend."* Foto: KIPPA

Het na zo lange tijd weer voor de tv werken is Pleuni Touw goed bevallen. „Het is allemaal zo heel anders geworden. Vroeger ging om half zes de stekker eruit en mocht je blij zijn als je een slap broodje kreeg tussendoor. Nu gaan we misschien wel wat langer door, maar je krijgt tenminste goed te eten. En van goed voedsel wordt je tevreden."

Maar het werken aan 'Diamant' bevalt de doorgewinterde actrice niet alleen goed vanwege de professionaliteit van de technici en het peil van de catering. „We werken met een hele jonge ploeg en de sfeer is heel apart, een soort familie eigenlijk. En op film werken geeft natuurlijk toch een apart resultaat. Wel repeteren we heel veel, omdat het materiaal natuurlijk duur is. Regisseur Berend Boudewijn is ook een echte acteurs-regisseur. En je ziet ook aan de serie dat die man echt van z'n vak houdt."

Maar of dat alles ook betekent dat de serie zeker bij het grote publiek zal aanslaan? Pleuni Touw zet grote ogen op en zucht. ‚Dat weet ik niet, hoor. Ik ben er heel slecht in om dat soort dingen te voorspellen. Maar ik hoop het toch zó."

Kinderen voor Kinderen met Coen Flink over tolerantie

● *Kinderen voor Kinderen (scène) jaarlijks een kijktopper bij de Vara.* Foto: KIPPA

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – „'t Was één groot feest. Heel leuk om met kinderen te werken. Je moet als kind toch een hardnekkig talent hebben om 4 à 5 keer met hetzelfde enthousiasme scènes over te doen. Ik vind het programma – nu ik het eindresultaat heb gezien – verbijsterend mooi".

Speelden verleden jaar Sylvia Millecam en Erik van Muiswinkel de hoofdrol in Vara's Kinderen voor Kinderen, dit jaar is die weggelegd voor Coen Flink als de excentrieke oom Harrie, de man die verslaafd is aan merkwaardige uitvindingen. De buurtkinderen zien in Harrie de ideale oom en bieden hem daarom graag alle hulp aan.
Kinderen voor Kinderen kent altijd een soort rode draad: dit jaar – aflevering 14 – is dat tolerantie en vooroordelen in onze veelkleurige samenleving.

'De besten'

Opnieuw hebben, volgens de Vara, de 'beste Nederlandstalige tekstschrijvers en componisten' aan deze aflevering meegewerkt: de liedjes zijn geschreven door onder anderen Tol & Tol, Henk Westbroek, Jochem Fluitsma en Eric van Thijn, George Kooymans, Boudewijn de Groot, de Jazzpolitie en Henk Hofstede van de Nits. Evenals verleden jaar tekent Eric Blom voor de regie. Daarmee is hij succesvol geweest. Kinderen voor Kinderen 13 ontving onlangs enkele internationale prijzen.

Kinderen voor Kinderen 14 wijkt ook in de algemene opzet niet af van aflevering 13. Blom heeft opnieuw gekozen voor één verhaal, waarin dit keer oom Harrie de centrale rol speelt. Die oom Harrie wordt, met name door ouderen, een beetje als de plaatselijke gek gezien. En hij is inderdaad wat aan de excentrieke kant, maar gek? Nou nee. Rechtvaardig maar lief, dat lijkt de juiste omschrijving. Enkele ouders verbieden het hun kinderen desondanks om naar Harrie z'n schilderachtige stukje land te gaan. 'Dat gezeik van m'n moeder. Hij kan wel wat bruiner zijn dan mij...', zegt een meisje verontwaardigd dat verliefd is op een Marokkaans jongetje, gevolgd door het liedjes met als titel Groen. Ook zien we een jongetje dat 'm smeert via aan elkaar geknoopte lakens teneinde oom Harrie op z'n boerderij te kunnen helpen.

Katalysator

Oom Harrie fungeert binnen de groep ook als een soort katalysator. Als de kinderen ruzie maken over een onderwerp dat naar discriminatie neigt, gaat oom Harrie zich er tegengaan bemoeien. „Marokko is een prachtig land met een heerlijke keuken," gooit oom Harrie in de groep, of „waarom hebben jullie toch altijd een zondebok nodig." Naar hem willen ze wel luisteren.

Justin, het neefje van oom, is één van de kinderen die met regelmaat de gezelligheid van het schilderachtige kasteeltje opzoekt. Hij moet wel, want zijn moeder is bijna nooit thuis. Daarnaast zien we Rabbia en Hakim regelmatig terugkeren. Deze twee Marokkaanse kinderen hebben in oom Harrie z'n 'tuintje' een autowrak verbouwd en spulletjes uit hun geboorteland erin opgehangen. Hun moeder woont nog in Marokko en pa is weinig thuis.
Oom Harrie komt onverwacht in nogal grote problemen als meneer Jansen, het konijn, plotseling is verdwenen. En zonder de keutels van die meneer Jansen (die later, als ze met een nest jongen wordt teruggevonden een mevróuw blijkt te zijn) kan de bio-machine niet draaien.
Er worden in Kinderen voor Kinderen acht liedjes gezongen. Uitzending vanavond 19.20 uur, Vara, Ned. 3. Herhaling op 11 december om 15.05 uur.
Acht van de in totaal 30 kinderen zijn nieuw. De cd – die in de winkels te koop is – kent ongeveer het dubbele aantal nummers. Overigens heeft de cd Kinderen voor Kinderen 14 nu al goud opgeleverd in verband met de verkoop van minstens 50.000 exemplaren.

Tv-documentaire De Vreemdelingenpolitie

VPRO beschuldigt RVU van plagiaat

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De juridische dienst van de NOS heeft de klacht van VPRO-televisiemaker R. Roelofs over vermeend plagiaat door de RVU/Educatieve Omroep in studie genomen. Roelofs dreigde begin deze week naar de rechter te stappen als de RVU niet voor woensdag excuses had aangeboden voor de in zijn ogen gemaakte fout.

Inzet van het conflict is de zondag uitgezonden documentaire De Vreemdelingenpolitie. Dit programma is volgens Roelofs vrijwel een kopie van zijn vierdelige documentaire over de vreemdelingenpolitie die de NOS in 1990 op het scherm bracht. De RVU en producent Cabriolet reageren woedend op de beschuldiging en hebben Roelofs opgeroepen zijn verhaal hard te maken. Zij piekeren niet over het aanbieden van excusus en benadrukken met klem dat het programma authentiek is.

Op zijn vroegst maandag zullen NOS en Roelofs een beslissing nemen over het aanspannen van een auteursrechterlijke procedure tegen de zendgemachtigde RVU. Een NOS-woordvoerder: „We gaan hier eerst beide programma's bekijken. We zetten ze naast elkaar op de video."

Of het daadwerkelijk tot een juridische strijd komt, is onzeker.

De NOS-jurist: „We gaan de banden bekijken voor het geval de zaak inderdaad voor de rechter zal worden uitgevochten, dat is het 'worst case' scenario. We moeten weten of het RVU-programma oud, of nieuw materiaal bevat, of er sprake is van verveelvoudiging (een kopie), of een verveelvouding in gewijzigde vorm (een bewerking). In beide gevallen heb je toestemming nodig. Ook de vormgeving van het programma's moet onderscheidend zijn. Je mag bijvoorbeeld niet telkens dezelfde vragen stellen."

Beatrix gunt Vara kijkje in paleis

HEERLEN – Presentator Henk van Os van Museumschatten (Vara) is op eerste kerstdag te zien met een speciale aflevering van 35 minuten waarin hij door koningin Beatrix ontvangen wordt op haar paleis Huis ten Bosch in Den Haag.

Samen bekijken ze de kunstwerken die in de Japanse Zaal van het paleis hangen. Volgens de Vara is de medewerking van de koningin aan het programma uniek. „Het is ook de eerste keer dat er in de Japanse Zaal gefilmd kan worden," aldus een woordvoerster van de Vara. De opnamen vonden onlangs plaats.

De Rijks Voorlichtings Dienst (RVD) wil de gemonteerde beelden overigens eerst nog bekijken voordat de Vara ze uit mag zenden.

Aankomst Sint op tv

HEERLEN – Sint Nicolaas komt vandaag aan in Nederland. Vanaf twaalf uur tot kwart over een op Nederland 2 doet de NOS daar op tv verslag van. De Sint en zijn Pieten arriveren met de Pakjesboot in Ravenstein, waar zij worden verwelkomd door burgemeester C. Combée. Vervolgens is er een rondrit door het stadje aan de Maas, waarna bij het raadhuis ongeveer 450 kinderen de Goedheiligman en zijn gevolg zullen toezingen. Aart Staartjes voorziet de uitzending van commentaar.

Tv-bewerking opera Esmée

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De hechte samenwerking tussen de NOS en het Holland Festival krijgt in 1995 een vervolg met de registratie van de opera Esmée van Theo Loevendie op een libretto van Jan Blokker. Besprekingen zijn gaande om de produktie op dezelfde wijze te behandelen als Antigone van Ton de Leeuw.

De produktie Antigone, die vanavond om 23.11 uur op Nederland 3 wordt uitgezonden, is na de serie voorstellingen in het kader van het Holland Festival speciaal voor de televisie geregistreerd. Het betekende de eerste keer dat de samenwerking tussen het Holland Festival en de NOS verder gaat dan louter weergeven van de vòorstelling. Ook Esmée moet een tv-bewerking worden.

made in GERMANY

onder redactie van Harrie Cremers

● *Wijlen Harry Thomas werd in 1991 als organisator van de twintigste editie van het Schlagerfestival (voor hem het laatste) door burgemeester drs. Jan Mans extra in de bloemetjes gezet.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

Schlagerfestival exit

Na 22 jaar geen Schlagerfestival meer in Kerkrade. Het einde van dit evenement – jaarlijks goed voor honderdduizenden tv-kijkers in Nederland en België en miljoenen in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland – stemt heel wat fans van Duitse muziek erg verdrietig. Moest dat nou omdat de tv de kosten van de opnamen (drie ton) niet meer wil betalen? Zo'n bedrag is toch maar een fractie van de honderden miljoenen die in deze mediabranche jaarlijks worden uitgegeven. Daarom is het jammer en doodzonde dat zo'n zeldzaam muzikaal gebeuren moet verdwijnen ten koste van 'nog meer van hetzelfde'.
Dennie Christian heeft als organisator stad en land afgereisd om een sponsor te vinden die het gat van bijna drie ton wil dichten. Zo hoog is inmiddels het bedrag opgelopen wanneer 'Hilversum' ergens in het land – in dit geval Kerkrade – opnamen komt maken. Artiesten, hal, hotel en andere kosten werden steeds door Dennie Christian (en vroeger door diens voorganger Harry Thomas) betaald uit de entreegelden. De schlagerfan had dat bedrag er graag voor over. De publieke omroep in Hilversum daarentegen heeft voor dit soort inmiddels traditioneel geworden festivals – die daarmee hun bestaansrecht duidelijk hebben bewezen – geen rooie cent meer over. Die laat de schlagerfan in de kou staan of het moet zo zijn dat de organisatie met een zak vol geld klaar staat. De vraag rijst of de grote massa schlagerfans voor haar kijk- en luistergeld ook waar (lees: programma's) krijgt. Na 1993 niet meer dus. De tolerantie in Hilversum voor dit en ook andere muziekgenres is al jaren heel ver te zoeken. Begrijpelijk dat zenders als Nederland 1, 2 en 3 steeds minder worden bekeken. Wanneer er misschien een RTL6-programma komt, is er wellicht nieuwe hoop voor de schlagerfans. Hun muziek zit in Nederland duidelijk in het verdomhoekje en...dat willen ze in Hilversum ook zo houden. De klok staat al meer dan 25 jaar stil voor Duitse, maar ook voor Franse, Italiaanse, Spaanse, instrumentale en wel twintig andere muziekgenres. Met het ontvangen kijk- en luistergeld is het maar wat makkelijk om door te gaan met de hobbyradiootje en -teeveetje spelen. Ook dat willen ze in Hilversum zo houden. Schlagerfans weten nu dus naar wie ze NIET moeten kijken en luisteren.

● *Die Wildecker Herzbuben komen op 17 januari naar Kerkrade.*

Wildecker Herzbuben

Wilfried Gliem (47) en *Wolfgang Schwalm* (39), beter bekend als Die Wildecker Herzbuben gaan voor het eerst op tournee met hun show 'Von ganzem Herzen'. Deze 'Schwergewichte' (samen goed voor meer dan 300 kilo) komen ter gelegenheid hiervan ook even naar Kerkrade, voor hen de enige stad die buiten Duitsland wordt bezocht. Hier geven ze op maandag 17 januari een avondvullende show in de Rodahal. De Wildecker Herzbuben werden in 1990 op slag bekend met hun lied Herzilein. Later volgden hits als Hallo Frau Nachbarin, Zwei Kerle wie wir en Hurrah, die Feuerwehr ist da. Hun recente cd-album heeft dezelfde titel als hun tournee: 'Von ganzem Herzen'. Hieruit zijn de liedjes 'Trink den Wein nie allein' en 'Ich liebe dich' alvast als cd-singles gekoppeld. *Wolfgang Schwalm* was vroeger filiaalchef bij een groothandel, *Wilfried Gliem* was verzekeringsagent en later manager van zanger *G.G. Anderson*, in wiens band hij ook een tijdjelang musicus was. Voor de show met de Wildecker Herzbuben in Kerkrade zijn van dinsdag tot en met vrijdag (tussen 10.00 en 16.00 uur) en op zaterdag (10.00 tot 12.00 uur) kaarten (35 en 40 gulden) verkrijgbaar bij de VVV in Kerkrade, Theaterpassage 2, telefoon 045-454141.

Camillo Felgen

● *Camillo Felgen vierde deze week in Kehlen zijn 73ste verjaardag.*

Camillo Felgen, de allereerste omroeper van het Duitstalige programma van Radio Luxemburg in het Groothertogdom in de jaren vijftig, vierde afgelopen woensdag in Kehlen zijn 73ste verjaardag. *Camillo* was ooit leraar, maar al op zeer jeugdige leeftijd voelde hij zich aangetrokken tot de showbizz. Zo kreeg hij grote populariteit als tv-presentator van het programma 'Spiel ohne grenzen', een internationaal spelprogramma dat in ons land door de NCRV op het scherm werd gebracht. Maar de meeste bekendheid kreeg de in Luxemburgse Tétange geboren *Camillo* wel als zanger. Zo zorgde hij voor een Duitse versie van *Bobbejaan Schoepens* 'Ik heb eerbied voor jouw grijze haren', in ons land bekend geworden door *Gert Timmerman*. Maar ook andere successen van hem kun je terugvinden op de zojuist door Arcade Duitsland uitgebrachte cd Camillo's Kaffeehaus (88 001 44). Het betreft dan nummers als Ferne und Einsamkeit (La Lontananza), Ich hab' das Glück bestellt für heute Abend, An Daddy persönlich, Edelweiss, Es wird immer wieder Sonntag en niet te vergeten Sag' warum, waarmee *Camillo* ooit op het Songfestival van de partij was.

Agenda

Waar zijn ze onderweg in de Benelux, die Duitstalige artiesten? Als ze onderweg zijn kun je hun actitiviteiten voortaan aantreffen in een beknopte agenda, die we in Made in Germany gaan opnemen. Zo vieren *De Graandaölkes* aanstaande vrijdag en zaterdag hun 33-jarig bestaan in het verwarmd feestpaviljoen Stadsweide nabij de Arloflat aan de Maashaven in Roermond. Schlagerfans moeten zaterdagavond 27 november in de gaten houden. Dan komen naar Roermond *Jürgen Marcus, Andy Borg, Peter Orloff, Bamberger Zwiebeltreter* en *Christian Sommer*. Ook van de partij zullen zijn *Bruno Majcherek, Peter-Jan & Hannelore, Sussan & Piur* en *Luciano Perra*. Info: 04750-11607.

Reacties en correspondentie op en over *Made in Germany* met *Harrie Cremers* kun je als steeds kwijt op ons vertrouwde adres rtv-showpagina Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.

Zie ook onze etalage St. Franciscusweg 16, Oliemolenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21/ Jülicherstraße 85 te Aken

ONROERENDE ZAKEN

BEEK

Hoolstr. 83. Grotendeels gerenoveerd vrijstaand boerenwoonhuis op totaal 1830 m² grond met 3 paardestallen, hooizolder, 5 slaapk., woon eetk., ligging op z w.
Vr.pr. ƒ 339.000,- k.k.

BELGIË (Moresnet Chapelle)

Rue de Calvaire 7. In bosrijke omgeving schitterende vrijst. semi-bungalow met garage voor 2 auto's. Ind.: wijnkelder. Souterrain: 3 slk., waarvan 2 met v.w., waskeuken en badk. Parterre: entree gang met marmeren vloer, woonk. 40 m², gesl. aanb.keuken 10 m², 1 slk. met balkon en badk. met ligbad, 5 min. van Vaals gelegen. Perceelopp. 600 m2.
Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.

BRUNSSUM

Bexdellestr. Opval. ruim vrijst. woonhuis met prof. ingericht bedrijfsgedeelte ± 60 m² voor zelfst. ondernemer met aparte ingang, incl. badruimte, toilet, sauna, whirlpool, aparte HR-ketel. **Geschikt voor meerdere doeleinden.** Ind.: sout.: inpand. garage 21 m², hobbyruimte 21 m² en waskelder. Beg. grond: toilet, gecomb. woon werkkamer met halfopen keuken ± 80 m² met dubbele deuren naar terras en tuin. 1e verd.: 3 slk. 8, 18 en 19 m² met airco, badkamer met ligbad v.w. en derde toilet, ruime zolder te bereiken via vliezo. Pand is optimaal geïsoleerd o.a. geheel voorzien van dubbele beglazing en rolluiken. **Vr.pr. ƒ 349.000,- k.k.**

Joseph Haydnstr. 1. Halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Ind.: kelder, woonk. 55 m², gesl. keuken 12 m², 3 slk.: 10, 15 en 15 m2, badk. met ligbad. Zolder 40 m2 met vliezotrap.
Vr.pr. ƒ 187.000,- k.k.

Passage 46. Royaal luxe appartement in centrum van Brunssum. Twee ruime balkons. Woonk. 40 m², eiken open keuken, twee ruime slk., badk. met ligbad. Dubbel glas, slaapk., rolluiken **Vr.pr. ƒ 223.000,- k.k.**

Rumpenerstr. 149. Te koop/te huur winkel 16 m², bedrijfsruimte 30 m2, woonk. 32 m2, keuken, 6 slpk. van 10 m2.
Inlichtingen op aanvraag.

EPEN

Wilhelminastraat 56. Halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Perceelopp. 347 m². Ind.: kelder 10 m², L-woonk. 40 m² met vloerverw. en open haard. Gesl. kunststof aanb.keuken, 4 slk., badkamer met ligbad, zolder 30 m², vliezotrap. Voorzien van kunststof kozijnen en gedeelt. dubbele beglazing. Nieuw dak. **Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN

Torenstr. 62. Halfvrijst. woonhuis met garage. Tuin met veel privacy. Perceelopp. 355 m². Ind.: kelder, woonk. 30 m² met voorzethaard en plavuizenvloer. Gesl. eiken aanb.keuken met keramische kookplaat en afwasmachine. 3 slpk. 12, 14 en 15 m². Badk. met ligbad, apart 2e toilet. Zolder met vaste trap, 2 slpk. 6 en 15 m2. Geheel voorzien van rolluiken.
Vr.pr. ƒ 262.000,- k.k.

GELEEN

Spaubeeklaan 36. Vrijstaand woonhuis met garage en tuin op z/w. Bj. ± '60, perceelopp. 520 m². Ind.: kelder, L-woonk. 34 m2, keuken, 4 slk., badk. met ligbad. Nieuw dak.
Vr.pr. ƒ 310.000,- k.k.

GULPEN

Dr. Schepelstraat 4. Goed onderh. tussengel. woonhuis met grote garage en tuin. Ind.: L-woonk. 38 m², half open keuken, 3 slk. 10/10 en 13 m², badk. met ligb. en 2e toilet. Incl. nieuwe stoffering. **Vr.pr. ƒ 214.000,- k.k.**

HEERLEN

Gouverneurstraat 101. Goed onderh. tussengel. woonhuis met woonk., keuken, berging, 2 slpk. en badk. met ligbad, douche en v.w. **Vr.pr. ƒ 119.000,- k.k.**

Heerenweg 287 + 289. Vrijstaand dubbel woonhuis met loods en dubbele garage. Perceelopp. 2032 m², bj. '32. Ind.: souterrain 16 m². Parterre: woonk. 32 m², gesl. keuken 16², kantoortje 16 m², 3 slk., badk. met ligbad, tuin op z.w. Gedeeltelijk rolluiken. **ƒ 479.000,- k.k.**

Landvoogdstr. 13. Goed onderh. tussengel. woonhuis met tuin en tuinhuisje. Woonkamer 30 m², keuken. 1e verd.: een grote ruimte met sauna, Turks stoombad, bubbelbad, douche, toilet en slaapruimte. Voorzien van rolluiken.
Vr.pr. ƒ 142.000,- k.k.

Landvoogdstr. 64. Tussengel. woonhuis met tuin. Woonk. 30 m², keuken 6 m², 2 slpk. 8 en 14 m², badk. met ligbad, douche en v. wastafel. **Perfect onderhouden. Vr.pr. ƒ 112.000,- k.k.**

Permstraat 7. Tussengeleg. woonhuis met leuke tuin en garage met berging. Woonk. 30 m² met parket, 3 slk. 7,5 12 en 12 m2. Badk. met ligbad, zolder met vaste trap.
Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.

Roebroekweg 37. Royaal woonhuis met 3 slaapk. en ruime garage voor 2 auto's. **Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.**

Uterweg 114. Halfvrijstaand woonhuis met apart appartement achter het huis gelegen. Bwj. '28. Ind. woonhuis: L-woonk. 38 m² met parketvloer, halfopen eiken aanb.keuken, serre, 4 slk., badk. met ligbad, tuin op z.w. met diverse terrassen. Appartement: woonk. 16 m2, kamer 10, keuken, slaapk., badk.
Vr.pr. ƒ 199.000,- k.k.

KERKRADE

Barbarastraat 8. Halfvrijst. woonhuis met garage en grote tuin. Perceelopp. 353 m². Ind.: geheel onderkelderd, woonk. 33 m², gesl. witte aanb.keuken 10 m², hobbyk. met bar 54 m², 4 slk., badk. met ligbad en 2de toilet. Zolder met vaste trap. Dubbele beglazing en rolluiken. **Vr.pr. ƒ 289.000,- k.k.**

Drievogelstr. 151A. Vrijst. woonhuis met ruime garage (65 m²) met zolder, woonk., 3 slk., vaste trap zolder 40 m² perceelopp. 1325 m2. Pand met veel mogelijkheden.
ƒ 295.000,- k.k.

Pr. Hendrikstr. 2. Vrijstaand woonhuis met garage en tuin op z.w. Woonk. 53 m², eetkamer, eiken aanb.keuken, badk. met ligbad, 3 slpk. met parketvloer, 2e badk. met ligbad en toilet, zolder met 4 slpk. **Vr.pr ƒ 359.000,- k.k.**

Akerstraat 183. Ruim vrijst. woonhuis met ± 65 m² kantoor praktijkruimte. Bouwjaar 1990, perceelopp. 560 m², mooie tuin op z.w. Ind.: L-woonk. 48 m² met Noorse lei en vloerverwarming, luxe witte aanbouwkeuken, 3 slk.: 8, 14 en 16 m², luxe badk., vaste trap naar zolder, vierde slk. 15 m². **Het geheel is degelijk en luxe afgewerkt. Ideaal voor iemand met praktijk/kantoorruimte.** **Vr.pr. ƒ 389.000,- k.k.**

LANDGRAAF

Exdellerweg 5A. Halfvrijst. woonhuis, bj. '69, perceelopp. 285 m². Ind.: woonk. 30 m², gesl. aanb.keuken 12 m², garage, tuin, 3 slk., badk. met ligbad, zolder 30 m² met vliezotrap. Gedeeltelijk voorzien van dubbel glas. **Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k.**

Moltbos 9. Goed gesitueerd en representatief perfect onderhouden vrijstaand landhuis met panoramisch uitzicht. Bwj. '91, perceelopp. 684 m². Ind.: ruime hal met marmervloer, woonk. 50 m² met parketvloer, open h., wintertuin, atelier met zolder, halfopen aanb.keuken 10 m², dubbele garage, mooi aangelegde tuin, 3 ruime slpk., compleet sanitair, zolder 20 m² met vliezotrap. Voorzien van dubbel glas en rolluiken. **Dit moet u zien!!** **Prijs op aanvraag.**

MAASTRICHT

Holdaal 51. Aan plantsoen gel. riant landhuis. Tot. opp. 750 m². Gunstig bereikbaar vanaf autoweg. Ind.: zeer ruime hal 18 m², woonk. 68 m² met div. zithoek., sust. open haard, schuifpui naar overdekt buitenterras, uitgebreide eiken aanb. keuken 16 m², 3 slk. 14 19 en 23 m², hobby logeerkamer 9 m², zolderruimte. 't Geheel is onderkelderd. Garage 24 m². Grote mooie aangelegde tuin met volledige privacy. **Moet u zien!!** **Vr.pr. ƒ 524.000,- k.k.**

NIJSWILLER

Hofstr. 7. Rustig gelegen vrijstaand landhuis op 1200 m² grond. Bwj. '78. Ind.: kelder, ruime hal, L-woonk. 52 m² met open haard en schuifpui naar terras. Gesl. beige aanb.keuken 10 m², 4 slk.: 10, 12, 20 en 24 m², twee badkamers, dakterras, inpandige garage, tuin met vijver. **Vr.pr. ƒ 529.000.- k.k.**

OBBICHT

Past. Soonsstraat 2. Halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin op z.w. Bj. '78, perceelopp. 332 m². Ind.: L-woonk. met parket, gesl. lichtgrijze aanb.keuken, 3 slk., badkamer met ligbad, zolder met 2 slk. te ber. via vaste trap.
Vr.pr. ƒ 269.000,- k.k.

PUTH-SCHINNEN

Woonboerderij op 4585 m² grond, bwj. ± 1900. Ind.: gewelfde kelder 10 m², woonk. 35 m², eetk. 20 m², keuken 10 m², waskeuken, binnenpl. met mog. garage en schuur, douche en toilet. 1e verd.: 5 slk.: 8, 10, 10, 12 en 14 m², badk. met ligbad, 2 v.w. en toilet. **Vr.pr. ƒ 389.000,- k.k.**

Bovenste Puth 19. Uniek carréboerenwoonhuis op 1230 m² grond. Bwj. ± 1760. Ind.: kelder, woonk. 32 m² met open haard, gesl. keuken met bijkeuken, 3 slpk., zit-/slaapk. 50 m², binnenhof, stallen, garage, weiland, werkplaats.
Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.

SIBBE

Riant stijlvol royaal herenhuis met 2 appartementen op 545 m² grond. Woonhuis: woonk. 40 m², gesl. luxe aanb.keuken, 4 slk., prachtige tuin. App. 1: woonk., keuken, 2 slaapk. App. 2: woonk., keuken, 2 slk. Het gehele pand is voorzien van kunststof ramen, dub. glas en verkeert in perfecte toestand. Huurinkomsten van appartementen ca. ƒ 35.000,- per jaar.
Vr.pr. ƒ 399.000,- k.k.

SITTARD

Wielderslaan 2. Vrijstaande semibungalow met garage en tuin. Bwj. '71, perceelopp. 840 m². Ind.: kelder, woonk. 45 m² met open haard, halfopen eiken aanb.keuken, praktijkruimte 20 m2, 3 slpk., badk. met ligbad, zolder 50 m2
Vr.pr. ƒ 510.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS

Tichel 111. Vrijstaand landhuis met 720 m² grond. Bwj. '90. Ind.: L-woonk. 46 m² met vloerverw. marmervloer, gesl. keuken, bijkeuken, 3 slk., complete badk., zolder met vliezotrap, garage, tuin op z.w., tuinhuisje. Het geheel is in perfecte toestand. **Vr.pr. ƒ 450.000,- k.k.**

VALKENBURG

Hotel/pension. Rustig gelegen. Geheel onderkelderd, 12 logeerkamers, conversatiezaal, eetzaal (32 pers.), grote garage. Terras. Parkeerplaats (12 auto's). Even buiten centrum. Compl. inventaris blijft. **Vr.pr. ƒ 379.000,- k.k.**

Hekerbeekweg 2. Geschakelde semi-bungalow aan rand centrum gelegen. Ind.: L-woonk. 24 m², eetk. 13 m², half witte aanb.keuken met app., 3 slk. van 14 m², badk. met douche, garage, tuin op z.w. **Vr.pr. ƒ 269.000,-**

VOERENDAAL

Tenelenweg 28. Goed onderh. halfvrijst. hoekpand (slag Winkel 24 m², woonk., keuken, 3 slpk., zolder met vaste Slagerij is zeer gunstig over te nemen. **Inl. op aanvr**

WAHLWILLER

Kruisweg 1. Vrijstaand woonhuis met garage en tuin. ceelopp. 236 m². Ind.: kelder, woonk. 27 m² met parket halfopen keuken, 4 slpk., badk. met douche. Zolder ing als woonruimte. **Vr.pr. ƒ 259.000,-**

Wij zoeken voor diverse relaties woonhuiz in de prijsklasse van ƒ300.000 tot ƒ600.000

Te koop of te huur gevraagd in Kerkrade Centrum ruim appartement

Uw huis verkopen? Vijgen vragen!!! 't Loont zich!!!

Wij zoeken in Brunssum meerdere woonhuizen voor potentiële klanten die bin 6 maanden een huis zoeken

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR
HEERLEN

Perfect luxe **kantoorpand** in Heerlen. Oppervlakte 120 m² 600 m². **Inl. op aanvr**

In centrum van Heerlen beleggingspand te huur ƒ 44.00 p.j. **Vr.pr. ƒ 275.000,-**

Wij kunnen u meerdere beleggingspanden aanbieden.

KERKRADE

Akerstr. 6. winkel te huur. Winkelruimte 35 m2.
Huurprijs ƒ

Klarenanstelerweg. Luxe kantoren van 200 tot 1000 m². slechts ƒ 137,- m² gestoffeerd. **Inl. op aanvr**

Klarenanstelerweg. Hal 600 m², geheel geïsoleerd, 7 m hoog. **Huurprijs op aanvr**

Torenstraat. Bedrijfspand met 500 m² bedrijfsruimte en 2 m² luxe kantoorruimte. Verkeert in perfecte toestand. Te ko tegen zeer gunstige prijs. **Inl. op aanvr**

VALKENBURG AAN DE GEUL

Wilhelminalaan 36. Perfect gelegen winkel/showroom met royale appartementen te koop/te huur. **Inl. op aanvr**

HYPOTHEEK?? VIJGEN VRAGEN!!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

NIET TE KOOP

NEE, STIENSTRA'S NIEUWSTE HUIZENMAGAZINE IS NIET TE KOOP. HET IS GRATIS

Het enige dat u moet doen is onderstaande bon opsturen of bellen met een van onze kantoren. U krijgt het Huizenmagazine dan elke twee maanden kosteloos toegestuurd.

Nieuwbouwprojecten en bestaande panden. Overzichtelijk gerangschikt naar regio en prijsklasse. Met duidelijke afbeeldingen en beschrijvingen. Of het nu gaat om een eengezinswoning, appartement, bungalow, luxe villa of woonboerderij. En mocht het huis van uw keuze er niet bijstaan bel ons dan, want ons aanbod verandert dagelijks.

STIENSTRA'S HUIZENMAGAZINE. ZODAT U ALTIJD OP DE HOOGTE BLIJFT VAN HET HUIZEN-NIEUWS IN ZUID-LIMBURG.

Naam: ______
Adres: ______
Postcode: ______
Telefoon: ______
In een ongefrankeerde enveloppe zenden aan
Stienstra Makelaardij BV,
Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

LD 20/11 955A

Heerlen: Kruisstraat 56, 6411 BW Tel.: 045-712255*
Maastricht: Aubeldomein 17, 6229 EB Tel.: 043-616263*
Aken: Jesuitenstraße 2, 52062 Tel.: 0949-241-407540*

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.
Aken: Maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 9.00-14.00.uur.

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

infour

CHALET-FLAT TE HEERLEN TE HUUR

In ons complex aan de Oude Molenweg te Heerlen zijn enkele luxe 2- en 3-kamerappartementen vrij.

HUURPRIJZEN v.a. **ƒ 835,55** t/m **ƒ 957,80** per maand, inclusief servicekosten, w.o. stookkosten.
HUISMEESTER aanwezig.
HUURSUBSIDIE mogelijk.

Deze appartementen zijn voorzien van isolerende beglazing, luxe keuken met kookplaat, zonwering en hebben een **prachtig** uitzicht.

Er zijn grote parkeerplaatsen beschikbaar voor autobezitters. De appartementen zijn makkelijk bereikbaar per openbaar vervoer.
In de nabije omgeving is een winkelcentrum, wandel- en sportpark, kerk, etc. aanwezig.

Belangstellenden kunnen kontakt opnemen met onze huismeester de heer G.B.J.M. Kool, tel.no's: 045-421517; 045-418516.
Ook zijn de appartementen te bezichtigen, volgens afspraak met de heer Kool.

Informatie: S.B.B.N., postbus 37, 3830 AA LEUSDEN
Tel.no.: 033-940094, tijdens kantooruren.

I.v.m. snelle verkoop
TE KOOP GEVRAAGD
woningen in Brunssum en omgeving

Brunssum — **Akerstraat 27,** halfvr. woonhuis met garage, ruime tuin, mooie aanb.keuken, mooie badkamer, betegelde kelder, 3 slpk. Deze woning is perfect afgewerkt. Vr.pr. ƒ 157.000,- k.k.

Brunssum — **Essenstraat 18,** mooi vrijst. woonhuis met garage, geh. onderkelderd, aanbouwkeuken, L-vorm. woonkamer, 3 slpk., ligbad en douche. Vr.pr. ƒ 320.000,- k.k.

Heerlen — **Ganzewelde 64B,** volledig gestoffeerd appartement, woonkamer met open keuken 40 m², 2 slpk., 2 grote wandkasten, gelegen in winkelbuurt, ideaal voor starters bij volledige financiering netto ƒ 670,- per maand.

Heerlen — **Duikerstraat 17,** semi-bungalow met 2 gr. slpk., keuken met aanbouw, woonkamer, badk. met ligbad. Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k.

Heerlen — **Kempkensweg 9,** ruim halfvr. woonhuis met garage nabij NS-station, woonk. met parket, open haard, grote eiken aanbouwkeuken met app., 3 slpk., badk. en 2e toilet, zolder met vaste trap met 2 slpk., fraai aangel. achtertuin. Vr.pr. ƒ 260.000,- k.k.

SPAARHYPOTHEEK 10-12 jr. vast, rente 7,0% (eff. 7,3%)
2 jaar rentebedenktijd.

assurantie-, financierings- en adviesburo van Oppen bv
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum,
tel. (045) 254543 - fax (045) 257128.

!!! NET EVEN BETER !!!

Nederland 1

Kro/Avro/Ncrv/NOS
07.45 **Alles kits.** Gevarieerd kinderprogramma.
11.00 **Peter.**
11.08 **Het elfde uur.**
12.00 **Live-lijn.**
13.00 **(TT) Journaal.**
13.07 **(TT) In voor en tegenspoed.**
13.33 **Twee voor twaalf.**
14.08 **Museumschatten.**
14.17 **(TT) Lingo.**
14.40 **(TT) Midas.**
15.05 **Kindermenu.** Gevarieerd kinderprogramma.
16.00 **(TT) Journaal.**
16.05 **■ Scarlet street.** Amerikaanse speelfilm uit 1945 van Fritz Lang. Met: Joan Bennett, Edward G. Robinson, Dan Duryea e.a. (herh.).
17.45 **Boggle.** Woordspel.
18.15 **Sesamstraat.** Kinderprogramma. Afl.: Monsters/spoken.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **Het zakmes.** Jeugdserie. Afl.4 : Retour Flevoland. Goed nieuws voor Mees: Flevoland ligt gewoon in Nederland en je kunt er met de trein heen als je wilt. Mees keert zijn spaarpot om en gaat op reis zodat hij dat prachtige zakmes toch nog aan Tim kan teruggeven.
19.00 **Thunderbirds.** Engelse poppenserie. Afl.: Sun probe.
19.27 **Tv-Film.** Magazine over speelfilms, tv-drama's, comedy en film- en tv-sterren. Presentatie: Jessica Broekhuis en Theo Kingma.
20.00 **(TT) Journaal.**
20.26 **Diamonds are forever.** Amerikaanse actiefilm uit 1971 van Guy Hamilton. Met: Sean Connery, Jill St. John, Bernard Lee e.a. Nadat hij zijn aartsvijand Blofeld heeft uitgeschakeld wordt geheim agent James Bond ingezet om een diamantensmokkelaffaire op te lossen. In Amsterdam komt hij in contact met het internationaal netwerk van smokkelaars.
22.26 **Karel.** Talkshow.
23.12 **Deadly.** Australische tv-film uit 1990 van Esben Storm. Met: Jerome Ehlers, Frank Gallacher, e.a.
00.52-00.57 **Journaal.**

Nederland 2

Tros/EO/VOO/NOS
12.00 **(TT) Aankomst van Sint Nicolaas in de gemeente Ravenstein langs de Maas.**
13.20-13.27 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
15.48 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
15.55 **Ceddie.** Tekenfilmserie. (herh.).
16.23 **(TT) Het zevende venster.** Kindermagazine. Presentatie: Willy Nap.
16.49 **Danger Bay.** Canadese jeugdserie. (herh.).
17.21 **Ik weet het beter.** Quiz.
17.46 **Peter.** Korte sketch op straat.
17.58 **2 vandaag.**
18.00 **Journaal.**
18.15 **2 vandaag.** Actualiteiten. Presentatie: Janny Fijnvandraat.
18.38 **Sportjournaal.**
18.48 **De wekelijkse lottotrekking,** gevolgd door het weer en de hoofdpunten uit het nieuws.
19.00 **Het kleine huis.** Amerikaanse (USA) serie. Afl.: Goede tijden, slechte tijden Het leven van Laura en Almanzo staat behoorlijk op z'n kop. Ze hebben een dochtertje gekregen en in diezelfde periode is Almanzo ten gevolge van een beroerte verlamd geraakt.
19.49 **Aan de andere kant van de muur.** Documentaire over het leven in de grootste staatsgevangenis van de Filipijnen. (herh.).
20.18 **(TT) Doden om te leven.** Natuurfilmserie over overlevingstechnieken. Afl.2 : Wie niet sterk is...
21.09 **Het kinderziekenhuis.** 16-delige documentaireserie over het Sophia Kinderziekenhuis in Rotterdam. Afl.6 : Longziekten.
21.39 **I'll fly away.** Amerikaanse serie. Met: Sam Waterston, e.a.
22.25 **(TT) Wereld van verschil.** 13-delige bijbelstudieprogramma. Afl.3 : Een dubbelportret van Isaäk en Ismaël. Presentatie: Henk Binnendijk.
22.50 **Multiple choice.** Quiz waarin de kijkers via de telefoon meespelen.
23.15 **Galg en rad.** Serie over opvoeden.
23.55 **Slotlied.**
00.00-00.05 **Journaal.**

Nederland 3

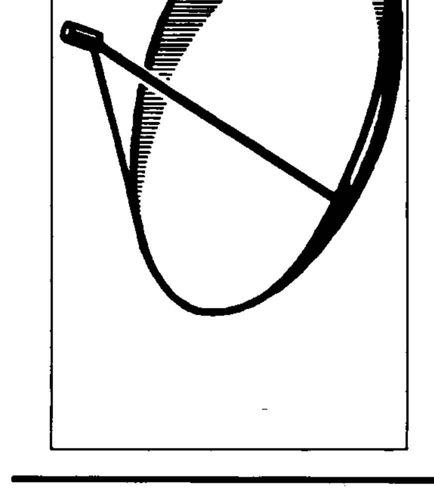
Vara/NOS
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
10.30 **Praktijkdiploma informatica MG 1.** Afl.4.
11.00 **PC privé.** Afl.8.
11.30-12.00 **Kwaliteitsmanagement.**
17.30 **Da's lachen.** Tekenfilms.
18.00 **Journaal.**
18.16 **Kassa!** Consumentenmagazine. Presentatie: Felix Meurders.
18.50 **(TT) Lingo.** Spelprogramma. Presentatie: Francois Boulangé.
19.20 **Kinderen voor kinderen.** Muziekprogramma waarin kinderen liedjes zingen die geschreven zijn n.a.v. brieven van kinderen. Afl.14 : Gelukkig is niemand hetzelfde. Presentatie: Coen Flink.
20.15 **De schreeuw van de Leeuw.** Show met Paul de Leeuw.
21.09 **Sonja op zaterdag.** Praatprogramma van Sonja Barend met gasten vanuit de Rode Hoed.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Studio sport.**
22.50 **Nova.** Actualiteitenprogramma. Presentatie: Charles Groenhuijsen.
23.20 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.25 **Blackheath poisonings.** 3-delige Engelse thriller van Stuart Orme. Met: Christine Kavanagh, Ian McNeice, Zoë Wanamaker, Judy Parfitt en Patrick Malahide e.a. Afl.2. Paul, de zoon van de op mysterieuze wijze omgekomen Roger Vandervent, gaat samen met Robert Dangerfield het familiebedrijf leiden. Robert probeert de speelgoedfabriek echter over te nemen maar het ontbreekt hem aan contant geld. Isabel ontdekt dat haar laatste liefdesbrief aan Roger niet is aangekomen. Als Harriet op een avond overlijdt aan een beroerte wordt een onderzoek ingesteld en voor het eerst wordt officieel gesproken van een mogelijke moordzaak.
00.18 **Museumschatten.** Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Afl.: Het grijs van de Haagse School. (herh.).
00.28-00.33 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

06.00 **Hei elei kuck elei.** Luxemburgs programma.
06.30 **RTL 4 text.**
07.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
11.50 **Miniplaybackshow.** (herh.).
13.00 **Wedden dat?** (herh.).
14.25 **Life goes on.** Amerikaanse serie.
15.20 **Now you see him, now you don't.** Amikaanse Disney-classic uit 1967 van Don Weis. Met: Kurt Russell, Cesar Romero, Joe Flynn, Jim Backus, William Windom e.a.
17.00 **Eigen huis & tuin.**
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.10 **Disney Festival.**
19.00 **Full house.** Amerikaanse comedyserie.
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Weer.**
20.00 **Surpriseshow.**
21.30 **Showtime.** Showprogramma.
22.05 **Three amigos.** Amerikaanse comedy uit 1986 van Michael Winner. Met: Steve Martin, Chevy Chase, Martin Short, Tony Plana, Patrice Martinez e.a. Het is 1916, Mexico. Het zeer armoedig dorpje Santa Poco wordt geterroriseerd door een bende, aangevoerd door El Quapo. Carmen, die het dorp wil bevrijden van de boevenbende, gaat op zoek naar stoere mannen, die haar daarbij kunnen helpen. Tijdens een bioscoopvoorstelling ziet ze haar helden: de Three amigos.
23.55 **He knows you are alone.** Amerikaanse thriller uit 1980 van Armand Mastroianni. Met: Don Scardino, Caitlin O'Heaney, Elizabeth Kemp, Tom Rolfing, Lewis Arlt e.a. Amy staat op het punt te trouwen, maar er is meer dat haar bezig houdt dan alleen de huwelijksvoorbereidingen. Ze wordt achtervolgd door een psychotische maniak en hoewel ze herhaaldelijk probeert haar familie en vrienden ervan te overtuigen dat iemand haar wil vermoorden, gelooft niemand haar. Iedereen die haar verhaal zou kunnen bevestigen verdwijnt op mysterieuze wijze.
01.35 **De thuiswinkel.**
02.05 **Nachtprogramma.**

RTL5

16.00 **FilmNet info.**
16.10 **Film 5.** (herh.).
16.40 **Music scene.** (herh.).
17.10 **Rabo Top 40.** Overzicht van de veertig best verkochte singles.
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.10 **RTL-Sport: Bundesliga.** Aandacht voor de wedstrijden uit de Duitse voetbalcompetitie. Presentatie: Jur Raatjes.
18.40 **The streets of San Francisco.** Amerikaanse politieserie. Een docent wordt per ongeluk neergeschoten, terwijl hij zijn afperser betaalt. Om zijn promotie tot professor niet in gevaar te brengen weigert hij medewerking aan het politieonderzoek.
19.35 **Herman's head.** Amerikaanse comedyserie. Mr. Bracken is het huis uitgegooid door zijn vrouw en blijft op kantoor slapen. Hij verstoort Hermans afspraak met Jay en twee mooie meiden.
20.00 **Kennedy.** 7-delige Amerikaanse miniserie van Jim Goddard. Met: Martin Sheen, John Shea, E.G. Marshall, Geraldine Fitzgerald, Blair Brown e.a. Over het leven van de legendarische president John F. Kennedy. Afl.1+2. Vrijdag 22 november 1963, de dag waarop John F. Kennedy werd vermoord, staat in het geheugen van vele mensen gegrift.
21.50 **Sylvania Waters.** Australische reality-soap. Michael is van plan een groot feest te geven voor zijn verjaardag. Mick probeert Yvette te overtuigen dat ze een flitsende auto moet kopen.
22.20 **Twin Peaks.** Amerikaanse soap-noir. (herh.).
23.15 **Twilight zone.** Amerikaanse dramaserie over de wereld tussen fatasie en werkelijkheid. Een computerhobbyist houdt zich bezig met hologrammen. Hij weet een levend kind te creëren.
23.30 **RTL Nieuws.**
23.45 **Twilight zone.** Vervolg van de uitzending van 23.15 uur.
00.00 **M.A.S.H.** Amerikaanse comedyserie. (herh.).
00.30-01.00 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.

RTBF/La Une

10.45 Cursus Engels. **11.15** Cursus Frans. **11.40** Interwallonie: Hasret. **12.10** Gourmandises. **12.25** Objectif Europe. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.20** Phaedra. **15.05** Sortie en boite. **15.25** Le meilleur de La Une: Atmosphère. **16.25** Coup de film. **16.40** Dynam'hit. **17.25** Luna park. **17.55** Beverly Hills 90210. **18.45** Génies en herbe. **19.15** Joker- en lotto-trekking. **19.30** Nieuws en weerbericht **20.10** Le jardin extraordinaire. **20.55** Témoin en peril. **22.25** Contacts. **22.35** Match 1. **23.35** Weerbericht en laatste nieuws. **23.55** Sortie en boite.

Sports 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.10** Sept secondes en enfer. **21.50** Autosport. **22.27-00.09** Zie RTBF/La Une.

TV 5

06.00 Les brulures de l'histoire. (herh.). **07.00** Médiasud. **07.15** Corps accord. Yoga. **07.30** Nieuwsflits. **07.35** Méthode Victor. Cursus Frans. Afl.4. **08.00** Nieuwsflits en weerbericht. **08.05** Canadees nieuws. **08.30** Nieuwsflits. **08.35** Bibi et ses amis. Kinderprogramma. **09.30** Magazine économique. **09.45** Le club de l'enjeu. Economisch magazine. **10.20** A bon entendeur. Consumentenmagazine. **10.50** Question d'argent. **11.10** Objectif Europe. Magazine. **11.40** Autant savoir. Magazine. Vandaag over het bouwen van een huis onder architectuur in België. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Montagne. Bergsportmagazine. **12.35** Weerbericht. **12.40** Nieuws. **13.05** Magazine économique. (herh.). **13.25** Horizon 93. Zakenmagazine. **13.55** Reflets: Images d'ailleurs. Magazine. Presentatie: Ousmane Kaba. **14.30** Jamais sans mon livre. Literair magazine. Presentatie: Bernard Rapp. **15.45** Correspondance. **16.00** Nieuws en weerbericht. **16.10** Méthode Victor. Cursus Frans. Afl.4. **16.40** Génies en herbes. Quiz voor scholieren. **17.05** Les débrouillards. Wetenschappelijk magazine voor de jeugd. **17.35** Clip postal. **18.05** Questions pour un champion. Spelprogramma. Presentatie: Julien Lepers. **18.30** Nieuws en weerbericht. **19.00** Le magazine olympique. **19.30** Nieuws. **20.00** Géopolis. Magazine. Presentatie: Claude Sérillon. **20.45** 7 jours en Afrique. **21.00** Nieuws en internationaal weerbericht. **21.40** Richelieu. 6-delige serie. Afl.1 : L'envol du Hobereau. **22.35** Palais royal. Serie over koninklijke families. Vandaag over de opvolging van Prins Rainier van Monaco. **23.30** Nieuws en weerbericht. **00.00** Scoubidou. Serie portretten van zangers en zangeressen. Vandaag: Edith Piaf. **01.00** Sourires en musique. (herh.). **02.00** Trio pour vioncelle et piano. Klassieke muziek. **02.30** Jamais sans mon livre. (herh.). **03.30** Horizon 93. (herh.). **04.00** Le club de l'enjeu. (herh.). **04.35** A bon entendeur. (herh.). **04.40** Question d'argent. (herh.). **05.10** Objectif Europe. (herh.). **05.40** Autant savoir. (herh.).

RAI UNO

06.00 Ieri e oggi. **07.10** Concert. **07.30** Soli e insieme. **09.05** Il buono e il cattivo. **10.00** Hollywood in vetrina. **10.05** Angeli Inquoieti. **12.20** Check-up. **12.25** Weerbericht. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** Check-up. **13.25** Lottotrekking. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Cose dell'altro mondo. **14.45** TG Sabato sport. **16.20** La signora del fiume. **16.50** La signora in giallo. **18.00** Nieuws. **18.10** Lottotrekking. **18.15** Grandi mostre. **18.35** Toto, un altro pianeta. **19.25** Parola e vita: Il vangelo della domenica. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 Sport. **20.40** Scommettiamo che...? **23.05** Nieuws. **23.10** Speciale TG1. **00.05** Laatste nieuws en weerbericht. **00.35** Appuntamento al cinema. **00.40** Il Caro Estinto.

BBC 1

08.00 Lassie. **08.25** Nieuws en weerbericht. **08.30** Working together. **08.40** Felix the cat. **08.55** (TT) Peter Pan and the pirates. **09.20** Marlene Marlowe investigates. **09.40** Tom and Jerry's greatest hits. **10.00** Live and kicking. **13.12** Weerbericht. **13.15** Grandstand. **18.05** (TT) Nieuws en weerbericht. **18.15** Regionaal nieuws. **18.20** (TT) Happy families. **19.05** (TT) Dad's army. **19.35** Noel's house party. **20.30** (TT) Big break. **21.00** (TT) Casualty. **21.50** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **22.10** (TT) Harry. **23.00** Match of the day. **00.00** (TT) Uncommon valor. **01.40** Weerbericht.

BBC 1

09.15 Open University. **10.55** Macgregor's Scotland - The Southern Upland Way. **11.25** Dhoop Kinarey. **12.05** Network East. **12.35** Chanakya. **13.15** ■ Angel in Exile. **14.40** Quantum special. **15.10** (TT) Civilisation. **16.00** Li'l abner. **17.50** The sky at night. **18.10** Late again. **18.50** Top gear rally report. **19.20** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **19.35** Snooker. **20.05** (TT) The great depression. **21.00** (TT) Performance: Nona. **22.20** Have I got news for you. **22.50** (TT) Scarlet and black. **00.05** (TT) Open space. **00.45** Snooker.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Euroski. **10.00** Zaterdag live. **11.00** Tennis. **12.30** Skiën. **13.45** Tennis. **15.00** Kunstschaatsen. **18.00** Skiën. **19.00** IJshockey. **20.30** Action. **21.00** Boksen. **22.00** Kunstschaatsen. **23.30** Tennis.

Super Channel

05.30 Business forum. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC network news. **07.00** Super shop. **07.30** Hello Austrai Hello Vienna. **08.00** ITN World News. **08.30** Videofashion. **09.00** Super shop. **11.00** On the air. **13.00** Today. **14.00** Sports on super. **18.00** Videomix. **19.00** Memories now & then. **19.30** Eco record. **20.00** Dateline. **21.00** Father Murphy. **22.00** ITN World news. **22.30** Talkin' jazz. **23.30** Liberty and Bash. **01.30** Media tv. **02.00** China news Europe.

MTV

08.00 Most wanted weekend. **11.00** The big picture. **11.30** Yo! Raps. **13.30** First look. **14.00** Most wanted weekend. **17.00** Dance with Simone. **18.00** The big picture. **18.30** News - weekend edition. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live vintage. **21.30** Mariah Carey unplugged. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30** Most wanted weekend. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00** Night videos.

CNN

06.30 Style. **07.00** Science and technology. **07.30** Moneyline. **08.30** Earth matters. **09.00** World business this week. **09.30** Diplomatic licence. **10.00** Inside business. **11.00** Larry King. **12.30** International correspondents. **13.00** Travel guide. **14.00** The big story. **14.30** Real news for kids. **15.00** Healthworks. **15.30** Moneyweek. **16.00** Science and technology. **16.30** Style. **17.00** Showbiz this week. **17.30** Diplomatic licence. **18.00** Earth matters. **19.00** World business this week. **19.30** Newsmaker saturday. **20.00** Healthworks. **20.30** Style. **21.00** Your money. **21.30** International correspondents. **22.30** Futurewatch. **23.30** Both sides... with Jesse Jackson. **00.30** Managing with Lou Dobbs. **01.00** Pinnacle. **01.30** On the menu. **02.00** The big story. **02.30** Showbiz this week. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Capital Gang.

Duitsland 1

09.00 **Tagesschau.**
09.03 **Käpt'n Blaubär Club.**
09.45 **Die Trickfilmschau.**
10.00 **Tagesschau.**
10.03 **Ping Pong.** Spelprogramma.
11.00 **Tagesschau.**
11.03 **Die Sunny-Boys.** Amerikaanse speelfilm uit 1975 van Herbert Ross. (herh.).
12.55 **Presseschau.**
13.00 **Tagesschau.**
13.05 **Europamagazin.**
13.30 **Nachbarn.** Reportages uit midden- en oost-Europa.
14.00 **Mannsbilder.** Praatprogramma met als gast Henry Maske.
14.30 **●● 1993 World Music Awards.** Verslag van de uitreiking van de World Music Awards voor popmusici in Monte Carlo.
15.30 **ARD-ratgeber: Reise.** Vakantiemagazine.
16.00 **Tagesschau.**
16.05 **Disney Club.** Kindermagazine met gasten, muziek, tekenfilm- en avonturenseries.
17.30 **Sportschau.**
18.02 **Heute abend im Ersten.**
18.03 **Tagesschau-Telegramm.**
18.05 **Wochenend-Wetter.**
18.10 **●● Kinderquatsch mit Michael.**
18.40 **●● Herzblatt.** Spelprogramma.
19.05 **Tagesschau-Telegramm.**
19.10 **Sportschau.**
19.50 **●● Ziehung der Lottozahlen.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **●● Verstehen Sie Spass?** Amusementsprogramma.
21.45 **Tagesthemen.**
22.05 **(TT) Das Wort zum Sonntag.**
22.10 **(●●+TT) Poltergeist II: Die andere Seite.** Amerikaanse horrorfilm uit 1985 van Brian Gibson.
23.40 **Tagesschau.**
23.43 **Spion mit meinem Gesicht.** Amerikaanse speelfilm uit 1964 van John Newland. Met: Robert Vaughn, Senta Berger, David McCallum e.a. Om een nieuw superwapen in bezit krijgen ontvoert de misdaadorganisatie THRUSH geheim-agent Napoleon Solo.
01.10 **Tagesschau.**
01.15-01.20 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Novembertage auf Sylt. Afl.: Gefrorene Welt.

Duitsland 2

08.00 **Nachbarn in Europa.**
09.00 **Tagesschau.**
09.03 **EURO.** (herh.).
09.45 **Ski-Weltcup.** Reuzenslalom dames vanuit Veysonnaz (Zwitserland), eerste manche.
11.00 **Tagesschau.**
11.03 **Wake-Up show.** Kinderprogramma.
12.55 **Ski-Weltcup.** Reuzenslalom dames, tweede manche.
13.45 **●● Allegro.** Muziekquiz.
14.30 **Reiselust.** Toeristisch magazine.
15.00 **Betti, die Tochter.** Tv-film uit 1981 van Heinz Schrik. Met: Herta Fahrenkrog, Hartmut Reck, Claudia Schermutzki e.a. (herh.).
16.15 **Die Pyramide.** Spelprogramma met Dieter Thomas Heck.
16.58 **Anders fernsehen 3sat.**
17.00 **heute.**
17.05 **Länderspiegel.**
18.00 **Die grosse Hilfe.**
18.05 **Die fliegenden ärzte.** Australische dokstersserie.
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Zwei wie Paul und Caroline.** Twee korte verhalen. Met: Karsten Speck, Carin C. Tietze e.a.
20.15 **Die Comancheros.** Amerikaanse western uit 1961 van Michael Curtiz. Met: John Wayne, Stuart Whitman, Ina Balin e.a.
21.55 **heute-journal.**
22.10 **Das aktuelle Sport-Studio.** Sportmagazine.
23.30 **●● Chiffre.** Magazine over de kleine advertenties in de krant.
00.15 **heute.**
00.20 **■ Der Kommissar.** Duitse politieserie. Met: Erik Ode, Günther Schramm, Reinhard Glemnitz e.a. (herh.).
01.20-02.50 **Das Geheimnis der schwarzen Handschuhe.** Duits-Italiaanse speelfilm uit 1969 van Dario Argento. De Amerikaanse schrijver Sam is getuige van de moordaanslag op Monica, de vrouw van galeriehouder Ranieri. Er volgt nog een aantal aanslagen waarvan Sam steeds getuige is. Reden voor commissaris Morosini zijn paspoort in te nemen en hem te dwingen mee te helpen met het onderzoek.

Duitsland 3 West

09.00 (TT) Sehen statt hören. Magazine voor doven en slechthorenden. **09.30** Gespräch über Grenzen. **10.00** Cursus Frans. **10.30** Cursus Engels. **11.00** Das Kalte Herz. Oostduitse speelfilm uit 1950 van Paul Verhoeven. Met: Lutz Moik, Hanna Rucker, Paul Bildt e.a. **12.40** Jeffrey. Documentaire over de aan AIDS overleden danser Jeffrey Kirk. **13.10** Demnächst... **13.15** Telekolleg II. Cursus Duits. Afl.51. **13.45** Telekolleg II. Cursus wiskunde. Afl.10. **14.15** Es grünt so grün. Tuiniertips. (herh.). **14.30** Lanzarote. Reportage. (herh.). **15.00** Vermisst. Programma waarin vermiste mensen opgespoord worden. Presentatie: Stefan Quante. (herh.). **15.15** Beatclub. Nostalgisch muziekprogramma met Reparata and the Delrons. **16.00** Sport 3 extra. Sportprogramma. **17.00** Sport im Westen. Sportprogramma. **17.26** Das Wochenende in West 3. Programma-overzicht. **17.30** Markt. Economisch magazine. (herh.). **17.45** Hier und heute unterwegs. Actualiteiten. **18.15** (TT) Gott und die Welt Diskuthek. **18.45** Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws. **19.25** Das war's - diese Woche. **19.45** Tiere suchen ein Zuhause. **20.15** (TT) Angeklagt: Lee Harvey Oswald. **22.25** West 3 aktuell. **22.35** Die Habsburger. **23.20** Hexenkessel. **00.05** Monty Python's Flying Circus. **00.35** Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

12.00 Cursus Engels. **12.30** Sehen statt Hören. **13.00** Türkei: Land, Leute und Sprache. **13.30** Cursus Duits. **14.00** Cursus wiskunde. **14.30** Cursus Engels. **14.59** Heute abend in Südwest 3. Programma-overzicht. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Das Beste aus der Hobbythek. **17.30** Alles Alltag. **18.00** Samstag um 6. **18.30** Glaskasten. **19.00** Nur Mut. **19.30** Beim Wort genommen. **19.59** Heute abend in Südwest 3. **20.00** Tagesschau. **20.15** Der Aufstieg Europas. **21.00** Nachrichten. **21.15** Russlandbilder. **22.35** 's Brettl. **23.35** Ohne filter extra. **00.35** Schlussnachrichten. **00.50** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Cubitus. **06.30** David, der Kabauter. **07.00** Peter Pan. **07.30** Samurai Pizza Cats. (herh.). **07.55** Maus reiss aus. **08.15** Pinocchio. **08.45** Camp Candy. **09.15** Im Land der Saurier. **09.45** T-Rex. **10.15** Captain Planet (herh.). **10.45** Speed Racer. **11.15** Teenage mutant hero turtles. (herh.). **11.45** Katts & Dog - Ein Herz und eine Schnauze. **12.15** Harry und die Hendersons. **12.40** Full House. **13.10** Der Prinz von Bel-Air. **13.40** Major dad. (herh.). **14.10** Ottifanten. **14.45** Knight Rider. (herh.). **15.45** Das A-Team. (herh.). **16.45** 21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer. (herh.). **17.45** The Heights. **18.45** RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. **19.15** Beverly Hills, 90210. (herh.). **20.15** Der störrische Kurgast. Blijspel van Josef Mooshofer. Met: Peter Steiner sr., Erna Wassmer, Maunela Denz e.a. Regie: Peter Steiner sr. **22.00** Blue Jean Cop Amerikaanse speelfilm uit 1987 van James Glickenhaus. Met: Peter Weller, Sam Elliot, Patricia Charbonneau e.a. (herh.). **23.50** RTL Samstag Nacht. **00.50** Männermagazin 'M'. **01.20** Serie Rose. (herh.). **01.50** Freibeuter des Todes. (herh.). **03.50** Gnadenlose Killer. (herh.). **05.15** Kafts & Dog - Ein Herz und eine Schnauze. (herh.). **05.45** Tekenfilm.

SAT 1

05.20 ran. (herh.). **06.20** Auf den Spuren des Allmächtigen. (herh.). **06.50** Mein kleines Pony. **07.20** Silverhawks - Die Retter des Universums. **08.00** Zorro - Der schwarze Rächer. **08.30** Superboy. **09.00** Die Astro-Dinos. **09.30** DROPS! **10.00** Glücksrad. (herh.). **10.45** Wirtschaftsforum. **11.15** ■ Er oder ich. **12.45** live ran - Sat.1-Tennis. **17.55** Das Millionenspiel. **18.00** ran. **19.20** Sat.1 News. **19.30** Glücksrad. **20.15** Die Goldene Hitparade der Volksmusik. **22.00** Jux & Dallerei. **23.00** Schulmädchen report, Teil 5. **00.25** Mädchen, die nach München kommen. (herh.). **01.50** Schulmädchen report, Teil 5. (herh.). **03.15** Die Goldene Hitparade der Volksmusik. (herh.). Aansl.: Programma-overzicht.

België/TV 1

10.00 **Het slimme kanaal.** Met: Huis, tuin en keuken, Luister met je ogen, Angst en Personal Upgrade.
12.00 **Affiche.** Kunstinformatie.
12.20-12.50 **Regionale TV.**
14.05 **Objective Burma.** Amerikaanse speelfilm uit 1945 van Raoul Walsh. Met: Errol Flynn, James Brown, William Prince e.a.
16.30 **Première film & video.** (herh.)
17.00 **Knettergek.** Australische jeugdserie.
17.25 **System 93.** Spelprogramma.
17.50 **Musti.** Tekenfilmserie.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie.
18.00 **Journaal.**
18.10 **1000 seconden.** Herwig Van Hove maakt binnen 1000 seconden een warme maaltijd klaar.
18.35 **Kom op tegen kanker-clip.**
18.40 **Vlaanderen vakantieland.** Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
19.20 **Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **FC De Kampioenen.** Belgische comedyserie.
21.55 **Flodder.** Nederlandse comedyserie. Met: Tatjana Simic, Nelly Frijda, Lou Landré e.a.
22.25 **Vandaag.**
22.45 **Sport op zaterdag.**
23.25-01.15 **The believers.** Amerikaanse horrorfilm uit 1987 van John Schlesinger. Met: Martin Sheen, Helen Shaver, Harley Cross e.a.

België/TV 2

20.30 **Tijd voor Koen.** Licht klassiek programma.
21.00 **Vuurvogel.** Bela Bartok: After the storm.
22.15 **Adrian Marthaler.** Serie. Vandaag: Tzigane van Ravel.
22.30 **Tenuto.** Koen Wilmaers speelt het Concerto voor marimba, vibrafoon en orkest van Milhaud. Uitgevoerd door het BRTN Filharmonisch Orkest o.l.v. Frederick Devreese.
23.00-23.35 **Jazz Middelheim.** Het René Utreger Trio.

TV FILMS VIDEO

België/TV 1
14.05 Objective Burma! (USA, 1945). Oorlogspropaganda van Raoul Walsh, met Erroll Flynn als dappere paratrooper die een Japanse radarpost uitschakelt.

Nederland 1
16.05 Scarlet Street (USA, 1945). Film noir van Fritz Lang, eigenlijk een remake van de veel betere La Chienne van Jean Renoir. Man wordt door echtgenote en haar geheimzinnige minnaar gedreven tot misdaad. Wel goeie rollen van Edward G. Robinson, Joan Bennett en Dan Duryea, maar te weinig flamboyant.

Duitsland 2
20.15 The Comancheros (USA, 1961). Aardige western van Michael Curtiz, met John Wayne tegenover bandieten die vuurwapens en alcohol aan de indianen leveren. Ook met Lee Marvin.

Nederland 1
20.26 Diamonds are forever (Engeland 1971). Goeie James Bond, de eerste terugkeer van Sean Connery in de hoofdrol. In Las Vegas loopt hij onder meer Jill St.John tegen het lijf.

● *Errol Flynn in 'Objective Burma'. (België/TV 1 -14.05 uur)*

RTL Television
22.00 Shakedown (USA, 1988). Matige actiefilm van James Glickenhaus. Peter Weller speelt een advocaat die een drugsdealer, verdacht van moord, moet verdedigen. Hij is overtuigd van een complot. Ook met Patricia Charbonneau.

RTL4
22.05 Three Amigos! (USA, 1986) Aanstekelijke lach-of-ik-schiet-humor van specialist John Landis. Steve Martin Chevy Chase en Martin Short zijn de komieken die denken dat ze in een western rondlopen terwijl het Mexicaanse stadje dat hen heeft ontvangen werkelijk belaagd wordt.

Nederland 1
23.12 Deadly (Australië, 1991). Thriller stelt onverholen racisme van Australische provinciebevolking aan de kaak. Te veel arrestanten plegen zelfmoord in politiecel; rechercheur gaat op onderzoek uit. Met Jerome Ehlers, Frank Gallacher. Regie van Esben Storm.

België/TV 1
23.25 The Believers (USA, 1987). Stevige horror van John Schlesinger, over een sekte die kinderen offert. Martin Sheen probeert z'n zoon te redden. Niet voor zwakke zenuwen: al in de openingsscene wordt moeders geelectrocuteerd.

Duitsland 1
23.43 The spy with my face (USA, 1966). Routineuze spionagefilm van John Newland, gebaseerd op tv-serie The man from Uncle. Robert Vaughn en David McCallum als geheim agenten.

RTL4
23.55 He knows you're alone (USA, 1981). Horror van Armand Mastroianni, met Don Scardino, Elizabeth Kemp. Psychopaat heeft het op aanstaande bruiden voorzien.

Duitsland 2
01.20 Das Geheimnis der schwarzen Handschuh (Duitsland, 1969). Doorsnee detectivefilm van Dario Argento. Moordenaar laat bij iedere misdaad een zwarte handschoen achter. Met Tony Musante, Eva Renzie.

RTL Television
01.50 The island (USA, 1980). Matige horror van Michael Ritchie. Verslaggever krijgt problemen met bloeddorstige stam op Caraibisch gebied. Met Michael Caine, David Warner.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 Nieuws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 11.05 TROS Kamerbreed. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Muz. voor viool en vleugel. 12.00 Platenzaak. 14.00 Het middagconcert. Music Meeting 1993 Nijmegen. 16.00 De Nederlanden. Aurelia Saxofoonkwartet. 17.02 Het witte doek. 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.02 Leo Boudewijns' Langspeelplaats. 19.00 Folio/1. 20.02 Het avondconcert. Samson et Dalila, opera van Saint-Saëns. Koor en Ork. van de Vlaamse Opera o.l.v. Imre Pallo met sol. ca23.00 Foli- o/2. VOO 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00. Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.32 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio UIT. Postbus 51 op vijf. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.54 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.00 Nieuws. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur met Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. 14.30 De Agenda 15.00 Walkie Talkie met Tom Doesborg 15.40 Concert: live! 16.00 Hubert on the Air. 17.05 Regionaal nieuws 17.00-18.00 Limburgs popmagazine Vrij Spel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws t/m 17.00 op elk heel uur (behalve om 13.00) en om 6.30, 12.30, 18.30 en 20.00.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips) 9.05 Oldie-Show 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell) 13.05 Internationale Hitparade 16.05 Musikexpress. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage) 18.40 Podium - Forum der Musik. 20.05 Freie Tribüne 20.15-20.30 Philosophie und Ethik

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Luc van Rooij. 9.00 Koffiekringen met Jan van de Putte. 11.00 Mart van de Stadt. 13.00 De Nederlandse Top 40 met Bart van Leeuwen. 16.00 Vrijheid Blijheid. Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpaviljon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade (om 14.00 Nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, aansl. Cafe Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagabendkonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

GEMEENTE KERKRADE

Notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te Kerkrade-West zullen op vrijdag 17 december 1993 om 15.00 uur in café Goebbels, Markt 49 te Kerkrade in het openbaar ex artikel 3: 268 Burgerlijk Wetboek

BIJ OPBOD EN AFSLAG IN EEN ZITTING VERKOPEN:

Gemeente Kerkrade: woonhuis met erf en verdere aanhorigheden, staande en gelegen te Kerkrade, Oranjestraat 13, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade, sectie E nummer 2015, groot 74 centiaren.

Bezichtiging: in nader overleg met voornoemd notariskantoor.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik bij betaling van de koopprijs.

Betaling van de koopprijs: uiterlijk 1 februari 1994. Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden voor executieveilingen 1993 met inachtneming van de wijziging daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.

Schriftelijke biedingen: kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Nadere informaties: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, gemeente Kerkrade, tel. 045-411945.

OPENBARE BEKENDMAKING

Vergadering college hoofdingelanden

Het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas maakt bekend

dat in de openbare vergadering van het college van hoofdingelanden, welke gehouden zal worden op maandag 29 november 1993 om 10.00 uur in het waterschapshuis, Parklaan 10 te Sittard,

naast de gebruikelijke onderwerpen de navolgende voorstellen behandeld zullen worden:

- Aanpassing van diverse verordeningen in verband met de invoering van het sectorenmodel;
- Wijziging van de Wachtgeldverordening;
- Bezoldigingsniveau hoofden van dienst en wijziging van de Algemene Bezoldigingsverordening;
- Bezoldigingsniveau van de voorzitter;
- Vaststelling van de legger van de Gulp;
- Samenwerkingsovereenkomst inzake het waarnemen van het primair grondwaterstandsmeetnet in Limburg;
- Vaststelling van de Verordening bestuurscompensatie;
- Bijstelling van de exploitatiebegroting 1993;
- Vaststelling van de begroting 1994;
- Vaststelling van de Verordening op de waterschapsomslagen 1994;
- Voorstel inzake aangaan van vaste geldleningen;
- Voorstel inzake aangaan van kasgeldleningen, daggeldleningen en/of rekening-courant-overeenkomsten;
- Beschikbaarstelling van investeringskrediet voor plankosten, grondaankopen en schaderegelingen voor 1994;
- Beschikbaarstelling van krediet voor kostenverrekening levering waardegegevens door gemeenten;
- Beschikbaarstelling van krediet voor vervanging van twee maai/harkcombinaties.

Voornemen Verlening Vergunningen

Het dagelijks bestuur van het w... schap Roer en Overmaas maa... bekend dat hij het voornemen ... aan

1. de heer M.J. Höppener een vergunning te verlenen voor ... maken en behouden van een ... in de watergang genaamd L... Gracht/Truyt gelegen in de g... Wittem; en
2. mevrouw M. Houben-Paulis... vergunning te verlenen voo... maken en behouden van een ... in de watergang genaamd W... rader- of Luiperbeek gelegen ... gemeente Voerendaal; en
3. mevrouw J.H.C.M. Kruijen-V... Winkel een vergunning te ve... voor het behouden van een ... de watergang genaamd Maa... beek gelegen in de gemeente Roermond.

De ontwerpvergunningen lig... ingang van 22 november 1993 ... met 6 december 1993 ter inzage ... het waterschapshuis (kamer 1... Parklaan 10 te Sittard.

Bezwaren tegen de bovengen... ontwerp-vergunningen kunnen ... ingevolge artikel 11 van de ... het waterschap Roer en Overm... gedurende de bovengenoemde ... termijn door eenieder schrift... (gemotiveerd) worden ingedi... bij het dagelijks bestuur van h... waterschap Roer en Overmaas, Postbus 185, 6130 AD Sittard.

Waterschap
Roer en Overmaas

Parklaan 10, Sittard.

Nederland 1

Ncrv/Avro/KRO

12.00-12.30 Moskeeën in beweging. Reportage over nieuwbouw en verplaatsing van moskeeën in verband met de stadsvernieuwing in Rotterdam en Den Haag.
15.29 Grensgangers. Serie portretten van mensen die zich inzetten voor hun arme en zieke medemensen in Zuid-Amerika en Zuidoost-Azië. Afl.: Suikerland.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 Het gezongen woord. Koor- en samenzangprogramma.
16.30 Waar blijf je anders. Discussie.
17.00 Nota bene. Overzicht concerten, tentoonstellingen en evenementen in kerk en samenleving.
17.05 C-majeur. Klassiek muziekmagazine. Vandaag: Muziek uit de tijd van Frederik de Grote.
17.46 Yoga voor jou. Magazine.
17.58 Kookgek. Culinair magazine.
18.15 Sesamstraat. Afl.: Weer.
18.29 1 for U. Jongerenmagazine.
18.55 Dieren in het wild. Afl.: De siervishandel in het Amazone-gebied.
19.24 (TT) Waku waku. Dierenspelprogramma.
20.00 (TT) Journaal.
20.16 Ook dat nog! Satirisch consumentenmagazine.
21.05 Brandpunt. Actualiteiten.
21.45 (TT) Vreemde praktijken. Comedyserie. Afl.: Zigeunerbloed. Lex heeft een zigeunermeisje als cliënte. Wanneer haar vader erachter komt dat zij de nacht bij Lex op kantoor heeft doorgebracht om te werken, wil hij Lex ter verantwoording roepen. Herh.
22.17 Kruispunt. Actuele achtergronden over kerk en samenleving.
22.52 Inspector Dalgliesh: Tot de dood erop volgt (Unnatural causes). 2-delige Engelse misdaadfilm. AFl. 2.
23.52 Gewetensgevangenen. Serie portretten van politieke gevangenen geadopteerd door Amnesty International. Afl.: Ngawang Gyaltsen in Lhasa (slot). Presentatie: Bisschop Ernst van Breda.
23.57 Journaal.
00.02-00.07 Nieuws voor doven.

Nederland 2

Veronica/Tros

11.23 Nieuws voor doven.
11.30 TV Sport. Sportprogramma. Presentatie: Jack van Gelder en Elsemieke Havenga.
12.00 Journaal.
12.10 TV Sport. Vervolg.
13.00 Omrop Fryslan: Fryslan boppe. Praatprogramma. Met Nederlandse ondertiteling.
13.30 Islam in Nederland. 8-delige documentaireserie over het islamitisch geloof in Nederland. AFl. 7: Onderwijs.
14.00 Meer op zondag. Actueel familiemagazine: Vandaag o.a. uitgebreid aandacht voor Suriname, met o.m. de politieke en sociale ontwikkelingen sinds de onafhankelijkheid in 1975.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 Spaans voor beginners, como dice? Afl. 2.
16.35 Samson. Kinderprogramma.
17.15 Peter Stuyvesant Travel aloha classic 1993. Verslag van de finale van het WK surfen in Hawaii.
17.45 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Boos zijn. Herh.
17.59 Tv dokter.
18.00 Journaal.
18.10 Schrijven van gedichten en verhalen. Voorlichtingsprogramma.
18.15 Ontdek de psychologie. AFl. 8.
18.45 Antiek. AFl. 3.
19.15 Exotisch koken met kruiden. AFl. 5.
19.50 Music Maestro. Serie over grote klassieke componisten. AFl. 2: Mendelssohn.
20.45 (TT) Postcode bingo. Spelshow rond de postcode-loterij.
22.00 (TT) Studio sport. Met Italiaans en Spaans voetbal: samenvattingen van de wedstrijden Foggia-Sampdoria, Sevilla-Valentia en Barcelona-Lleida.
22.49 Architectuur in Nederland. AFl. 3.
23.19 Sprekend over de islam en de moderne tijd. Afl. 3.
23.49 (TT) Consument en milieu. AFl. 8.
00.04-00.09 Journaal.

Nederland 3

Vpro/RVU/Vara

08.53 Nieuws voor doven.
09.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met De wereld van Pieter Konijn en zijn vrienden, Dag meneer de Koekepeer, Astrid Lindgren vertelt: Peter en Petra, De man van 't MOZ en Ruilen.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma.
12.00 Journaal.
12.05 Het Capitool. Vandaag een discussie over kernenergie. Kan Nederland zonder nieuwe kerncentrales als ons aardgas opraakt?
12.50-13.33 De VARA matinee. The Amsterdam Baroque Orchestra. 1. Symfonie nr. 22 in C, Mozart. 2. Sinfonia a otto concertanti in a, Zelenka. 3. Orkestsuite nr. 4 in D, Bach.
16.58 Nieuws voor doven.
17.05 How the hell did they survive. Documentaire over drie broers, die 18 jaar zonder veroordeling in Marokko gevangen zaten.
18.00 Journaal.
18.05 Taxirijders. Aflevering uit de serie Werken-aan-werkfilms over de transportsector. Afl. 3. Herh.
18.35 Socutera. De glimlach van een kind, Film van de 'Mensen in Nood'.
18.45 (TT) Studio sport. Aandacht voor betaald voetbal, een samenvatting van de Zevenheuvelenloop (atletiek) bij Nijmegen, van de Superprestige veldrit in Asper (wielrennen) en van de eerste marathon op natuurijs in het Drentse Veenoord.
20.15 Lopende zaken. Magazine over zaken die het bestaan beroeren.
20.51 Absolutely fabulous. Engelse comedyserie.
21.27 Diogenes. VPRO's venster op de wereld.
22.31-00.15 VPRO cinema primeur: Der Walzer auf der Petchora (Walsi petschorase). Georgische speelfilm uit 1992 van Lana Gogoberidse. Sovjet-Unie 1937: Nini is getrouwd met een zogeheten vijand van het volk en wordt verbannen naar het noorden. De 13-jarige Anna probeert, nadat haar ouders zijn opgepakt, alleen naar huis terug te keren.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
06.15 RTL 4 text.
07.00 Telekids presenteert de cartoon express. Kinderprogramma.
10.00 Teleteens. Jeugdprogramma.
12.00 De Reisekamerad. Tjechische tv-film van Ludvik Raza. Jan wil de wereld verkennen en trekt er op uit. Op een avond wil hij in een kerk overnachten. Daar ligt een lijk opgebaard en hij ziet dat twee mannen het weg willen halen. Jan geeft al z'n geld aan de mannen en vraagt of ze het lijk in alle rust laten liggen. De volgende morgen reist Jan weer verder en een vreemdeling trekt met hem mee. Ze arriveren bij het hof van de koning, die een echtgenoot voor zijn dochter zoekt. Wie met de prinses wil trouwen moet drie vragen goed beantwoorden, anders zal hij sterven. Jan beproeft z'n geluk en wordt daarbij geholpen door zijn reiskameraad. Jan trouwt met de prinses en neemt afscheid van de vreemdeling. Bron: Gebaseerd op het sprookje van Hans-Christian Andersen.
13.35 The upper hand. Engelse comedyserie.
14.05 RTL sport: Golf.
16.00 Lord of the Animals: The Monkey Player.
16.30 Ouders van nu. Magazine over de opvoeding van kinderen.
17.00 Gezondheid. Magazine.
17.30 Koken met sterren. Talkshow.
18.00 RTL Zes uur nieuws.
18.10 Jacques Cousteau. Franse natuurdocumentaire.
19.00 Blossom. Amer. comedyserie.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Now or never.
21.00 World of discovery. Serie.
21.55 Jake and the fatman. Herh.
22.50 Great crimes and trials. Serie.
23.20 You bet your life. Quiz.
23.45 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
00.30 As the world turns. Herh.
01.15 General Hospital. Herh.
02.00 De thuiswinkel (Home shopping). Winkelen vanuit uw luie stoel.
02.30 Nachtprogramma.

RTL5

10.00 The hour of power. Amerikaans religieus programma.
11.00 Lumen 2000. Internationaal magazine.
11.30 RTL text.
16.55 Felix the cat. Tekenfilmserie.
17.05 WK Voetbal '94.
17.30 Auto info. Wekelijks automagazine.
18.00 RTL Zes uur nieuws.
18.10 RTL Sport: Voetbal. Sportprogramma.
18.40 The streets of San Francisco. Amerikaanse politieserie.
19.35 Studs. Amerikaanse datingshow.
20.00 I witness video.
20.50 Week 46/47. Nieuws- en sportprogramma.
21.45 The last Kennedy film. Amerikaanse docu-drama.
23.30 RTL Nieuws.
23.45 Twilight zone. Amerikaanse dramaserie.
00.15 M.A.S.H. Amerikaanse comedyserie. Herh.
00.45-01.15 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.

● *Jacky en Ted Kennedy uit de docu-drama 'The last Kennedy film'. (RTL5 - 21.45 uur).*

RTBF/La Une

10.30 Agrarisch magazine. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Politiek magazine. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.15** Actueel magazine. **14.00** Renegade. Amer. serie. **14.45** Hot chocolate. Tv-film van Josee Dayan. Uit de serie Comédies romantiques. **16.15** Europalia mexique: Documentaire over het keizerlijk echtpaar van Mexico, Maximiliaan van Oostenrijk en Charlotte van België. **16.45** Tekenfilms. **17.10** Nostalgisch muziekprogr. Vandaag: 1965. **18.00** Automagazine. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.10** Tour de chance. Vandaag: La magie Disney. **21.10** The operation. Amer. tv-film. **22.45** Cultureel magazine. **23.20-23.40** Laatste nieuws.

SPORTS 21

18.00 Volleybal. Samenvatting. **18.30** Zie RTBF/La Une. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal). **20.10** Città violenta/The family. Ital. misdaadfilm uit 1970. **21.55** Zie RTBF/La Une. **18.30.** Herh. **22.55-23.30** Nieuws en beursberichten.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Référence. Interview. **12.35** Weerbericht. **12.40** Zwitsers nieuws. **13.05** L'école des fans. Amusementsprogr. **13.55** Le jardin des betes. Dierenmagazine. **14.50** Faut pas rever. Gev. magazine. Herh. **15.45** Correspondance. Herh. **16.00** Nieuws. **16.10** Le monde est à vous. Amusementsprogr. **17.45** Automagazine. **18.00** Bon-weekend. Amusementsprogr. **18.30** Nieuws. **19.00** Trente millions d'amis. Dierenmagazine. **19.30** Nieuws. **20.00** Sept sur sept. Actualiteitenmagazine. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Pour trois jours de bonheur. Franse tv-film van Jacques Otmezguine. Met: Maxime Leroux, Thérèse Liotard e.a. **23.00** Thalassa. Magazine. **00.00** Nieuws en weerbericht. **00.30** Divan. Serie gesprekken. Vandaag: Henri Chapier in gesprek met Nicole Avril. **00.55** L'heure de vérité. Politiek magazine. **01.50** Face à la presse. Discussieprogr. waarin een Zwitserse persoonlijkheid in debat gaat met drie journalisten. **02.30** Le jardin des betes. Dierenmagazine. Herh.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.15** Linea verde. **13.00** Documentaire. **13.30** Nieuws. **14.00** Toto tv radio corriere. **14.15** Domenica in. **15.20** TGS Cambio di campo. **15.30** Domenica in. **16.20** TGS Solo per i finali. **16.30** Domenica in. **18.00** Nieuws. **18.10** 90. minuto. **19.00** Domenica in... **20.00** Nieuws. **20.30** TG1 sport. **20.45** Domenica in... Sera. **21.55** Speciale elezioni amministrative. **22.35** La domenica sportiva. **23.35** Speciale elezioni amministrative. 2o parte. **01.00** Nieuws. Che tempo fa. **01.10** Il Magnifico Cornuto. Film, 1964.

BBC 1

08.25 The high Chaparral. Herh. **09.15** Breakfast with Frost. Met om 9.15 en 10.00 nws. **09.15** Reportage over de auteur, filmmaker en academicus C.S. Lewis. **11.00** See hear! Met ondertiteling. **11.30** Winning. Afl.: Dynamic accounting. **12.00** Careering ahead. **12.30** The human element. Herh. **13.00** Bellamy rides again. Natuurfilmserie over geneeskrachtige kruiden. **13.30** CountryFile. **13.55** Week. **14.00** nws. Aansl.: On the record. **15.00** EastEnders, soapserie. **16.00** Steven Spielberg's amazing stories. Serie. **16.50** Children in need - Pause for Pudsey.

(slot). **17.00** Disney's night of magic. **18.15** The clothes show. Vandaag aandacht voor o.a. kerstkleding. **18.40** The Borrowers. Serie. **19.10** nws. **19.25** Songs of praise. **20.00** Last of the summer wine, comedyserie. **20.30** Lovejoy, misdaadserie. **21.20** Birds of a feather. **21.50** nws. **22.05** To play the king. Afl. 1. **23.00** Clive James - Postcard from Cairo. Vandaag een bezoek aan Egypte. **23.50** Everyman. Serie documentaires. **00.45** Snooker. Verslag.

BBC 2

08.15 Poddington peas. **08.20** Playdays. **08.40** Wishing. **08.50** Telling tales. **09.05** Blue Peter omnibus. **09.55** Albert the 5th musketeer. **10.15** Simon and the witch. Serie. **10.30** TimeBusters. Sf-spelprogr. **11.00** Grimmy. **11.25** Grange Hill. **11.50** Growing up wild. **12.15** The Boot Street band. **12.45** The O-zone. **13.00** Stingray. **13.25** Gunsmoke, westernserie. **14.15** ■ The Phil Silvers show. **14.40** The living soap. **15.00** Reg. progr.'s. **15.30** Top gear rally report. **16.30** Snooker. Britse kampioensch. **18.10** Rugby special. **19.15** Sarajevo compilation. Afl. 2. **19.25** Top gear rally report. **19.55** One man and his dog. **20.45** The money programme. **21.20** Kennedy night: Dear Jackie. Documentaire. **21.50** Kennedy night: JFK - A personal memory by Gore Vidal. **22.00** Kennedy night: Timewatch. **23.30-01.20** Kennedy night: The parallax view. Amer. speelfilm uit 1974.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Intern. autosport. **10.00** Skiën. Wereldbeker voor vrouwen. Slalom live. **11.00** Tennis. WTA-kampioenschap Virginia Slims. **12.30** Skiën. Wereldbeker voor vrouwen. Slalom live. **13.45** Tennis. WTA-kamp. Hoogtepunten. **15.00** Kunstschaatsen. **18.00** Skiën. Wereldbeker voor vrouwen. **19.00** IJshockey. Pre-Olympisch toernooi: Noorwegen - Frankrijk. Live. **20.30** Boksen. **21.30** Autosport. Rac-Rally. Live. **22.00** Kunstschaatsen. Lalique Trophey. **23.30-01.30** Tennis. WTA-kamp. Finale.

Super Channel

05.30 CNBC Business weekly. **06.00** International business view. **06.30** Super shop. **07.30** Super Shop. **08.00** ITN World News. **08.30** John Osteen ministries. **09.00** Key of David. **09.30** Victory. **10.00** Intern. business view. **10.30** Super shop. **11.00** Hour of power. **12.00** Super shop. **13.00** Charisma TV. **13.30** E.R.F. **14.00** Super sports. **17.00** Meet the press. **18.30** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Videofashion. **20.00** Now. **21.00** Father Murphy. **22.00** ITN World news. **22.30** Financial Times report. **23.00** Super sports. **00.00** Cultured club. **00.30** The golden age of rock 'n' roll. **01.30** Eco record. **02.00** China news Europe. **05.00** NBC Network News.

MTV

08.00 Most wanted weekend. **10.30** News - weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** First look. **14.00** Sports. **14.30** The real world II. **15.00** Most wanted weekend. **18.30** News weekend edition. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butthead. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

06.00 Diplomatic licence. **06.30** Earth matters. **07.00** Moneyweek. **07.30** Healthworks. **08.00** Showbiz. **08.30** Science and technology. **09.30** The big story. **10.00** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.00** Larry King weekend. **12.00** Showbiz. **12.30** Style. **13.00** Earth matters. **13.30** Inside business. **14.00** World report. **16.00** Your money. **16.30** Reliable sources. **17.00** Travel guide. **17.30** NFL preview. **18.00** World business this week. **18.30** International correspondents. **19.00** Futurewatch. **19.30** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** World report. **00.30** This week in the NBA. **03.00** Special reports.

Duitsland 1

08.25 Disney Club. Kindermagazine.
09.50 Hundert Meisterwerke. Serie.
10.00 ●● Liebe, Tod und Leidenschaft. Muziekmagazine.
10.30 Sonntagsmagazin. Cultureel.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kinderprogramma.
12.00 ●● Presseclub.
12.45 Tagesschau. Wochenspiegel.
13.15 Katja und die Gespenster. 8-delige Duitse kinderserie. Afl. 7.
13.45 Petticoat. Afl 1.
14.30 Kopfball. Spelprogramma.
15.00 Tagesschau.
15.03 (TT) Israel, um Himmels willen, Israel. 2-delige documentaire over de verhouding tussen Israël en zijn buurlanden. Afl. 2. (slot).
16.30 ●● Songs im Saloon. Show.
17.00 (TT) ARD-Ratgeber: Gesundheit. Thema: Dicht op de huid.
17.30 ●● Gott und die Welt: Leben und Tod. Muziek en overdenkingen.
18.00 Tagesschau.
18.05 Einblick.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Afl. 416.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van winnaars van ARD tv-loterij.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Tatort. Afl.: Bauernopfer.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Die Kriminalpolizei rät. Tips van de politie ter voorkoming van misdrijven.
21.50 Titel, Thesen, Temperamente.
22.20 Tagesthemen.
22.35 Opfer des Krieges. Serie reportages. Afl.: Omarska - das Todeslager. Reportage over de oorlogsmisdaden in het voormalige Joegoslavië, met de verhalen van moslims die de etnische zuiveringen en de oorlogsmisdaden in het kamp Omarska aan den lijve hebben ondervonden.
00.05 Tagesschau.
00.10-02.00 Auferstehung. Duits-Italiaans-Franse speelfilm uit 1958. Bron: Naar een roman van Tolstoi.
01.55 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Novembertage auf Sylt. Afl.: Winterhauch.

Duitsland 2

08.40 ●● Musik-Zeit. Karajan-cyclus.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Brücken bauen. Kerkdienst.
10.15 Das Taschenmesser. Afl. 5.
10.35 Achterbahn. Kinderserie.
11.05 Siebenstein. Poppenserie.
11.30 halb 12. Weekoverzicht.
12.00 ●● Das Sonntagskonzert. Klassieke muziek t.g.v. het Midzomernacht-feest in Noorwegen.
12.45 Heute.
12.47 ZDF Sport Extra. Wereldbekerslalom dames. 1e en 2e manche.
13.30 Blickpunkt. Magazine met actualiteiten uit de nieuwe deelstaten.
13.55 Damals. Oude weekjournaals.
14.10 ●● Liebe auf den ersten Blick.
14.40 C 14 - Archäologische Entdeckungen in Deutschland. Serie over archeologie.
15.10 Praxis extra: Medica '93. Medisch magazine.
15.55 Aktion 240. Balans. Aansl.: Der grosse Preis. Bekendmaking.
16.00 Heute.
16.05 ZDF Sport extra. Met o.a. Paardesport: Wereldbeker vanuit Berlijn; Volleybal: WK-kwalificatie heren: Duitsland - Canada; Skiën: Wereldbeker dames vanuit Veysonnaz (Zwitserland). (Ca. 17.00 Heute).
18.15 ML Mona Lisa. Vrouwenmagazine. Vandaag over daklozen.
18.57 Guten Abend. Overzicht.
19.00 Heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt. Magazine.
19.30 ●● (TT) König der letzten Tage. Tv-film. Afl. 2. (slot).
21.05 Wunderbare Welt. Afl. 5: Kraft des Wassers. De betekenis van water in onze samenleving.
21.50 Heute.
22.00 Sport am Sonntag. Met o.a. Bundesliga-voetbal: Dynamo Dresden - VfB Stuttgart.
22.10 John F. Kennedy: Der Jahrhundertmord. Documentaire over de moord op John F. Kennedy, waarin getracht wordt een reconstructie te geven van de gebeurtenissen op 22 november 1963 te Dallas.
23.10 ●● Erstklassisch! Klassieke muziek. Met een platenoverzicht.
23.55 Heute.
00.00-01.55 ■ The last picture show. Amer. speelfilm uit 1971.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus bedrijfseconomie. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Cursus Engels. **10.15** Jetzt reden Kinder. **10.30** Familienszenen. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Computerclub. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Europa-Magazin. **13.30** Literair magazine. **14.15** Natuurdocumentaire over het jachtgebied Schorfheide ten noordoosten van Berlijn. **14.45** Weimar. Pianoconcert nr. 1 in Es van Liszt. **14.55** Hubert von Goisern. Special. **15.40** Dakota Lil. Amer. speelfilm uit 1950. **17.00** Länder-Menschen-Abenteuer. Reportage over een kanotocht over de Yukon-rivier. **17.45** Dinosaurs, comedyserie. Aansl.: Käpt'n Blaubär. **18.15** Tiere suchen ein Zuhause. **18.45** Reg. magazine met sport. **19.45** Schottland - Highland und Islands. **20.15** (TT) Angeklagt: Lee Harvey Oswald. Tv-film. Afl. 2. **22.30** West 3 aktuell. **22.40** Documentaire over de immigrantenstroom in Duitsland. Afl. 2. **23.25** Walter Jurmann. Portret van deze componist. **00.25** Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. **08.15** Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus bedrijfseconomie. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Klamottenkiste. Charlie Chaplin in Der Filmfan. **10.00** Kinder-Kino. Aansl.: will nichts hören. Tsjechoslowaakse speelfilm. **11.30** Tele-Akademie. **12.15** Documentaireserie over het uiteenvallen van de Sovjet unie. Afl. 1. **13.00** Babylon. **14.00** Eisenbahnromantik. **14.30** Käpt'n Blaubär Club. **15.10** ■ La bete humaine. Franse speelfilm uit 1938. **16.50** Bis zum letzten Klick. **17.00** Präsidentmord in Dallas. Afl. 2: John F. Kennedy. **17.45** Landesprogramm. **17.55** Domkonzert 'Missa Moguntina'. **19.00** Schorle. **19.15** Volksmuziekprogr. **20.00** Tagesschau. **20.15** Inseln. **21.00** Südwest aktuell. **21.05** Abenteuer Wissenschaft. **21.50** Sportprogr. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Loriot - Fernsehen auf dem Sofa. Afl. 2. **00.15** Deutscher Videokunstpreis. **00.45** Schlussnachrichten. **01.00** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Tekenfilm. **06.10** Scooby Doo. **06.35** David the gnome. **07.05** en **07.35** The Jetsons. **08.00** Li-La-Launebär. **08.30** The Flintstone frolics. **08.55** Hanna Barbera Party. **09.25** Pirates of Dark Water. **09.55** Kunst und Botschaft. **10.00** Wonder Woman. **11.00** Quantum leap. **12.00** Tropical heat. **13.00** Champions League. **13.35** Out of this world. **14.10** Munsters today. **14.35** The secret of Boyne Castle, avonturenfilm uit 1968. **16.45** Piu forte ragazzi. Ital. komedie uit 1973. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Aber Hallo! **20.15** Tierärztin Christine. Duitse speelfilm uit 1993. **22.05** Spiegel TV. **22.50** Prime Time - Spätausgabe. **23.10** Eden. Erotische soapserie. **23.40** Playboy late night. **00.10** Donner's Tag bei Kanal 4. **00.45** Out of this world, serie. **01.10** Famly ties, comedyserie. **01.40** Who's the boss?, comedyserie. **02.10** Explosiv - Das Magazin. Herh. **02.40** Hans Meiser. Herh. **03.35** Ilona Christen. Herh. **04.30** Ironside, misdaadserie. **05.30** The bold and the beautiful.

SAT 1

05.00 Voetbalmagazine. **06.10** DROPS! Quiz. **06.40** Zorro - Der schwarze Rächer. Herh. **07.10** Grisu, der kleine Drache. **07.40** Die Astro-Dinos. **08.10** Sterne über Colombo. Duitse avonturenfilm. **10.00** extra ran - Basketball. **11.00** alSo. Politiek magazine. **12.00** Reinhold Messner. Reportage over het verschil tussen rots- en watervalbeklimmen. **12.25** Bleib gesund. **12.50** ■ Die phantastischen Abenteuer des Raumschiffes Orion, sf-serie. (slot). **14.00** Live ran - Tennis. ATP-toern., finale. **17.15** Baywatch live **93. 17.30** Baywatch. Amer. actieserie. **18.20** Glücksrad. **19.05** News. **19.15** Voetbalmagazine met o.a. Bundesliga voetbal. **20.15** Nothing in common. Amer. komedie uit 1986. Aansl.: Top-NEWS. **22.10** Talk im Turm. **23.40** 24 Stunden. **00.10** So gesehen. **00.15** Sterne über Colombo. Duitse avonturenfilm uit 1953. **02.00** Sie haben nichts gemein. Amer. komedie uit 1986. **03.55** ■ Er oder ich. Duitse misdaadfilm uit 1930.

België/TV 1

09.00 Samson. Met tekenfilms.
10.00 Sunday proms. Klassieke muziek. Vandaag: Preludio e narrazione voor zang en orkest van F. Celis. Reportage over een nieuwe opname van 'La Cenerentola' met Cecilia Bartoli en archiefbeelden van Maria Callas en Barbara Hendricks.
11.00 De zevende dag. Nieuwsmagazine. Met o.a. politiek en cultuur.
12.30 Sportmiddag. Sportmagazine.
13.00 Fabian van Fallada. Afl. 12.
13.30 Plechtige intrede van Sinterklaas. Aankomst in Antwerpen.
14.10 Live for Life. Registratie van het popconcert in het kader van de Kom op tegen Kanker-actie.
15.15 De Zondagsvriend. Gevarieerd magazine met Michel Follet. Afl. 7.
16.00 TV 1 - Top 30. Muziekprogram.
16.30 1 voor iedereen. Gevarieerd zondagnamiddagmagazine.
17.30 Mijn idee. Afl. 9: Henkie.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 325.
18.00 Journaal.
18.10 The making of 'Aladdin'. Korte documentaire over de ontstaansgeschiedenis van deze Disney-produktie, die binnenkort in première gaat.
18.35 Niveau 4: Om de tuin. Tuiniermagazine.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie. AFl.: It's apparent to everyone.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.15 Morgen maandag. Talkshow. Afl. 8.
21.05 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties.
21.40 Pleidooi. 11-delige Nederlandse serie. Afl. 7.
22.35 Vandaag en sport.
23.00-23.40 Ziggurat. Kunstmagazine. Vandaag: Paul van Nevel, portret van de stichter en leider van het Huelgas Ensemble.

België/TV 2

15.00-16.30 Sport extra. Wielrennen: Superprestige-veldrijden vanuit Gavere.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 3 West
15.40 Dakota Lil (USA, 1950).
Routineuze western van Lesley Selander, met George Montgomery die oplichters ontmaskert en daarbij verliefd wordt op Marie Windsor.

Nederland 3
22.32 Walsi Petschorase (Georgie, 1992).
Politieke film van Lana Gogoberidze, bestaat uit twee verhalen over vrouwen die geconfronteerd worden met de praktijken van het stalinisme.
In het eerste deel worden de ouders van een meisje gedeporteerd, waarna ze in een weeshuis belandt.
Het tweede deel volgt een vrouw op haar tocht van het ene werkkamp naar het andere.

BBC 2
23.30 The Parallax view (USA, 1974).
Uitstekende politieke thriller van Alan J. Pakula, met Warren Beatty als een journalist die de moord op een senator onderzoekt en een gigantisch complot op het spoor komt.
Ook met Paula Prentiss.

● *De mooie Myriam Bru in de Duitse speelfilm 'Auferstehung'. Deze dramafilm is gebaseerd op een roman van Tolstoi. (Duitsland 1 - 00.10 uur).*

Duitsland 2
24.00 The last picture show (USA, 1971).
Schitterend portret van klein stadje in Texas, betekende de internationale doorbraak voor regisseur Peter Bogdanovich en vestigde de naam van mooie debutante Cybill Shepard.

Jeff Bridges is verliefd op haar, we schrijven de jaren vijftig en Cybill doet een striptease.

Duitsland 1
00.10 Auferstehung (Duitsland, 1958).
Drama van Rolf Hansen, gebaseerd op roman van Tolstoi.
Prins is er getuige van hoe meisje dat hij ooit verleidde onschuldig wordt veroordeeld. Hij volgt haar naar Siberie.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Andermans veren. 12.04 VPRO a/d Amstel, met om 12.04 VPRO's Music Hall en13.04 Liekens en Kuitenbrouwer.14.04 Zaal op zondag. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Archief Hilversum, met om 18.04 Het concert; 18.30 De persoonlijke keus van... 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 De TROS presenteert de Mega Top 50. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 De c.d.-show. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.04 Het ochtendconcert I. Noordhollands Philharm. Ork. met sopraan; 12.34 Muz. voor piano-à-quatre-mains. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Nederlands kamerkoor. 16.00 De Nederlanden. 17.00 De arme Heinrich, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 VPRO Jazz op Vier met om 22.00 Jazzgeschiedenis; 22.30 VPRO jazz op vier concert. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00, 11.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 In gesprek met de bisschop. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Ratjetoe. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt. Praatprogramma rechtstreeks vanuit De Perroen in Maastricht. Luisteraars kunnen reageren op actuele thema's. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, internationale, nationale en regionale sport en uitslagen. Eindredactie en presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.05 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf mit Charles Dosquet. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell mit Charles Dosquet.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws
5.00 Dauwtrappen. 8.00 De Goudmijn. 10.00 Koffiekringen. Jan van de Putte. 12.00 Mart van de Stadt. 14.00 Club 70 met Bart van Gogh. 16.00 Vrijheid Blijheid. Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-nachtexpress.

Notaris A.L.J.M. Muris te Kerkrade

zal op woensdag 29 december 1993 om 15.00 uur in café Goebbels te Kerkrade aan de Markt 49, op verzoek van zijn opdrachtgever ex artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen.

Woonhuis
met tuin en verdere aanhorigheden, staande en gelegen te 6461 HG Kerkrade, Gulperplein 38, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade, sectie E, nummer 1871, groot 1,64 aren.

Het pand bevat
souterain, kleine kelder
begane grond: entree, gang, toilet en trappenhuis
aanbouw: keuken
1e verdieping: 3 kamers
2e verdieping: 2 kamers
zolderruimte

Aanvaarding:
Koper kan na betaling van de koopsom met de grosse der akte van veiling, ontruiming van het gekochte bewerkstelligen.

Betaling:
De koopsom dient te worden voldaan uiterlijk op 9 februari 1994.

Bezichtiging:
In overleg met genoemd notariskantoor.

Op deze veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executie Veilingen 1993 (AVVE) van de Koninklijke Notariële Broederschap. Belanghebbenden kunnen tot uiterlijk 15 december 1993 middels een aan het notariskantoor gericht schrijven een bod op het pand uitbrengen.
Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Grupellostraat 6 te Kerkrade, tel. 045-457251.

Limburgs WOONBLAD

Peters & Partners
Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhagenstraat 36 Geleen,

Brunssum, Biesstraat
Tuin, uitst. onderh. halfvrijst. woonh. m. c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonk. m. eiken parket, gr. keuken m. eigen aanb., 1e verd.: 2 gr. slpk., luxe badk., vaste trap n. 3e slpk. en zolderberging. Dubb. begl. en dakisolatie. Vraagprijs ƒ 250.000,- k.k.

Geleen-Kluis, Van Goghstraat
Uitst. onderh. vrijst. woonh. m. c.v., garage, carport, prachtig aangelegde tuin. Geh. voorz. v. dubb. beglazing. Ind.: gr. woonk. m. parket, woon-eetkeuken incl. alle app., 3 slk., luxe badk. m. 2e toilet. Div. kelders. **Dit pand moet u van binnen zien.** Perc. 507 m². Vraagprijs ƒ 315.000,- k.k.

Geleen-Haesselderveld, Holsterbeek
Halfvrijst. woonh. (geheel onderkelderd) m. garage. Inhoud ca. 850 m³, perceel 353 m². Grote living 52 m², keuken 18 m². 1e verd.: 3 gr. slpk., badk. m. ligb. en douche, vaste trap n. 2e verd. alw. 4e slpk. en bergzolder. Goed geïsoleerd. Koopprijs ƒ 368.000,- k.k.

Geleen, Rijksweg Centrum 48
Op prima lokatie perfecte verkoopruimte m. c.v., toiletgroep, kitchenette, mooie tegelvloer en systeemplafond. Oppervl. ca. 165 m². Huurprijs ƒ 3000,- p.mnd. excl. btw.

Geleen, Op de Vey
Halfvrijst. woonh. m. garage, berging, c.v. en roy. tuin. Perceel 295 m². Ind. o.a.: kelder, gesl. keuken, woonk., tuinkamer, bijkeuken, 3 slpk., badk. m. douche, vaste trap n. 2e verd. met zolder. Vraagprijs ƒ 199.000,- k.k.

Geleen, Rijksweg Zuid
Halfvrijst. woonhuis met garage, div. kantoren, gas-c.v. en tuin. Geh. gerenoveerd. Grote woonk., eetkamer, keuken, slaapk., badk., div. bergingen en kantoor. Verd.: kantoor, badk., keuken. 2e verd.: grote kamer en berging. Vraagprijs ƒ 385.000,- k.k.

Geleen, Rijksweg C 55a
Royale verkoopruimte met c.v., keuken en toilet-douchecombinatie. Kleine binnentuin. Verkoopruimte incl. keuken ca. 157 m². Huur ƒ 2.800,- per maand.

Hoensbroek, Zandstraat 9-11
Goed onderh. dubb. woonhuis met c.v. en garage. Bovenwoning met woon-eetkeuken, woonk. m. bet. vl., douche, 3 slpk., bet. badk. m. ligb. en 2e toilet, vliering. Benedenappartement met zit-slaapk., keuken en douche met toilet. Direct te aanv. Koopprijs ƒ 159.000,- k.k.

Urmond, Swentiboldlaan 48
Vrijst. woonh. met garage en 2 kantoren met eigen entree, zeer gesch. v. woonh./kant. of praktijk, uitst. geïs. Ind. o.a.: woonk. m. leisteenvl., inger. keuken. 1e verd.: 3 slpk., badk. m. ligbad en 2e toilet, vaste trap n. 4e slpk. Bwj. 1976. Aangel. tuin m. veel privacy. Koopprijs ƒ 295.000,- k.k.

Sittard, Nusterweg
Mooie, uitst. onderh. bedrijfsruimte. Omrasterd en geasfalteerd, div. rolpoorten, keuken, toilet en kantoor. Bwjr. 1976, bebouwde opp. 10.000 m². Huurprijs n.o.t.k.

MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
's Zaterdags geopend van 10.00 - 12.30 uur
046 - 750000

van de weijer & leussink notarissen

Notarissen mr. H.J.M. van de Weijer en mr. C.J. Leussink
te Heerlen

zullen op dinsdag 21 december 1993, om 15.00 uur in Café De Kroon, Piet Heuts, Gravenstraat 2 te Heerlen, in het openbaar, ex art. 3:268 Burgerlijk Wetboek, bij opbod en afslag in één zitting verkopen:

BEDRIJFSPAND (voormalige garage),
met diverse ruimten, ondergrond, voorterrein en verdere aanhorigheden,

gelegen te Heerlen, Einderstraat 42, kadaster gemeente Heerlen, Sectie O nr. 1648, groot 17,95 aren.

Aanvaarding: bij de betaling van de koopsom uiterlijk op 1 februari 1994.

De ondergrond is gesaneerd, met dien verstande dat de koper zelf zorg dient te dragen voor de afvoer van de op het terrein opgeslagen vervuilde grond.

Bezichtiging: in overleg met het notariskantoor.

Gegadigden dienen op de veiling desgewenst een verklaring van hun bankrelatie te tonen betreffende hun financiële gegoedheid.

Op te houden veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993, zoals gedeponeerd ter de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage op 3 december 1992 onder nummer 238/1992 met de wijzigingen en aanvullingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.

Uiterlijk op 6 december 1993 kan schriftelijk een bod op het te veilen registergoed bij genoemd notariskantoor worden uitgebracht.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen op het kantoor van Notarissen van de Weijer & Leussink te Heerlen, Akerstraat 138A, tel. 045-714428.

FAILLISSEMENTSVERKOPING
EUROGARDEN VALKENBURG BV

DE KOUMEN 96 (ind.terrein De Koumen) te HOENSBROEK

C.L. van Beusekom BV veilinghouder te **Meerkerk** zal i.o.v. de **pandhoudster** t.o.v. **gerechtsdeurwaarder S.M.J. Quaedvlieg** te **Heerlen** op **donderdag 25 november 1993** om **13.00 uur** in partycentrum **De Wiek, De Gasperistr. 1 (hoek Anjelierstr.)** te **Heerlen** openbaar verkopen:

DESCO KRIMPFOLIEWIKKELMACHINE GA 1400/2400 (1991); Bernstein **gaasknipmach.**; Robopac **krimpfoliemach.** model 1500. **KOMATSU ELECTR. HEFTRUCK** (1991), 366 draaiuren, cap. 1900 kgx4000mm; Frisen electr. **pallethefwagen** (1991) cap.1600 kg. **COMPLETE MAGAZIJNINVENTARIS,** o.a. magazijnstellingen, gaasbakken, gegalvaniseerde stapelbakken en pallets. **ENORME PARTIJ TUINARTIKELEN**, o.a. grote sortering gaas, tuin(vijver)slangen, ca. 50 ton draadnagels, bloempotten en balkonbakken, sproeiers, etc. **KANTOORINRICHTING:** meubilair en kantoormachines.

BEZICHTIGING: Donderdag 25 november van 08.00 tot 12.00 uur aan De Koumen 96 te Hoensbroek.

Van Beusekom
Makelaar in machines, beëdigd taxateur-expert en veilinghouder

INLICHTINGEN: C.L. van Beusekom bv
Energieweg 4, 4231 DJ Meerkerk
telefoon (01837) 1000 fax (01837) 2595

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

Kerst op Texel
Verwennen is ons motto. Een romantische sfeer en het echte kerstgevoel. Alles voor een onvergetelijke vakantie.
Hotel 't Koogerend
Info en res. tel. 02220 - 13301

Kerst op Texel
Verwen u zelf eens... in het romantisch gelegen en sfeervolle Hotel /Appartementen De Pelikaan. Gezellige hotelkamers en mooie appartementen
HOTEL/APPARTEMENTEN
De Pelikaan
Info en res.: 02220-17202 • fax 17687
Inpakken... en wegwezen!

ZONDER ZWEMGOED... GEEN ZWEMPARADIJS (óók in de winter). 't Zwemparadijs in Calluna park, De Koog-Texel, 02220-17888

TERSCHELLING, te huur rekreatie bungalows aan de rand van duingebied., C.V., open haard, voll. ingericht. Nog vrij met kerst en voorjaar '94. Res./Info. 05620-2888.

Herfst, Texel natuurlijk
Boek nu een lekker wkend of midwk. weg naar een heerlijk waddeneiland in een comf. 5 ***** bung. (met subtrop. zwembad, manege en rekreatieprogramma).
Bel Zilverberkpark De Krim 02220-16275

GRONINGEN

WELKOM IN GRONINGEN
Romantisch tafelen in een eeuwenoud landhuis 2x l/o 2x 4-gangen-diner, ƒ 225,-
LANDGOED EKENSTEIN
Appingedam, 05960-28528.

FRIESLAND

Een Ballonvaart
Boven mooi Friesland !
LOFTSILER - Joure
Boekingen: 05138-13097.

DRENTHE

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

BUINEN: Boerderij, FAMILIEPENSION "TRIENTE". Spec. kerstarr. Kamers v.v. do/wc. Ook zeer geschikt voor fam. reünies (tot 20 p.) Inl. en res. 05998-12491.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka
Ruinen-rust-Ruimte
Info/folder: 05281-1321.

RDP Vakantie & Recreatie biedt u een goede landelijke spreiding.

OVERIJSSEL

Omg. OMMEN luxe vrijst. st. recr. bung. bij bos, speelt., zwemb., 2/3 slpk, ktv., cv., vanaf ƒ 275 pw.: 074-664360

HOTEL MOSBEEK, VASSE (OOTMARSUM)
Gelegen in het mooie Twente, prachtige wandel en fietstochten. Div. arrangementen. Tel: 05418-80481.

OMMEN, bosbung.'s kort.: 2p,10p.55 +, zwemb. midw/week(end), 05291-52926.

Adverteren via RDP is kostenbesparend.

"Denekamp, Bung.park BAVELDS DENNEN". T.h. 6 p. luxe bungalows, vrij gelegen op 900 m² incl. overd. zwembad, tennisbaan, midgetgolf. Vraag vrijblijvend info.Tel: 05413-52393.

Wij NODIGEN u uit!
Met de Kerst/Oud en nieuw in een van onze vele bungalow parken. Hogenboom Recreatie: 02977-45797.

GELDERLAND

Luxe APPARTEMENTEN met bubbelbad, openhaard, overd. verw. zwembad etc. Veluwe Vaasen: 05788-1343.

EVEN D'R UIT!
4- dgs. arr. (3 nachten) v.a. ƒ 175,- p.p. HP
Geldig van 25/10 tot 25/3/'94 excl. feestdagen. Gratis sauna, tennis, midgetgolf. Bij sneeuw LANGLAUFEN Hotel Bosoord Loenen, Veluwe. Info. Tel. 05765-1264.

Gezellig vertoeven in de Achterhoek
Te huur op ons BUNGALOW-KAMPEERPARK 4-6-8 persoons bungalows of chalets (reeds vol met kerst/oud en nieuw en de periode 15/7 t/m 12/8/1994). Op ons park vindt U o.a. SUBTROPISCH ZWEMBAD, café/bowling - restaurant - supermarkt - tennisbanen - sauna verw. buitenbad - solarium - fitness - hairstyling vis/roeivijvers. Reservering KAMPEERPLAATSEN mogelijk. Folder op aanvraag.
MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH Groenlo. Tel. 05440-61638.

Geheel nieuwe, zeer luxe VRIJSTAANDE BUNGALOWS op een rustig in de Achterhoekse bossen tussen Ruurlo en Zelhem gelegen park. Geen disco-bingo, wel restaurant, tennisbaan enz. Nieuw mooi overdekt zwembad op 2 km. KERST- OUD/NIEUWARR. 24/12 - 3/1 ƒ 1250,-. Ook in voor- najaar en zomer. Rust en privacy. Info./brochure: 08342-2958, fam. Cieremans.

NOORD-HOLLAND

T.h. 4-6 pers. STACARAVANS op camping redelijk dicht bij bos, zee, duin, surf en viswater. Inl. 02260-12785.

ZUID-HOLLAND

Volgende week de laatste mogelijkheid om onder ons succesvolle kopje KERSTARRANGEMENTEN te adverteren

HOTEL DE BRANDING in Noordwijk aan Zee heeft gezellige 3-daagse kerst- en oud en nieuw arrangementen vanaf ƒ 250,- p.p. Bel voor informatie, fam. Scholten: 01719-12425

ZUID-HOLLAND

* * Speciaal * *
KERSTARRANGEMENT
* * op Duinrell * *
7 overnachtingen in een luxe 4-6 pers. Duingalow incl. 1 x welkomstontbijt en -diner. Gratis Tikibad en o.a. 2 gratis fietsen. Diverse activiteiten als de Kinderclub en familiefilms. Tevens korting bij Ski-school Duinrell en op attrakties en musea in de omgeving. Ook mogelijkheid tot reserveren van een weekend of midweek.
Telefoon: 01751-19314/Fax: 12339.
Duinrell, daar kikker je van op.

ZEELAND

ZOUTELANDE (Zeel.) Hotel Willebrord, uitgebreid 4-daags kerstarr. ƒ 399,-. Voor inl. en res.: 01186-1215.

LIMBURG

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon. KERSTARR. 5-8 daags va. ƒ 500,- pp. Nog enkele kmrs vrij. Boek nu ! 04459-1518

EPEN Zuid-limb. Vakantie appartementen Hoeve De Eik. 9 luxe vakantiewoningen variërend van 2 tot 8 pers., luxe inrichting, 4* ANWB-gekeurd. Gratis folder 04455-1322.

LANDGRAAF, Camping en bungalowpark "De Bousberg" Vrijstaande bungalows in de heuvels. W'kend v.a. ƒ 144,- en ƒ 234,- per week. Tel. 045-311213.

Arcen en Velden. Familiehotel (geheel verbouwd). Tal van arrangementen, 3 dagen, 2 overnachtingen, 2 luxe diners, 2 x ontbijt vanaf ƒ 155,- p.p. Folders op aanvraag. Hotel-Restaurant Van den Hombergh. Tel. 04702-1291.

Slenaken, Hotel LA BONNE AUBERGE in het mooie Zuid-Limburgse heuvelland. Kamers met bad/douche, toilet, tv, radio, mini-bar, lift. SPECIALE november midweekarr. met ● ● 30% KORTING ● ● Tevens aantrekkelijke KERST-arrangementen. Bel snel 04457-3541.

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg met "5 STERREN"- VOORZIENINGEN, waaronder subtropisch zwembad etc.
DE FOLDER 1994 IS UIT!
ER IS OOK NOG PLAATS VAN 20-12-'93 TOT 7-1-'94
Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

JONGERENVAKANTIES

JEUGDSKIVAKANTIES
van 8-18 jaar *volledig verzorgd met begeleiding. Gratis folder? CIRKEL HOLLAND: 08348-2300.

FRANKRIJK

De zomergids '94 is uit! Bungalowparken, huizen, villa's en appartementen in heel Frankrijk. Bel BASIC TRAVEL 050-265100. Lid SGR.

DUITSLAND

Bad Bentheim net over de grens! Gastvrij, sfeervol en... dichtbij
HOTEL AM BERGHANG
Schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche/ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, binnenbad (29°C) en relaxcenter, de bar, lounge en restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf.
NU DUBBEL GENIETEN! Happy-Weekend 3 dagen, DM 184,- p.p. **Luxe Mini-Vakantie** 4 dagen, DM 249,- p.p. Incl. vorstelijk onbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's.
Bezoek nú vanuit ons hotel de traditionele en sfeervolle 'WEIHNACHTSMARKTEN' Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim. Gratis brochure? Bel 09-49-5922-2047, fax 09-49-5922-4867.

NAJAARSAANBIEDING geldig tot 19-12: 3 nachten slapen: 2 betalen; 5 nachten slapen, 3 betalen! HOTEL WALSBACHTAL te Züschen/Winterberg. Kamers do/t. Ned. pers., mooie ligging. Info: 09-49-2981-1780.

BOPPARD, HOTEL L'EUROPE*** Gezell. Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/telef. /ktv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten.
Kompleet KERSTARRANGEMENT met levende muziek DM350,- p.p.
Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder:
HOTEL L'EUROPE***
Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard.
Tel. 09-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Potharst.

'N SFEERVOLLE KERST! Kerst-Arr.: 4-dg. DM350,- 6-dg. DM495,- p.p. incl. ontb./diners en 4-gangen-Kerstdiner. Alle kamers met d/wc/telef. Hotel 'Der Jägerhof', Willebadessen. Tel. 09-49.5646.8010 Fax 80121.

Water, bergen en bossen! Ned. pension, Hochsauerland. Tel. 09-49.2991.200.

DUITSLAND

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje nèt over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 225.- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Tevens aantrekkelijke weekend- en meerdaags arrangementen. Hotel Grossfeld, Schloßstraße 6,48443 Bad Bentheim, Duitsland. Fax 09-4959224349.
Bel 053-353246 (NL) of 09-495922828 (D) voor prospectus.

OOSTENRIJK

Voor uw WINTER EN ZOMERVAK. schitterende vakantie woningen 2-10 pers. voor vriendenprijs. Inl. 05910-22293

SALZKAMMMERGUT, zeer sneewz. skigeb. (Tauplitz -alm) vak.won., htls en pens. ook groepen 085-617431

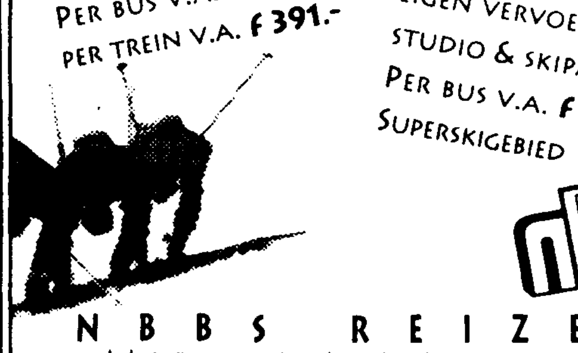
De meest complete en goedkope wintersportreizen all-in 10 dgs busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 805,-. Dolomite Skisafari, 10 dgse busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 920,-. Langlaufsafari, 10 dgse busreis, HP, 3 x 1/2 dag L.L.-les, 7 dgse L.L.-uitrusting, 3 L.L. excursies v.a. ƒ 635,-. Groeps-korting v.a. 10 pers. Alle reizen ook per eigen auto mogelijk. Bel voor gratis gids Reisburo Joy Tours 070-3633939 lid SGR/ANVR.

WINTERSPORT

WINTERSPORT

OOSTENRIJK GALTÜR
1 WEEK V.A. ƒ 185.- P.P.
EIGEN VERVOER.
PER BUS V.A. ƒ 365.-;
PER TREIN V.A. ƒ 391.-

ZWITSERLAND VEYSONNAZ
1 WEEK V.A. ƒ 303.-
EIGEN VERVOER,
STUDIO & SKIPAS.
PER BUS V.A. ƒ 487.-;
SUPERSKIGEBIED

NBBS REIZEN
Haal de Wintersportbrochure bij de NBBS Reiswinkels of NBBS Reisagenten of bel 071 - 22141
GEWOON OP VAKANTIE KAN ALTIJD NOG

Skiën in ANDORRA, nog betaalbare en sneeuwzekere wintersport! Hotels en appartementen per trein, bus en auto. Folder: Sunski Tours 05470-60050 SGR.

SKIEN Frankrijk, Oostenrijk, Tsjechië en v.a. ƒ 349,- incl. bus, app., skipas. GoGo Tours: 010-4142599 ANVR/SGR.

+ + DE SNEEUWSPECIALIST + +
Razendvoordelig skiën in O'rijk, Italië en F'rijk; bus, HP/app., skipas al v.a. ƒ 339,-. Vr. de gratis brochure aan
BIZZ TRAVEL 050-144255 (lid SGR).

WINTERSPORT
Compleet verzorgd
Bus + HP + Skipas + Les
v.a. ƒ 695,- p.p.
SUPERAANBIEDING
vertrek: 17-12-93
Bus + kamer met do/wc
HP + skipas
ƒ 495,- p.p.
TELETRAVEL
Just call & Go
01650-55855 SGR/ANVR

SKIEN IN POLEN 10 dgn, incl. hotel VP, skiles, skilift en vervoer v.a. ƒ 390,- p.p. Inl. Euro 90 Tel: 077-548884.

SPANJE

Met de Freeline Blueliner iedere vrijdag naar zonnig Benidorm en Calpe. Prima hotels en app. of alleen de busreis. KERST vertrek op 20 en 27 dec. Uitgebr., voordelig geprijsde, brochure gratis. FREELINE (ANVR/SGR). 04970-16461 of 16465.

SPANJE

GRATIS GIDS 10/17 dgn.htl v.a. ƒ 279,- App. v.a. ƒ 199. Camping v.a. ƒ 319,- Kerst 12 dgn. VP v.a. ƒ 649. BOOSTEN BUSREIZEN SGR 045-227777.

GR. BRITTANNIË / IERLAND

LONDEN vliegreis va 395
AEROTRAVEL 043-640440

DENEMARKEN

** AANBIEDING ** AANBIEDING **
-nov. + dec. '93 Kerstsfeer in Kopenhagen of voll. verzorgde kerstweek in Kolding
- nov. t/m mrt '94 app/vakwoningen v.a. ƒ 355,-
DENEMARKEN ook met kerst en winter DICHTERBIJ dan u denkt. Bel voor informatie
INFO SKANDIC (anvr/sgr) 050-143200
** AANBIEDING ** AANBIEDING **

VOORDELIG - RECHTSTREEKS RESERVEREN BIJ D.F.B. ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST
VRAAG NU HET INFOPAKKET
SGR
* **Keuze uit 25.000 VAKANTIEWONINGEN**
* **Meer dan 100 HOTELS**
* **U kunt nu reeds reserveren voor 1994**

Wij reserveren gratis - Zonder administratiekosten
D.F.B. Dansk Feriehus Bookingburo
DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO
Hoofdweg 99 - 9681 AC MIDWOLDA
Telefoon 05975-1416

TSJECHIË / SLOWAKIJE

NU AL SNEEUW IN DE TATRA!
Kerst/krokus 10 dgn HP per auto/bus/vliegt. v.a. ƒ 354,-. And. per. va. ƒ 299,-. Balaton Travel, lid SGR 073-425738.

* * Ski * Hoge * en * Lage * Tatra * *
Hotel HP + bus v.a. ƒ 420,-, toeslag vliegretour v.a. ƒ 290,-. Sneeuwbal wintersport, tel. 08818-1237. lid SGR.

PRAAG 8 dgn. bus, prima hotel LO ƒ 350,-. Buspendel ƒ 200,-. Vliegretour ƒ 385,-. 10 Dgn. wintersport v.a. ƒ 450,-. MEVO REIZEN Holten 05725-1547.

PRAAG OF WINTERSPORT met kerst of nieuwjaar. Busreizen v.a. ƒ 375,-. Bel: DINO TOURS 070-3252899.

Goedkoop skiën in de mooiste gebieden van Tsjechië en Slowakije. Halfpension v.a. ƒ 195,- p.p. Info: GEBO REIZEN 038-544968 of 05280-67000 lid ANVR/SGR.

Skiën in TSJECHIE is duur doen voor weinig geld! 8 Dagen ****hotel, HP va. ƒ 245,- p.p. Ook uniek KERST-arrangement. FUN TRAVELS tel: 038-600175.

Ga nu naar PRAAG! Supervoordelige reisaanbieding naar ons eigen comfortabele hotel Carol. 7-Daagse busreis incl. excursies v.a. ƒ 399,-. Lang weekend vliegreis v.a. ƒ 599,-. OOK SPECIALE KERST- EN OUDEJAARSREIZEN. Vraag onze gratis reisgids! Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 lid anvr/sgr.

INDONESIË

Java-Bali 30 dgn. ƒ 3095,-. Mooie route, kl. groepen. Veel vrijheid, rustig tempo. Ook Sumatra-Nias Sulawesi-kl. Sundaeil. ARCADIA 072-200872 SGR.

Rondreis JAVA-BALI 30 dgn ƒ 3950,-. Overwinteren op Bali 28 dgn ƒ 2845,-. Kl. groepen met indiv. karakter. Ned. reisl. Ver. Smaragd Reizen. Inl. 02280-12231.

Avontuurlijke RONDREIZEN Sumatra, Java, Bali, Sunda-eilanden en Sulawesi 22-34 dgn. v.a. ƒ 2.895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Alle reizen in november en december ƒ 100,- korting. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

CULTUUR, NATUUR, AVONTUUR en NIET DUUR in 1994 met Stichting "Het Schone Streven" naar Indonesië 23 Dgn Java/Bali ƒ 2800,- of 30 dgn Sumatra/Java/Bali ƒ 3300,- + V.P. + exc. + ret.ticket KLM-Garuda. 058-137706;05220-55026;078-174654;077-517133; 072-335316

Indonesië
24-daagse Java-Bali tour incl.: ticket-hotel-excursie-reisl.
ƒ 2695
Vraag snel brochure bij Reisvereniging "Selamat Jalan"
Postbus 21, 3760 AA Soest
02155-15933/15759
Lid SGR, nr. 1723

MALTA

ZONNIG Malta 1 wk ƒ 695,-
AEROTRAVEL 043-640440.

Op 18 december a.s. komt de speciale RDP-pagina
ZOMERGIDSEN
Bel: 072-196596 of fax 072-196484

EGYPTE

Avontuurlijke rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Kerstreis 15 dgn. vertrek 24-12 en 26-12. Alle Egypte reizen nu ƒ 100,- korting! Folder? DJOSER 071-126400 SGR.

MIDDEN-OOSTEN

Avontuurlijke rondreis Jemen 27 dgn. ƒ 2895 incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 16-3. Extra reis 23 dgn. vertr. 8-12. Folder? Djoser 071-126400. SGR.

MIDDEN-AMERIKA

Aktieve rondreis MEXICO/Guatemala 31 dgn. ƒ 3.795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

REISGENOTEN

ALLEEN op wintersport? Kwaliteitsvakanties voor alleengaanden, 24-55 jaar, kleine groepen. Gratis Folder? CIRKEL HOLLAND: 08348-2300.

CRUISES

MS. ASTRA
vaart v. 22 dec. t/m 16 apr. haar beroemde
DROOMCRUISES V.A. ƒ 990
8 zonnige dgn. inkl. volpension en vlucht
CAN. EILANDEN-MAROKKO-MADEIRA
bestel de folder met de zonnigste en meest komplete cruises bij de rederij: (ook za/zo)
EUROCRUISES
043-251999

LONDON IS FANTASTIC
Wandel maar 'ns over de Tower Bridge. De 'poort' van Londen. Daar brengen we u via de route Hoek van Holland-Harwich. Maar ook daarna regelen wij alles voor u. Van tickets voor een musical tot exkursies. Haal de brochure bij uw reisagent. Of bel 01747-86412.
TWEE DAGEN ƒ 237,-
BIG BEN TOURS
THUIS IN LONDEN

Hoe komt een detaillist aan sponsors voor zijn reclame-campagne?
Bel Cebuco 020-6242316 en informeer naar het effect van Co-adverteren
Co-adverteren
Verhoog de werking van uw reclamegulden

HOTEL WESTDUIN ****
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)
50 METER VAN ZEE EN STRAND
RESERVEER NU
uw kerst- of silvesterarrangement
Het programma sturen wij u graag toe! 01185-2510

GEBRUIKTE AUTOSHOW
Peugeot - Mercedes - Renault - Citroën - Fiat - VW - Audi - Ford - Mitsubishi - Daihatsu
Financiering 8,9% of betalingsuitstel, *1 jaar garantie
Collaris Schelsberg 45, Heerlen, tel. 045-720202
*Vraag naar onze voorwaarden

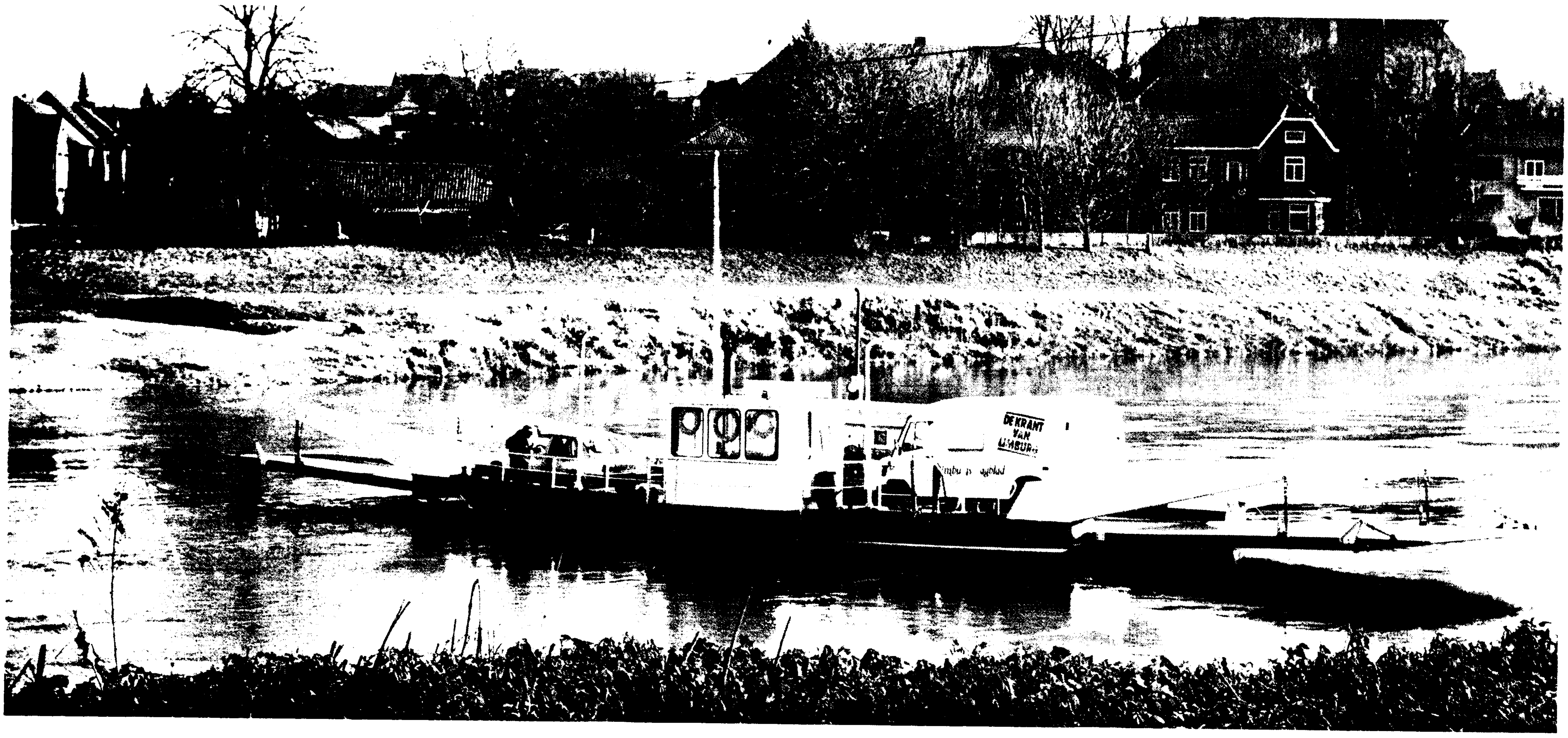
F.M. Janssen,
de oudste speciaalzaak van Utrecht
bekend om zijn verrassende collectie
☐ Oosterse tapijten
☐ Kelims
☐ Marokkaanse berbers
is nu ook in Heerlen gevestigd.

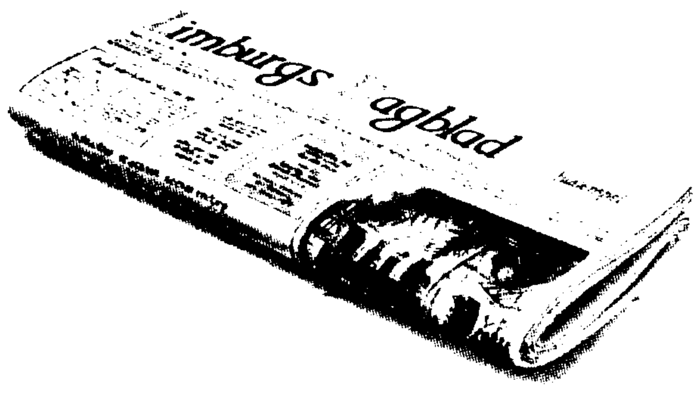
Heerlen
Oranje Nassaustraat 19
telefoon 045 - 713650

Utrecht
Voor Clarenburg 3 - 5
telefoon 030 - 316375

F.M. JANSSEN
Perzische Tapijten

We kennen Limburg op ons duimpje.

MAAK KENNIS MET DE KRANT VAN LIMBURG. BEL 06-0229911 VOOR EEN PROEFABONNEMENT. U ONTVANGT HET LIMBURGS DAGBLAD DAN 4 WEKEN VOOR SLECHTS *f.* 13,10.

WILT U METEEN EEN VAST ABONNEMENT VUL DAN DE BON IN OP PAGINA 33.

imburgs agblad

DE KRANT VAN LIMBURG